Initial Pilot Version

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः । हृरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता-

जटापाठः (पद सहित)

द्वितीयकाण्डे तृतीयः प्रश्नः

Version Notes:

This is the first initial Pilot Draft Version 0.0 dated 30th April 2022.

 Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

ACKNOWLEDGEMENT:

We thank **Mr. V.Raja of Veda Geetha Foundation**, **San Diego**, **USA** for his tremendous contribution in developing a program to automatically generate Ghanam and Jatai from Padams, applying all necessary rules and to mark swaras at proper places in Ghanam and Jatai Vaakyams. He has been our active member from the year 2019.

Contents

2 कृष्ण	यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता जटापाठे द्वितीयं काण्ड	<del></del> 6
2.3 द्वि	तीयकाण्डे तृतीयः प्रञ्नः – इष्टिविधानं	6
2.3.1	अनुवाकम् 1 – जटा	6
2.3.2	अनुवाकम् २ – जटा	37
2.3.3	अनुवाकम् ३ – जटा	
2.3.4	अनुवाकम् ४ – जटा	116
2.3.5	अनुवाकम् 5 – जटा	
2.3.6	अनुवाकम् 6 – जटा	159
2.3.7	अनुवाकम् ७ – जटा	175
2.3.8	अनुवाकम् 8 – जटा	197
2.3.9	अनुवाकम् ९ – जटा	212
2.3.10	अनुवाकम् 10 – जटा	232
2.3.11	अनुवाकम् 11 – जटा	252
2.3.12	अनुवाकम् 12 – जटा	
2.3.13	अनुवाकम् 13 – जटा	298
2.3.14	अनुवाकम् 14 – जटा	319

Introduction Notes:

- 1. This book has been brought with the collaboration of select members who are interested in creation of a reference books for JatA/Ghana and the efforts of two Information Technology Professionals from USA, who are also Veda learners. One of them helped us with "proof of concept" that a highly automated Jatai and Ghanam Generation is possible and the other professional helped us with implementation.
- 2. This book shall be used by genuine students learning JatA/Ghana PATham under a qualified Guru for reference only.
- 3. **No direct recital shall be made** from the Book for any type of JatA/Ghana PaaraayaNa. Householders/Students interested in following the PaaraayaNa may use this book **for just following.**
- 4. We intend to make only sample JatA/Ghana documents of sample Prasnas in Sanskrit, Tamil and Malayalam languages.
- 5. This Pilot project can be only taken on full scale only if qualified Gurus and Students with formal learning in JatA/Ghana paatams volunteer to help us or formation of a distinct project group.

Process followed in creating the Book:

- The Padams after proper verification have been listed in the proper order in the input file.
- 2. The Jata paaraayaNam as in Tirumala Tirupati Devasthaanam (TTD) channel which was telecast from July 2020 to Dec 2020 was heard once to give the processing rules for padams as applicable.
- 3. The Ghana paaraayaNam as available in archive.org was heard once to verify the rules above subject to changes in Ghanam construction.
- 4. The input file is verified that the number of Padams at Panchaati, anuvAkam and PraSna level is given correctly with counts at various levels and also with the output control Statistics developed by the program.
- 5. The output Jata/Ghana vAkyams are verified once again with the Jata rendering in TTD Channel/archieve.org. Corrections are incorporated at appropriate stages in the Process.
- 6. Then the Baraha coding generated in the output Jata and Ghana files are converted into Sanskrit, Malayalam and Tamil languages with proper formatting and verified once more to ensure accuracy of conversion.

Some key facts & observations:

- 1. We have tried to refer to SIkSha materials like PratiSakyam (PS), JatA MaNi (JM), JatA DarpaNam (JD), Ghana DarpaNam (GD) and Ghana Sandhi (GS).
- 2. The materials refer to multiple Slksha source like VyAsa Siksha, Bodhayana Siksha, Harita Siksha and the great Scholars have matched the best combination to come out with their Paddhatis. The materials also document that there has been specific application of Rules followed by the learned Scholars in their Paddhatis. Therefore, students must of be aware of these differences or pATha bhedams and follow the method taught by their Gurus.
- 3. We find therefore minor differences in our output, based on TTD, when compared with Ghana Sandhi or other sources.
- 4. We have tried to **indicate the differences**, in the documents but **this is not exhaustive**.
- 5. We require input from Students/Gurus to indicate pATha bhedams, if they follow a different school or approach.

Additional Reference to SIkShA materials:

- 1. Reference of SikShA materials like Ghana Sandhi (GS), PratiSakyam (PS), JatA Mani (JM), Jata DarpaNam (JD), Ghana DarpaNam (GD) have been given in the brackets to the best of our reference. This should help students to understand the specific Siksha that is being applied.
- 2. We have not given Paata-bhedhams arising out of different SikShAs as we have not completed our analysis. We would cover it over a period of time and we welcome learners' comments, suggestions on Paata-bhedams as to what should be included further.

Standards and Conventions of this Book:

This book follows all standard conventions followed in other books published earlier by VedaVMS. However, (gm) and (gg) are represented as [(गम्) and (गग्)] [(ज्या) and (ज्या)]

[(あ広) and (ああ)] respectively.

Many a place, the book does not give Padam/words as it is to be directly read. The learner must use the right Sandhi,give proper pauses and follow other rules to read and recite properly.

pATha bedhams are indicated in brackets below the respective jata and ghana vAkyams. (added)

=====	=====	=====	

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

<u>हरिःओं</u>

2 कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता जटापाठे द्वितीयं काण्डं

2.3 हितीयकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – इष्टिविधानं

```
2.3.1 <u>अनुवाकम् 1 – जटा</u>
```

```
2.3.1.1(1)- आदित्येभ्यः । भुवद्वद्भ्यः ।
आदित्येभ्यो भुवद्वद्भ्यो भुवद्वद्भ्य आदित्येभ्य आदित्येभ्यो भुवद्वद्भ्यः ।
2) 2.3.1.1(2)- भुवद्वद्भ्यः । चुरुम् ।
भुवद्गद्भ्य श्रुरुम् चुरुम् भुवद्गद्भ्यो भुवद्गद्भ्य श्रुरुम् ।

 3) 2.3.1.1(2)- भुवद्गद्भ्यः ।

भुवद्वद्भ्य इति भुवद्वत् – भ्यः।
   2.3.1.1(3)- चरुम्। निः।
चरुं निर् णिश्चरुम् चरुं निः।
5) 2.3.1.1(4)- निः । व्योत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
   2.3.1.1(5)- <u>वपे</u>त् । भूतिकामः ।
वपेद् भूतिकामो भूतिकामो वपेद् वपेद् भूतिकामः ।
7) 2.3.1.1(6)- भूतिकामः । आदित्याः ।
भूतिकाम आदित्या आदित्या भूतिकामो भूतिकाम आदित्याः ।
```

2.3.1.1(6) – भूतिकामः । 8) भूतिकाम इति भूति – कामः। २.३.१.१(७)- आदित्याः । वै । आदित्या वै वा आदित्या आदित्या वै । 10) 2.3.1.1(8)- वै। एतम्। वा एत मेतं वै वा एतम्। 11) 2.3.1.1(9)- एतम् । भूत्यै । एतम् भूत्यै भूत्या एत मेतम् भूत्यै । 12) 2.3.1.1(10)- भूत्यै । प्रति । भूत्यै प्रति प्रति भूत्यै भूत्यै प्रति । 13) 2.3.1.1(11)- प्रति । नुदन्ते । प्रति नुदन्ते नुदन्ते प्रति प्रति नुदन्ते । 14) 2.3.1.1(12)- नुदन्ते । यः । नुदन्ते यो यो नुदन्ते नुदन्ते यः। 15) 2.3.1.1(13)- यः। अलम्। यो ऽल मलं ँयो यो ऽलम्। 16) 2.3.1.1(14)- अलम् । भूत्यै । अलम् भूत्यै भूत्या अल मलम् भूत्यै । 17) 2.3.1.1(15)— भूत्यै । सन्न् । भूत्यै सन् थ्सन् भूत्यै भूत्यै सन्न्।

```
18) 2.3.1.1(16)- सन्न् । भूतिम् ।
सन् भूतिम् भूति(ग्म्) सन् थ्सन् भूतिम् ।
19) 2.3.1.1(17)- भूतिम् । न ।
भूतिं न न भूतिम् भूतिं न।
20) 2.3.1.1(18)- न । प्राप्नोति ।
न प्राप्नोति प्राप्नोति न न प्राप्नोति ।
21) 2.3.1.1(19)- प्राप्नोति । आदित्यान् ।
प्राप्नो त्यादित्या नादित्यान् प्राप्नोति प्राप्नो त्यादित्यान् ।
22) 2.3.1.1(19)- प्राप्नोर्ति ।
प्राप्नोतीति प्र – आप्नोति ।
23) २.३.१.१(२०)- आदित्यान् । एव ।
आदित्या नेवैवादित्या नादित्या नेव ।
24) 2.3.1.1(21)- एव । भुवद्वतः ।
एव भुवद्वतो भुवद्वत एवैव भुवद्वतः।
25) 2.3.1.1(22)- भुवद्वतः । स्वेन ।
भुवद्वतः स्वेन स्वेन भुवद्वतो भुवद्वतः स्वेन।
26) 2.3.1.1(22)- भुवद्वतः ।
भुवद्वत इति भुवत् – वतः।
27) 2.3.1.1(23) — स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
```

```
28) 2.3.1.1(24)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
29) 2.3.1.1(24)- भागधेर्यन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
30) 2.3.1.1(25)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
31) 2.3.1.1(26)- धावति । ते ।
धावति ते ते धावति धावति ते।
32) 2.3.1.1(27)- ते। एव।
त एवैव ते त एव।
33) 2.3.1.1(28)- एव। एनम्।
एवैन मेन मे वैवैनम्।
34) 2.3.1.1(29)- एनम् । भूतिम् ।
एनम् भूतिम् भूति मेन मेनम् भूतिम् ।
35) 2.3.1.1(30)- भूतिम् । गमयन्ति ।
भूतिम् गमयन्ति गमयन्ति भूतिम् भूतिम् गमयन्ति ।
36) 2.3.1.1(31)- गमयन्ति । भवति ।
गमयन्ति भवति भवति गमयन्ति गमयन्ति भवति ।
37) 2.3.1.1(32)- भवति। एव।
भव त्येवैव भवति भव त्येव।
```

```
38) 2.3.1.1(33)- <u>ए</u>व । आदित्येभ्यः ।
एवादित्येभ्यं आदित्येभ्यं एवैवादित्येभ्यः ।
    2.3.1.1(34)- आदित्येभ्यः । धारयद्वद्भ्यः ।
आदित्येभ्यो धारयद्वद्भ्यो धारयद्वद्भ्य आदित्येभ्यं आदित्येभ्यो धारयद्वद्भ्यः ।
40) 2.3.1.1(35)- धारयद्वद्भ्यः । चुरुम् ।
धारयद्वद्भ्य श्रुरुम् चुरुम् धारयद्वद्भ्यो धारयद्वद्भ्य श्रुरुम् ।
41) 2.3.1.1(35)- धारयद्वद्भ्यः ।
धारयद्वद्भ्य इति धारयद्वत् – भ्यः ।
42) 2.3.1.1(36)- चरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
43) 2.3.1.1(37)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
44) 2.3.1.1(38)- वपेत् । अपरुद्धः । (GS-2.3-1)
वपे दपरुद्धो उपरुद्धो वपेद् वपे दपरुद्धः ।
45) 2.3.1.1(39)- अपरुद्धः । वा । (GS-2.3-1)
अपरुद्धो वा वा उपरुद्धो उपरुद्धो वा ।
46) 2.3.1.1(39)- अपरुद्धः । (GS-2.3-1)
अपरुद्ध इत्यप – रुद्धः ।
47) 2.3.1.1(40)- वा । अपरुद्ध्यमानः । (GS-2.3-1)
वा ऽपरुद्ध्यमानो ऽपरुद्ध्यमानो वा वा ऽपरुद्ध्यमानः ।
```

```
48) 2.3.1.1(41)- अपरुद्ध्यमानः । वा । (GS-2.3-1)
अपरुद्ध्यमानो वा वा उपरुद्ध्यमानो उपरुद्ध्यमानो वा ।
49) 2.3.1.1(41)- अपरुद्ध्यमानः । (GS-2.3-1)
अपरुद्ध्यमान इत्यप – रुध्यमानः ।
50) 2.3.1.1(42)- वा । आदित्याः । (GS-2.3-1)
वा ऽऽदित्या आदित्या वा वा ऽऽदित्याः ।
51) 2.3.1.1(43)- आदित्याः । वै ।
आदित्या वै वा आदित्या आदित्या वै।
52) 2.3.1.1(44)- वै। अपरोद्धारः ।
वा अपरोद्धारो ऽपरोद्धारो वै वा अपरोद्धारः।
     2.3.1.1(45)- अपरोद्धारः । आदित्याः ।
अपरोद्धार आदित्या आदित्या अपरोद्धारो ऽपरोद्धार आदित्याः ।
54) 2.3.1.1(45)- अपरोद्धारः ।
अपरोद्धार इत्यप – रोद्धारः ।
55) २.३.1.1(४६)- आदित्याः । अवगमयितारः ।
आदित्या अवगमयितारो ऽवगमयितार आदित्या आदित्या अवगमयितारः ।
56) २.३.१.१(४७)- अवगमयितारः । आदित्यान् ।
अवगमयितारं आदित्या नादित्या नवगमयितारो ऽवगमयितारं आदित्यान् ।
57) 2.3.1.1(47)- अवगमयितारः ।
अवगमयितार इत्यव – गमयितारः ।
```

```
58) 2.3.1.1(48)- आदित्यान् । एव ।
आदित्या नेवै वादित्या नादित्या नेव ।
59) 2.3.1.1(49)- एव । धारयद्वतः ।
एव धारयद्वतो धारयद्वत एवैव धारयद्वतः ।
60) 2.3.1.1(50)- धारयद्वतः । स्वेन ।
। । । ।
धारयद्वतः स्वेन स्वेन धारयद्वतो धारयद्वतः स्वेन ।
61) 2.3.1.1(50)- धारयद्वतः ।
्रास्यद्वत् इति धारयत् – वतः ।
1) 2.3.1.2(1)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
2) 2.3.1.2(2)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप।
3) 2.3.1.2(2)- भागधेयेन।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
4) 2.3.1.2(3)- उप । धावति ।
।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
   2.3.1.2(4)- धावति । ते ।
धावति ते ते धावति धावति ते।
6) 2.3.1.2(5)- ते। एव।
त एवैव ते त एव।
```

```
2.3.1.2(6) – एव । एनम् ।
7)
एवैन मेन मेवैवैनम्।
     2.3.1.2(7) – एनम् । विशि ।
एनं विशि विश्येन मेनं विशि।
    2.3.1.2(8) – विशि । दाद्धृति ।
9)
विशि दाद्धति दाद्धति विशि विशि दाद्धति ।
     2.3.1.2(९) – दाद्धति । अनपरुद्ध्यः ।
दाद्ध त्यनपरुद्ध्यो उनपरुद्ध्यो दाद्धति दाद्ध त्यनपरुद्ध्यः ।
     2.3.1.2(10)- अनपरुद्ध्यः । भवति ।
अनपरुद्ध्यो भवति भव त्यनपरुद्ध्यो उनपरुद्ध्यो भवति ।
     2.3.1.2(10)- अनपरुद्ध्यः ।
अनपरुद्ध्य इत्यनप - रुद्ध्यः ।
13) 2.3.1.2(11)- भवति । अदिते ।
भव त्यदिते ऽदिते भवति भव त्यदिते ।
14) 2.3.1.2(12)- अदिते । अनु ।
अदिते उन्वन्वदिते उदिते उनु ।
15) 2.3.1.2(13)- अनु । मन्यस्व ।
अनु मन्यस्व मन्यस्वा न्वनु मन्यस्व ।
16) 2.3.1.2(14)- मन्यस्व । इति ।
मन्यस्वे तीति मन्यस्व मन्यस्वे ति ।
```

```
17) 2.3.1.2(15)- इति । अपरुद्ध्यमानः ।
इत्यपरुद्ध्यमानो ऽपरुद्ध्यमान् इती त्यपरुद्ध्यमानः ।
18) 2.3.1.2(16)- अपरुद्ध्यमानः । अस्य ।
अपरुद्ध्यमानो उस्यास्या परुद्ध्यमानो उपरुद्ध्यमानो उस्य ।
19) 2.3.1.2(16)- अपरुद्ध्यमानः ।
——
अपरुद्ध्यमान् इत्यप – रुद्ध्यमानः ।
20) 2.3.1.2(17)- अस्य । पदम् ।
अस्य पदम् पद मस्यास्य पदम् ।
21) 2.3.1.2(18)- पदम् । आ ।
पद मा पदम् पद मा।
22) 2.3.1.2(19)- आ। ददीत।
आ ददीत ददीता ददीत ।
23) 2.3.1.2(20)- ददीत । इयम् ।
ददीते य मियम् ददीत ददीते यम्।
24) 2.3.1.2(21)- इयम् । वै ।
इयं वै वा इय मियं वै।
25) 2.3.1.2(22)- वै। अदितिः।
वा अदिति रदितिर् वै वा अदितिः।
26) 2.3.1.2(23)- अदितिः । इयम् ।
अदिति रिय मिय मदिति रदिति रियम् ।
```

```
27) 2.3.1.2(24)- इयम्। एव।
इय मेवैवे य मिय मेव।
28) 2.3.1.2(25)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
29) 2.3.1.2(26)- अस्मै । राज्यम् ।
अस्मै राज्य(ग्म्) राज्य मस्मा अस्मै राज्यम् ।
30) 2.3.1.2(27)- गुज्यम् । अनु ।
गुज्य मन्वनुं गुज्य(ग्म्) गुज्य मनुं।
31) 2.3.1.2(28)- अनु । मन्यते ।
अनु मन्यते मन्यते उन्वनु मन्यते ।
32) 2.3.1.2(29)— मन्यते । सृत्या ।
मन्यते सत्या सत्या मन्यते मन्यते सत्या ।
33) 2.3.1.2(30)- सत्या । आशीः ।
सत्या ऽऽशीगशीः सत्या सत्या ऽऽशीः ।
34) 2.3.1.2(31)- आशीः । इति ।
आशी रिती त्याशी राशी रिति ।
35) 2.3.1.2(31)- आशीः ।
आशीरित्या – शीः ।
36) 2.3.1.2(32)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह।
```

```
2.3.1.2(33) – आह । सत्याम् ।
37)
आह सत्या(ग्म्) सत्या माहाह सत्याम् ।
    २.३.१.२(३४)- सत्याम् । एव ।
स्तया मेवैव स्तया(ग्म्) स्तया मेव ।
39) 2.3.1.2(35)- <u>ए</u>व । आशिषम् ।
एवाशिष माशिष मेवैवाशिषम्।
40) 2.3.1.2(36)- आशिषम् । <u>कुरुते</u> ।
आशिषम् कुरुते कुरुत आशिषं माशिषम् कुरुते ।
41) 2.3.1.2(36)- आशिषम्।
॥ ॥
आशिषमित्या – शिषम् ।
42) 2.3.1.2(37)- कुरुते। इह।
कुरुत इहे ह कुरुते कुरुत इह।
43) 2.3.1.2(38)- <u>इ</u>ह । मनः ।
इह मनो मन इहे ह मनः।
44) 2.3.1.2(39)- मनः । इति ।
मन इतीति मनो मन इति ।
45) 2.3.1.2(40)— इति । आह ।
___
इत्याहाहे तीत्याह ।
46) 2.3.1.2(41)— आह । प्रजाः ।
—— —
आह प्रजाः प्रजा आहाह प्रजाः ।
```

```
47) 2.3.1.2(42)- प्रजाः । एव ।
प्रजा एवैव प्रजाः प्रजा एव ।
48) 2.3.1.2(42)- प्रजाः।
प्रजा इति प्र – जाः।
49) 2.3.1.2(43)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
50) 2.3.1.2(44)- अस्मै । समनसः ।
अस्मै समनसः समनसो उस्मा अस्मै समनसः।
51) 2.3.1.2(45)- समनसः । करोति ।
समनसः करोति करोति समनसः समनसः करोति ।
52) 2.3.1.2(45)- समनसः।
समनस इति स – मनसः।
53) 2.3.1.2(46)- करोति । उप ।
करो त्युपोप करोति करो त्युप ।
54) 2.3.1.2(47)- 3प I प्र I (GS-2.3-2)
उप प्र प्रोपोप प्र ।
55) 2.3.1.2(48)- प्र। इत। (GS-2.3-2)
प्रेतंतप्रप्रेतं।
56) 2.3.1.2(49)- इत । मरुतः । (GS-2.3-2)
इत मरुतो मरुत इते त मरुतः।
```

```
57) 2.3.1.2(50)- मरुतः । सुदानवः । (GS-2.3-2)
मरुतः सुदानवः सुदानवो मरुतो मरुतः सुदानवः ।
     2.3.1.3(1)- सुदानवः। एना। (GS-2.3-2)
सुदानव एनैना सुदानवः सुदानव एना ।
     2.3.1.3(1)- सुदानवः । (GS-2.3-2)
सुदानव इति सु – दानवः।
     2.3.1.3(2)- एना । विञ्पतिना । (GS-2.3-2)
एना विश्पतिना विश्पति नैनैना विश्पतिना ।
   2.3.1.3(3)- विश्पतिना । अभि । (GS-2.3-2)
विश्पतिना ऽभ्यंभि विश्पतिना विश्पतिना ऽभि ।
5) 2.3.1.3(4)- अभि । अमुम् । (GS-2.3-2)
अभ्यमु ममु मभ्या(1)भ्यमुम् ।
6) 2.3.1.3(5)- अमुम् । राजानम् । (GS-2.3-2)
अमु(ग्म्) राजान(ग्म्) राजान ममु ममु(ग्म्) राजानम् ।
7) 2.3.1.3(6)- राजानम् । इति । (GS-2.3-2)
राजान मितीति राजान(ग्म्) राजान मिति ।
8) 2.3.1.3(7)- इति । आह । (GS-2.3-2)
इत्याहाहे तीत्याह ।
9) 2.3.1.3(8)- आह । मारुती । (GS-2.3-2)
आह मारुती मारु त्याहाह मारुती।
```

```
10) 2.3.1.3(9)- मारुती । वै ।
मारुती वै वै मारुती मारुती वै।
11) 2.3.1.3(10)- वै। विट्।
वै विड् विड् वै वै विट्।
12) 2.3.1.3(11)- विट्। ज्येष्ठः।
विड् ज्येष्ठो ज्येष्ठो विड् विड् ज्येष्ठः ।
13) 2.3.1.3(12)  ज्येष्ठः । विश्पतिः ।
ज्येष्ठो विश्पतिर् विश्पतिर् ज्येष्ठो ज्येष्ठो विश्पतिः ।
14) 2.3.1.3(13)- विश्पतिः । विशा ।
विश्पतिर् विशा विशा विश्पतिर् विश्पतिर् विशा ।
15) 2.3.1.3(14)- विशा। एव।
विशैवैव विशा विशैव।
16) 2.3.1.3(15)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
17) 2.3.1.3(16) – एनम् । राष्ट्रेण ।
एन(ग्म्) राष्ट्रेण राष्ट्रेणैन मेन(ग्म्) राष्ट्रेण ।
18) 2.3.1.3(17)- राष्ट्रेण । सम् ।
राष्ट्रेण स(ग्म्) स(ग्म्) राष्ट्रेण राष्ट्रेण सम्।
19) 2.3.1.3(18)- सम् । अर्द्धयति ।
स मर्द्धय त्यर्द्धयति स(ग्म) स मर्द्धयति ।
```

```
20) 2.3.1.3(19)- अर्ब्धयति । यः ।
अर्द्धयति यो यो ऽर्द्धय त्यर्द्धयति यः ।
21) 2.3.1.3(20)- यः । पुरस्तात् ।
यः पुरस्तात् पुरस्ताद् यो यः पुरस्तात् ।
22) 2.3.1.3(21)– परस्तात् । ग्राम्यवादी ।
॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
परस्ताद् ग्राम्यवादी ग्राम्यवादी परस्तात् परस्ताद् ग्राम्यवादी ।
23) 2.3.1.3(22)— ग्राम्यवादी । स्यात् ।
— — — ...
ा ।
ग्राम्यवादी स्याथ् स्याद् ग्राम्यवादी ग्राम्यवादी स्यात् ।
24) 2.3.1.3(22)- ग्राम्यवादी।
ग्राम्यवादीति ग्राम्य – वादी ।
25) 2.3.1.3(23) – स्यात् । तस्य ।
स्यात् तस्य तस्य स्याथ् स्यात् तस्य ।
26) 2.3.1.3(24)- तस्य । गृहात् ।
तस्य गृहाद् गृहात् तस्य तस्य गृहात्।
27) 2.3.1.3(25)- गृहात् । व्रीहीन् ।
गृहाद् व्रीहीन् व्रीहीन् गृहाद् गृहाद् व्रीहीन्।
28) 2.3.1.3(26)- व्रीहीन्। आ।
व्रीही ना व्रीहीन् व्रीही ना।
29) 2.3.1.3(27)- आ। हरेत्।
आ हरे द्धरेदा हरेत्।
```

```
40) 2.3.1.3(38)- तम् । आदित्यम् ।
त मादित्य मादित्यम् तम् त मादित्यम् ।
41) 2.3.1.3(39)- आदित्यम् । चुरुम् ।
आदित्यम् चरुम् चरु मादित्य मादित्यम् चरुम् ।
42) 2.3.1.3(40)- चरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
43) 2.3.1.3(41)- निः । <u>वपे</u>त् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
44) 2.3.1.3(42)— वपेत् । आदित्या ।
--
वपे दादित्या ऽऽदित्या वपेद् वपे दादित्या।
45) 2.3.1.3(43)- आदित्या । वै ।
आदित्या वै वा आदित्या ऽऽदित्या वै ।
46) 2.3.1.3(44)- वै। देवतया।
वै देवतया देवतया वै वै देवतया।
47) 2.3.1.3(45)- देवतया। विट्।
देवतया विड् विड् देवतया देवतया विट्।
48) 2.3.1.3(46)- विट्। विशम्। (GS-2.3-3)
विड् विशं विशं विड् विड् विशम्।
49) 2.3.1.3(47)- विशम्। एव। (GS-2.3-3)
विश मेवैव विशं विश मेव।
```

```
50) 2.3.1.3(48)- एव । अव । (GS-2.3-3)
एवावा वैवैवाव।
51) 2.3.1.3(49)- अव । गच्छति । (GS-2.3-3)
अव गच्छति गच्छ त्यवाव गच्छति ।
52) 2.3.1.3(50)- गच्छति । अवगता । (GS-2.3-3)
गच्छ त्यवगता ऽवगता गच्छति गच्छ त्यवगता ।
1) 2.3.1.4(1)- अवगता । अस्य । (GS-2.3-3)
अवगता ऽस्यास्या वगता ऽवगता ऽस्य ।
2) 2.3.1.4(1)- अवगता । (GS-2.3-3)
अवगतेत्यव – गता ।
3) 2.3.1.4(2)- अस्य । विट् । (GS-2.3-3)
अस्य विड् विडस्यास्य विट्।
4) 2.3.1.4(3)- विट्। अनवगतम्। (GS-2.3-3)
विडनवगत मनवगतं विड् विडनवगतम्।
5) 2.3.1.4(4)- अनवगतम् । राष्ट्रम् ।
अनवगत(ग्म्) राष्ट्र(ग्म्) राष्ट्र मनवगत मनवगत(ग्म्) राष्ट्रम् ।
     2.3.1.4(4)- अनवगतम् ।
6)
अनवगतमित्यनव – गतम् ।
7) 2.3.1.4(5)- राष्ट्रम् । इति ।
राष्ट्र मितीति राष्ट्र(ग्म्) राष्ट्र मिति ।
```

- 8) 2.3.1.4(6)- इति । आहुः । इत्याहु राहु रिती त्याहुः ।
- 9) 2.3.1.4(7)- आहुः । ये । । आहुर् ये य आहु राहुर् ये ।
- 10) 2.3.1.4(8)- ये। कृष्णाः ।
- ये कृष्णाः कृष्णा ये ये कृष्णाः ।
- 11) 2.3.1.4(9)- कृष्णाः । स्युः ।

कृष्णाः स्युः स्युः कृष्णाः कृष्णाः स्युः ।

- 12) 2.3.1.4(10)- स्युः । तम् ।
- स्यु स्तम् त(ग्ग्) स्युः स्यु स्तम् ।
- 13) 2.3.1.4(11)— तम् । वारुणम् ।
- तं वारुणं वारुणम् तम् तं वारुणम् ।
- 14) 2.3.1.4(12)- वारुणम्। चुरुम्।

वारुणम् चुरुम् चुरुं वारुणं वारुणम् चरुम् ।

15) 2.3.1.4(13)- चुरुम्। निः।

चुरुम् निर् णिश्चरुम् चुरुम् निः ।

16) 2.3.1.4(14)- निः । <u>वपे</u>त् ।

निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।

17) 2.3.1.4(15)— वपेत् । वारुणम् । ——

वपेद् वारुणं वारुणं वपेद् वपेद् वारुणम्।

2.3.1.4(16) — वारुणम् । वै । वारुणं वै वै वारुणं वारुणं वै । 19) 2.3.1.4(17)- वै। राष्ट्रम्। वै राष्ट्र(ग्म्) राष्ट्रं वै वै राष्ट्रम् । 20) 2.3.1.4(18)- राष्ट्रम् । उभे । राष्ट्र मुभे उभे राष्ट्र(ग्म्) राष्ट्र मुभे। 21) 2.3.1.4(19)- उभे। एव। उभे एवैवोभे उभे एव। 22) 2.3.1.4(19)- उभे। उभे इत्युभे। 23) 2.3.1.4(20)- एव । विशम् । एव विशं विश मेवैव विशम्। 24) 2.3.1.4(21)- विशम्। च। विशम् च च विशं विशम् च। 25) 2.3.1.4(22)- च । राष्ट्रम् । च राष्ट्र(ग्म्) राष्ट्रम् च च राष्ट्रम् । 26) 2.3.1.4(23)- गुष्ट्रम्। चु। राष्ट्रम् च च राष्ट्र(रम्) राष्ट्रम् च। 27) 2.3.1.4(24)- च। अव। चावाव च चाव।

```
28) 2.3.1.4(25)- अव । गच्छति ।
अव गच्छति गच्छ त्यवाव गच्छति ।
29) 2.3.1.4(26)- गच्छति । यदि ।
गच्छति यदि यदि गच्छति गच्छति यदि ।
30) 2.3.1.4(27)- यदि । न । (GS-2.3-4)
यदि न न यदि यदि न।
31) 2.3.1.4(28)- न। अवगच्छेत्। (GS-2.3-4)
नावगच्छे दवगच्छेन् न नावगच्छेत्।
32) 2.3.1.4(29)- अवगच्छेत् । इमम् । (GS-2.3-4)
अवगच्छे दिम मिम मवगच्छे दवगच्छे दिमम्।
33) 2.3.1.4(29)- अवगच्छेत्। (GS-2.3-4)
।
अवगच्छेदित्यव – गच्छेत् ।
34) 2.3.1.4(30)- इमम् । अहम् । (GS-2.3-4)
इम मह मह मिम मिम महम्।
35) 2.3.1.4(31)- अहम् । आदित्येभ्यः । (GS-2.3-4)
अह मादित्येभ्य आदित्येभ्यो ऽह मह मादित्येभ्यः ।
36) 2.3.1.4(32)- आदित्येभ्यः । भागम् । (GS-2.3-4)
आदित्येभ्यो भागम् भाग मादित्येभ्य आदित्येभ्यो भागम् ।
37) 2.3.1.4(33)- भागम् । निः । (GS-2.3-4)
भागम् निर् णिर् भागम् भागम् निः ।
```

```
48) 2.3.1.4(43)- वपेत् । आदित्याः ।
वपे दादित्या आदित्या वपेद् वपे दादित्याः ।
४९) २.३.१.४(४४)- आदित्याः । एव ।
आदित्या एवै वादित्या आंदित्या एव ।
50) 2.3.1.4(45)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
51) 2.3.1.4(46)- <u>ए</u>नम् । भागधेयम् ।
एनम् भागधेयम् भागधेय मेन मेनम् भागधेयम् ।
52) 2.3.1.4(47)— भागधेयम् । प्रेफ्सन्तः ।
भागधेयम् प्रेपसन्तः प्रेपसन्तो भागधेयम् भागधेयम् प्रेपसन्तः ।
53) 2.3.1.4(47)- भागधेयम् ।
भागधेयमिति भाग – धेयम्।
54) 2.3.1.4(48)— प्रेफ्सन्तः । विशम् ।
प्रेफ्सन्तो विशं विशम् प्रेफ्सन्तः प्रेफ्सन्तो विशम् ।
55) 2.3.1.4(48)- प्रेफ्सन्तः ।
प्रेफ्सन्त इति प्र – ईफ्सन्तः ।
56) 2.3.1.4(49)- विशम् । अव ।
विश मवाव विशं विश मव।
57) 2.3.1.4(50)- अव । गमयन्ति ।
अव गमयन्ति गमय न्त्यवाव गमयन्ति ।
```

www.vedavms.in

```
1) 2.3.1.5(1)- गमयन्ति । यदि ।
गमयन्ति यदि यदि गमयन्ति गमयन्ति यदि ।
2) 2.3.1.5(2)- यदिं। न।
यदि न न यदि यदि न।

 2.3.1.5(3) – न । अवगच्छेंत् ।

नावगच्छे दवगच्छेन् न नावगच्छेत्।
4) 2.3.1.5(4)— अवगच्छेत् । आश्वत्थान् ।
अवगच्छे दाश्चत्था नाश्चतथा नवगच्छे दवगच्छे दाश्चतथान् ।
5) 2.3.1.5(4)- अवगच्छेत्।
अवगच्छेदित्यव – गच्छेत्।
___
6) 2.3.1.5(5)- आश्वत्थान् । मयूखान् ।

। ॥ । मयूखान् ।

आश्वत्थान् मयूखान् मयूखा् नाश्वत्थान् मयूखान् ।
7) 2.3.1.5(6)- मयूखान् । सप्त ।
मयूखान् थ्सप्त सप्त मयूखान् मयूखान् थ्सप्त ।
8) 2.3.1.5(७)- सप्त । मृद्ध्यमेषायाम् ।
स्पतं मद्ध्यमेषायाम् मद्ध्यमेषाया(ग्म्) सप्तं सप्तं मद्ध्यमेषायाम् ।
9) 2.3.1.5(8)- मद्ध्यमेषायाम् । उप ।
मद्ध्यमेषाया मुपोप मद्ध्यमेषायाम् मद्ध्यमेषाया मुप ।
10) 2.3.1.5(8)- मद्ध्यमेषायाम् ।
मद्ध्यमेषायामिति मद्ध्यम – ईषायाम् ।
```

```
11) 2.3.1.5(9)- उप । हन्यात् ।
उप हन्या द्धन्या दुपोप हन्यात् ।
    2.3.1.5(10) – हृन्यात् । इदम् ।
हन्या दिद मिद(ग्म्) हन्या द्धन्या दिदम् ।
13) 2.3.1.5(11)- इदम् । अहम् ।
इद मह मह मिद मिद महम्।
14) 2.3.1.5(12)- अहम् । आदित्यान् ।
अह मादित्या नादित्या नह मह मादित्यान् ।
15) २.३.१.५(१३)- आदित्यान् । बुध्नामि ।
आदित्यान् बध्नामि बध्ना म्यादित्या नादित्यान् बध्नामि ।
16) 2.3.1.5(14)- बध्नामि । आ ।
बध्नाम्या बध्नामि बध्नाम्या ।
17) 2.3.1.5(15)- आ । अमुष्मात् ।
आ ऽमुष्मां दमुष्मादा ऽमुष्मात् ।
18) 2.3.1.5(16)- अमुष्मात् । अमुष्ये ।
अमुष्मा दमुष्या अमुष्या अमुष्मा दमुष्यौ ।
19) 2.3.1.5(17)— अमुष्यै । विशः ।
अमुष्यै विशो विशो उमुष्या अमुष्यै विशः ।
20) 2.3.1.5(18)- विशः । अवगन्तोः ।
विशो ऽवंगन्तो रवंगन्तोर् विशो विशो ऽवंगन्तोः ।
```

```
21) 2.3.1.5(19)- अवगन्तोः । इति ।
अवगन्तो रिती त्यवगन्तो रवगन्तो रिति ।
22) 2.3.1.5(19)- अवगन्तोः ।
अवगन्तोरित्यव – गन्तोः ।
23) 2.3.1.5(20)- इति । आदित्याः ।
इत्यादित्या आदित्या इती त्यादित्याः ।
24) 2.3.1.5(21)– आदित्याः । एव ।
आदित्या एवै वादित्या आदित्या एव ।
25) 2.3.1.5(22)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
26) 2.3.1.5(23)- एनम् । बद्धवीराः ।
एनम् बद्धवीरा बद्धवीरा एन मेनम् बद्धवीराः ।
27) 2.3.1.5(24)- बद्धवीराः । विशंम् ।
बद्धवीरा विशं विशंम् बद्धवीरा बद्धवीरा विशम्।
28) 2.3.1.5(24)- बब्द्रवीराः ।
बद्धवीरा इति बद्ध – वीराः।
29) 2.3.1.5(25)- विशम्। अव।
विश मवाव विशं विश मव।
30) 2.3.1.5(26)- अव । गमयन्ति ।
अव गमयन्ति गमय न्त्यवाव गमयन्ति ।
```

```
31) 2.3.1.5(27)- गमयन्ति । यदि ।
गमयन्ति यदि यदि गमयन्ति गमयन्ति यदि ।
32) 2.3.1.5(28)- यदि । न ।
यदि न न यदि यदि न।
33) 2.3.1.5(29) – न । अवगच्छेत् ।
नावगच्छे दवगच्छेन् न नावगच्छेत्।
34) 2.3.1.5(30)- अवगच्छेत्। एतम्।
अवगच्छेदेत मेत मवगच्छे दवगच्छे देतम्।
35) 2.3.1.5(30)- अवगच्छेत्।
।
अवगच्छेदित्यव – गच्छेत्।
   2.3.1.5(31)- एतम् । एव ।
एत मेवैवैत मेत मेव।
37) 2.3.1.5(32)- एव । आदित्यम् ।
एवादित्य मादित्य मेवै वादित्यम्।
38) 2.3.1.5(33)- आदित्यम् । चरुम् ।
ा - i - `
आदित्यम् चुरुम् चुरु मादित्य मादित्यम् चरुम् ।
39) 2.3.1.5(34)- चरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
40) 2.3.1.5(35)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
```

```
2.3.1.5(36) – वपेत् । इद्ध्मे ।
वपे दिद्ध्म इद्ध्मे वपेद् वपे दिद्ध्मे ।
42) 2.3.1.5(37)- इद्ध्मे । अपि ।
इद्ध्मे ऽप्यपीद्ध्म इद्ध्मे ऽपि ।
43) 2.3.1.5(38)- अपि । मयूखान् ।
अपि मयूखान् मयूखा नप्यपि मयूखान् ।
44) 2.3.1.5(39)- मयूखान् । सम् ।
मयूखान् थ्स(ग्म्) सम् मयूखान् मयूखान् थ्सम् ।
45) 2.3.1.5(40)- सम्। नह्येत्।
सम् नहोन् नहोथ् स(गम्) सम् नहोत्।
      2.3.1.5(41) – नह्येत् । अनपरुद्ध्यम् । (GS-2.3-5)
नह्ये दनपरुद्ध्य मनपरुद्ध्यम् नह्येन् नह्ये दनपरुद्ध्यम् ।
      2.3.1.5(42)- अनपरुद्ध्यम् । एव । (GS-2.3-5)
अनपरुद्ध्य मेवैवानपरुद्ध्य मनपरुद्ध्य मेव।
48) 2.3.1.5(42)- अनपरुद्ध्यम् । (GS-2.3-5)
अनपरुद्ध्यमित्यनप – रुद्ध्यम् ।
49) 2.3.1.5(43)- एव । अव । (GS-2.3-5)
एवावा वैवैवाव ।
50) 2.3.1.5(44)- अवं । गच्छति । (GS-2.3-5)
अव गच्छति गच्छ त्यवाव गच्छति ।
```

```
51) 2.3.1.5(45)- गच्छति । आश्वत्थाः । (GS-2.3-5)
गच्छ त्याश्वत्था आश्वत्था गच्छति गच्छ त्याश्वत्थाः ।
52) २.३.१.५(४६)- आश्वत्थाः । भवन्ति ।
आश्वत्था भवन्ति भव न्त्याश्वत्था आश्वत्था भवन्ति ।
   2.3.1.5(47)- भवन्ति । मुरुताम् ।
॥ ॥ — — ॥
भवन्ति मरुताम् मरुताम् भवन्ति भवन्ति मुरुताम् ।
54) 2.3.1.5(48)- मरुताम्। वै।
मरुतां वै वै मरुताम् मरुतां वै।
55) 2.3.1.5(49)- वै। एतत्।
वा एत देतद् वै वा एतत्।
56) 2.3.1.5(50)- एतत् । ओजः ।
एत दोज ओज एत देत दोजः।
57) 2.3.1.5(51)- ओजः । यत् ।
ओजो यद् यदोज ओजो यत्।
58) 2.3.1.5(52)- यत् । अश्वत्थः । (GS-2.3-6)
यदश्चतथीं ऽश्वतथो यद् यदश्चतथः ।
59) 2.3.1.5(53)- अश्वत्थः । ओजसा । (GS-2.3-6)
अश्वत्थ ओजसौजसा ऽश्वत्थो ऽश्वत्थ ओजसा ।
60) 2.3.1.5(54)- ओजसा। एव। (GS-2.3-6)
ओज सैवै वौज सौजसैव।
```

```
2.3.1.5(55)- एव । विशम् । (GS-2.3-6)
एव विशं विशं मेवैव विशंम्।
62) 2.3.1.5(56)- विशम्। अव। (GS-2.3-6)
विश मवाव विशं विश मव।
63) 2.3.1.5(57)- अव । गच्छति ।
अव गच्छति गच्छ त्यवाव गच्छति ।
     2.3.1.5(58)— गच्छति । सप्त ।
गच्छति सप्त सप्त गच्छति गच्छति सप्त ।
65) 2.3.1.5(59)- सप्त । भवन्ति ।
सप्त भवन्ति भवन्ति सप्त सप्त भवन्ति ।
66) 2.3.1.5(60)- भवन्ति । सप्तगणाः ।
भवन्ति सप्तगणाः सप्तगणा भवन्ति भवन्ति सप्तगणाः ।
67) 2.3.1.5(61)- सप्तगणाः । वै ।
सप्तर्गणा वै वै सप्तर्गणाः सप्तर्गणा वै।
68) 2.3.1.5(61)- सप्तगणाः ।
सप्तगणा इति सप्त – गणाः ।
69) 2.3.1.5(62)- वै। मरुतः।
वै मरुतों मरुतो वै वै मरुतः।
70) 2.3.1.5(63)- मरुतः । गणशः ।
मरुतो गणशो गणशो मरुतो मरुतो गणशः।
```

```
71) 2.3.1.5(64) — गण्झः । एव ।

गण्झा एवैव गण्झो गण्झा एव ।

72) 2.3.1.5(64) — गण्झः ।

गण्झा इति गण — इः ।

73) 2.3.1.5(65) — एव । विशम् ।

एव विशं विश मेवैव विशम् ।

74) 2.3.1.5(66) — विशम् । अव ।

विश् मवाव विशं विश मव ।

75) 2.3.1.5(67) — अव । गच्छति ॥

अव गच्छति गच्छ त्यवाव गच्छति ॥

76) 2.3.1.5(68) — गच्छति ॥

गच्छतीति गच्छति ।

गच्छतीति गच्छति ।
```

2.3.2 <u>अनुवाकम् 2 – जटा</u>

```
2.3.2.1(1)- देवाः । वै ।
देवा वै वै देवा देवा वै।
2) 2.3.2.1(2)- वै। मृत्योः।
वै मृत्योर् मृत्योर् वै वै मृत्योः ।
3) 2.3.2.1(3)- मृत्योः । अबिभयुः ।
मृत्यो रिबभयु रिबभयुर् मृत्योर् मृत्यो रिबभयुः ।
   2.3.2.1(4)- अबिभयुः । ते ।
अबिभयु स्ते ते ऽबिभयु रबिभयु स्ते ।
  २.३.२.१(५) – ते । प्रजापतिम् ।
ते प्रजापतिम् प्रजापतिम् ते ते प्रजापतिम्।
6) 2.3.2.1(6)- प्रजापतिम् । उप ।
प्रजापति मुपोप प्रजापतिम् प्रजापति मुप ।
7) 2.3.2.1(6)- प्रजापतिम् ।
8) 2.3.2.1(7)- उप । अधावन्न् ।
उपाधावन् नधावन् नुपोपाधावन् ।
9) 2.3.2.1(8)- अधावन्न् । तेभ्यः ।
अधावन् तेभ्य स्तेभ्यो ऽधावन् नधावन् तेभ्यः ।
```

```
10) 2.3.2.1(9)- तेभ्यः । प्ताम् ।
तेभ्य एता मेताम् तेभ्य स्तेभ्य एताम् ।
11) 2.3.2.1(10) एताम् । प्राजापत्याम् ।
एताम् प्राजापत्याम् प्राजापत्या मेता मेताम् प्राजापत्याम् ।
      2.3.2.1(11) – प्राजापत्याम् । शतकृष्णलाम् ।
। – – ।
प्राजापत्या(ग्म्) शतकृष्णला(ग्म्) शतकृष्णलाम् प्राजापत्याम् प्राजापत्या(ग्म्) शतकृष्णलाम् ।
13) २.३.२.१(११)– प्राजापत्याम् ।
प्राजापत्यामिति प्राजा – पत्याम् ।
14) 2.3.2.1(12)— रातकृष्णलाम् । निः ।
श्वतकृष्णलाम् निर् णिः श्वतकृष्णला(ग्म्) श्वतकृष्णलाम् निः ।
15) 2.3.2.1(12)— श्रातकृष्णलाम् ।
शतकृष्णलामिति शत – कृष्णलाम् ।
16) 2.3.2.1(13)- निः । अवपत् ।
निरवप दवपुन् निर् णि खपत्।
17) 2.3.2.1(14)— अवपत् । तया ।
अवपत् तया तया ऽवप दवपत् तया ।
18) 2.3.2.1(15)- तया । <u>ए</u>व । (GS-2.3-7)
तयैवैव तया तयैव।
19) 2.3.2.1(16)- <u>एव । एषु</u> । (GS-2.3-7)
एवैष्वे ष्वेवैवैषु ।
```

```
20) 2.3.2.1(17)- एषु । अमृतम् । (GS-2.3-7)
एष्वमृत ममृत मेष्वे ष्वमृतम्।
21) 2.3.2.1(18)- अमृतम् । अद्धात् । (GS-2.3-7)
अमृत मदधा ददधा दुमृत मुमृत मदधात्।
22) 2.3.2.1(19)- अदधात् । यः । (GS-2.3-7)
अदधाद् यो यो ऽदधा ददधाद् यः ।
23) 2.3.2.1(20)- यः। मृत्योः।
यो मृत्योर् मृत्योर् यो यो मृत्योः ।
24) 2.3.2.1(21)- मृत्योः । बिभीयात् ।
मृत्योर् बिभीयाद् बिभीयान् मृत्योर् मृत्योर् बिभीयात् ।
25) 2.3.2.1(22)- बिभीयात् । तस्मै ।
बिभीयात् तस्मै तस्मै बिभीयाद् बिभीयात् तस्मै ।
26) 2.3.2.1(23)— तस्मै । <u>ए</u>ताम् ।
तस्मा एता मेताम् तस्मै तस्मा एताम्।
      २.३.२.१(२४) – एताम् । प्राजापत्याम् ।
एताम् प्राजापत्याम् प्राजापत्या मेता मेताम् प्राजापत्याम् ।
      2.3.2.1(25) – प्राजापत्याम् । शतकृष्णलाम् ।
प्राजापत्या(ग्म्) शतकृष्णला(ग्म्) शतकृष्णलाम् प्राजापत्याम् प्राजापत्या(ग्म्) शतकृष्णलाम् ।
29) 2.3.2.1(25)– प्राजापत्याम् ।
प्राजापत्यामिति प्राजा – पत्याम् ।
```

```
30) 2.3.2.1(26) - रातकृष्णलाम् । निः ।
रातकृष्णलाम् निर् णिः श्वतकृष्णला(ग्म्) श्वतकृष्णलाम् निः ।
31) 2.3.2.1(26)- रातकृष्णलाम् ।
शतकृष्णलामिति शत – कृष्णलाम् ।
32) 2.3.2.1(27)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
33) 2.3.2.1(28) – वपेत् । प्रजापतिम् ।

। । । ।

वपेत् प्रजापतिम् प्रजापतिं वपेद् वपेत् प्रजापतिम् ।
34) 2.3.2.1(29)— प्र<u>जा</u>पतिम् । <u>ए</u>व ।
प्रजापति मेवैव प्रजापतिम् प्रजापति मेव ।
35) 2.3.2.1(29)- प्रजापतिम् ।
प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम्।
36) 2.3.2.1(30)— <u>ए</u>व । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
37) 2.3.2.1(31)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
38) 2.3.2.1(32)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
39) 2.3.2.1(32)- भागधेयेन।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
```

```
2.3.2.1(33) – उप । धावति ।
40)
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
41) 2.3.2.1(34)- धावति । सः ।
धावति स स धावति धावति सः।
42) 2.3.2.1(35)- सः। एव।
स एवैव स स एव।
४३) २.३.२.१(३६) — एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
44) 2.3.2.1(37)– अस्मिन्न् । आयुः ।
अस्मिन् नायु रायुं रस्मिन् नस्मिन् नायुः ।
45) 2.3.2.1(38)- आयुः । दधाति ।
आयुर् दधाति दधा त्यायु रायुर् दधाति ।
    2.3.2.1(39)— दधाति । सर्वम् ।
दधाति सर्व(ग्म्) सर्वम् दधाति दधाति सर्वम् ।
47) 2.3.2.1(40)- सर्वम् । आयुः ।
सर्व मायु रायुः सर्व(गम्) सर्व मायुः।
48) 2.3.2.1(41)- आयुः । एति ।
आयु रेत्ये त्यायु रायुरेति ।
49) 2.3.2.1(42)— <u>एति</u> । <u>श</u>तकृष्णला ।
एति शतकृष्णला शतकृष्णलैत्येति शतकृष्णला ।
```

```
ञ्नतकृष्णला भवति भवति ञ्नतकृष्णला ञतकृष्णला भवति ।
51) 2.3.2.1(43)– शतकृष्णला ।
ञ्नतकृष्णलेति ञ्नत – कृष्णला ।
52) 2.3.2.1(44) - भवति । शतायुः ।
भवति श्वातयुः श्वातयुर् भवति भवति श्वातयुः ।
53) 2.3.2.1(45)- <u>ञ</u>्जातायुः । पुरुषः ।
ञ्तायुः पुरुषः पुरुषः ज्ञतायुः ज्ञतायुः पुरुषः ।
54) 2.3.2.1(45)- शतायुः ।
ञ्तायुरिति ञ्त - आयुः।
55) 2.3.2.1(46)- पुरुषः । शतेन्द्रियः ।
पुरुषः शतेन्द्रियः शतेन्द्रियः पुरुषः पुरुषः शतेन्द्रियः ।
56) 2.3.2.1(47)- रातेन्द्रियः । आयुषि ।
श्वतेन्द्रिय आयुष्यायुषि श्वतेन्द्रियः श्वतेन्द्रिय आयुषि ।
57) 2.3.2.1(47)- शतेन्द्रियः ।
श्रुतेन्द्रिय इति श्रुत – इन्द्रियः।
58) 2.3.2.1(48)- आयुषि । एव ।
आयुं ष्येवै वायु ष्यायुं ष्येव ।
59) 2.3.2.1(49)- एव । इन्द्रिये ।
एवे न्द्रिय इन्द्रिय एवैवे न्द्रिये।
```

```
2.3.2.1(50)- इन्द्रिये । प्रति ।
60)
इन्द्रिये प्रति प्रतीन्द्रिय इन्द्रिये प्रति ।
1) 2.3.2.2(1)- प्रति । तिष्ठति ।
प्रति तिष्ठति तिष्ठति प्रति प्रति तिष्ठति ।
2) 2.3.2.2(2)- तिष्ठति । घृते ।
तिष्ठति घृते घृते तिष्ठति तिष्ठति घृते ।
3) 2.3.2.2(3)- घृते। भवति।
घृते भवति भवति घृते घृते भवति ।
4) 2.3.2.2(4)— भवति । आयुः ।
भव त्यायु रायुर् भवति भव त्यायुः ।
    2.3.2.2(5)- आयुः । वै ।
आयुर् वै वा आयु रायुर् वै ।
6) 2.3.2.2(6)- वै। घृतम्।
वै घृतम् घृतं वै वै घृतम्।
      2.3.2.2(७) – घृतम् । अमृतम् ।
घृत ममृतं ममृतम् घृतम् घृत ममृतम् ।
   2.3.2.2(8)- अमृतम् । हिरण्यम् ।
अमृत्(ग्म्) हिरण्य(ग्म्) हिरण्य मुमृत मुमृत्(ग्म्) हिरण्यम् ।
9) 2.3.2.2(9)- हिरण्यम् । आयुः ।
हिरण्य मायु रायुर्. हिरण्य(ग्म्) हिरण्य मायुः ।
```

```
10) 2.3.2.2(10)- आयुः। च।
अायुंश्च चायु रायुंश्च ।
11) 2.3.2.2(11)- च । एव ।
चैवैव च चैव।
12) 2.3.2.2(12)- एव । अस्मै ।
।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
13) 2.3.2.2(13)— अस्मै । अमृतम् ।
अस्मा अमृतं ममृतं मस्मा अस्मा अमृतम् ।
14) 2.3.2.2(14)- अमृतम्। च।
अमृतम् च चामृतं ममृतम् च।
15) 2.3.2.2(15)- च।समीची।
च समीची समीची च च समीची ।
16) 2.3.2.2(16)— समीची । दधाति ।
समीची दधाति दधाति समीची समीची दधाति ।
17) 2.3.2.2(16)- समीची ।
समीची इति समीची।
18) 2.3.2.2(17)- दधाति । चत्वारिचत्वारि ।
दधाति चत्वारिचत्वारि चत्वारिचत्वारि दधाति दधाति चत्वारिचत्वारि ।
19) 2.3.2.2(18)— चत्वारिचत्वारि । कृष्णलानि ।
चत्वारिचत्वारि कृष्णलानि कृष्णलानि चत्वारिचत्वारि चत्वारिचत्वारि कृष्णलानि ।
```

```
20) 2.3.2.2(18)- चत्वारिचत्वारि ।
चत्वारिचत्वारीति चत्वारि – चत्वारि ।
     2.3.2.2(19) – कृष्णलानि । अव ।
कृष्णलान्यवाव कृष्णलानि कृष्णलान्यव ।
   2.3.2.2(20)- अव । द्यति ।
अव द्यति द्यत्यवाव द्यति ।
    2.3.2.2(21) = द्यति । चतुरवत्तस्य ।
द्यति चतुरवत्तस्य चतुरवत्तस्य द्यति द्यति चतुरवत्तस्य ।
    2.3.2.2(22)— चतुरवत्तस्य । आप्त्यै ।
चतुरवत्तस्याप्त्या आप्त्यै चतुरवत्तस्य चतुरवत्तस्याप्त्यै ।
    2.3.2.2(22)- चतुरवत्तस्य ।
चतुरवत्तस्येति चतुः - अवत्तस्य ।
26) 2.3.2.2(23)– आप्त्यैं। एकधा I
आप्त्यां एकधैकधा ऽऽप्त्या आप्त्यां एकधा ।
     2.3.2.2(24)- एकधा। ब्रह्मणे। (GS-2.3-8)
एकथा ब्रह्मणे ब्रह्मण एक धैकथा ब्रह्मणे ।
      2.3.2.2(24)- एकधा। (GS-2.3-8)
एकधेत्यंक - धा।
29) 2.3.2.2(25)- ब्रह्मणे । उप । (GS-2.3-8)
ब्रह्मण उपोप ब्रह्मणे ब्रह्मण उप।
```

```
30) 2.3.2.2(26)- उप । हरति । (GS-2.3-8)
उप हरति हर त्युपोप हरति ।
   2.3.2.2(27)-    हरति । एकधा । (GS-2.3-8)
ह रत्येक धैकधा हरति हर त्येकधा।
32) 2.3.2.2(28)- एकधा। एव। (GS-2.3-8)
एक धैवै वैक धैकधैव।
33) 2.3.2.2(28)- एकधा। (GS-2.3-8)
एकधेत्येक - धा।
34) 2.3.2.2(29)- एव । यजमाने । (GS-2.3-8)
एव यजमाने यजमान एवैव यजमाने ।
35) 2.3.2.2(30) – यजमाने । आयुः ।
यजमान आयु रायुर् यजमाने यजमान आयुः ।
36) 2.3.2.2(31)- आयुः । दधाति ।
आयुर् दधाति दधा त्यायु रायुर् दधाति ।
37) 2.3.2.2(32)- दधाति । असौ ।
दधात्यसा वसौ दधाति दधात्यसौ ।
38) 2.3.2.2(33)- असौ । आदित्यः । (GS-2.3-10)
असा वादित्य आदित्यो ऽसा वसा वादित्यः ।
39) 2.3.2.2(34)- आदित्यः । न । (GS-2.3-10)
आदित्यो न नादित्य आंदित्यो न ।
```

```
40) 2.3.2.2(35)- न।वि।(GS-2.3-10)
न वि वि न न वि ।
41) 2.3.2.2(36)- वि। अरोचत। (GS-2.3-10)
व्यरोचता रोचत वि व्यरोचत ।
42) 2.3.2.2(37)- अरोचत । तस्मै । (GS-2.3-10)
अरोचत तस्मै तस्मा अरोचता रोचत तस्मै ।
43) 2.3.2.2(38) - तस्मै । देवाः ।
तस्मै देवा देवा स्तस्मै तस्मै देवाः ।
44) 2.3.2.2(39)- देवाः । प्रायश्चित्तिम् ।
देवाः प्रायश्चित्तिम् प्रायश्चित्तिम् देवा देवाः प्रायश्चित्तिम् ।
45) 2.3.2.2(40)- प्रायश्चित्तिम् । ऐच्छन्न् ।
प्रायश्चिति मैच्छन् नैच्छन् प्रायश्चितिम् प्रायश्चिति मैच्छन् ।
    2.3.2.2(41)- ऐच्छन्न् । तस्मै ।
ऐच्छन् तस्मै तस्मा ऐच्छन् नैच्छन् तस्मै ।
47) 2.3.2.2(42)- तस्मै । एतम् ।
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम् ।
48) 2.3.2.2(43)- एतम् । सौर्यम् ।
एत(ग्म्) सौर्य(ग्म्) सौर्य मेत मेत(ग्म्) सौर्यम्।
49) 2.3.2.2(44)- सौर्यम्। चरुम्।
सौर्यम् चरुम् चरु(गम्) सौर्य(गम्) सौर्यम् चरुम्।
```

```
50) 2.3.2.2(45)- चरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
51) 2.3.2.2(46)- निः । अवपन्न् ।
निरवपन् नवपन् निर् णि रवपन्न् ।
52) 2.3.2.2(47)- अवपन्न्। तेन ।
अवपन् तेन तेनावपन् नवपन् तेन ।
53) 2.3.2.2(48)- तेन । एव ।
तेनैवैव तेन तेनैव।
54) 2.3.2.2(49)- एव । अस्मिन् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन् ।
55) 2.3.2.2(50)- अस्मिन्न् । रुचम् ।
अस्मिन् रुच(ग्म्) रुचं मस्मिन् नस्मिन् रुचम्।
1) 2.3.2.3(1)- रुचम्। अद्धुः।
रुच मदधु रदधू रुच्(गम्) रुच मदधुः।
   2.3.2.3(2)- अदधुः । यः ।
अदधुर् यो यो ऽदधु रदधुर् यः ।
3) 2.3.2.3(3)- यः । ब्रह्मवर्चसकामः ।
यो ब्रह्मवर्चसकामो ब्रह्मवर्चसकामो यो यो ब्रह्मवर्चसकामः।
4) 2.3.2.3(4)- ब्रह्मवर्चसकामः । स्यात् ।
ब्रह्मवर्चसकामः स्याथ् स्याद् ब्रह्मवर्चसकामो ब्रह्मवर्चसकामः स्यात् ।
```

```
2.3.2.3(4) – ब्रह्मवर्चसकामः।
5)
ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस – कामः।
     2.3.2.3(5) — स्यात् । तस्मै ।
स्यात् तस्मै तस्मै स्याथ् स्यात् तस्मै ।
7) 2.3.2.3(6) - तस्मै । प्तम् ।
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम्।
     2.3.2.3(७)- एतम् । सौर्यम् ।
8)
एत(ग्म्) सौर्य(ग्म्) सौर्य मेत मेत(ग्म्) सौर्यम्।
      2.3.2.3(8) - सौर्यम् । चरुम् ।
9)
सौर्यम् चरुम् चरु(गम्) सौर्य(गम्) सौर्यम् चरुम्।
10) 2.3.2.3(9)- चरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
11) 2.3.2.3(10)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
12) 2.3.2.3(11)- वपेत् । अमुम् ।
वपे दमु ममुं वैपेद् वपे दमुम्।
13) 2.3.2.3(12)- अमुम्। एव।
अमु मेवैवामु ममु मेव।
14) 2.3.2.3(13)- एव । आदित्यम् ।
एवादित्य मादित्य मेवै वादित्यम् ।
```

```
15) 2.3.2.3(14)- आदित्यम् । स्वेन ।
अदित्य(ग्ग्) स्वेन स्वेनादित्य मादित्य(ग्ग्) स्वेन ।
16) 2.3.2.3(15)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
17) 2.3.2.3(16)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
18) 2.3.2.3(16)- भागधेयेन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
19) 2.3.2.3(17)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
20) 2.3.2.3(18)- धावति । सः ।
धावति स स धावति धावति सः।
21) 2.3.2.3(19)- सः। एव।
स एवैव स स एव।
22) 2.3.2.3(20) — एव । अस्मिन् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन् ।
    2.3.2.3(21)- अस्मिन्न् । ब्रह्मवर्चसम् ।
अस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् ब्रह्मवर्चस मस्मिन् नस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् ।
24) 2.3.2.3(22)- ब्रह्मवर्चसम्। दधाति।
ब्रह्मवर्चसम् दधाति दधाति ब्रह्मवर्चसम् ब्रह्मवर्चसम् दधाति ।
```

```
25) 2.3.2.3(22)- ब्रह्मवर्चसम्।
ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम्।
26) 2.3.2.3(23)- दधाति । ब्रह्मवर्चसी ।
दधाति ब्रह्मवर्चसी ब्रह्मवर्चसी दधाति दधाति ब्रह्मवर्चसी ।
27) 2.3.2.3(24)- ब्रह्मवर्चसी । एव ।
ब्रह्मवर्च स्येवैव ब्रह्मवर्चसी ब्रह्मवर्च स्येव।
28) 2.3.2.3(24)- ब्रह्मवर्चसी।
ब्रह्मवर्चसीतिं ब्रह्म - वर्चसी ।
29) 2.3.2.3(25)- एव। भवति।
एव भवति भव त्येवैव भवति ।
30) 2.3.2.3(26)- भवति । उभयतः ।
भव त्युभयतं उभयतो भवति भव त्युभयतः ।
31) 2.3.2.3(27)- उभयतः । रुक्मौ ।
उभयतों रुक्मौ रुक्मा वुभयतं उभयतों रुक्मौ ।
32) 2.3.2.3(28)- रुक्मौ । भवतः ।
रुक्मौ भवतो भवतो रुक्मौ रुक्मौ भवतः।
33) 2.3.2.3(29)- भवतः । उभयतः ।
भवत उभयत उभयतो भवतो भवत उभयतः।
34) 2.3.2.3(30)- उभयतः । <u>ए</u>व ।
उभयत एवैवो भयत उभयत एव ।
```

```
35) 2.3.2.3(31)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन् ।
    2.3.2.3(32)- अस्मिन्न् । रुचम् ।
अस्मिन् रुच(ग्म्) रुचं मस्मिन् नस्मिन् रुचम्।
37) 2.3.2.3(33)- रुचम्। दधाति।
रुचम् दधाति दधाति रुच(गम्) रुचम् दधाति ।
38) २.३.२.३(३४)- दधाति । प्रयाजेप्रयाजे ।
दधाति प्रयाजेप्रयाजे प्रयाजेप्रयाजे दधाति दधाति प्रयाजेप्रयाजे ।
39) 2.3.2.3(35)- प्रयाजेप्रयाजे । कृष्णलम् ।
प्रयाजेप्रयाजे कृष्णलम् कृष्णलम् प्रयाजेप्रयाजे प्रयाजेप्रयाजे कृष्णलम् ।
40) 2.3.2.3(35)- प्रयाजेप्रयाजे।
प्रयाजेप्रयाज इति प्रयाजे – प्रयाजे ।
41) 2.3.2.3(36)- कृष्णलम् । जुहोति ।
कृष्णलम् जुहोति जुहोति कृष्णलम् कृष्णलम् जुहोति ।
    2.3.2.3(37)- जुहोति । दिग्भ्यः ।
जुहोति दिग्भ्यो दिग्भ्यो जुहोति जुहोति दिग्भ्यः ।
43) 2.3.2.3(38)- दिग्भ्यः। एव।
दिग्भ्य एवैव दिग्भ्यो दिग्भ्य एव।
44) 2.3.2.3(38)- दिगभ्यः।
दिग्भ्य इति दिक् – भ्यः ।
```

```
45) 2.3.2.3(39)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
      2.3.2.3(40) — अस्मै । ब्रह्मवर्चसम् ।
अस्मै ब्रह्मवर्चसम् ब्रह्मवर्चस मस्मा अस्मै ब्रह्मवर्चसम्।
47) 2.3.2.3(41)- ब्रह्मवर्चसम् । अव ।
ब्रह्मवर्चस मवावं ब्रह्मवर्चसम् ब्रह्मवर्चस मव ।
48) 2.3.2.3(41)- ब्रह्मवर्चसम्।
ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म - वर्चसम्।
49) 2.3.2.3(42)— अवं। रुन्धे।
अव रुन्धे रुन्धे ऽवावं रुन्धे ।
50) 2.3.2.3(43)- रुन्धे । आग्नेयम् ।
रुन्ध आग्नेय माग्नेय(गम्) रुन्धे रुन्ध आग्नेयम् ।
51) 2.3.2.3(44)- आग्नेयम् । अष्टाकपालम् ।
आग्नेय मष्टाकपाल मष्टाकपाल माग्नेय माग्नेय मष्टाकपालम् ।
52) 2.3.2.3(45)– अष्टाकपालम् । निः ।
अष्टाकपालम् निर् णिर्ष्टाकपाल मष्टाकपालम् निः ।
53) 2.3.2.3(45)— अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
54) 2.3.2.3(46)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
```

```
2.3.2.3(47) – वपेत् । सावित्रम् ।
वपेथ् सावित्र(ग्म्) सावित्रं वपेद् वपेथ् सावित्रम्।
     2.3.2.3(48) — सावित्रम् । द्वादशकपालम् ।
सावित्रम् द्वादेशकपालम् द्वादेशकपाल(ग्म्) सावित्र(ग्म्) सावित्रम् द्वादेशकपालम् ।
57) 2.3.2.3(49) – द्वादशकपालम् । भूम्यै ।
।
द्वादशकपालुम् भूम्यै भूम्यै द्वादशकपालुम् द्वादशकपालुम् भूम्यै ।
    2.3.2.3(49)– ह्रादशकपालम् ।
58)
द्वादशकपालमिति द्वादश - कपालम्।
    2.3.2.3(50)- भूम्यै । चरुम् ।
भूम्यै चरुम् चरुम् भूम्यै भूम्यै चरुम्।
    2.3.2.4(1)- चरुम्। यः।
चरुं यो य श्वरुम् चरुं यः।
2) 2.3.2.4(2)- यः । कामयेत ।
यः कामयेत कामयेत यो यः कामयेत ।

 2.3.2.4(3) – कामयेत । हिरण्यम् ।

कामयेत हिरण्य(ग्म्) हिरण्यम् कामयेत कामयेत हिरण्यम् ।
4) 2.3.2.4(4)- हिरण्यम् । विन्देय ।
हिरण्यं विन्देय विन्देय हिरण्य(ग्म्) हिरण्यं विन्देय ।
   2.3.2.4(5) – विन्देय । हिरण्यम् ।
विन्देय हिरण्य(ग्म्) हिरण्यं विन्देय विन्देय हिरण्यम्।
```

```
6) 2.3.2.4(6)- हिरण्यम् । मा । (GS-2.3-9)
हिरण्यम् मा मा हिरण्य(ग्म्) हिरण्यम् मा ।
मोपोप मा मोप ।
8) 2.3.2.4(8)- उपं। नमेत्। (GS-2.3-9)
उप नमेन् नमे दुपोप नमेत्।
   2.3.2.4(9)- नमेत् । इति । (GS-2.3-9)
9)
नमे दितीति नमेन् नमे दिति ।
10) 2.3.2.4(10)- इति । यत् । (GS-2.3-9)
इति यद् यदितीति यत् ।
11) 2.3.2.4(11)- यत् । आग्नेयः । (GS-2.3-9)
यदाग्नेय आग्नेयो यद् यदाग्नेयः।
12) 2.3.2.4(12)- आग्नेयः। भवति।
ा ।
आग्नेयो भवति भव त्याग्नेय आग्नेयो भवति ।
भव त्याग्नेय माग्नेयम् भवति भव त्याग्नेयम् ।
14) 2.3.2.4(14)- आग्नेयम्। वै।
॥ ॥
आग्नेयं ँवै वा आग्नेय माग्नेयं ँवै ।
15) 2.3.2.4(15)- वै। हिरण्यम्।
वै हिरण्य(ग्म्) हिरण्यं वै वै हिरण्यम् ।
```

```
16) 2.3.2.4(16)- हिरण्यम् । यस्य ।
हिरण्यं वस्य वस्य हिरण्य(ग्म्) हिरण्यं वस्य ।
    2.3.2.4(17) – यस्य । एव ।
यस्यैवैव यस्य यस्यैव।
18) 2.3.2.4(18)- एव । हिरण्यम् ।
एव हिरण्य(ग्म्) हिरण्य मेवैव हिरण्यम् ।
19) 2.3.2.4(19)- हिरण्यम् । तेन ।
हिरण्यम् तेन तेन हिरण्य(ग्म्) हिरण्यम् तेन ।
20) 2.3.2.4(20)- तेन । एव ।
तेनैवैव तेन तेनैव।
21) 2.3.2.4(21)- एव । एनत् ।
एवैन देन देवैवैनत्।
22) 2.3.2.4(22)- एनत् । विन्दते ।
एनद् विन्दते विन्दत एन देनद् विन्दते ।
23) 2.3.2.4(23)- विन्दते । सावित्रः ।
विन्दते सावित्रः सावित्रो विन्दते विन्दते सावित्रः ।
24) 2.3.2.4(24)- सावित्रः। भवति।
सावित्रो भवति भवति सावित्रः सावित्रो भवति ।
25) 2.3.2.4(25)- भवति । सवितृप्रसूतः ।
भवति सवितृप्रसूतः सवितृप्रसूतो भवति भवति सवितृप्रसूतः ।
```

```
2.3.2.4(26) — स्वितृप्रसूतः । एव ।
स्वितृप्रसूत एवैव सवितृप्रसूतः सवितृप्रसूत एव ।
27) 2.3.2.4(26) – सवितृप्रसूतः ।
सवितृप्रसूत इति सवितृ – प्रसूतः ।
28) 2.3.2.4(27)- एव । एनत् ।
एवैन देन देवैवैनत्।
29) 2.3.2.4(28)- एनत् । विन्दते ।
एनद् विन्दते विन्दत एन देनद् विन्दते ।
30) 2.3.2.4(29)- विन्दते । भूम्यै ।
विन्दते भूम्यै भूम्यै विन्दते विन्दते भूम्यै ।
31) 2.3.2.4(30)- भूम्यै । चरुः ।
भूम्यै चरुश्चरुर् भूम्यै भूम्यै चरुः ।
32) 2.3.2.4(31)- चरुः। भवति।
चरुर् भवति भवति चरु श्चरुर् भवति ।
      2.3.2.4(32)— भवति । अस्याम् ।
. — — —
भव त्यस्या मस्याम् भवति भव त्यस्याम् ।
34) 2.3.2.4(33)- अस्याम् । एव ।
अस्या मेवैवास्या मस्या मेव ।
35) 2.3.2.4(34)- एव। एनत्।
एवैन देन देवैवैनत्।
```

```
36) 2.3.2.4(35)- एनत् । विन्दते ।
एनद् विन्दते विन्दत एन देनद् विन्दते ।
37) 2.3.2.4(36)- विन्दते । उप ।
विन्दत उपोप विन्दते विन्दत उप ।
38) 2.3.2.4(37)- उप । एनम् ।
उपैन मेन मुपोपैनम्।
39) 2.3.2.4(38)- <u>ए</u>नम् । हिरण्यम् ।
एन(ग्म्) हिरण्य(ग्म्) हिरण्य मेन मेन(ग्म्) हिरण्यम् ।
40) 2.3.2.4(39)- हिरण्यम् । नमति ।
।
हिरण्यम् नमति नमति हिरण्य(ग्म्) हिरण्यम् नमति ।
41) 2.3.2.4(40)- नमति । वि ।
नमति वि वि नमति नमति वि ।
42) 2.3.2.4(41)- वि। वै।
वि वै वै वि वि वै।
43) 2.3.2.4(42)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
44) 2.3.2.4(43)- एषः । इन्द्रियेण ।
एष इन्द्रियेणे न्द्रियेणैष एष इन्द्रियेण।
45) 2.3.2.4(44)- इन्द्रियेण। वीर्येण।
इन्द्रियेण वीर्येण वीर्येण न्द्रियेण न्द्रियेण वीर्येण।
```

```
46) 2.3.2.4(45)- वीर्येण । ऋद्ध्यते ।
वीर्येण र्द्ध्यत ऋद्ध्यते वीर्येण वीर्येण र्द्ध्यते ।
47) 2.3.2.4(46)- ऋद्ध्यते । यः ।
ऋद्ध्यते यो य ऋद्ध्यत ऋद्ध्यते यः।
48) 2.3.2.4(47)- यः । हिरण्यम् ।
यो हिरण्य(ग्म्) हिरण्यं ँयो यो हिरण्यम् ।
49) 2.3.2.4(48)- हिरण्यम् । विन्दते ।
हिरण्यं विन्दते विन्दते हिरण्य(ग्म्) हिरण्यं विन्दते ।
50) 2.3.2.4(49)- विन्दते । <u>ए</u>ताम् ।
विन्दतं एता मेतां विन्दते विन्दतं एताम्।
51) 2.3.2.4(50)- एताम् । एव ।
एता मेवैवैता मेता मेव।
   2.3.2.5(1)- एव । निः ।
एव निर्णि रेवैव निः।
2) 2.3.2.5(2)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
      2.3.2.5(3) - वपेत् । हिरण्यम् ।
वपे द्धिरण्य(ग्म्) हिरण्यं वपेद् वपे द्धिरण्यम्।
   2.3.2.5(4)— हिरण्यम् । वित्त्वा ।
हिरण्यं वित्त्वा वित्त्वा हिरण्य(ग्म्) हिरण्यं वित्त्वा ।
```

```
2.3.2.5(5) - वित्त्वा । न ।
5)
वित्त्वा न न वित्त्वा वित्त्वा न।
6) 2.3.2.5(6)- न । इन्द्रियेण ।
ने न्द्रियेणे न्द्रियेण न ने न्द्रियेण ।
7) 2.3.2.5(7)- <u>इ</u>न्द्रियेण । वीर्येण ।
इन्द्रियेण वीर्येण वीर्येणे न्द्रियेणे न्द्रियेण वीर्येण।
8) 2.3.2.5(8) – वीर्येण । वि ।
वीर्येण वि वि वीर्येण वीर्येण वि ।
9) 2.3.2.5(9)- वि। ऋद्ध्यते।
व्यृद्ध्यत ऋद्ध्यते वि व्यृद्ध्यते ।
    2.3.2.5(10)- ऋद्ध्यते । एताम् ।
ऋद्ध्यत एता मेता मृद्ध्यत ऋद्ध्यत एताम्।
11) 2.3.2.5(11)- एताम् । एव ।
एता मेवैवैता मेता मेव।
12) 2.3.2.5(12)- एव। निः।
एव निर् णिरेवैव निः।
13) 2.3.2.5(13)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
14) 2.3.2.5(14)- वपेत् । यस्य ।
वपेद् यस्य यस्य वपेद् वपेद् यस्य ।
```

```
2.3.2.5(15) – यस्य । हिरण्यम् ।
15)
यस्य हिरण्य(ग्म्) हिरण्यं वस्य यस्य हिरण्यम् ।
16) 2.3.2.5(16) – हिरण्यम् । नञ्चेत् ।
हिरण्यम् नञ्येन् नञ्ये द्धिरण्य(ग्म्) हिरण्यम् नञ्येत् ।
17) 2.3.2.5(17)- नरुयेत्। यत्।
नश्येद् यद् यन् नश्येन् नश्येद् यत् ।
18) 2.3.2.5(18)- यत् । आग्नेयः ।
यदाग्नेय आग्नेयो यद् यदाग्नेयः।
19) 2.3.2.5(19)- आग्नेयः। भवति।
आग्नेयो भवति भव त्याग्नेय आग्नेयो भवति ।
20) 2.3.2.5(20)- भवति । आग्नेयम ।
भवं त्याग्नेय माग्नेयम् भवति भवं त्याग्नेयम् ।
      2.3.2.5(21) – आग्नेयम् । वै ।
आग्नेयं वै वा आग्नेय माग्नेयं वै।
22) 2.3.2.5(22)- वै। हिरण्यम्।
वै हिरण्य(ग्म्) हिरण्यं वै वै हिरण्यम् ।
23) 2.3.2.5(23)- हिरण्यम् । यस्य ।
हिरण्यं वस्य वस्य हिरण्य(ग्म्) हिरण्यं वस्य ।
24) 2.3.2.5(24)- यस्य । एव ।
यस्यैवैव यस्य यस्यैव।
```

```
25) 2.3.2.5(25)- एव । हिरण्यम् ।
एव हिरण्य(ग्म्) हिरण्य मेवैव हिरण्यम् ।
26) 2.3.2.5(26)- हिरण्यम् । तेन ।
हिरण्यम् तेन तेन हिरण्य(ग्म्) हिरण्यम् तेन ।
27) 2.3.2.5(27)- तेन । एव ।
तेनैवैव तेन तेनैव।
28) 2.3.2.5(28)- एव। एनत्।
एवैन देन देवैवैनत्।
29) 2.3.2.5(29)- एनत् । विन्दति ।
एनद् विन्दति विन्द त्येन देनद् विन्दति ।
30) 2.3.2.5(30)- विन्दति । सावित्रः ।
विन्दति सावित्रः सावित्रो विन्दति विन्दति सावित्रः ।
31) 2.3.2.5(31)- सावित्रः। भवति।
सावित्रो भवति भवति सावित्रः सावित्रो भवति ।
32) 2.3.2.5(32)- भवति । स्वितृप्रसूतः ।
भवति सवितृप्रसूतः सवितृप्रसूतो भवति भवति सवितृप्रसूतः ।
33) 2.3.2.5(33)- स्वितृप्रसूतः । एव ।
स्वितृप्रसूत एवैव सवितृप्रसूतः सवितृप्रसूत एव ।
34) 2.3.2.5(33)- सवितृप्रसूतः ।
सवितृप्रसूत इति सवितृ – प्रसूतः ।
```

www.vedavms.in

```
2.3.2.5(34) – एव। एनत्।
एवैन देन देवैवैनत्।
36) 2.3.2.5(35)- एनत् । विन्दति ।
एनद् विन्दति विन्द त्येन देनद् विन्दति ।
37) 2.3.2.5(36) – विन्दति । भूम्यै ।
विन्दति भूम्यै भूम्यै विन्दति विन्दति भूम्यै।
38) 2.3.2.5(37)- भूम्यै । चरुः ।
भूम्यै चरु श्ररुर् भूम्यै भूम्यै चरुः।
39) 2.3.2.5(38)- चरुः। भवति।
चरुर् भवति भवति चरु श्रुरुर् भवति ।
      2.3.2.5(39)— भवति । अस्याम् ।
. — — —
भव त्यस्या मस्याम् भवति भव त्यस्याम् ।
41) 2.3.2.5(40)- अस्याम् । वै ।
अस्यां वै वा अस्या मस्यां वै।
42) 2.3.2.5(41)- वै। एतत्।
वा एत देतद् वै वा एतत्।
43) 2.3.2.5(42)- एतत् । नुश्यति ।
एतन् नश्यति नश्य त्येत देतन् नश्यति ।
44) 2.3.2.5(43)- नश्यति । यत् ।
नश्यति यद् यन् नश्यति नश्यति यत् ।
```

```
45) 2.3.2.5(44)- यत् । <del>नश्</del>यति ।
यन् नश्यति नश्यति यद् यन् नश्यति ।
46) 2.3.2.5(45)- नश्यति । अस्याम् ।
नञ्य त्यस्या मस्याम् नञ्यति नञ्य त्यस्याम् ।
     2.3.2.5(46)- अस्याम् । एव ।
अस्या मेवैवास्या मस्या मेव ।
48) 2.3.2.5(47)- एव। एनत्।
एवैन देन देवैवैनत्।
49) 2.3.2.5(48)- एनत् । विन्दति ।
एनद् विन्दति विन्द त्येन देनद् विन्दति ।
50) 2.3.2.5(49)- विन्दति । इन्द्रः ।
विन्दतीन्द्र इन्द्रों विन्दति विन्दतीन्द्रः ।
51) 2.3.2.5(50) - इन्द्रः । त्वष्टुः ।
इन्द्र स्त्वष्टु स्त्वष्टु रिन्द्र इन्द्र स्त्वष्टुः ।
   2.3.2.6(1)—   त्वष्टुः । सोमम् ।
त्वष्टुः सोम(ग्म्) सोमुम् त्वष्टुः स्तेमम् ।
2) 2.3.2.6(2)- सोमम्। अभीषहा।
सोम मभीषहा ऽभीषहा सोम(ग्म्) सोम मभीषहा ।
   2.3.2.6(3)–    अभीषहा । अपिबत् ।
अभीषहां उपिब दपिब दभीषहां उभीषहां उपिबत्।
```

```
4) 2.3.2.6(3)- अभीषहा ।
अभीषहेत्यभि – सहा ।
5) 2.3.2.6(4)- अपिबत्। सः।
अपिबथ् स सो ऽपिब दपिबथ् सः ।
6) 2.3.2.6(5)- सः। विष्वङ्। (GS-2.3-11)
स विष्वङ् विष्वङ् ख्स स विष्वङ् ।
    2.3.2.6(6)- विष्वङ् । वि । (GS-2.3-11)
विष्वङ् वि वि विष्वङ् विष्वङ् वि ।
   2.3.2.6(7)- वि । आर्च्छत् । (GS-2.3-11)
व्याच्छं दाच्छंद् वि व्याच्छंत्।
    2.3.2.6(8)- आर्च्छत् । सः । (GS-2.3-11)
आर्च्छथ् स स आंर्च्छ दार्च्छथ् सः ।
10) 2.3.2.6(9)- सः । इन्द्रियेण ।
स इन्द्रियेणे न्द्रियेण स स इन्द्रियेण।
11) 2.3.2.6(10)— इन्द्रियेण । सोमपीथेन ।
इन्द्रियेण सोमपीथेन सोमपीथेने न्द्रियेणे न्द्रियेण सोमपीथेन ।
12) 2.3.2.6(11)- सोमपीथेन । वि ।
सोमपीथेन वि वि सोमपीथेन सोमपीथेन वि ।
13) 2.3.2.6(11)- सोमपीथेन ।
सोमपीथेनेति सोम – पीथेन ।
```

```
14) 2.3.2.6(12)- वि । आर्द्ध्यत ।
वार्द्ध्यता र्द्ध्यत वि व्यार्द्ध्यत ।
    2.3.2.6(13)- आर्द्ध्यत । सः ।
आर्द्ध्यत स स आर्द्ध्यता र्द्ध्यत सः ।
16) 2.3.2.6(14)- सः। यत्।
स यद् यथ् स स यत्।
17) 2.3.2.6(15)- यत्। ऊर्द्ध्वम्।
यदूर्घ्व मूर्द्ध्वं यद् यदूर्घ्वम् ।
18) 2.3.2.6(16)- <u>ऊ</u>र्द्ध्वम् । <u>उ</u>दवमीत् ।
ऊर्द्ध्व मुदवमी दुदवमी दूर्द्ध्व मूर्द्ध्व मुदवमीत्।
19) 2.3.2.6(17)- उदवमीत् । ते ।
उदवमीत् ते त उदवमी दुदवमीत् ते ।
20) 2.3.2.6(17)- <u>उ</u>दवमीत्।
उदवमीदित्युत् – अवमीत्।
21) 2.3.2.6(18)- ते । २यामाकाः ।
ते श्यामाकाः श्यामाका स्ते ते श्यामाकाः ।
22) 2.3.2.6(19)- २यामाकाः । अभवन् ।
२यामाका अभवन् नभवञ् छ्यामाकाः २यामाका अभवत् ।
23) 2.3.2.6(20)- अभवन्न्। सः।
अभवन् थ्स सो ऽभवन् नभवन् थ्सः ।
```

```
24) 2.3.2.6(21)- सः । प्रजापतिम् ।
स प्रजापतिम् प्रजापति(गम्) स स प्रजापतिम् ।
25) 2.3.2.6(22)- प्रजापतिम् । उप ।
प्रजापति मुपोप प्रजापतिम् प्रजापति मुप ।
26) 2.3.2.6(22)- प्रजापतिम्।
प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम्।
27) 2.3.2.6(23)- उप । अधावत् ।
उपाधाव दधाव दुपोपा धावत् ।
    2.3.2.6(24)- अधावत् । तस्मै ।
अधावत् तस्मै तस्मा अधाव दधावत् तस्मै ।
29) 2.3.2.6(25)- तस्मै । एतम् ।
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम्।
    2.3.2.6(26)- एतम् । सोमेन्द्रम् ।
एत(ग्म्) सोमेन्द्र(ग्म्) सोमेन्द्र मेत मेत(ग्म्) सोमेन्द्रम्।
    2.3.2.6(27)- सोमेन्द्रम् । इयामाकम् ।
सोमेन्द्र(ग्ग्) इयामाक(ग्ग्) इयामाक(ग्म्) सोमेन्द्र(ग्म्) सोमेन्द्र(ग्ग्) इयामाकम् ।
32) 2.3.2.6(28)- रयामाकम्। चरुम्।
व्यामाकम् चरुम् चरु(ग्ग्) व्यामाक(ग्ग्) व्यामाकम् चरुम् ।
33) 2.3.2.6(29)- चरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
```

```
34) 2.3.2.6(30)- निः । अवपत् ।
निरवप दवपन् निर् णि रवपत् ।
    2.3.2.6(31)- अवपत् । तेन ।
अवपत् तेन तेना वप दवपत् तेन ।
36) 2.3.2.6(32)- तेन । एव ।
तेनैवैव तेन तेनैव।
37) 2.3.2.6(33)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
38) 2.3.2.6(34)- अस्मिन्न् । इन्द्रियम् ।
अस्मिन् निन्द्रिय मिन्द्रिय मस्मिन् नस्मिन् निन्द्रियम् ।
39) 2.3.2.6(35)- इन्द्रियम् । सोमपीथम् ।
इन्द्रिय(ग्म्) सोमपीथ(ग्म्) सोमपीथ मिन्द्रिय मिन्द्रिय(ग्म्) सोमपीथम् ।
40) 2.3.2.6(36)- सोमपीथम् । अदधात् ।
सोमपीथ मदधाददधाथ् सोमपीथ(ग्म्) सोमपीथ मदधात् ।
41) 2.3.2.6(36)- सोमपीथम् ।
सोमपीथमिति सोम – पीथम्।
42) 2.3.2.6(37)- अदधात्। वि।
अदधाद् वि व्यदधा ददधाद् वि ।
43) 2.3.2.6(38)- वि।वै।
वि वै वै वि वि वै।
```

```
44) 2.3.2.6(39)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
45) 2.3.2.6(40)- एषः । इन्द्रियेण ।
एष इन्द्रियेणे न्द्रियेणेष एष इन्द्रियेण ।
46) 2.3.2.6(41)- इन्द्रियेण । सोमपीथेन ।
इन्द्रियेण सोमपीथेन सोमपीथेने न्द्रियेणे न्द्रियेण सोमपीथेन ।
47) 2.3.2.6(42) – सोमपीथेन । ऋद्ध्यते ।
सोमपीथेन र्द्ध्यत ऋद्ध्यते सोमपीथेन सोमपीथेन र्द्ध्यते ।
48) 2.3.2.6(42)- सोमपीथेन ।
सोमपीथेनेति सोम – पीथेन ।
49) 2.3.2.6(43)- ऋद्ध्यते । यः ।
ऋद्ध्यते यो य ऋद्ध्यत ऋद्ध्यते यः।
50) 2.3.2.6(44)- यः । सोमम् ।
यः सोम(ग्म्) सोमं ँयो यः सोमम्।
51) 2.3.2.6(45)— सोमम्। वमिति।
सोमं विमिति विमिति सोम(ग्म्) सोमं विमिति ।
52) 2.3.2.6(46)- वर्मिति। यः।
विमति यो यो विमति विमति यः।
53) 2.3.2.6(47)- यः। सोमवामी।
यः सोमवामी सोमवामी यो यः सोमवामी।
```

```
2.3.2.6(48) - सोमवामी । स्यात् ।
सोमवामी स्याथ् स्याथ् सोमवामी सोमवामी स्यात्।
55) 2.3.2.6(48)- सोमवामी।
सोमवामीतिं सोम – वामी।
56) 2.3.2.6(49) — स्यात् । तस्मै ।
स्यात् तस्मै तस्मै स्याथ् स्यात् तस्मै ।
57) 2.3.2.6(50)— तस्मै । एतम् ।
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम् ।
    2.3.2.7(1)- एतम् । सोमेन्द्रम् ।
एत(ग्म्) सोमेन्द्र(ग्म्) सोमेन्द्र मेत मेत(ग्म्) सोमेन्द्रम्।
      2.3.2.7(2) – सोमेन्द्रम् । ३यामाकम् ।
सोमेन्द्र(ग्ग्) इयामाक(ग्ग्) इयामाक(ग्म्) सोमेन्द्र(ग्म्) सोमेन्द्र(ग्ग्) इयामाकम् ।
3) 2.3.2.7(3) – इयामाकम् । चरुम् ।
२यामाकम् चरुम् चरु(ग्ग्) २यामाक(ग्ग्) २यामाकम् चरुम् ।
   2.3.2.7(4)- चरुम्। निः।
चरुम् निर्णि श्वरुम् चुरुम् निः।
5) 2.3.2.7(5)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
6) 2.3.2.7(6)— वपेत् । सोमम् ।
.--
वपेथ् सोम(ग्म्) सोमं वपेद् वपेथ् सोमम्।
```

```
7) 2.3.2.7(7)- सोमम्। च।
सोमम् च च सोम(ग्म्) सोमम् च।
8) 2.3.2.7(8)- च। एव।
चैवैव च चैव।
9) 2.3.2.7(9) — एव । इन्द्रम् ।

एवे न्द्रु मिन्द्र मेवैवे न्द्रम् ।
10) 2.3.2.7(10)- इन्द्रम्। च।
इन्द्रम् च चे न्द्र मिन्द्रम् च।
11) 2.3.2.7(11)- च।स्वेन।
च स्वेन स्वेन च च स्वेन ।
12) 2.3.2.7(12)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
13) 2.3.2.7(13)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोपं भागधेयेन भागधेयेनोप ।
14) 2.3.2.7(13)- भागधेर्यन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
15) 2.3.2.7(14)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
16) 2.3.2.7(15)- धावति । तौ ।
धावति तौ तौ धावति धावति तौ।
```

```
17) 2.3.2.7(16)- तौ । एव ।
ता वेवैव तौ ता वेव।
18) 2.3.2.7(17)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
19) 2.3.2.7(18)- अस्मिन्न् । इन्द्रियम् ।
अस्मिन् निन्द्रिय मिन्द्रिय मस्मिन् नस्मिन् निन्द्रियम् ।
20) 2.3.2.7(19)- इन्द्रियम् । स्रोमपीथम् ।
इन्द्रिय(ग्म्) सोमपीथ(ग्म्) सोमपीथ मिन्द्रिय मिन्द्रिय(ग्म्) सोमपीथम् ।
21) 2.3.2.7(20)- सोमपीथम् । धत्तः ।
सोमपीथम् धत्तो धतः सोमपीथ(ग्म्) सोमपीथम् धतः ।
22) 2.3.2.7(20)- सोमपीथम् ।
सोमपीथमिति सोम - पीथम्।
23) 2.3.2.7(21)- धत्तः। न।
धत्तो न न धत्तो धत्तो न।
24) 2.3.2.7(22)- न। इन्द्रियेण।
ने न्द्रियेणे न्द्रियेण न ने न्द्रियेण ।
25) 2.3.2.7(23)- इन्द्रियेण । सोमपीथेन ।
इन्द्रियेण सोमपीथेन सोमपीथेने न्द्रियेण न्द्रियेण सोमपीथेन ।
26) 2.3.2.7(24)— सोमपीथेन । वि ।
सोमपीथेन वि वि सोमपीथेन सोमपीथेन वि ।
```

```
27) 2.3.2.7(24)- सोमपीथेन ।
सोमपीथेनेति सोम - पीथेन ।
28) 2.3.2.7(25)- वि। ऋद्ध्यते।
व्यृद्ध्यत ऋद्ध्यते वि व्यृद्ध्यते ।
     2.3.2.7(26)- ऋद्ध्यते । यत् ।
ऋद्ध्यते यद् यदृद्ध्यत ऋद्ध्यते यत् ।
30) 2.3.2.7(27)- यत् । सौम्यः ।
यथ् सौम्यः सौम्यो यद् यथ् सौम्यः ।
31) 2.3.2.7(28)- सौम्यः । भवति ।
सौम्यो भवति भवति सौम्यः सौम्यो भवति ।
32) 2.3.2.7(29)- भवति । सोमपीथम् ।
भवति सोमपीथ(ग्म्) सोमपीथम् भवति भवति सोमपीथम् ।
     2.3.2.7(30)- सोमपीथम्। एव।
सोमपीथ मेवैव सोमपीथ(ग्म्) सोमपीथ मेव।
34) 2.3.2.7(30)- सोमपीथम् ।
सोमपीथमितिं सोम - पीथम्।
35) 2.3.2.7(31)- एव। अव।
एवावा वैवैवाव ।
36) 2.3.2.7(32)— अव । रुन्धे ।
अव रुन्धे रुन्धे ऽवाव रुन्धे ।
```

```
37) 2.3.2.7(33)- रुन्धे । यत् ।
रुन्धे यद् यद् रुन्धे रुन्धे यत् ।
38) 2.3.2.7(34)- यत् । ऐन्द्रः ।
यदैन्द्र ऐन्द्रो यद् यदैन्द्रः।
39) 2.3.2.7(35)- ऐन्द्रः । भवति ।
ऐन्द्रो भवति भव त्यैन्द्र ऐन्द्रो भवति ।
40) 2.3.2.7(36)- भवति । <u>इ</u>न्द्रियम् ।
भवतीन्द्रिय मिन्द्रियम् भवति भवतीन्द्रियम् ।
41) 2.3.2.7(37)- इन्द्रियम् । वै ।
इन्द्रियं वै वा इन्द्रिय मिन्द्रियं वै।
42) 2.3.2.7(38)- वै। सोमपीथः।
वै सोमपीथः सोमपीथो वै वै सोमपीथः।
43) 2.3.2.7(39)- सोमपीथः । इन्द्रियम् ।
सोमपीथ इन्द्रिय मिन्द्रिय(ग्म्) सोमपीथः सोमपीथ इन्द्रियम् ।
44) 2.3.2.7(39)- सोमपीथः ।
सोमपीथ इति सोम – पीथः।
45) 2.3.2.7(40)- इन्द्रियम् । एव ।
इन्द्रिय मेवैवे न्द्रिय मिन्द्रिय मेव।
46) 2.3.2.7(41)- एव । सोमपीथम् ।
एव सोमपीथ(ग्म्) सोमपीथ मेवैव सोमपीथम्।
```

```
47) 2.3.2.7(42)- सोमपीथम्। अव।
सोमपीथ मवावं सोमपीथ(ग्म्) सोमपीथ मवं।
48) 2.3.2.7(42)- सोमपीथम् ।
सोमपीथमिति सोम - पीथम्।
49) 2.3.2.7(43)— अवं। रुन्धे।
अव रुन्धे रुन्धे ऽवाव रुन्धे ।
50) 2.3.2.7(44)– रुन्धे । ३यामाकः ।
रुन्धे रयामाकः रयामाको रुन्धे रुन्धे रयामाकः ।
51) 2.3.2.7(45)- श्यामाकः । भवति ।
रयामाको भवति भवति रयामाकः रयामाको भवति ।
     2.3.2.7(46)- भवति । एषः ।
भव त्येष एष भवति भव त्येषः।
53) 2.3.2.7(47)- एषः। वाव।
एष वाव वावैष एष वाव।
54) 2.3.2.7(48)- वाव।सः।
वाव स स वाव वाव सः।
55) 2.3.2.7(49)- सः । सोमः ।
स सोमः सोमः स स सोमः।
56) 2.3.2.7(50)- सोमः । साक्षात् ।
सोमः साक्षाथ् साक्षाथ् सोमः सोमः साक्षात् ।
```

```
2.3.2.8(1) - साक्षात्। एव।
साक्षा देवैव साक्षाथ् साक्षा देव।
2) 2.3.2.8(1)- साक्षात्।
साक्षादितिं स – अक्षात्।
    2.3.2.8(2)- एव । सोमपीथम् ।
एव सोमपीथ(ग्म्) सोमपीथ मेवैव सोमपीथम्।
    2.3.2.8(3)- सोमपीथम् । अव ।
सोमपीथ मवाव सोमपीथ(ग्म्) सोमपीथ मव।
5) 2.3.2.8(3)- सोमपीथम्।
सोमपीथमिति सोम – पीथम्।
6) 2.3.2.8(4)- अव । रुन्धे ।
अव रुन्धे रुन्धे ऽवाव रुन्धे ।
7) 2.3.2.8(5)- रुन्धे । अग्नये ।
रुन्धे उग्नये उग्नये रुन्धे रुन्धे उग्नये।
8) 2.3.2.8(6)- अग्नये। दात्रे।
अग्नये दात्रे दात्रे ऽग्नये ऽग्नये दात्रे ।
9) 2.3.2.8(7)- दात्रे । पुरोडाशम् ।
दात्रे पुरोडाशम् पुरोडाशम् दात्रे दात्रे पुरोडाशम् ।
10) 2.3.2.8(8)- पुरोडाशम्। अष्टाकपालम्।
पुरोडाशं मष्टाकपाल मष्टाकपालम् पुरोडाशम् पुरोडाशं मष्टाकपालम् ।
```

```
11) 2.3.2.8(9) – अष्टाकपालम् । निः ।
अष्टाकपालम् निर् णि रष्टाकपाल मुष्टाकपालम् निः ।
12) 2.3.2.8(9)– अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
13) 2.3.2.8(10)- निः। वपेत्।
निर् वंपेद् वपेन् निर् णिर् वंपेत् ।
14) 2.3.2.8(11)- वपेत् । इन्द्राय ।
वपे दिन्द्राये न्द्राय वपेद् वपे दिन्द्राय।
15) 2.3.2.8(12)- इन्द्राय । प्रदात्रे ।
इन्द्राय प्रदात्रे प्रदात्र इन्द्राये न्द्राय प्रदात्रे ।
16) 2.3.2.8(13)- प्रदात्रे । पुरोडाशम् ।
प्रदात्रे पुरोडाशम् पुरोडाशम् प्रदात्रे प्रदात्रे पुरोडाशम् ।
17) 2.3.2.8(13)- प्रदात्रे ।
प्रदात्र इति प्र – दात्रे ।
18) 2.3.2.8(14)- पुरोडाशम् । एकादशकपालम् ।
पुरोडाञ् मेकादशकपाल मेकादशकपालम् पुरोडाशम् पुरोडाञ् मेकादशकपालम् ।
19) 2.3.2.8(15)– एकादशकपालम् । पुशुकामः ।
एकादशकपालम् पुशुकामः पुशुकाम् एकादशकपाल मेकादशकपालम् पशुकामः ।
20) 2.3.2.8(15)- एकादशकपालम् ।
एकादशकपालमित्येकादश – कपालम् ।
```

```
21) 2.3.2.8(16)- पशुकामः । अग्निः ।
् । — । — ।
पशुकामो ऽग्नि रग्निः पशुकामः पशुकामो ऽग्निः ।
22) 2.3.2.8(16)- पशुकामः।
पशुकाम इति पशु – कामः।
23) 2.3.2.8(17)- अग्निः । एव ।
अग्नि रेवैवाग्नि रग्नि रेव ।
24) 2.3.2.8(18)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
25) 2.3.2.8(19)- अस्मै । पशून् ।
अस्मै पशून् पशू नस्मा अस्मै पुशून् ।
26) 2.3.2.8(20)- <u>पशू</u>न् । प्र<u>ज</u>नयति ।
पशून् प्रजनयति प्रजनयति पशून् पशून् प्रजनयति ।
27) 2.3.2.8(21)- प्रजनयति । वृद्धान् ।
प्रजनयति वृद्धान्. वृद्धान् प्रजनयति प्रजनयति वृद्धान्।
28) 2.3.2.8(21)- प्रजनयति ।
प्रजनयतीति प्र – जनयति ।
29) 2.3.2.8(22)- वृद्धान् । इन्द्रः ।
वृद्धा निन्द्र इन्द्रो वृद्धान् वृद्धा निन्द्रः।
30) 2.3.2.8(23)- इन्द्रः । प्र ।
इन्द्रः प्र प्रे न्द्र इन्द्रः प्र ।
```

```
2.3.2.8(24)- प्र। यच्छति ।
31)
प्र यच्छति यच्छति प्र प्र यच्छति ।
     2.3.2.8(25) – यच्छति । दधि ।
यच्छति दिध दिधं यच्छति यच्छति दिधं ।
33) 2.3.2.8(26)- दिधे। मधु।
दिध मधु मधु दिध दिध मधु ।
34) 2.3.2.8(27)- मधु। घृतम्।
मधु घृतम् घृतम् मधु मधु घृतम्।
     2.3.2.8(28)- घृतम् । आपः ।
घृत माप आपो घृतम् घृत मापः ।
    2.3.2.8(29)- आपः । धानाः ।
आपो धाना धाना आप आपो धानाः ।
37) 2.3.2.8(30)- धानाः । भवन्ति ।
धाना भवन्ति भवन्ति धाना धाना भवन्ति ।
     2.3.2.8(31)- भवन्ति । एतत् ।
भवन् त्येत देतद् भवन्ति भव न्त्येतत्।
    2.3.2.8(32)- एतत् । वै ।
एतद् वै वा एत देतद् वै।
   2.3.2.8(33)— वै । <u>पश</u>ूनाम् ।
वै पशूनाम् पशूनां वै वै पशूनाम् ।
```

```
2.3.2.8(34) — पशूनाम् । रूपम् ।
पशूना(ग्म्) रूप(ग्म्) रूपम् पशूनाम् पशूना(ग्म्) रूपम् ।
      2.3.2.8(35)- रूपम् । रूपेण ।
क्रप(ग्म्) क्रपेणं क्रपेणं क्रप(ग्म्) क्रप(ग्म्) क्रपेणं ।
    2.3.2.8(36)— रूपेण । एव ।
रूपेणैवैव रूपेण रूपेणैव।
44) 2.3.2.8(37)- एव । पुर्शून् ।
एव प्रशून् प्रशू नेवैव प्रशून् ।
45) 2.3.2.8(38)- पुशून्। अव।
पुशू नवावं पुशून् पुशू नवं ।
46) 2.3.2.8(39)- अवं। रुन्धे।
अवं रुन्धे रुन्धे ऽवावं रुन्धे ।
      2.3.2.8(40)- रुन्धे । पञ्चगृहीतम् ।
रुन्धे पञ्चगृहीतम् पञ्चगृहीत(ग्म्) रुन्धे रुन्धे पञ्चगृहीतम् ।
48) 2.3.2.8(41)- पञ्चगृहीतम् । भवति ।
पञ्चगृहीतम् भवति भवति पञ्चगृहीतम् पञ्चगृहीतम् भवति ।
49) 2.3.2.8(41)- पञ्चगृहीतम्।
पञ्चगृहीतमिति पञ्च - गृहीतम् ।
50) 2.3.2.8(42)— भवति । पाङ्काः ।
भवति पाङ्काः पाङ्का भवति भवति पाङ्काः ।
```

```
51) 2.3.2.8(43)- पाङ्काः । हि ।
पाङ्का हि हि पाङ्काः पाङ्का हि ।
52) 2.3.2.8(44)- हि । पशवः ।
हि पशवः पशवो हि हि पशवः ।
53) 2.3.2.8(45)— पुशवः । बुहुरूपम् ।
पशवो बहुरूपम् बहुरूपम् पशवः पशवो बहुरूपम् ।
54) 2.3.2.8(46)- बहुरूपम् । भवति ।
बहुरूपम् भवति भवति बहुरूपम् बहुरूपम् भवति ।
    2.3.2.8(46)- बहुरूपम् ।
बहुरूपमितिं बहु - रूपम्।
    2.3.2.8(47)— भवति । बहुरूपाः ।
- ----
भवति बहुरूपा बहुरूपा भवति भवति बहुरूपाः।
57) 2.3.2.8(48)— <u>बहु रू</u>पाः । हि ।
बहुरूपा हि हि बहुरूपा बहुरूपा हि।
58) 2.3.2.8(48)- बहुरूपाः I
बहुरूपा इति बहु – रूपाः ।
59) 2.3.2.8(49)- हि । पशवः ।
हि पशवः पशवो हि हि पशवः ।
60) 2.3.2.8(50)- पश्चनः । समृद्ध्यै ।
। । । । । ।
पञ्चा समृद्ध्यै समृद्ध्यै पञ्चः पञ्चः समृद्ध्यै ।
```

```
1) 2.3.2.9(1)- समृद्ध्यै । प्राजापत्याम् ।
समृद्ध्यै प्राजापत्याम् प्राजापत्या(ग्म्) समृद्ध्यै समृद्ध्यै प्राजापत्याम् ।
2) 2.3.2.9(1)- समृद्ध्यै।
समृद्ध्या इति सं - ऋद्ध्यै ।
3) 2.3.2.9(2)- प्राजापत्याम् । भवति ।
प्राजापत्याम् भवति भवति प्राजापत्याम् प्राजापत्याम् भवति ।
4) 2.3.2.9(2)- प्राजापत्याम् ।
प्राजापत्यमितिं प्राजा – पत्यम् ।
5) २.३.२.९(३)- भवति । प्राजापत्याः ।
। -- - । --
भवति प्राजापत्याः प्राजापत्या भवति भवति प्राजापत्याः ।
6) 2.3.2.9(4)- प्राजापत्याः । वै ।
प्राजापत्या वै वै प्राजापत्याः प्राजापत्या वै ।
7) 2.3.2.9(4)- प्राजापत्याः ।
प्राजापत्या इति प्राजा – पत्याः ।
8) 2.3.2.9(5)- वै। परावः।
वै पशवः पशवो वै वै पशवः ।
9) 2.3.2.9(6)- पशवः । प्रजापतिः ।
। । । । । । । । । । । प्रावः प्रजापतिः प्रजापतिः ।
10) 2.3.2.9(7)- प्रजापतिः । एव ।
प्रजापति रेवैव प्रजापतिः प्रजापति रेव ।
```

```
11) 2.3.2.9(7)- प्रजापतिः ।
प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः ।
12) 2.3.2.9(8)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
      2.3.2.9(9) — अस्मै । पशून् ।
अस्मै पुशून् पुशू नस्मा अस्मै पुशून् ।
14) 2.3.2.9(10)- पुशून्।प्र।
पुशून् प्र प्र पुशून् पशून् प्र ।
15) 2.3.2.9(11)- प्र। जनयति ।
.--- -
प्र जनयति जनयति प्र प्र जनयति ।
16) 2.3.2.9(12)- जनयति । आत्मा ।
. – – – –
जनय त्यात्मा ऽऽत्मा जनयति जनय त्यात्मा ।
17) 2.3.2.9(13)- आत्मा । वै ।
आत्मा वै वा आत्मा ऽऽत्मा वै ।
18) 2.3.2.9(14)- वै। पुरुषस्य।
वै पुरुषस्य पुरुषस्य वै वै पुरुषस्य ।
19) 2.3.2.9(15)- पुरुषस्य । मधु ।
पुरुषस्य मधु मधु पुरुषस्य पुरुषस्य मधु ।
20) 2.3.2.9(16)- मधु। यत्।
मधु यद् यन् मधु मधु यत् ।
```

```
21) 2.3.2.9(17)- यत् । मधु ।
यन् मधु मधु यद् यन् मधु ।
    2.3.2.9(18)-   मधु । अग्नौ ।
मध्वग्ना वग्नौ मधु मध्वग्नौ ।
23) 2.3.2.9(19)- अग्नौ । जुहोतिं ।
अग्नौ जुहोति जुहो त्यग्ना वृग्नौ जुहोति ।
24) 2.3.2.9(20)- जुहोति । आत्मानम् ।
जुहो त्यात्मानं मात्मानम् जुहोति जुहो त्यात्मानम् ।
25) 2.3.2.9(21)- आत्मानम् । <u>ए</u>व ।
आत्मान मेवैवात्मान मात्मान मेव ।
26) 2.3.2.9(22)- एव । तत् ।
एव तत् तदेवैव तत्।
27) 2.3.2.9(23)- तत् । यजमानः ।
तद् यजमानो यजमान स्तत् तद् यजमानः ।
28) 2.3.2.9(24)- यजमानः । अग्नौ ।
यजमानो ऽग्ना वग्नौ यजमानो यजमानो ऽग्नौ ।
29) 2.3.2.9(25)- अग्नौ । प्र ।
अग्नौ प्र प्राग्ना वग्नौ प्र ।
30) 2.3.2.9(26)- प्र। द्धाति ।
प्र दंधाति दधाति प्र प्र दंधाति ।
```

```
31) 2.3.2.9(27)- दधाति । पङ्क्त्यौ ।
दधाति पङ्क्त्यौ पङ्क्त्यौ दधाति दधाति पङ्क्त्यौ ।
॥ ॥
32) 2.3.2.9(28)– पङ्क्त्यौ । याज्यानुवाक्ये ।
पङ्कत्यौ याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये पङ्कत्यौ पङ्कत्यौ याज्यानुवाक्ये ।
33) २.3.2.9(29)- याज्यानुवाक्ये । भवतः ।
याज्यानुवाक्ये भवतो भवतो याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये भवतः।
34) 2.3.2.9(29)- याज्यानुवाक्ये ।
याज्यानुवाक्यें इति याज्या – अनुवाक्यें।
35) 2.3.2.9(30)- भवतः। पाङ्गः।
भवतः पाङ्गः पाङ्गो भवतो भवतः पाङ्गः ।
36) 2.3.2.9(31)- पाङ्कः । पुरुषः ।
पाङ्कः पुरुषः पुरुषः पाङ्कः पाङ्कः पुरुषः ।
37) 2.3.2.9(32)- पुरुषः । पाङ्काः ।
पुरुषः पाङ्गाः पाङ्गाः पुरुषः पुरुषः पाङ्गाः ।
38) 2.3.2.9(33)- पाङ्काः । पशवः ।
पाङ्काः पुरावः पुरावः पाङ्काः पाङ्काः पुरावः ।
39) 2.3.2.9(34)- पशवः। आत्मानम्।
प्राव आत्मान मात्मानम् प्रावः प्राव आत्मानम् ।
40) 2.3.2.9(35)- आत्मानम् । एव ।
आत्मान मेवैवात्मान मात्मान मेव ।
```

```
41) 2.3.2.9(36)- एव । मृत्योः ।
एव मृत्योर् मृत्यो रेवैव मृत्योः ।
42) 2.3.2.9(37)- मृत्योः । निष्क्रीय ।
मृत्योर् निष्क्रीय निष्क्रीय मृत्योर् मृत्योर् निष्क्रीय ।
43) 2.3.2.9(38) – निष्क्रीय । पशून् ।
निष्क्रीय पुशून् पुशून् निष्क्रीय निष्क्रीय पशून् ।
44) 2.3.2.9(38)- निष्क्रीय ।
निष्क्रीयेति निः – क्रीय ।
45) 2.3.2.9(39)- पशून्। अव।
पशू नवाव पशून् पशू नव ।
46) 2.3.2.9(40)- अव । रुन्धे ॥
अव रुन्धे रुन्धे ऽवाव रुन्धे ।
47) 2.3.2.9(41)- रुन्धे ॥
रुन्ध इति रुन्धे ।
```

2.3.3 <u>अनुवाकम् 3 – जटा</u>

```
1) 2.3.3.1(1)- देवाः । वै ।
देवा वै वै देवा देवा वै।
2) 2.3.3.1(2)- वै। सत्रम्।
वै सत्र(ग्म्) सत्रं वै वै सत्रम्।
सत्र मासता सत सत्र(ग्म्) सत्र मासत।
   2.3.3.1(4)- आसत । ऋद्धिपरिमितम् ।
आसत र्द्धिपरिमित मृद्धिपरिमित मासतास्त र्द्धिपरिमितम् ।
5) 2.3.3.1(5) – ऋद्धिपरिमितम् । यशस्कामाः ।
ऋद्धिपरिमितं ँयशस्कामा यशस्कामा ऋद्धिपरिमित मृद्धिपरिमितं ँयशस्कामाः ।
6) 2.3.3.1(5)- ऋद्धिपरिमितम् ।
म्बद्धिपरिमितमित्यृद्धि – परिमितम् ।
------
7) 2.3.3.1(6)- यशस्कामाः । तेषाम् ।
। । । । । यशस्कामा स्तेषाम् तेषां यशस्कामा यशस्कामा स्तेषाम् ।
   2.3.3.1(6) — यशस्कामाः ।
यशस्कामा इति यशः – कामाः।
9) 2.3.3.1(7)- तेषाम् । सोमम् ।
तेषा(ग्म्) सोम(ग्म्) सोमम् तेषाम् तेषा(ग्म्) सोमम्।
```

```
10) 2.3.3.1(8)- सोमम् । राजानम् ।
सोम्(ग्म्) राजान्(ग्म्) राजान्(ग्म्) सोम्(ग्म्) सोम्(ग्म्) राजानम् ।
11) 2.3.3.1(9)- राजानम् । यशः ।
राजानं यशो यशो राजान(ग्म्) राजानं यशः ।
12) 2.3.3.1(10)- यशः । आच्छत् ।
यशं आच्छं दाच्छंद् यशो यशं आच्छंत्।
13) 2.3.3.1(11)- आर्च्छत्। सः।
आर्च्छथ् स स आर्च्छ दार्च्छथ् सः ।
14) 2.3.3.1(12)- सः । गिरिम् ।
स गिरिम् गिरि(ग्म्) स स गिरिम्।
15) 2.3.3.1(13)- गिरिम् । उत् । (GS-2.3-12)
गिरि मुदुद् गिरिम् गिरि मुत्।
16) 2.3.3.1(14)- उत् । ऐत् । (GS-2.3-12)
उदै दै दुदु दैत्।
17) 2.3.3.1(15)- ऐत्। तम्। (GS-2.3-12)
ऐत् तम् त मैदैत् तम्।
18) 2.3.3.1(16)- तम् । अग्निः । (GS-2.3-12)
त मग्नि रग्नि स्तम् त मग्निः।
19) 2.3.3.1(17)- अग्निः। अनु। (GS-2.3-12)
अग्नि रन्वन्वग्नि रग्नि रन् ।
```

```
30) 2.3.3.1(27)- यज्ञविभ्रष्टः । अनु । (GS-2.3-14)
यज्ञविभ्रष्टो उन्वनु यज्ञविभ्रष्टो यज्ञविभ्रष्टो उनु ।
31) 2.3.3.1(27)- यज्ञविभ्रष्टः । (GS-2.3-14)
यज्ञविभ्रष्ट इति यज्ञ – विभ्रष्टः।
    2.3.3.1(28)- अनु । परा । (GS-2.3-14)
अनु परा परा उन्वनु परा ।
33) 2.3.3.1(29)- परा । ऐत् । (GS-2.3-14)
परैदैत् परा परैत्।
34) 2.3.3.1(30)- ऐत् । तौ । (GS-2.3-14)
ऐत् तौ ता वैदैत् तौ।
35) 2.3.3.1(31)- तौ । अब्रवीत् । (GS-2.3-14)
ता वब्रवी दब्रवीत् तौ ता वब्रवीत्।
36) 2.3.3.1(32)- अब्रवीत् । याजयंतम् ।
अब्रवीद् याजयतं याजयत मब्रवी दब्रवीद् याजयतम्।
37) 2.3.3.1(33)- याजयतम्। मा।
्।
याजयतम् मा मा याजयतं याजयतम् मा ।
38) 2.3.3.1(34)- मा। इति।
मेतीति मा मेति ।
39) 2.3.3.1(35) = इति । तस्मै ।
इति तस्मै तस्मा इतीति तस्मै ।
```

```
40) 2.3.3.1(36)- तस्मै । एताम् ।
तस्मा एता मेताम् तस्मै तस्मा एताम्।
41) 2.3.3.1(37)- एताम् । इष्टिम् ।
एता मिष्टि मिष्टि मेता मेता मिष्टिम् ।
42) 2.3.3.1(38)- इप्टिम्। निः।
इष्टिम् निर् णिरिष्टि मिष्टिम् निः ।
43) 2.3.3.1(39)- निः । अवपताम् ।
निरवपता मवपताम् निर् णिरवपताम् ।
      2.3.3.1(40)- अवपताम् । आग्नेयम् ।
अवपता माग्नेय माग्नेय मवपता मवपता माग्नेयम् ।
45) 2.3.3.1(41)– आग्नेयम् । अष्टाकपालम् ।
आग्नेय मष्टाकपाल मष्टाकपाल माग्नेय माग्नेय मष्टाकपालम् ।
46) 2.3.3.1(42)- अष्टाकपालम् । ऐन्द्रम् ।
अष्टाकपाल मैन्द्र मैन्द्र मष्टाकपाल मष्टाकपाल मैन्द्रम् ।
47) 2.3.3.1(42)— अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
    2.3.3.1(43)- ऐन्द्रम् । एकादशकपालम् ।
ऐन्द्र मेकादशकपाल मेकादशकपाल मैन्द्र मैन्द्र मेकादशकपालम्।
49) 2.3.3.1(44)- एकादशकपालम् । सौम्यम् ।
एकांदशकपाल(ग्म्) सौम्य(ग्म्) सौम्य मेकांदशकपाल मेकांदशकपाल(ग्म्) सौम्यम् ।
```

```
50) 2.3.3.1(44)– एकादशकपालम् ।
एकादशकपालमित्येकादश - कपालम् ।
     2.3.3.1(45)-) सौम्यम् । चरुम् ।
सौम्यम् चुरुम् चुरु(गम्) सौम्य(गम्) सौम्यम् चुरुम् ।
52) 2.3.3.1(46)- चुरुम्। तया।
चरुम् तया तया चरुम् चरुम् तया ।
53) 2.3.3.1(47)- तया । एव ।
तयैवैव तया तयैव।
54) 2.3.3.1(48) — एव । अस्मिन् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
55) 2.3.3.1(49)- अस्मिन्न् । तेजः ।
अस्मिन् तेज स्तेजों ऽस्मिन् नस्मिन् तेजः।
56) 2.3.3.1(50)- तेजः । इन्द्रियम् ।
तेज इन्द्रिय मिन्द्रियम् तेज स्तेजं इन्द्रियम् ।
      2.3.3.2(1)- इन्द्रियम् । ब्रह्मवर्चसम् ।
इन्द्रियम् ब्रह्मवर्चसम् ब्रह्मवर्चस मिन्द्रिय मिन्द्रियम् ब्रह्मवर्चसम् ।
      2.3.3.2(2)- ब्रह्मवर्चसम् । अधत्ताम् ।
ब्रह्मवर्चस मधता मधताम् ब्रह्मवर्चसम् ब्रह्मवर्चस मधताम् ।
      2.3.3.2(2)- ब्रह्मवर्चसम्।
ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म - वर्चसम्।
```

```
2.3.3.2(3) – अधत्ताम् । यः ।
4)
अधत्तां ँयो यो ऽधत्ता मधतां ँयः ।
      2.3.3.2(4) — यः । यज्ञविभ्रष्टः ।
यो यज्ञविभ्रष्टो यज्ञविभ्रष्टो यो यो यज्ञविभ्रष्टः ।
     2.3.3.2(5)— यज्ञविभ्रष्टः । स्यात् ।
यज्ञविभ्रष्टः स्याथ् स्याद् यज्ञविभ्रष्टो यज्ञविभ्रष्टः स्यात् ।
    2.3.3.2(5)- यज्ञविभ्रष्टः ।
7)
यज्ञविभ्रष्ट इति यज्ञ – विभ्रष्टः ।
    2.3.3.2(६) — स्यात् । तस्मै ।
8)
स्यात् तस्मै तस्मै स्याथ् स्यात् तस्मै ।
9) 2.3.3.2(7)- तस्मै । एताम् ।
तस्मा एता मेताम् तस्मै तस्मा एताम्।
10) 2.3.3.2(8)- एताम् । इष्टिम् ।
एता मिष्टि मिष्टिं मेता मेता मिष्टिंम्।
11) 2.3.3.2(9)- इष्टिम् । निः ।
इष्टिम् निर् णिरिष्टि मिष्टिम् निः ।
12) 2.3.3.2(10)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
13) 2.3.3.2(11)- वपेत् । आग्नेयम् ।
वपेदाग्नेय माग्नेयं वपेद् वपेदाग्नेयम्।
```

```
14) 2.3.3.2(12)- आग्नेयम् । अष्टाकपालम् ।
आग्नेय मुष्टाकपाल मुष्टाकपाल माग्नेय माग्नेय मष्टाकपालम् ।
15) 2.3.3.2(13)- अष्टाकपालम् । ऐन्द्रम् ।
अष्टाकपाल मैन्द्र मैन्द्र मुष्टाकपाल मष्टाकपाल मैन्द्रम् ।
16) 2.3.3.2(13)– अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
17) 2.3.3.2(14)– ऐन्द्रम् । एकादशकपालम् ।
ऐन्द्र मेकादशकपाल मेकादशकपाल मैन्द्र मैन्द्र मेकादशकपालम्।
18) 2.3.3.2(15)– एकादशकपालम् । सौम्यम् ।
एकादशकपाल(ग्म्) सौम्य(ग्म्) सौम्य मेकादशकपाल मेकादशकपाल(ग्म्) सौम्यम् ।
19) 2.3.3.2(15)– एकादशकपालम् ।
एकादशकपालमित्येकादश - कपालम् ।
20) 2.3.3.2(16)- सौम्यम् । चरुम् ।
सौम्यम् चुरुम् चुरु(गम्) सौम्य(गम्) सौम्यम् चुरुम् ।
21) 2.3.3.2(17)- चरुम्। यत्।
चुरुं यद् यच् चुरुम् चुरुं यत्।
22) 2.3.3.2(18)- यत् । आग्नेयः ।
यदाग्नेय आग्नेयो यद् यदाग्नेयः ।
23) 2.3.3.2(19)- आग्नेयः। भवति।
आग्नेयो भवति भव त्याग्नेय आग्नेयो भवति ।
```

```
2.3.3.2(20)- भवति । तेजः ।
24)
भवति तेज स्तेजो भवति भवति तेजः।
25) 2.3.3.2(21)- तेजः। एव।
तेज एवैव तेज स्तेज एव ।
26) 2.3.3.2(22) — एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
27) 2.3.3.2(23)- अस्मिन्न् । तेन ।
अस्मिन् तेन तेनास्मिन् नस्मिन् तेन ।
28) 2.3.3.2(24)- तेन । दधाति ।
तेन दधाति दधाति तेन तेन दधाति ।
    2.3.3.2(25)- दधाति । यत् ।
दधाति यद् यद् दधाति दधाति यत् ।
30) 2.3.3.2(26)- यत् । ऐन्द्रः ।
यदैन्द्र ऐन्द्रो यद् यदैन्द्रः।
31) 2.3.3.2(27)- ऐन्द्रः । भवति ।
ऐन्द्रो भवति भव त्यैन्द्र ऐन्द्रो भवति ।
32) 2.3.3.2(28)- भवति । <u>इ</u>न्द्रियम् ।
भवतीन्द्रिय मिन्द्रियम् भवति भवतीन्द्रियम् ।
33) 2.3.3.2(29)- इन्द्रियम् । एव ।
इन्द्रिय मेवैवे न्द्रिय मिन्द्रिय मेव।
```

```
34) 2.3.3.2(30)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
35) 2.3.3.2(31)- अस्मिन्न् । तेन ।
अस्मिन् तेन तेनास्मिन् नस्मिन् तेन ।
36) 2.3.3.2(32)- तेन । दधाति ।
तेन दधाति दधाति तेन तेन दधाति ।
37) 2.3.3.2(33)- दधाति । यत् ।
दधाति यद् यद् दधाति दधाति यत् ।
38) 2.3.3.2(34)- यत् । सौम्यः ।
यथ् सौम्यः सौम्यो यद् यथ् सौम्यः ।
39) 2.3.3.2(35)- सौम्यः । ब्रह्मवर्चसम् ।
सौम्यो ब्रह्मवर्चसम् ब्रह्मवर्चस(ग्म्) सौम्यः सौम्यो ब्रह्मवर्चसम् ।
40) 2.3.3.2(36)- ब्रह्मवर्चसम् । तेन ।
ब्रह्मवर्चसम् तेन तेन ब्रह्मवर्चसम् ब्रह्मवर्चसम् तेन ।
41) 2.3.3.2(36)- ब्रह्मवर्चसम्।
ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम्।
42) 2.3.3.2(37)- तेन । आग्नेयस्य । (GS-2.3-13)
॥ ॥ ।
तेनाग्नेयस्या ग्नेयस्य तेन तेनाग्नेयस्य ।
43) 2.3.3.2(38)- आग्नेयस्य । च । (GS-2.3-13)
आग्नेयस्य च चाग्नेयस्या ग्नेयस्य च ।
```

```
2.3.3.2(39)- च। सौम्यस्य। (GS-2.3-13)
च सौम्यस्य सौम्यस्य च च सौम्यस्य ।
45) 2.3.3.2(40)- सौम्यस्य । च । (GS-2.3-13)
सौम्यस्यं च च सौम्यस्यं सौम्यस्यं च।
46) 2.3.3.2(41)- च। ऐन्द्रे। (GS-2.3-13)
चैन्द्र ऐन्द्रे च चैन्द्रे।
47) 2.3.3.2(42)- ऐन्द्रे । समाञ्लेषयेत् । (GS-2.3-13)
ऐन्द्रे समार्श्लेषयेथ् समार्श्लेषयेदैन्द्र ऐन्द्रे समार्श्लेषयेत् ।
48) 2.3.3.2(43)- समाञ्लेषयेत् । तेजः ।
समाश्लेषयेत् तेज स्तेजः समाश्लेषयेथ् समाश्लेषयेत् तेजः ।
49) 2.3.3.2(43)- समाञ्लेषयेत् ।
समाञ्लेषयेदिति सं – आञ्लेषयेत् ।
50) 2.3.3.2(44)- तेजः। च।
तेजश्च च तेज स्तेजश्च।
51) 2.3.3.2(45)- च।एव।
चैवैव च चैव।
52) 2.3.3.2(46) — एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
      2.3.3.2(47) – अस्मिन् । ब्रह्मवर्चसम् ।
अस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् ब्रह्मवर्चस मस्मिन् नस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् ।
```

```
54) 2.3.3.2(48)- ब्रह्मवर्चसम्। च।
ब्रह्मवर्चसम् च च ब्रह्मवर्चसम् ब्रह्मवर्चसम् च।
55) 2.3.3.2(48)- ब्रह्मवर्चसम्।
ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म - वर्चसम्।
56) 2.3.3.2(49)- च।समीचीं।
च समीची समीची च च समीची ।
57) 2.3.3.2(50)- समीची । दधाति ।
समीचीं दथाति दथाति समीची समीची दथाति ।
58) 2.3.3.2(50)- समीची ।
समीची इति समीची ।
1) 2.3.3.3(1)- दधाति । अग्नीषोमीयम् ।
दधा त्यग्नीषोमीय मग्नीषोमीयम् दधाति दधा त्यग्नीषोमीयम् ।
2) 2.3.3.3(2)- अग्नीषोमीयम् । एकादशकपालम् ।
अग्नीषोमीय मेर्कादशकपाल मेर्कादशकपाल मग्नीषोमीय मग्नीषोमीय मेर्कादशकपालम् ।
3) 2.3.3.3(2)- अग्नीषोमीयम् ।
अग्नीषोमीयमित्यग्नी – सोमीयम् ।
4) 2.3.3.3(3)- एकादशकपालम् । निः ।
एकादशकपालम् निर् णिरेकादशकपाल मेकादशकपालम् निः ।
5) 2.3.3.3(3)- एकादशकपालम् ।
एकादशकपालमित्येकादश - कपालम्।
```

```
6) 2.3.3.3(4)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
7) 2.3.3.3(5)- वपेत्। यम्।
वपेद् यं यं वपेद् वपेद् यम्।
8) 2.3.3.3(6) - यम्। कामः।
यम् कामः कामो यं यम् कामः ।
9) 2.3.3.3(7)- कामः । न ।
कामो न न कामः कामो न।
10) 2.3.3.3(8)- न । उपनमेत् ।
नोपनमें दुपनमेन् न नोपनमेत्।
11) 2.3.3.3(9)- उपनमेत् । आग्नेयः ।
ा --। । - ।
उपनमे दाग्नेय आग्नेय उपनमे दुपनमे दाग्नेयः।
12) 2.3.3.3(9)- उपनमेत् ।
उपनमेदित्युप – नमेत्।
13) 2.3.3.3(10)- आग्नेयः । वै ।
॥ ॥
आग्नेयो वै वा आग्नेय आग्नेयो वै ।
14) 2.3.3.3(11)- वै। ब्राह्मणः।
॥ ॥ ॥
वै ब्राह्मणो ब्राह्मणो वै वै ब्राह्मणः।
15) 2.3.3.3(12)- ब्राह्मणः । सः ।
ब्राह्मणः स स ब्राह्मणो ब्राह्मणः सः।
```

```
16) 2.3.3.3(13)- सः । सोमम् ।
स सोम(ग्म्) सोम(ग्म्) स स सोमम्।
17) 2.3.3.3(14)- सोमम् । पिबति ।
सोमम् पिबति पिबति सोम(ग्म्) सोमम् पिबति ।
18) 2.3.3.3(15)- पिबति । स्वाम् ।
पिबति स्वा(ग्ग्) स्वाम् पिबति पिबति स्वाम् ।
19) 2.3.3.3(16)- स्वाम्। एव।
स्वा मेवैव स्वा(ग्ग्) स्वा मेव।
20) 2.3.3.3(17)- एव । देवताम् ।
एव देवताम् देवता मेवैव देवताम्।
21) 2.3.3.3(18)- <u>दे</u>वताम् । स्वेन ।
देवता(ग्ग्) स्वेन स्वेन देवताम् देवता(ग्ग्) स्वेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
23) 2.3.3.3(20)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
24) 2.3.3.3(20)- भागधेयेन।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
25) 2.3.3.3(21)- उप । धावति ।
।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
```

```
26) 2.3.3.3(22)- धावति । सा ।
धावति सा सा धावति धावति सा।
27) 2.3.3.3(23)- सा। एव।
सैवैव सा सैव।
28) 2.3.3.3(24)- एव । एनम् ।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
29) 2.3.3.3(25)- एनम्। कामेन।
एनम् कामेन कामेनैन मेनम् कामेन ।
30) 2.3.3.3(26)- कामेन। सम्।
कामेन स(ग्म्) सम् कामेन कामेन सम्।
31) 2.3.3.3(27)- सम् । अर्द्धयति ।
स मर्द्धय त्यर्द्धयति स(गम्) स मर्द्धयति ।
32) 2.3.3.3(28)- अर्द्धयति । उप ।
अर्द्धय त्युपोपां र्द्धय त्यर्द्धय त्युपं ।
33) 2.3.3.3(29)- उप । एनम् ।
उपैन मेन मुपोपैनम्।
     2.3.3.3(30) – एनम् । कामः ।
एनम् कामः काम एन मेनम् कामः।
35) 2.3.3.3(31)- कामः। नमति।
कामों नमति नमति कामः कामों नमति।
```

```
36) 2.3.3.3(32)- नमति । अग्नीषोमीयम् ।
नम त्यग्नीषोमीय मग्नीषोमीयम् नमति नम त्यग्नीषोमीयम् ।
37) 2.3.3.3(33)— अग्नीषोमीयम् । अष्टाकपालम् ।
अग्नीषोमीय मष्टाकपाल मष्टाकपाल मग्नीषोमीय मग्नीषोमीय मष्टाकपालम् ।
38) 2.3.3.3(33)- अग्नीषोमीयम् ।
अग्नीषोमीयमित्यग्नी – सोमीयम् ।
39) 2.3.3.3(34)- अष्टाकपालम् । निः ।
।
अष्टाकपालम् निर् णिरष्टाकपाल मष्टाकपालम् निः ।
40) 2.3.3.3(34)– अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
41) 2.3.3.3(35)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
42) 2.3.3.3(36) – वपेत्। ब्रह्मवर्चसकामः।
वपेद् ब्रह्मवर्चसकामो ब्रह्मवर्चसकामो वपेद् वपेद् ब्रह्मवर्चसकामः।
।
43) 2.3.3.3(37)- ब्रह्मवर्चसकामः । अग्नीषोमौ ।
ब्रह्मवर्चसकामो ऽग्नीषोमा वग्नीषोमौ ब्रह्मवर्चसकामो ब्रह्मवर्चसकामो ऽग्नीषोमौ ।
44) 2.3.3.3(37)- ब्रह्मवर्चसकामः ।
ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस – कामः।
45) 2.3.3.3(38)- अग्नीषोमौ । एव ।
अग्नीषोमा वेवै वाग्नीषोमा वग्नीषोमा वेव ।
```

```
46) 2.3.3.3(38)- अग्नीषोमौ ।
अग्नीषोमावित्यग्नी – सोमौ ।
47) 2.3.3.3(39)- एव । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
48) 2.3.3.3(40)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
49) 2.3.3.3(41)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
50) 2.3.3.3(41)- भागधेयेन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
51) 2.3.3.3(42)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
52) 2.3.3.3(43)- धावति । तौ ।
धावति तौ तौ धावति धावति तौ।
53) 2.3.3.3(44)- तौ । एव ।
ता वेवैव तौ ता वेव।
54) 2.3.3.3(45)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
    2.3.3.3(46)- अस्मिन्न् । ब्रह्मवर्चसम् ।
अस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् ब्रह्मवर्चस मस्मिन् नस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् ।
```

```
56) 2.3.3.3(47)- ब्रह्मवर्चसम् । धत्तः ।
ब्रह्मवर्चसम् धतो धतो ब्रह्मवर्चसम् ब्रह्मवर्चसम् धतः ।
57) 2.3.3.3(47)- ब्रह्मवर्चसम्।
ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म - वर्चसम्।
58) 2.3.3.3(48)- धृतः । ब्रह्मवर्चसी ।
धत्तो ब्रह्मवर्चसी ब्रह्मवर्चसी धत्तो धत्तो ब्रह्मवर्चसी।
59) 2.3.3.3(49)- ब्रह्मवर्चसी। एव।
ब्रह्मवर्च स्येवैव ब्रह्मवर्चसी ब्रह्मवर्च स्येव।
60) 2.3.3.3(49)- ब्रह्मवर्चसी।
ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म - वर्चसी।
61) 2.3.3.3(50)- एव। भवति।
एव भवति भव त्येवैव भवति ।
1) 2.3.3.4(1)- भवति । यत् ।
भवति यद् यद् भवति भवति यत्।
2) 2.3.3.4(2)- यत् । अष्टाकपालः ।
यदष्टाकपालो ऽष्टाकपालो यद् यदष्टाकपालः ।
3) 2.3.3.4(3)- अष्टाकपालः । तेन ।
अष्टाकपाल स्तेन तेनाष्टाकपालो ऽष्टाकपाल स्तेन ।
4) 2.3.3.4(3)- अष्टाकपालः ।
अष्टाकपाल इत्यष्टा – कपालः ।
```

```
5) 2.3.3.4(4)- तेन । आग्नेयः ।
तेनाग्नेय आग्नेय स्तेन तेनाग्नेयः।
6) 2.3.3.4(5)- आग्नेयः । यत् ।
आग्नेयो यद् यदाग्नेय आग्नेयो यत् ।
7) 2.3.3.4(6)- यत् । र्यामाकः ।
यच् छ्यामाकः श्यामाको यद् यच् छ्यामाकः ।
8) 2.3.3.4(7)- २यामाकः । तेन ।
रयामाक स्तेन तेन रयामाकः रयामाक स्तेन ।
9) 2.3.3.4(8)- तेन । सौम्यः ।
तेन सौम्यः सौम्य स्तेन तेन सौम्यः।
10) 2.3.3.4(9)— सौम्यः । समृद्ध्यै ।
सौम्यः समृद्ध्यै समृद्ध्यै सौम्यः सौम्यः समृद्ध्यै ।
11) 2.3.3.4(10)- समृद्ध्यै । सोमाय ।
। । । । । । समृद्ध्यै सोमाय समृद्ध्यै सोमाय।
12) 2.3.3.4(10)- समृद्ध्यै।
समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै ।
13) 2.3.3.4(11) सोमाय । वाजिने ।
सोमाय वाजिने वाजिने सोमाय सोमाय वाजिने ।
॥
14) 2.3.3.4(12)– वाजिने । ३यामाकम् ।
वाजिने श्यामाक (ग्ग्) श्यामाकं वाजिने वाजिने श्यामाकम्।
```

```
15) 2.3.3.4(13)- २यामाकम् । चरुम् ।
रयामाकम् चरुम् चरु(ग्ग्) रयामाक(ग्ग्) रयामाकम् चरुम् ।
16) 2.3.3.4(14)- चरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
17) 2.3.3.4(15)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
18) 2.3.3.4(16)- वपेत्। यः।
वपेद् यो यो वपेद् वपेद् यः।
19) 2.3.3.4(17)— यः । क्लैब्यात् ।
यः क्लैब्यात् क्लैब्याद् यो यः क्लैब्यात् ।
20) 2.3.3.4(18)— क्लैब्यात् । बिभीयात् ।
क्लैब्याद् बिभीयाद् बिभीयात् क्लैब्यात् क्लैब्याद् बिभीयात् ।
21) 2.3.3.4(19)- बिभीयात् । रेतः ।
बिभीयाद् रेतो रेतो बिभीयाद् बिभीयाद् रेतः ।
22) 2.3.3.4(20)- रेतः । हि ।
रेतो हि हि रेतो रेतो हि।
23) 2.3.3.4(21)- हि। वै।
हि वै वै हि हि वै।
24) 2.3.3.4(22)- वै। एतस्मात्।
वा एतस्मां देतस्माद् वै वा एतस्मात् ।
```

```
25) 2.3.3.4(23)— <u>ए</u>तस्मात् । वाजिनम् ।
एतस्माद् वाजिनं वाजिन मेतस्मा देतस्माद् वाजिनम्।
26) 2.3.3.4(24)- वाजिनम् । अपक्रामिति ।
वाजिन मपक्राम त्यपक्रामित वाजिन वाजिन मपक्रामित ।
27) 2.3.3.4(25)- अपक्रामित । अथ ।
अपक्राम् त्यथाथा पक्रामं त्यपक्राम् त्यथे ।
28) 2.3.3.4(25)- अपक्रामति ।
अपक्रामतीत्यंप – क्रामति ।
29) 2.3.3.4(26)- अथ। एषः।
अथैष एषो ऽथाथैषः ।
30) 2.3.3.4(27)— <u>ए</u>षः । क्लैब्यात् ।
एष क्लैब्यात् क्लैब्यां देष एष क्लैब्यात् ।
31) 2.3.3.4(28)— क्लैब्यात् । बिभाय ।
..
क्लैब्याद् बिभाय बिभाय क्लैब्यात् क्लैब्याद् बिभाय ।
32) 2.3.3.4(29)- बिभाय । सोमम् ।
बिभाय सोम(ग्म्) सोमम् बिभाय बिभाय सोमम्।
33) 2.3.3.4(30)- सोमम्। एव।
सोम मेवैव सोम(ग्म्) सोम मेव।
34) 2.3.3.4(31)- एव । वाजिनम् ।
एव वाजिनं वाजिन मेवैव वाजिनम्।
```

```
35) 2.3.3.4(32)- वाजिनम् । स्वेन ।
। ।
वाजिन(ग्ग्) स्वेन स्वेन वाजिनं वाजिन(ग्ग्) स्वेन ।
36) 2.3.3.4(33)— स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
37) 2.3.3.4(34) भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
38) 2.3.3.4(34)- भागधेर्येन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
39) 2.3.3.4(35)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
40) 2.3.3.4(36)- धावति । सः ।
धावति स स धावति धावति सः।
41) 2.3.3.4(37)- सः। एव।
स एवैव स स एव।
42) 2.3.3.4(38) – एव । अस्मिन् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन् ।
43) 2.3.3.4(39) – अस्मिन्न् । रेतः ।
अस्मिन् रेतो रेतो ऽस्मिन् नस्मिन् रेतः ।
44) 2.3.3.4(40)- रेतः । वाजिनम् ।
रेतो वार्जिनं वार्जिन(ग्म्) रेतो रेतो वार्जिनम् ।
```

```
45) 2.3.3.4(41)- वाजिनम् । दधाति ।
वाजिनम् दधाति दधाति वाजिनं वाजिनम् दधाति ।
46) 2.3.3.4(42)- दधाति । न ।
दधाति न न दधाति दधाति न।
47) 2.3.3.4(43)- न। क्लीबः ।
न क्लीबः क्लीबो न न क्लीबः ।
48) 2.3.3.4(44)- क्लीबः। भवति।
क्लीबो भवति भवति क्लीबः क्लीबो भवति ।
     2.3.3.4(45) – भवति । ब्राह्मणस्पत्यम् ।
भवति ब्राह्मणस्पत्यम् ब्राह्मणस्पत्यम् भवति भवति ब्राह्मणस्पत्यम् ।
50) 2.3.3.4(46)- ब्राह्मणस्पत्यम् । एकादशकपालम् ।
ब्राह्मणस्पत्य मेकादशकपाल मेकादशकपालम् ब्राह्मणस्पत्यम् ब्राह्मणस्पत्य
मेकादशकपालम् ।
   २.३.३.४(४६)- ब्राह्मणस्पत्यम् ।
ब्राह्मणस्पत्यमिति ब्राह्मणः – पत्यम् ।
52) 2.3.3.4(47)- एकादशकपालम् । निः ।
एकादशकपालम् निर् णिरेकादशकपाल मेकादशकपालम् निः ।
53) 2.3.3.4(47)- एकादशकपालम् ।
एकादशकपालमित्येकादश – कपालम् ।
```

```
54) 2.3.3.4(48)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
55) 2.3.3.4(49)- वपेत् । ग्रामकामः ।
वपेद् ग्रामकामो ग्रामकामो वपेद् वपेद् ग्रामकामः ।
56) 2.3.3.4(50)- ग्रामकामः । ब्रह्मणः ।
ा । । । । । । ग्रामकामो ब्रह्मणो ग्रामकामो ग्रामकामो ब्रह्मणः ।
57) 2.3.3.4(50)- ग्रामकामः ।
ग्रामकाम इति ग्राम – कामः।
_ । _ ॥
1) 2.3.3.5(1) – ब्रह्मणः । पतिम् ।
ब्रह्मण स्पतिम् पतिम् ब्रह्मणो ब्रह्मण स्पतिम् ।
2) 2.3.3.5(2)- पतिम् । एव ।
पति मेवैव पतिम् पति मेव ।
3) 2.3.3.5(3)- एव । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
4) 2.3.3.5(4)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
5) 2.3.3.5(5)- भागधेयेन । उप ।
।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप।
6) 2.3.3.5(5)- भागधेयेन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
```

```
7) 2.3.3.5(6)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
  2.3.3.5(7)— धावति । सः ।
8)
धावति स स धावति धावति सः।
9) 2.3.3.5(8)- सः। एव।
स एवैव स स एव।
10) 2.3.3.5(9)— एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
   2.3.3.5(10) — अस्मै । सजातान् ।
अस्मै सजातान् थ्संजाता नस्मा अस्मै सजातान्।
12) 2.3.3.5(11)— सजातान् । प्र ।
- - -
सजातान् प्रप्रसजातान् थ्सजातान् प्र।
13) 2.3.3.5(11)- सजातान् ।
सजातानिति स – जातान्।
14) 2.3.3.5(12)- प्र।यच्छति।
प्र यच्छति यच्छति प्र प्र यच्छति ।
15) 2.3.3.5(13)- यच्छति । ग्रामी ।
यच्छति ग्रामी ग्रामी यच्छति यच्छति ग्रामी।
16) 2.3.3.5(14)- ग्रामी। एव।
ग्राम्येवैव ग्रामी ग्राम्येव ।
```

```
17) 2.3.3.5(15)- एव । भवति ।
एव भवति भव त्येवैव भवति ।
18) 2.3.3.5(16)- भवति । गणवती ।
भवति गणवती गणवती भवति भवति गणवती ।
ा
19) 2.3.3.5(17)- गणवती । याज्यानुवाक्ये ।
गणवती याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये गणवती गणवती याज्यानुवाक्ये ।
20) 2.3.3.5(17)- गणवती ।
गणवती इति गण - वती ।
21) 2.3.3.5(18)- याज्यानुवाक्ये । भवतः ।
याज्यानुवाक्ये भवतो भवतो याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये भवतः ।
22) 2.3.3.5(18)- याज्यानुवाक्ये ।
याज्यानुवाक्ये इति याज्या – अनुवाक्ये ।
23) 2.3.3.5(19)- भवतः । सजातैः ।
भवतः सजातैः सजातैर् भवतो भवतः सजातैः ।
24) 2.3.3.5(20)- सजातैः। एव।
सजातै रेवैव संजातैः संजातै रेव।
25) 2.3.3.5(20)- सजातै: ।
सजातैरिति स – जातैः।
26) 2.3.3.5(21)- एव । एनम् ।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
```

```
27) 2.3.3.5(22)- एनम् । गुणवन्तम् ।
एनम् गणवन्तम् गणवन्त मेन मेनम् गणवन्तम् ।
28) 2.3.3.5(23)- गुणवन्तम् । करोति ।
गणवन्तम् करोति करोति गणवन्तम् गणवन्तम् करोति ।
29) 2.3.3.5(23)- गणवन्तम्।
गणवन्तमिति गण – वन्तम्।
30) 2.3.3.5(24)- करोति । एताम् ।
करो त्येता मेताम् करोति करो त्येताम् ।
31) 2.3.3.5(25)- एताम् । एव ।
एता मेवैवैता मेता मेव।
32) 2.3.3.5(26)- एव। निः।
एव निर् णिरेवैव निः।
33) 2.3.3.5(27)- निः । <u>वपे</u>त् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
34) 2.3.3.5(28)- वपेत्। यः।
वपेद् यो यो वपेद् वपेद् यः।
35) 2.3.3.5(29)- यः। कामयेत।
यः कामयेत कामयेत यो यः कामयेत ।
36) 2.3.3.5(30)- कामयेत । ब्रह्मन् ।
कामयेत ब्रह्मन् ब्रह्मन् कामयेत कामयेत ब्रह्मन् ।
```

```
37) 2.3.3.5(31)- ब्रह्मन् । विशम् ।
ब्रह्मन्. विशं विशम् ब्रह्मन् ब्रह्मन्. विशम् ।
    2.3.3.5(32)- विशम् । वि ।
विशं वि वि विशं विशं वि ।
39) 2.3.3.5(33)- वि । नाशयेयम् ।
वि नाशयेयम् नाशयेयं वि वि नाशयेयम् ।
40) 2.3.3.5(34)- नाशयेयम् । इति ।
नाशयेय मितीति नाशयेयम् नाशयेय मिति ।
41) 2.3.3.5(35)- इति । मारुती ।
इति मारुती मारुती इतीति मारुती।
42) 2.3.3.5(36)- मारुती । याज्यानुवाक्ये ।
मारुती याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये मारुती मारुती याज्यानुवाक्ये ।
43) 2.3.3.5(36)- मारुती ।
मारुती इति मारुती ।
44) 2.3.3.5(37)- याज्यानुवाक्ये । कुर्यात् ।
याज्यानुवाक्ये कुर्यात् कुर्याद् याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये कुर्यात् ।
45) 2.3.3.5(37)- याज्यानुवाक्ये ।
याज्यानुवाक्ये इति याज्या – अनुवाक्ये ।
46) 2.3.3.5(38)- कुर्यात् । ब्रह्मन् ।
कुर्याद् ब्रह्मन् ब्रह्मन् कुर्यात् कुर्याद् ब्रह्मन् ।
```

कृष्ण यजुर्वेदीय जटापाठः (पद सहित)-TS 2.3

vedavms@gmail.com

2.3.4 <u>अनुवाकम् 4 – जटा</u>

```
1) 2.3.4.1(1)- अर्यम्णे । चरुम् ।
।
अर्यम्णे चरुम् चरु मर्यम्णे ऽर्यम्णे चरुम्।
2) 2.3.4.1(2)- चरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
3) 2.3.4.1(3)- निः । वपेत् ।
निर्वपेद् वपेन् निर्णिर् वपेत्।
4) 2.3.4.1(4)- वपेत्। सुवर्गकामः।
वपेथ् सुवर्गकामः सुवर्गकामो वपेद् वपेथ् सुवर्गकामः ।
5) 2.3.4.1(5)- सुवर्गकामः । असौ ।
सुवर्गकामो उसा वसौ सुवर्गकामः सुवर्गकामो उसौ ।
6) 2.3.4.1(5)- सुवर्गकामः।
सुवर्गकाम इति सुवर्ग – कामः।
7) 2.3.4.1(6)- असौ । वै ।
असौ वै वा असा वसौ वै।
8) 2.3.4.1(7)- वै। आदित्यः।
वा आदित्य आदित्यो वै वा आदित्यः ।
9) 2.3.4.1(8)- आदित्यः । अर्यमा ।
॥
आदित्यो ऽर्यमा ऽर्यमा ऽऽदित्य आदित्यो ऽर्यमा ।
10) 2.3.4.1(9)- अर्यमा । अर्यमणम् ।
अर्यमा ऽर्यमणं मर्यमणं मर्यमा ऽर्यमा ऽर्यमणंम् ।
```

```
11) 2.3.4.1(10)- अर्यमणम्। एव।
अर्यमण मेवैवार्यमण मर्यमण मेव ।
12) 2.3.4.1(11)— <u>ए</u>व । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
13) 2.3.4.1(12)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
14) 2.3.4.1(13)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोपं भागधेयेन भागधेयेनोप ।
15) 2.3.4.1(13)- भागधेयेन।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
16) 2.3.4.1(14)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
17) 2.3.4.1(15)- धावति । सः ।
धावति स स धावति धावति सः।
18) 2.3.4.1(16)- सः। एव।
स एवैव स स एव।
19) 2.3.4.1(17)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
20) 2.3.4.1(18) – एनम् । सुवर्गम् ।

एन्(ग्म्) सुवर्ग(ग्म्) सुवर्ग मेन मेन(ग्म्) सुवर्गम् ।
```

```
2.3.4.1(19) – सुवर्गम् । लोकम् ।
सुवर्गम् लोकम् लोक(ग्म्) सुवर्ग(ग्म्) सुवर्गम् लोकम्।
    2.3.4.1(19)- सुवर्गम् ।
सुवर्गमिति सुवः - गम्।
    2.3.4.1(20)- लोकम् । गमयति ।
लोकम् गमयति गमयति लोकम् ँलोकम् गमयति ।
24) 2.3.4.1(21)- गमयति । अर्यम्णे ।
गमय त्यर्यम्णे ऽर्यम्णे गमयति गमय त्यर्यम्णे ।
25) 2.3.4.1(22)- अर्यम्णे । चरुम् ।
अर्यम्णे चरुम् चरु मर्यम्णे ऽर्यम्णे चरुम् ।
26) 2.3.4.1(23)- चरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
27) 2.3.4.1(24)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
28) 2.3.4.1(25)- वपेत्। यः।
वपेद् यो यो वपेद् वपेद् यः।
29) 2.3.4.1(26) — यः। कामयेत।
यः कामयेत कामयेत यो यः कामयेत ।
30) 2.3.4.1(27)- कामयेत । दानकामाः ।
कामयेत दानकामा दानकामाः कामयेत कामयेत दानकामाः।
```

```
2.3.4.1(28) - दानकामाः । मे ।
31)
दानकामा मे मे दानकामा दानकामा मे।
32) 2.3.4.1(28)- दानकामाः ।
दानकामा इति दान – कामाः।
33) 2.3.4.1(29)- मे । प्रजाः ।
मे प्रजाः प्रजा में मे प्रजाः।
34) 2.3.4.1(30)- प्रजाः । स्युः ।
प्रजाः स्युः स्युः प्रजाः प्रजाः स्युः ।
35) 2.3.4.1(30)- प्रजाः।
प्रजा इति प्र – जाः।
36) 2.3.4.1(31)- स्युः । इति ।
स्यु रितीति स्युः स्यु रिति ।
37) 2.3.4.1(32)— इति । असौ ।
इत्यसा वसा विती त्यसौ ।
38) 2.3.4.1(33)— असौ । वै ।
असौ वै वा असा वसौ वै।
39) 2.3.4.1(34)- वै। आदित्यः।
वा आदित्य आदित्यो वै वा आदित्यः।
40) 2.3.4.1(35)- आदित्यः । अर्यमा ।
आदित्यो ऽर्यमा ऽर्यमा ऽऽदित्य आदित्यो ऽर्यमा ।
```

```
41) 2.3.4.1(36)- अर्यमा।यः।
अर्यमा यो यो ऽर्यमा ऽर्यमा यः।
42) 2.3.4.1(37)- यः। खलु।
यः खलु खलु यो यः खलुं।
43) 2.3.4.1(38)- खलु । वै ।
खलु वै वै खलु खलु वै।
44) 2.3.4.1(39)- वै। ददाति।
वै ददाति ददाति वै वै ददाति ।
45) 2.3.4.1(40)- ददाति । सः ।
ददाति स स ददाति ददाति सः।
46) 2.3.4.1(41)- सः । अर्यमा ।
सो ऽर्यमा ऽर्यमा स सो ऽर्यमा ।
47) 2.3.4.1(42)- अर्यमा। अर्यमणम् ।
अर्यमा ऽर्यमण मर्यमण मर्यमा ऽर्यमा ऽर्यमणम् ।
48) 2.3.4.1(43)- अर्यमणम्। एव।
अर्यमण मेवैवार्यमण मर्यमण मेव।
49) 2.3.4.1(44)- एव । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
50) 2.3.4.1(45) — स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
```

```
51) 2.3.4.1(46)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोपं भागधेयेन भागधेयेनोपं।
52) 2.3.4.1(46)- भागधेयेन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन ।
53) 2.3.4.1(47)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
54) 2.3.4.1(48)— धावति । सः ।
धावति स स धावति धावति सः।
55) 2.3.4.1(49)- सः। एव।
स एवैव स स एव।
56) 2.3.4.1(50)- एव । अस्मै ।
एवास्मां अस्मा एवैवास्मैं।
   2.3.4.2(1)- अस्मै । दानकामाः ।
अस्मै दानकामा दानकामा अस्मा अस्मै दानकामाः ।
2) 2.3.4.2(2)- दानकामाः । प्रजाः ।
दानकामाः प्रजाः प्रजा दानकामा दानकामाः प्रजाः ।
     2.3.4.2(2)- दानकामाः ।
3)
दानकामा इति दान – कामाः।
4) 2.3.4.2(3)- प्रजाः । करोति ।
प्रजाः करोति करोति प्रजाः प्रजाः करोति ।
```

```
5) 2.3.4.2(3)- प्रजाः।
प्रजा इति प्र – जाः।
6) 2.3.4.2(4)- करोति । दानकामाः ।
करोति दानकामा दानकामाः करोति करोति दानकामाः ।
7) 2.3.4.2(5)- दानकामाः । अस्मै ।
। । — । — с
दानकामा अस्मा अस्मै दानकामा दानकामा अस्मै ।
     2.3.4.2(5)- दानकामाः ।
दानकामा इति दान – कामाः।
    2.3.4.2(6)— अस्मै । प्रजाः ।
. – – –
अस्मै प्रजाः प्रजा अस्मा अस्मै प्रजाः ।
10) 2.3.4.2(7)- प्रजाः । भवन्ति ।
प्रजा भवन्ति भवन्ति प्रजाः प्रजा भवन्ति ।
11) 2.3.4.2(7)- प्रजाः।
प्रजा इति प्र – जाः।
12) 2.3.4.2(8)- भवन्ति । अर्यम्णे ।
॥ ।
भव न्त्यर्यम्णे ऽर्यम्णे भवन्ति भव न्त्यर्यम्णे ।
13) 2.3.4.2(9)- अर्यम्णे । चरुम् ।
अर्यम्णे चरुम् चरु मर्यम्णे ऽर्यम्णे चरुम् ।
14) 2.3.4.2(10)- चरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
```

```
15) 2.3.4.2(11)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
16) 2.3.4.2(12)- वपेत्। यः।
वपेद् यो यो वपेद् वपेद् यः।
17) 2.3.4.2(13)- यः। कामयेत।
यः कामयेत कामयेत यो यः कामयेत ।
18) 2.3.4.2(14)- कामयेत । स्वस्ति ।
कामयेत स्वस्ति स्वस्ति कामयेत कामयेत स्वस्ति ।
19) 2.3.4.2(15)- स्वस्ति । जनताम् ।
स्वस्ति जनताम् जनता(ग्ग्) स्वस्ति स्वस्ति जनताम् ।
20) 2.3.4.2(16) — जनताम् । इयाम् ।
जनता मिया मियाम् जनताम् जनता मियाम्।
21) 2.3.4.2(17)- इयाम् । इति ।
इया मितीतीया मिया मिति ।
22) 2.3.4.2(18)- इति । असौ ।
इत्यसा वसा विती त्यसौ ।
23) 2.3.4.2(19)- असौ । वै ।
असौ वै वा असा वसौ वै।
24) 2.3.4.2(20)- वै। आदित्यः।
वा आदित्य आदित्यो वै वा आदित्यः।
```

```
25) 2.3.4.2(21)- आदित्यः । अर्यमा ।
आदित्यो ऽर्यमा ऽर्यमा ऽऽदित्य आदित्यो ऽर्यमा ।
26) 2.3.4.2(22)- अर्यमा । अर्यमणम् ।
अर्यमा ऽर्यमणं मर्यमणं मर्यमा ऽर्यमा ऽर्यमणम् ।
27) 2.3.4.2(23)- अर्यमणम् । एव ।
अर्यमण मेवैवार्यमण मर्यमण मेव ।
28) 2.3.4.2(24)- एव । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
29) 2.3.4.2(25)— स्वेन । भागधेयेन ।
.
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
30) 2.3.4.2(26)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
31) 2.3.4.2(26)- भागधेयेन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
32) 2.3.4.2(27)- उप । धावति ।
।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
33) 2.3.4.2(28)- धावति । सः ।
धावति स स धावति धावति सः।
34) 2.3.4.2(29)- सः। एव।
स एवैव स स एव।
```

```
2.3.4.2(30) – एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
36) 2.3.4.2(31)- एनम् । तत् ।
एनम् तत् तदेन मेनम् तत्।
37) 2.3.4.2(32)- तत् । गमयति ।
---- -
तद् गमयति गमयति तत् तद् गमयति ।
38) 2.3.4.2(33)- गमयति । यत्र ।
गमयति यत्र यत्र गमयति गमयति यत्र ।
39) 2.3.4.2(34)- यत्र । जिगमिषति ।
यत्र जिगमिषति जिगमिषति यत्र यत्र जिगमिषति ।
40) 2.3.4.2(35)- जिगमिषति । इन्द्रः ।
जिगमिषतीन्द्र इन्द्रो जिगमिषति जिगमिषतीन्द्रः ।
41) 2.3.4.2(36)- इन्द्रः । वै ।
इन्द्रो वै वा इन्द्र इन्द्रो वै ।
42) 2.3.4.2(37)- वै। देवानाम्।
वै देवानाम् देवानां वै वै देवानाम्।
43) 2.3.4.2(38)- देवानाम् । आनुजावरः ।
देवाना मानुजावर आनुजावरो देवानाम् देवाना मानुजावरः ।
     2.3.4.2(39) — आनुजावरः । आसीत् ।
आनुजावर आंसी दासी दानुजावर आंनुजावर आंसीत्।
```

```
45) 2.3.4.2(39)- आनुजावरः ।
आनुजावर इत्यानु – जावरः ।
46) 2.3.4.2(40)— आसीत् । सः ।
आसीथ् स स आसी दासीथ् सः।
47) 2.3.4.2(41)- सः । प्रजापतिम् ।
स प्रजापतिम् प्रजापति(गम्) स स प्रजापतिम् ।
48) २.३.४.२(४२) — प्रजापतिम् । उपं ।

। । । । । ।

प्रजापति मुपोप प्रजापतिम् प्रजापति मुप ।
49) 2.3.4.2(42)- प्रजापतिम् ।
प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम् ।
50) 2.3.4.2(43)- उप । अधावत् ।
उपाधाव दधाव दुपोपाधावत् ।
51) 2.3.4.2(44)- अधावत् । तस्मै ।
अधावत् तस्मै तस्मा अधाव दधावत् तस्मै ।
52) 2.3.4.2(45)- तस्मै । एतम् ।
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम्।
53) 2.3.4.2(46)- एतम् । ऐन्द्रम् ।
एत मैन्द्र मैन्द्र मेत मेत मैन्द्रम्।
54) 2.3.4.2(47)- ऐन्द्रम् । आनुषूकम् ।
ऐन्द्र मानुषूक मानुषूक मैन्द्र मैन्द्र मानुषूकम्।
```

```
2.3.4.2(48) – आनुषूकम् । एकादशकपालम् ।
55)
आनुषूक मेकादशकपाल मेकादशकपाल मानुषूक मानुषूक मेकादशकपालम्।
     2.3.4.2(48) - आनुषूकम्।
56)
आनुषूकमित्यानु – सूकम् ।
57) 2.3.4.2(49)- एकादशकपालम् । निः ।
एकादशकपालम् निर् णिरेकादशकपाल मेकादशकपालम् निः ।
58) 2.3.4.2(49)– एकादशकपालम् ।
एकादशकपालमित्येकादश - कपालम् ।
59) 2.3.4.2(50)- निः । अवपत् ।
निरवप दवपन् निर् णिरवपत् ।
1) 2.3.4.3(1)- अवपत् । तेन ।
अवपत् तेन तेनावप दवपत् तेन ।
2) 2.3.4.3(2)- तेन । एव ।
तेनैवैव तेन तेनैव।
3) 2.3.4.3(3)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
4) 2.3.4.3(4)- <u>एन</u>म् । अग्रम् ।
एन मग्र मग्र मेन मेन मग्रम्।
5) 2.3.4.3(5)- अग्रम् । देवतानाम् ।
अग्रम् देवतानाम् देवताना मग्र मग्रम् देवतानाम् ।
```

```
2.3.4.3(6)- देवतानाम् । परि ।
देवतानाम् परि परि देवतानाम् देवतानाम् परि ।
7) 2.3.4.3(7)- परि । अनयत् ।
पर्यणय दनयत् परि पर्यणयत् ।
    2.3.4.3(8)- अनयत् । बुद्ध्नवती ।
अनयद् बुद्ध्नवती बुद्ध्नवती अनय दनयद् बुद्ध्नवती ।
9) 2.3.4.3(9)- बुद्ध्नवती । अग्रवती ।
बुद्ध्नवती अग्रवती अग्रवती बुद्ध्नवती बुद्ध्नवती अग्रवती।
10) 2.3.4.3(9)- बुद्ध्नवती।
बुद्ध्नवती इति बुद्ध्न – वती।
11) 2.3.4.3(10)- अग्रवती । याज्यानुवाक्ये ।
। । । । अग्रवती याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये अग्रवती अग्रवती याज्यानुवाक्ये ।
12) 2.3.4.3(10)- अग्रवती ।
अग्रवती इत्यग्रं – वती ।
13) 2.3.4.3(11)- याज्यानुवाक्ये । अकरोत् ।
याज्यानुवाक्ये अकरोदकरोद् याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये अकरोत्।
14) 2.3.4.3(11)- याज्यानुवाक्ये ।
याज्यानुवाक्ये इति याज्या – अनुवाक्ये ।
15) 2.3.4.3(12)- अकरोत् । बुद्ध्नात् ।
अकरोद् बुद्ध्नाद् बुद्ध्ना दकरो दकरोद् बुद्ध्नात् ।
```

```
16) 2.3.4.3(13)- बुद्ध्नात् । एव ।
बुद्ध्ना देवैव बुद्ध्नाद् बुद्ध्ना देव।
17) 2.3.4.3(14)- एव । एनम् ।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
18) 2.3.4.3(15)- एनम् । अग्रम् ।
एन मग्र मग्र मेन मेन मग्रम्।
19) 2.3.4.3(16)- अग्रम् । परि ।
अग्रम् परि पर्यग्र मग्रम् परि ।
20) 2.3.4.3(17)- परि । अनयत् । (GS-2.3-15)
पर्यणय दनयत् परि पर्यणयत् ।
21) 2.3.4.3(18)- अनयत् । यः । (GS-2.3-15)
अनयद् यो यो ऽनय दनयद् यः ।
22) 2.3.4.3(19)- यः। राजन्यः। (GS-2.3-15)
। । । । । । । । । यो राजन्यः ।
23) 2.3.4.3(20)- राजन्यः । आनुजावरः । (GS-2.3-15)
गुजन्य आनुजावर आनुजावरो राजन्यो राजन्य आनुजावरः ।
    2.3.4.3(21)- आनुजावरः । स्यात् ।
आनुजावरः स्याथ् स्यादानुजावर आनुजावरः स्यात् ।
25) 2.3.4.3(21)- आनुजावरः ।
आनुजावर इत्यानु – जावरः ।
```

```
26) 2.3.4.3(22)- स्यात् । तस्मै ।
स्यात् तस्मै तस्मै स्याथ् स्यात् तस्मै ।
27) 2.3.4.3(23)- तस्मै । एतम् ।
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम्।
28) 2.3.4.3(24)- एतम् । ऐन्द्रम् ।
एत मैन्द्र मैन्द्र मेत मेत मैन्द्रम्।
29) 2.3.4.3(25)- ऐन्द्रम् । आनुषूकम् ।
ऐन्द्र मानुषूक मानुषूक मैन्द्र मैन्द्र मानुषूकम्।
30) 2.3.4.3(26)– <u>आनुष</u>ूकम् । एकादशकपालम् ।
आनुषूक मेकांदशकपाल मेकांदशकपाल मानुषूक मानुषूक मेकांदशकपालम् ।
31) 2.3.4.3(26)- आनुषूकम्।
आनुषूकमित्यानु – सूकम्।
32) 2.3.4.3(27)– एकादशकपालम् । निः ।
एकादशकपालम् निर् णिरेकादशकपाल् मेकादशकपालम् निः ।
33) 2.3.4.3(27)- एकादशकपालम् ।
एकादशकपालमित्येकादश – कपालम् ।
34) 2.3.4.3(28)- निः । <u>वपे</u>त् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
35) 2.3.4.3(29)- <u>वपे</u>त् । इन्द्रम् ।
वपे दिन्द्र मिन्द्रं वपेद् वपे दिन्द्रम्।
```

```
36) 2.3.4.3(30)- इन्द्रम्। एव।
इन्द्रं मेवैवे न्द्र मिन्द्रं मेव।
37) 2.3.4.3(31)- एव । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
38) 2.3.4.3(32) — स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
39) 2.3.4.3(33)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोपं भागधेयेन भागधेयेनोप ।
40) 2.3.4.3(33)- भागधेयेन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
41) 2.3.4.3(34)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
42) 2.3.4.3(35)— धावति । सः ।
धावति स स धावति धावति सः।
43) 2.3.4.3(36)- सः। एव।
स एवैव स स एव।
44) 2.3.4.3(37)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
45) 2.3.4.3(38)- एनम् । अग्रम् ।
एन मग्र मग्र मेन मेन मग्रम्।
```

```
46) 2.3.4.3(39)- अग्रम् । समानानाम् ।
अग्र(ग्म्) समानाना(ग्म्) समानाना मग्र मग्र(ग्म्) समानानाम् ।
47) 2.3.4.3(40)- समानानाम् । परि ।
समानानाम् परि परि समानाना(ग्म्) समानानाम् परि ।
48) 2.3.4.3(41)- परि । नयति ।
परि णयति नयति परि परि णयति ।
49) 2.3.4.3(42)- नयति । बुद्ध्नवती ।
नयति बुद्ध्नवती बुद्ध्नवती नयति नयति बुद्ध्नवती।
50) 2.3.4.3(43)- बुद्ध्नवती । अग्रवती ।
बुद्ध्नवती अग्रवती अग्रवती बुद्ध्नवती बुद्ध्नवती अग्रवती।
51) 2.3.4.3(43)- बुद्ध्नवती।
बुद्ध्नवती इति बुद्ध्न – वती ।
52) 2.3.4.3(44)- अग्रवती । याज्यानुवाक्ये ।
। । । ॥ अग्रवती याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये अग्रवती अग्रवती याज्यानुवाक्ये ।
53) 2.3.4.3(44)— अग्रवती I
अग्रवती इत्यग्रं – वती ।
54) 2.3.4.3(45)- याज्यानुवाक्ये । भवतः ।
याज्यानुवाक्ये भवतो भवतो याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये भवतः ।
55) 2.3.4.3(45)- याज्यानुवाक्ये ।
याज्यानुवाक्ये इति याज्या – अनुवाक्ये ।
```

```
56) 2.3.4.3(46)- भवतः । बुद्ध्नात् ।
भवतो बुद्ध्नाद् बुद्ध्नाद् भवतो भवतो बुद्ध्नात् ।
57) 2.3.4.3(47)- बुद्ध्नात् । एव ।
बुद्ध्ना देवैव बुद्ध्नाद् बुद्ध्ना देव।
58) 2.3.4.3(48)- एव । एनम् ।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
59) 2.3.4.3(49)- एनम् । अग्रम् ।
एन मग्रु मग्रं मेन मेन मग्रम्।
60) 2.3.4.3(50)- अग्रम् । परि ।
अग्रम् परि पर्यग्र मग्रम् परि ।
1) 2.3.4.4(1)- परि । नयति ।
परि णयति नयति परि परि णयति ।
    2.3.4.4(2)— <u>नयति</u> । आनुषूकः ।
नय त्यानुषूक आनुषूको नयति नय त्यानुषूकः ।
    2.3.4.4(3)- <u>आनुष</u>ूकः । भवति ।
3)
आनुषूको भवति भव त्यानुषूक आनुषूको भवति ।
     2.3.4.4(3) – आनुषूकः ।
आनुषूक इत्यानु – सूकः।
5) 2.3.4.4(4)— भवति । एषा ।
भव त्येषैषा भवति भव त्येषा ।
```

```
2.3.4.4(5)- एषा । हि । (GS-2.3-16)
एषा हि होषैषा हि।
    2.3.4.4(6)- हि । एतस्य । (GS-2.3-16)
।
ह्येत स्यैतस्य हि ह्येतस्य ।
8) 2.3.4.4(7)- <u>ए</u>तस्य । <u>दे</u>वता । (GS-2.3-16)
एतस्य देवता देवतैत स्यैतस्य देवता ।
9) 2.3.4.4(8)- देवता । यः । (GS-2.3-16)
देवता यो यो देवता देवता यः।
10) 2.3.4.4(9)- यः । आनुजावरः । (GS-2.3-16)
य आनुजावर आनुजावरो यो य आनुजावरः ।
11) 2.3.4.4(10) — आनुजावरः । समृद्ध्यै । (GS-2.3-16)

। । । । । ।

आनुजावरः समृद्ध्यै समृद्ध्या आनुजावर आनुजावरः समृद्ध्यै ।
12) 2.3.4.4(10)- आनुजावरः। (GS-2.3-16)
आनुजावर इत्यानु – जावरः ।
13) 2.3.4.4(11)- समृद्ध्यै। यः।
समृद्ध्यै यो यः समृद्ध्यै समृद्ध्यै यः।
14) 2.3.4.4(11)- समृद्ध्यै।
समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै ।
15) 2.3.4.4(12)- यः । ब्राह्मणः ।
॥ ॥ ॥ ॥ ॥
यो ब्राह्मणो ब्राह्मणो यो यो ब्राह्मणः ।
```

```
2.3.4.4(13) - ब्राह्मणः । आनुजावरः ।
16)
बाह्मण आनुजावर आनुजावरो ब्राह्मणो ब्राह्मण आनुजावरः ।
     2.3.4.4(14) – आनुजावरः । स्यात् ।
आनुजावरः स्याथ् स्यादानुजावर आनुजावरः स्यात् ।
18) 2.3.4.4(14)- आनुजावरः ।
आनुजावर इत्यानु – जावरः ।
19) 2.3.4.4(15)- स्यात् । तस्मै ।
स्यात् तस्मै तस्मै स्याथ् स्यात् तस्मैं।
20) 2.3.4.4(16) - तस्मै । प्तम् ।
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम्।
21) 2.3.4.4(17) _ एतम् । बार्.हस्पत्यम् ।
एतम् बार्.हस्पत्यम् बार्.हस्पत्य मेत मेतम् बार्.हस्पत्यम् ।
     2.3.4.4(18) – बार्.ह्स्पृत्यम् । आनुषूकम् ।
बार्.हस्पत्य मानुषूक मानुषूकम् बार्.हस्पत्यम् बार्.हस्पत्य मानुषूकम् ।
   आनुषूकम् चरुम् चरु मानुषूक मानुषूकम् चरुम् ।
24) 2.3.4.4(19)- आनुषूकम् ।
आनुषूकमित्यानु – सूकम्।
25) 2.3.4.4(20)- चुरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
```

```
26) 2.3.4.4(21)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
27) 2.3.4.4(22)- वपेत् । बृहस्पतिम् ।
वपेद् बृहस्पतिम् बृहस्पतिं वपेद् वपेद् बृहस्पतिम्।
28) 2.3.4.4(23)- बृहस्पतिम् । एव ।
बृहस्पति मेवैव बृहस्पतिम् बृहस्पति मेव ।
29) 2.3.4.4(24)- एव । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
30) 2.3.4.4(25)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
31) 2.3.4.4(26)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप।
32) 2.3.4.4(26)- भागधेयेन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
33) 2.3.4.4(27)- उप । धावति ।
।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
34) 2.3.4.4(28)- धावति । सः ।
धावति स स धावति धावति सः।
35) 2.3.4.4(29)- सः। एव।
स एवैव स स एव।
```

```
36) 2.3.4.4(30)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
37) 2.3.4.4(31)- एनम् । अग्रम् ।
एन मग्र मग्र मेन मेन मग्रम्।
38) 2.3.4.4(32)- अग्रम् । स<u>म</u>ानानाम् ।
अग्र(ग्म्) समानाना(ग्म्) समानाना मग्र मग्र(ग्म्) समानानाम् ।
39) 2.3.4.4(33)- समानानाम् । परि ।
समानानाम् परि परि समानाना(ग्म्) समानानाम् परि ।
40) 2.3.4.4(34)- परि । नयति ।
परि णयति नयति परि परि णयति ।
41) 2.3.4.4(35)- नयति । बुद्ध्नवती ।
नयति बुद्ध्नवती बुद्ध्नवती नयति नयति बुद्ध्नवती ।
---
42) 2.3.4.4(36)- बुद्ध्नवती । अग्रवती ।
बुद्ध्नवती अग्रवती अग्रवती बुद्ध्नवती बुद्ध्नवती अग्रवती ।
43) 2.3.4.4(36)- बुद्ध्नवंती ।
बुद्ध्नवती इति बुद्ध्न – वती।
44) 2.3.4.4(37)- अग्रवती । याज्यानुवाक्ये ।
। । । । अग्रवती याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये अग्रवती अग्रवती याज्यानुवाक्ये ।
45) 2.3.4.4(37)- अग्रवती ।
अग्रवती इत्यग्रं – वती ।
```

```
46) 2.3.4.4(38)- याज्यानुवाक्यें । भवतः ।
याज्यानुवाक्ये भवतो भवतो याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये भवतः ।
47) 2.3.4.4(38) – याज्यानुवाक्ये ।
याज्यानुवाक्ये इति याज्या – अनुवाक्ये ।
48) 2.3.4.4(39)- भवतः । बुद्ध्नात् ।
——
भवतो बुद्ध्नाद् बुद्ध्नाद् भवतो भवतो बुद्ध्नात्।
49) 2.3.4.4(40)- बुद्ध्नात् । एव ।
बुद्ध्ना देवैव बुद्ध्नाद् बुद्ध्ना देव।
50) 2.3.4.4(41)- एव । एनम् ।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
51) 2.3.4.4(42)- <u>ए</u>नम् । अग्रम् ।
एन मग्र मग्र मेन मेन मग्रम्।
52) 2.3.4.4(43)- अग्रम् । परि ।
अग्रम् परि पर्यग्र मग्रम् परि ।
53) 2.3.4.4(44)- परि । नयति ।
परि णयति नयति परि परि णयति ।
54) 2.3.4.4(45)- नयति । आनुषूकः ।
नय त्यानुषूक आनुषूको नयति नय त्यानुषूकः ।
55) 2.3.4.4(46)- आनुषूकः । भवति ।
आनुषूको भवति भव त्यानुषूक आनुषूको भवति ।
```

```
56) 2.3.4.4(46)- आनुषूकः ।
आनुषूक इत्यानु – सूकः ।
57) 2.3.4.4(47)- भवति।एषा।
भव त्येषैषा भवति भव त्येषा ।
58) 2.3.4.4(48)- एषा । हि ।
एषा हि होषैषा हि।
59) 2.3.4.4(49)— हि । <u>ए</u>तस्य ।
होत स्यैतस्य हि होतस्य ।
60) 2.3.4.4(50) — एतस्य । देवता ।
एतस्य देवता देवतैत स्यैतस्य देवता ।
61) 2.3.4.4(51)- <u>देवता</u>। यः ।
देवता यो यो देवता देवता यः।
62) 2.3.4.4(52)- यः । आनुजावरः ।
य आनुजावर आनुजावरो यो य आनुजावरः ।
```

=======

```
2.3.5 <u>अनुवाकम् 5 – जटा</u>
      2.3.5.1(1)- प्रजापतेः । त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् ।
प्रजापते स्त्रयस्त्र(ग्म्)शत् त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् प्रजापतेः प्रजापते स्त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् ।
   2.3.5.1(1)— प्रजापतेः ।
प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः ।
3) 2.3.5.1(2)- त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् । दुहितरः ।
त्रयस्त्रि(ग्म्)शद् दुहितरो दुहितरस्त्रय स्त्रि(ग्म्)शत् त्रयस्त्रि(ग्म्)शद् दुहितरः ।
    2.3.5.1(2)- त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् ।
त्रयस्त्रि(ग्म्)शृदिति त्रयः – त्रि(ग्म्)शत् ।
5) 2.3.5.1(3)- दुहितरः । आसन्न् ।
दुहितरं आसन् नासन् दुहितरो दुहितरं आसन्न् ।
6) 2.3.5.1(4)- आसन्न्। ताः।
आसन् ता स्ता आसन् नासन् ताः।
7) 2.3.5.1(5)- ताः । सोमाय ।
ताः सोमाय सोमाय तास्ताः सोमाय ।
8) 2.3.5.1(6)- सोमाय । राज्ञे ।
सोमाय राज्ञे राज्ञे सोमाय सोमाय राज्ञे ।
9) 2.3.5.1(7)- राज्ञे । अददात् ।
```

राज्ञे ऽददा दददाद् राज्ञे राज्ञे ऽददात् ।

```
10) 2.3.5.1(8)- <u>अददा</u>त् । तासाम् ।
अददात् तासाम् तासा मददा दददात् तासाम् ।
11) 2.3.5.1(9)- तासाम् । रोहिणीम् ।
तासा(गम्) रोहिणी(गम्) रोहिणीम् तासाम् तासा(गम्) रोहिणीम् ।
12) 2.3.5.1(10)- रोहिणीम् । उप ।
गेहिणी मुपोप रोहिणी(ग्म्) रोहिणी मुप।
13) 2.3.5.1(11)- उप । ऐत् ।
उपै दैदुपोपैत्।
14) 2.3.5.1(12)- ऐत्। ताः।
ऐत् ता स्ता ऐंदैत् ताः।
15) 2.3.5.1(13)— ताः । ईर्ष्यन्तीः ।
ता ईर्ष्यन्ती रीर्ष्यन्ती स्ता स्ता ईर्ष्यन्तीः ।
16) 2.3.5.1(14)- ईर्ष्यन्तीः । पुनः ।
ईर्ष्यन्तीः पुनः पुन रीर्ष्यन्तीरी र्ष्यन्तीः पुनः ।
.
17) 2.3.5.1(15)- पुनः । अगच्छन्न् ।
पुन रगच्छन् नगच्छन् पुनः पुन रगच्छन्न् ।
18) 2.3.5.1(16)- अगच्छन्न् । ताः ।
अगच्छन् ता स्ता अगच्छन् नगच्छन् ताः ।
19) 2.3.5.1(17)- ताः । अनु ।
ता अन्वनु ता स्ता अनु ।
```

```
2.3.5.1(18)- अनु । ऐत् ।
अन्वै दैदन्वन्वैत् ।
21) 2.3.5.1(19)- ऐत् । ताः ।
ऐत् ता स्ता ऐंदैत् ताः।
22) 2.3.5.1(20)- ताः । पुनः ।
ताः पुनः पुन स्ता स्ताः पुनः ।
23) 2.3.5.1(21)- पुनः । अयाचत ।
पुन रयाचता याचत पुनः पुन रयाचत ।
     2.3.5.1(22)- अयाचत । ताः ।
अयाचत तास्ता अयाचता याचत ताः।
25) 2.3.5.1(23)— ताः । अस्मै ।
ता अस्मा अस्मै ता स्ता अस्मै।
26) 2.3.5.1(24)- अस्मै । न ।
अस्मै न नास्मा अस्मै न।
27) 2.3.5.1(25)- न। पुनः।
न पुनः पुनर् न न पुनः ।
28) 2.3.5.1(26)- पुनः । अददात् ।
पुन रददा दददात् पुनः पुन रददात् ।
29) 2.3.5.1(27)- अददात् । सः ।
अददाथ् स सो ऽददा दददाथ् सः ।
```

```
30) 2.3.5.1(28)- सः । अब्रवीत् ।
सो उन्नवी दन्नवीथ् स सो उन्नवीत्।
   2.3.5.1(29)- अब्रवीत् । ऋतम् ।
अब्रवीदृत मृत मंब्रवी दब्रवीदृतम्।
32) 2.3.5.1(30)- ऋतम्। अमीष्व।
ऋत ममीष्वा मीष्व र्त मृत ममीष्व ।
33) 2.3.5.1(31)- अमीष्व । यथा ।
अमीष्व यथा यथा उमीष्वा मीष्व यथा ।
34) 2.3.5.1(32)- यथा । समावच्छः ।
यथा समावच्छः समावच्छो यथा यथा समावच्छः ।
35) 2.3.5.1(33) – समावच्छः । उपैष्यामि ।
समावच्छ उपैष्या म्युपैष्यामि समावच्छः समावच्छ उपैष्यामि ।
36) 2.3.5.1(33)- समावच्छः ।
समावच्छ इति समावत् – राः ।
37) 2.3.5.1(34)- उपैष्यामि । अथ । (GS-2.3-17)
। ।
उपैष्या म्यथाथो पैष्या म्युपैष्या म्यथ ।
38) 2.3.5.1(34)- उपैष्यामि । (GS-2.3-17)
उपैष्यामीत्युप – एष्यामि ।
39) 2.3.5.1(35)- अथं। ते। (GS-2.3-17)
अथं ते ते ऽथाथं ते ।
```

```
40) 2.3.5.1(36)- ते । पुनः । (GS-2.3-17)
ते पुनः पुन स्ते ते पुनः ।
41) 2.3.5.1(37)- पुनः । दास्यामि । (GS-2.3-17)
पुनर् दास्यामि दास्यामि पुनः पुनर् दास्यामि ।
     2.3.5.1(38) - दास्यामि । इति ।
दास्यामीतीति दास्यामि दास्यामीति ।
43) 2.3.5.1(39)— इति । सः ।
इति स स इतीति सः।
44) 2.3.5.1(40)- सः । ऋतम् ।
स ऋत मृत(ग्म्) स स ऋतम्।
45) 2.3.5.1(41)- ऋतम् । आमीत् ।
ऋत मामी दामीदृत मृत मामीत्।
   2.3.5.1(42)- आमीत् । ताः ।
आमीत् तास्ता आमी दामीत् ताः ।
47) 2.3.5.1(43)- ताः। अस्मै।
ता अस्मा अस्मै ता स्ता अस्मै।
48) 2.3.5.1(44)- अस्मै । पुनः ।
अस्मै पुनः पुन रस्मा अस्मै पुनः ।
49) 2.3.5.1(45)- पुनः । अददात् ।
पुन रददा दददात् पुनः पुन रददात् ।
```

```
50) 2.3.5.1(46)— अददात् । तासाम् ।
अददात् तासाम् तासा मददा दददात् तासाम् ।
ा। —
51) 2.3.5.1(47)— तासाम् । रोहिणीम् ।
तासा(ग्म्) रोहिणी(ग्म्) रोहिणीम् तासाम् तासा(ग्म्) रोहिणीम् ।
52) 2.3.5.1(48)- रोहिणीम् । एव । (GS-2.3-18)
गेहिणी मेवैव रोहिणी(ग्म्) रोहिणी मेव।
53) 2.3.5.1(49)- एव । उप । (GS-2.3-18)
एवोपो पैवैवोप ।
54) 2.3.5.1(50)- उप । ऐत् । (GS-2.3-18)
उपै दैदु पोपैत्।
1) 2.3.5.2(1)- ऐत्। तम्। (GS-2.3-18)
ऐत् तम् त मैदैत् तम्।
2) 2.3.5.2(2)- तम् । यक्ष्मः ।
तं वक्षमो यक्ष्म स्तम् तं वक्ष्मः ।
3) 2.3.5.2(3)- यक्ष्मः । आच्छित् ।
यक्ष्म आर्च्छ दार्च्छद् यक्ष्मो यक्ष्म आर्च्छत् ।
4) 2.3.5.2(4)- आर्च्छत् । राजानम् ।
आर्च्छद् राजान(ग्म्) राजान मार्च्छ दार्च्छद् राजानम् ।
5) 2.3.5.2(5)- राजानम् । यक्ष्मः ।
राजानं वक्ष्मो यक्ष्मो राजान(ग्म्) राजानं वक्ष्मः ।
```

```
2.3.5.2(6)- यक्ष्मः । आरत् ।
6)
यक्ष्म आर दारद् यक्ष्मो यक्ष्म आरत् ।
7) 2.3.5.2(7)- आरत् । इति ।
आर दिती त्यार दार दिति ।
8) 2.3.5.2(8)- इति । तत् ।
इति तत् तदितीति तत् ।
9) 2.3.5.2(9)- तत् । राजयक्ष्मस्य ।
तद् राजयक्ष्मस्य राजयक्ष्मस्य तत् तद् राजयक्ष्मस्य ।
10) 2.3.5.2(10)- राजयक्ष्मस्य । जन्म ।
गुज्यक्ष्मस्य जन्म जन्म राजयक्ष्मस्य राजयक्ष्मस्य जन्म ।
11) 2.3.5.2(10)- राजयक्ष्मस्य ।
राजयक्ष्मस्येति राज – यक्ष्मस्य ।
12) 2.3.5.2(11)- जन्म। यत्।
जन्म यद् यज् जन्म जन्म यत् ।
13) 2.3.5.2(12)- यत् । पापीयान् ।
यत् पापीयान् पापीयान्. यद् यत् पापीयान् ।
14) 2.3.5.2(13)- पापीयान् । अभवत् ।
पापीया नभव दभवत् पापीयान् पापीया नभवत् ।
15) 2.3.5.2(14)- अभवत् । तत् ।
अभवत् तत् तदभव दभवत् तत्।
```

```
16) 2.3.5.2(15)- तत् । पापयक्ष्मस्य ।
तत् पापयक्ष्मस्य पापयक्ष्मस्य तत् तत् पापयक्ष्मस्य ।
17) 2.3.5.2(16)- पापयक्ष्मस्य । यत् ।
पापयक्ष्मस्य यद् यत् पापयक्ष्मस्य पापयक्ष्मस्य यत् ।
18) 2.3.5.2(16)- पापयक्ष्मस्य ।
पापयक्ष्मस्येति पाप – यक्ष्मस्य ।
19) 2.3.5.2(17)- यत् । जायाभ्यः ।
यज् जायाभ्यों जायाभ्यो यद् यज् जायाभ्यः।
20) 2.3.5.2(18)- जायाभ्यः । अविन्दत् ।
जायाभ्यो ऽविन्द दविन्दज् जायाभ्यो जायाभ्यो ऽविन्दत् ।
21) 2.3.5.2(19)- अविन्दत् । तत् ।
अविन्दत् तत् तदविन्द दविन्दत् तत् ।
22) 2.3.5.2(20)- तत् । जायेन्यस्य ।
तज् जायेन्यस्य जायेन्यस्य तत् तज् जायेन्यस्य ।
23) 2.3.5.2(21)- जायेन्यस्य । यः ।
जायेन्यस्य यो यो जायेन्यस्य जायेन्यस्य यः।
24) 2.3.5.2(22)- यः । एवम् ।
य एव मेवं यो य एवम्।
25) 2.3.5.2(23)- <u>ए</u>वम् । <u>ए</u>तेषाम् ।
एव मेतेषां मेतेषां मेव मेव मेतेषाम्।
```

```
26) 2.3.5.2(24)- एतेषाम् । यक्ष्माणाम् ।
एतेषां वक्षाणां वक्ष्माणा मेतेषां मेतेषां वक्षाणाम् ।
27) 2.3.5.2(25)- यक्ष्माणाम् । जन्म ।
यक्ष्माणाम् जन्म जन्म यक्ष्माणां यक्ष्माणाम् जन्म ।
28) 2.3.5.2(26)- जन्म । वेद ।
जन्म वेद वेद जन्म जन्म वेद ।
29) 2.3.5.2(27)- वेद । न ।
वेद न न वेद वेद न।
30) 2.3.5.2(28)- न। एनम्।
नैन मेनम् न नैनम्।
31) 2.3.5.2(29)- एनम्। एते।
एन मेत एत एन मेन मेते।
32) 2.3.5.2(30)- एते । यक्ष्माः ।
एते यक्ष्मा यक्ष्मा एत एते यक्ष्माः ।
...
33) 2.3.5.2(31)- यक्ष्माः । विन्दन्ति ।
यक्ष्मा विन्दन्ति विन्दन्ति यक्ष्मा यक्ष्मा विन्दन्ति ।
34) 2.3.5.2(32)- विन्दन्ति । सः ।
विन्दन्ति स स विन्दन्ति विन्दन्ति सः।
35) 2.3.5.2(33)- सः। एताः।
स एता एताः स स एताः ।
```

```
36) 2.3.5.2(34)- <u>ए</u>ताः । <u>ए</u>व ।
एता एवैवैता एता एव ।
37) 2.3.5.2(35) — एव । नमस्यन्न् ।
एव नमस्यन् नमस्यन् नेवैव नमस्यन् ।
38) 2.3.5.2(36)— नमस्यन्न् । उप ।
नमस्यन् नुपोपं नमस्यन् नमस्यन् नुपं।
39) 2.3.5.2(37)- उप । अधावत् ।
———
उपाधाव दधाव दुपोपा धावत् ।
40) 2.3.5.2(38)- अधावत् । ताः ।
अधावत् तास्ता अधाव दधावत् ताः ।
41) 2.3.5.2(39)— ताः । अब्रुवन्न् ।
ता अब्रुवन् नब्रुवन् ता स्ता अब्रुवन्न् ।
42) 2.3.5.2(40)- अब्रुवन्न् । वरम् ।
अब्रुवन्. वरं वरं मब्रुवन् नब्रुवन्. वरम्।
43) 2.3.5.2(41)- वरम् । वृणामहै ।
. – – –
वरं वृणामहै वृणामहै वरं वरं वृणामहै।
    2.3.5.2(42)— वृणामहै । समावच्छः ।
। —— । ——
वृणामहै समावच्छः समावच्छो वृणामहै वृणामहै समावच्छः ।
45) 2.3.5.2(43)— समावच्छः । <u>ए</u>व ।
् । —— ।
समावच्छ एवैव समावुच्छः समावुच्छ एव ।
```

```
46) 2.3.5.2(43)- समावच्छः ।
समावच्छ इति समावत् – राः ।
47) 2.3.5.2(44)- एव। नः।
एव नों न एवैव नः।
48) 2.3.5.2(45)- नः । उप ।
न उपोपं नो न उप ।
49) 2.3.5.2(46)- उप । अयः ।
उपायो ऽय उपोपायः ।
50) 2.3.5.2(47)- अयः । इति ।
अय इती त्ययो ऽय इति ।
51) 2.3.5.2(48)- इति । तस्मै ।
इति तस्मै तस्मा इतीति तस्मै ।
52) 2.3.5.2(49)— तस्मै । एतम् ।
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम्।
53) 2.3.5.2(50)- एतम् । आदित्यम् ।
एत मादित्य मादित्य मेत मेत मादित्यम्।
   २.३.५.३(१)- आदित्यम् । चुरुम् ।
आदित्यम् चरुम् चरु मादित्य मादित्यम् चरुम् ।
     2.3.5.3(2) - चरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
```

```
2.3.5.3(3)- निः । अवपन्न् ।
निरवपन् नवपन् निर् णि रवपन्न् ।
     2.3.5.3(4)- अवपन्न् । तेन ।
अवपन् तेन तेनावपन् नवपन् तेन ।
     2.3.5.3(5)- तेन । एव ।
तेनैवैव तेन तेनैव।
6) 2.3.5.3(6)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
    2.3.5.3(७)- एनम् । पापात् ।
एनम् पापात् पापा देन मेनम् पापात् ।
      2.3.5.3(8) — पापात् । स्नामात् ।
पापाथ् स्नामाथ् स्नामात् पापात् पापाथ् स्नामात् ।
9) 2.3.5.3(9)- स्नामात् । अमुञ्चन्न् ।
स्रामा दमुञ्चन् नमुञ्चन् थ्स्रामाथ् स्रामा दमुञ्चन्न् ।
10) 2.3.5.3(10)- अमुञ्चून्न् । यः ।
अमुञ्चन्. यो यो ऽमुञ्चन् नमुञ्चन्. यः ।
11) 2.3.5.3(11)- यः । पापयक्ष्मगृहीतः ।
यः पापयक्ष्मगृहीतः पापयक्ष्मगृहीतो यो यः पापयक्ष्मगृहीतः ।
12) 2.3.5.3(12)- पापयक्ष्मगृहीतः । स्यात् ।
पापयक्ष्मगृहीतः स्याथ् स्यात् पापयक्ष्मगृहीतः पापयक्ष्मगृहीतः स्यात् ।
```

```
13) 2.3.5.3(12)- पापयक्ष्मगृहीतः ।
पापयक्ष्मगृहीत इति पापयक्ष्म – गृहीतः ।
14) 2.3.5.3(13)- स्यात् । तस्मै ।
स्यात् तस्मै तस्मै स्याथ् स्यात् तस्मै ।
15) 2.3.5.3(14)- तस्मै । एतम् ।
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम्।
16) 2.3.5.3(15)- एतम् । आदित्यम् ।
एत मादित्य मादित्य मेत मेत मादित्यम्।
    2.3.5.3(16)- आदित्यम् । चुरुम् ।
आदित्यम् चरुम् चरु मादित्य मादित्यम् चरुम् ।
    2.3.5.3(17)- चरुम् । निः ।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
19) 2.3.5.3(18)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
20) 2.3.5.3(19)- वपेत् । आदित्यान् ।
वपे दादित्या नादित्यान्. वपेद् वपे दादित्यान् ।
21) 2.3.5.3(20)- आदित्यान् । एव ।
आदित्या नेवैवादित्या नादित्या नेव ।
22) 2.3.5.3(21)- एव । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
```

```
23) 2.3.5.3(22)- स्वेन । भागधेयेन ।
.
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
24) 2.3.5.3(23)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
25) 2.3.5.3(23)- भागधेयेन।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
26) 2.3.5.3(24)- उप । धवति ।
।
उप धवति धव त्युपोप धवति ।
27) 2.3.5.3(25)- धवति । ते ।
धवति ते ते धवति धवति ते ।
28) 2.3.5.3(26)- ते। एव।
त एवैव ते त एव।
29) 2.3.5.3(27)- एव । एनम् ।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
30) 2.3.5.3(28)- एनम् । पापात् ।
एनम् पापात् पापा देन मेनम् पापात् ।
31) २.३.५.३(२९)- पापात् । स्नामात् ।
पापाथ् सामाथ् सामात् पापात् पापाथ् सामात् ।
32) 2.3.5.3(30)- स्नामात् । मुञ्चन्ति ।
स्रामान् मुञ्चन्ति मुञ्चन्ति स्रामाथ् स्रामान् मुञ्चन्ति ।
```

```
2.3.5.3(31) – मुञ्चन्ति । अमावास्यायाम् ।
33)
मुञ्च न्त्यमावास्याया ममावास्यायाम् मुञ्चन्ति मुञ्च न्त्यमावास्यायाम् ।
     2.3.5.3(32) — अमावास्यायाम् । निः ।
अमावास्यायाम् निर् णिरमावास्याया ममावास्यायाम् निः ।
35) 2.3.5.3(32)— अमावास्यायाम् ।
अमावास्यायामित्यमा – वास्यायाम् ।
36) 2.3.5.3(33)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
37) 2.3.5.3(34)- वपेत्। अमुम्।
वपे दमु ममुं वपेद् वपे द्मुम्।
    2.3.5.3(35)- अमुम्। एव। (GS-2.3-19)
अमु मेवैवामु ममु मेव।
39) 2.3.5.3(36)- एव। एनम्। (GS-2.3-19)
एवैन मेन मेवैवैनम्।
     2.3.5.3(37)- एनम् । आप्यायमानम् । (GS-2.3-19)
एन माप्यायमान माप्यायमान मेन मेन माप्यायमानम् ।
41) 2.3.5.3(38)- आप्यायमानम् । अनु । (GS-2.3-19)
आप्यायमान् मन्वन्वा प्यायमान माप्यायमान् मनु ।
42) 2.3.5.3(38)- आप्यायमानम् । (GS-2.3-19)
आप्यायमानमित्या – प्यायमानम् ।
```

```
43) 2.3.5.3(39)- अनु । आ । (GS-2.3-19)
अन्वा उन्वन्वा ।
44) 2.3.5.3(40)- आ। प्याययति। (GS-2.3-19)
आ प्याययति प्याययत्या प्याययति ।
45) 2.3.5.3(41)- प्याययति । नवोनवः । (GS-2.3-19)
प्याययति नवोनवो नवोनवः प्याययति प्याययति नवोनवः ।
46) 2.3.5.3(42)- नवोनवः। भवति।
नवोनवो भवति भवति नवोनवो नवोनवो भवति ।
47) 2.3.5.3(42)- नवीनवः।
नवोनव इति नवः – नवः।
48) 2.3.5.3(43)- भवति । जायमानः ।
भवति जायमानो जायमानो भवति भवति जायमानः ।
। । । –
49) 2.3.5.3(44)– जायमानः । इति ।
जायमान इतीति जायमानो जायमान इति ।
50) 2.3.5.3(45)- इति । पुरोनुवाक्या ।
इति पुरोनुवाक्या पुरोनुवाक्येतीति पुरोनुवाक्या ।
51) 2.3.5.3(46)- पुरोनुवाक्या । भवति ।
पुरोनुवाक्या भवति भवति पुरोनुवाक्या पुरोनुवाक्या भवति ।
52) 2.3.5.3(46)- पुरोनुवाक्या ।
पुरोनुवाक्येति पुरः - अनुवाक्या ।
```

```
53) 2.3.5.3(47)- भवति । आयुः ।
भव त्यायु रायुर् भवति भव त्यायुः ।
54) 2.3.5.3(48)- आयुः । एव ।
आयुं रेवैवायु रायुं रेव ।
55) 2.3.5.3(49)- एव । अस्मिन् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
    2.3.5.3(50)- अस्मिन्न् । तया ।
अस्मिन् तया तया ऽस्मिन् नस्मिन् तया ।
57) 2.3.5.3(51)- तया । दधाति ।
तया दधाति दधाति तया तया दधाति ।
      2.3.5.3(52)- दधाति । यम् ।
दधाति यं यम् दधाति दधाति यम्।
59) 2.3.5.3(53)- यम् । आदित्याः ।
य मादित्या आदित्या यं य मादित्याः ।
60) 2.3.5.3(54)— आदित्याः । अ(ग्म्)शुम् ।
आदित्या अ(ग्म्)शु म(ग्म्)शु मादित्या आदित्या अ(ग्म्)शुम् ।
      2.3.5.3(55) – अ(ग्म्)शुम् । आप्याययन्ति ।
अ(ग्म्)शु माप्याययं न्त्याप्याययं न्त्य(गम्)शु म्(ग्म्)शु माप्याययन्ति ।
      2.3.5.3(56)- आप्याययन्ति । इति । (GS-2.3-20)
आप्याय यन्तीती त्याप्यायय न्त्याप्याय यन्तीति ।
```

```
63) 2.3.5.3(56)- आप्याययन्ति । (GS-2.3-20)
॥ -। -
आप्याययन्तीत्या – प्याययन्ति ।
64) 2.3.5.3(57)- इति । याज्या । (GS-2.3-20)
्। । । । ॥ –
इति याज्या याज्येतीति याज्या ।
65) 2.3.5.3(58)- याज्या । आ । (GS-2.3-20)
याज्या ऽऽयाज्या याज्या ।
66) 2.3.5.3(59)- आ। एव। (GS-2.3-20)
ऐवैवैव ।
67) 2.3.5.3(60)- एव। एनम्। (GS-2.3-20)
एवैन मेन मेवैवैनम्।
68) 2.3.5.3(61)- एनम् । एतया । (GS-2.3-20)
एन मेतयैतयैन मेन मेतया ।
69) 2.3.5.3(62)- एतया । प्याययति ॥ (GS-2.3-20)
एतया प्याययति प्यायय त्येतयैतया प्याययति ।
70) 2.3.5.3(63)- प्याययति ॥ (GS-2.3-20)
प्याययतीति प्याययति ।
```

```
2.3.6 <u>अनुवाकम् 6 – जटा</u>
```

```
 2.3.6.1(1) – प्रजापितः । देवेभ्यः ।

प्रजापतिर् देवेभ्यो देवेभ्यः प्रजापतिः प्रजापतिर् देवेभ्यः ।
     2.3.6.1(1)- प्रजापतिः ।
प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः ।
3) 2.3.6.1(2)— देवेभ्यः । अन्नाद्यम् ।

। । । । अन्नाद्यम् ।

देवेभ्यो ऽन्नाद्य मन्नाद्यम् देवेभ्यो देवेभ्यो ऽन्नाद्यम् ।
     2.3.6.1(3)- अन्नाद्यम् । व्यादिशत् ।
्र
अन्नाद्यं व्यादिशद् व्यादिश द्नाद्य मन्नाद्यं व्यादिशत् ।
॥
     2.3.6.1(3)- अन्नाद्यम् ।
' ॥
अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् ।
6) 2.3.6.1(4)- व्यादेशत्। सः।
व्यादिशथ् स स व्यादिशद् व्यादिशथ् सः ।
7) 2.3.6.1(4)- व्यादिशत् ।
व्यादिशदिति वि – आदिशत् ।
8) 2.3.6.1(5)- सः । अब्रवीत् ।
सी उन्नवी दन्नवीथ् स सी उन्नवीत्।
9) 2.3.6.1(6)- अब्रवीत्। यत्।
अबवीद् यद् यदंबवी दब्रवीद् यत्।
```

```
10) 2.3.6.1(7)- यत्। इमान्।
यदिमा निमान्. यद् यदिमान् ।
11) 2.3.6.1(8)- इमान् । लोकान् ।
इमान् ँलोकान् ँलोका निमा निमान् ँलोकान् ।
12) 2.3.6.1(9)- लोकान्। अभि।
लोका नभ्यभि लोकान् ँलोका नभि ।
13) 2.3.6.1(10)- अभि । अतिरिच्यातै ।
। । – । — । । ।
अभ्यतिरिच्याता अतिरिच्याता अभ्या(1)भ्यतिरिच्यातै ।
14) 2.3.6.1(11)- अतिरिच्यातै । तत् ।
। । । । । । ।
अतिरिच्यातै तत् त दतिरिच्याता अतिरिच्यातै तत् ।
15) 2.3.6.1(11)- अतिरिच्यातै ।
अतिरिच्याता इत्यति – रिच्यातै ।
16) 2.3.6.1(12)- तत् । मम ।
तन् मम मम तत् तन् मम।
17) 2.3.6.1(13)- मम । असत् ।
ममास दसन् मम ममासत्।
18) 2.3.6.1(14)— असत्। इति ।
अस दिती त्यंस दस दिति ।
19) 2.3.6.1(15)- इति । तत् ।
इति तत् तदितीति तत्।
```

```
2.3.6.1(16) - तत् । इमान् ।
20)
तदिमा निमान् तत् तदिमान् ।
21) 2.3.6.1(17)- इमान् । लोकान् ।
इमान् ँलोकान् ँलोका निमा निमान् ँलोकान् ।
    2.3.6.1(18)- लोकान् । अभि ।
लोका नभ्यभि लोकान् लोका नभि।
23) 2.3.6.1(19)- अभि । अति । (GS-2.3-21)
अभ्य त्यत्य भ्यभ्यति ।
24) 2.3.6.1(20)- अति । अरिच्यत । (GS-2.3-21)
अत्यरिच्यता रिच्यता त्यत्यरिच्यत ।
      2.3.6.1(21)- अरिच्यत । इन्द्रम् । (GS-2.3-21)
अरिच्यते न्द्र मिन्द्रं मरिच्यता रिच्यते न्द्रम् ।
26) 2.3.6.1(22)- इन्द्रम् । राजानम् । (GS-2.3-21)
इन्द्र(ग्म्) राजान(ग्म्) राजान मिन्द्र मिन्द्र(ग्म्) राजानम् ।
27) 2.3.6.1(23)- राजानम् । इन्द्रम् । (GS-2.3-21)
राजान मिन्द्र मिन्द्र(ग्म्) राजान्(ग्म्) राजान् मिन्द्रम् ।
28) 2.3.6.1(24)- इन्द्रम् । अधिराजम् । (GS-2.3-21)
इन्द्र मधिराज मधिराज मिन्द्र मिन्द्र मधिराजम्।
29) 2.3.6.1(25)- अधिराजम् । इन्द्रम् । (GS-2.3-21)
अधिराज मिन्द्र मिन्द्रं मधिराज मधिराज मिन्द्रम् ।
```

```
30) 2.3.6.1(25)- अधिराजम् । (GS-2.3-21)
अधिराजमित्यधि – राजम् ।
31) 2.3.6.1(26)- इन्द्रम् । स्वराजानम् । (GS-2.3-21)
इन्द्र(ग्ग्) स्वराजान(ग्ग्) स्वराजान मिन्द्र मिन्द्र(ग्ग्) स्वराजानम् ।
    2.3.6.1(27) — स्वराजानम् । ततः । (GS-2.3-21)
स्वराजानम् तत् स्ततः स्वराजान(ग्ग्) स्वराजानम् ततः ।
33) 2.3.6.1(27)- स्वराजानम् । (GS-2.3-21)
। ।
स्वराजानमिति स्व – राजानम्।
34) 2.3.6.1(28)- ततः । वै ।
ततो वै वै तत स्ततो वै।
35) 2.3.6.1(29)- वै। सः।
वै स स वै वै सः।
36) 2.3.6.1(30)- सः । इमान् ।
स इमा निमान् थ्स स इमान्।
37) 2.3.6.1(31)- इमान् । लोकान् ।
इमान् ँलोकान् ँलोका निमा निमान् ँलोकान् ।
38) 2.3.6.1(32)- लोकान्। त्रेधा।
लोका(ग्ग्) स्त्रेधा त्रेधा लोकान् "लोका(ग्ग्) स्त्रेधा ।
39) 2.3.6.1(33)- त्रेधा। अदुहत्।
त्रेधा उद्गह ददुहत् त्रेधा त्रेधा उदुहत्।
```

```
2.3.6.1(34) – अदुहत् । तत् ।
40)
अदुहत् तत् तददुह ददुहत् तत्।
41) 2.3.6.1(35)- तत् । त्रिधातोः ।
तत् त्रिधातों स्त्रिधातो स्तत् तत् त्रिधातोः ।
42) 2.3.6.1(36) – त्रिधातोः । त्रिधातुत्वम् ।
त्रिधातो स्त्रिधातुत्वम् त्रिधातुत्वम् त्रिधातो स्त्रिधातो स्त्रिधातुत्वम् ।
43) 2.3.6.1(36)- त्रिधातोः ।
त्रिधातोरिति त्रि – धातोः ।
44) 2.3.6.1(37)- त्रिधातुत्वम् । यम् ।
त्रिधातुत्वं यं यम् त्रिधातुत्वम् त्रिधातुत्वं यम् ।
45) 2.3.6.1(37)- त्रिधातुत्वम् ।
त्रिधातुत्वमितिं त्रिधातु – त्वम् ।
46) 2.3.6.1(38)- यम् । कामयेत ।
यम् कामयेत कामयेत यं वम् कामयेत ।
47) 2.3.6.1(39)- कामयेत । अन्नादः ।
कामयेता न्नादों उन्नादः कामयेत कामयेता न्नादः ।
48) 2.3.6.1(40)- अन्नादः । स्यात् ।
अन्नादः स्याथ् स्या दन्नादों उन्नादः स्यात् ।
49) 2.3.6.1(40)- अन्नादः ।
अन्नाद इत्यन्न – अदः।
```

```
50) 2.3.6.1(41)- स्यात् । इति ।
स्या दितीति स्याथ् स्या दिति ।
51) 2.3.6.1(42)— इति । तस्मै ।
इति तस्मै तस्मा इतीति तस्मै ।
52) 2.3.6.1(43)- तस्मै । एतम् । (GS-2.3-22)
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम्।
    2.3.6.1(44)- <u>ए</u>तम् । त्रिधातुम् । (GS-2.3-22)
एतम् त्रिधातुम् त्रिधातुं मेत मेतम् त्रिधातुम् ।
54) 2.3.6.1(45)- त्रिधातुम् । निः । (GS-2.3-22)
त्रिधातुम् निर्णिष् ट्रिधातुम् त्रिधातुम् निः ।
55) 2.3.6.1(45)- त्रिधातुम्। (GS-2.3-22)
त्रिधातुमिति त्रि – धातुम् ।
56) 2.3.6.1(46)- निः । वपेत् । (GS-2.3-22)
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
57) 2.3.6.1(47)- वपेत् । इन्द्राय ।
वपे दिन्द्राये न्द्राय वपेद् वपे दिन्द्राय।
58) 2.3.6.1(48)- इन्द्राय। राज्ञे।
इन्द्राय राज्ञे राज्ञ इन्द्राये न्द्राय राज्ञे ।
59) 2.3.6.1(49)- राज्ञे । पुरोडाशम् ।
राज्ञे पुरोडाशम् पुरोडाश(रम्) राज्ञे राज्ञे पुरोडाशम् ।
```

```
60) 2.3.6.1(50) – पुरोडाशम् । एकादशकपालम् ।
पुरोडाश मेकादशकपाल मेकादशकपालम् पुरोडाशम् पुरोडाश मेकादशकपालम् ।
1) 2.3.6.2(1)– एकादशकपालम् । इन्द्राय ।
एकादशकपाल मिन्द्राये न्द्रायैकादशकपाल मेकादशकपाल मिन्द्राय ।
2) 2.3.6.2(1)- एकादशकपालम् ।
एकादशकपालमित्येकादश - कपालम् ।
3) 2.3.6.2(2)- इन्द्राय । अधिराजाय ।
इन्द्राया धिराजायां धिराजाये न्द्राये न्द्राया धिराजाय ।
4) 2.3.6.2(3)- अधिराजाय । इन्द्राय ।
अधिराजाये न्द्राये न्द्राया धिराजाया धिराजाये न्द्राय ।
5) 2.3.6.2(3)- अधिराजाय ।
अधिराजायेत्यधि – राजाय ।
6) 2.3.6.2(4)— इन्द्राय । स्वराज्ञे ।
इन्द्राय स्वराज्ञे स्वराज्ञ इन्द्राये न्द्राय स्वराज्ञे ।
7) 2.3.6.2(5)- स्वराज्ञें। अयम्।
स्वराजे ऽय म्य(ग्ग्) स्वराजे स्वराजे ऽयम्।
8) 2.3.6.2(5)- स्वराज्ञे ।
स्वराज्ञ इति स्व – राज्ञे ।
9) 2.3.6.2(6)- अयम्।वै।
अयं वै वा अय मयं वै।
```

```
10) 2.3.6.2(7)- वै। इन्द्रः।
वा इन्द्र इन्द्रो वै वा इन्द्रः ।
11) 2.3.6.2(8)- इन्द्रः । राजा ।
इन्द्रो राजा राजेन्द्र इन्द्रो राजा ।
    2.3.6.2(9)- राजा । अयम् ।
राजा ऽय मय(ग्म्) राजा राजा ऽयम्।
13) 2.3.6.2(10)- अयम् । इन्द्रः ।
अय मिन्द्र इन्द्रो ऽय मय मिन्द्रः ।
14) 2.3.6.2(11)- इन्द्रः । अधिराजः ।
इन्द्रो ऽधिराजो ऽधिराज इन्द्र इन्द्रो ऽधिराजः ।
15) 2.3.6.2(12)- अधिराजः । असौ ।
__
। । । — ।
अधिराजो ऽसा वसा वधिराजो ऽधिराजो ऽसौ ।
16) 2.3.6.2(12)- अधिराजः ।
अधिराज इत्यंधि – राजः ।
17) 2.3.6.2(13)- असौ । इन्द्रः ।
असा विन्द्र इन्द्रो उसा वसा विन्द्रः ।
18) 2.3.6.2(14)- इन्द्रः । स्वराट् ।
इन्द्रः स्वराट् थ्स्वराडिन्द्र इन्द्रः स्वराट् ।
19) 2.3.6.2(15)- स्वराट् । हुमान् ।
स्वरा डिमा निमान् थ्स्वराट् थ्स्वरा डिमान्।
```

```
20) 2.3.6.2(15)- स्वराट्।
स्वराडिति स्व – राट्।
21) 2.3.6.2(16)- इमान्। एव।
इमा नेवैवे मा निमा नेव।
22) 2.3.6.2(17)- एव । लोकान् ।
एव लोकान् ँलोका नेवैव लोकान्।
23) 2.3.6.2(18)- लोकान् । स्वेन ।
लोकान् थस्वेन स्वेन लोकान् लोकान् थस्वेन ।
24) 2.3.6.2(19)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
    2.3.6.2(20)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
26) 2.3.6.2(20)- भागधेयेन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
27) 2.3.6.2(21)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
28) 2.3.6.2(22)- धावति । ते ।
धावति ते ते धावति धावति ते।
29) 2.3.6.2(23)- ते। एव।
त एवैव ते त एव।
```

```
30) 2.3.6.2(24)— एव । अस्मै ।
्
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
31) 2.3.6.2(25)- अस्मै । अन्नम् ।
अस्मा अन्न मन्नं मस्मा अस्मा अन्नम् ।
32) 2.3.6.2(26)- अन्नम्।प्र।
अञ्चम् प्र प्रान्न मन्नम् प्र ।
33) 2.3.6.2(27)- प्र।यच्छन्ति ।
प्र यच्छन्ति यच्छन्ति प्र प्र यच्छन्ति ।
34) 2.3.6.2(28)- यच्छन्ति । अन्नादः ।
॥ - - - - -
यच्छु न्त्यनादो ऽन्नादो यच्छन्ति यच्छ न्त्यन्नादः ।
35) 2.3.6.2(29)- अन्नादः । एव ।
अन्नाद एवैवा न्नादो उन्नाद एव ।
36) 2.3.6.2(29)- अन्नादः ।
अन्नाद इत्यन्न – अदः।
37) 2.3.6.2(30)- एव । भवति ।
एव भवति भव त्येवैव भवति ।
38) 2.3.6.2(31)- भवति । यथा ।
भवति यथा यथा भवति भवति यथा ।
39) 2.3.6.2(32)— यथा । वथ्सेन ।
्र
यथा वथ्सेन वथ्सेन यथा यथा वथ्सेन ।
```

```
2.3.6.2(33)- वथ्सेन । प्रताम् ।
40)
वथ्सेन प्रताम् प्रतां वथ्सेन वथ्सेन् प्रताम् ।
41) 2.3.6.2(34)- प्रत्ताम् । गाम् ।
प्रताम् गाम् गाम् प्रताम् प्रताम् गाम् ।
42) 2.3.6.2(35)- गाम्। दुहे।
गाम् दुहे दुहे गाम् गाम् दुहे ।
43) 2.3.6.2(36)- दुहे। एवम्।
दुह एव मेवम् दुहे दुह एवम्।
    2.3.6.2(37)- एवम् । एव । (GS-2.3-23)
एव मेवैवैव मेव मेव।
45) 2.3.6.2(38)- एव । इमान् । (GS-2.3-23)
एवे मा निमा नेवैवे मान्।
    2.3.6.2(39)- इमान् । लोकान् । (GS-2.3-23)
इमान् लोकान् लोका निमा निमान् लोकान् ।
    2.3.6.2(40)- लोकान् । प्रत्तान् । (GS-2.3-23)
लोकान् प्रतान् प्रतान् लोकान् लोकान् प्रतान् ।
    2.3.6.2(41)- प्रतान् । कामम् । (GS-2.3-23)
प्रतान् कामम् कामम् प्रतान् प्रतान् कामम्।
49) 2.3.6.2(42)- कामम् । अन्नाद्यम् । (GS-2.3-23)
काम मन्नाद्य मन्नाद्यम् कामम् काम मन्नाद्यम्।
```

```
50) 2.3.6.2(43)- अन्नाद्यम् । दुहे ।
51) 2.3.6.2(43)- अन्नाद्यम् ।
अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् ।
52) 2.3.6.2(44)- दुहे । उत्तानेषु ।
दुह उत्तानेषू तानेषु दुहे दुह उत्तानेषु ।
53) 2.3.6.2(45) – उत्तानेषुं । कपालेषु ।
उत्तानेषु कपालेषु कपालेषु तानेषु तानेषु कपालेषु ।
___
54) 2.3.6.2(45)- <u>उत्ता</u>नेषु ।
उत्तानेष्वित्युत् – तानेषु ।
55) 2.3.6.2(46)- कपालेषु । अधि ।
कपाले ष्वध्यधि कपालेषु कपाले ष्वधि ।
56) 2.3.6.2(47)- अर्धि । श्रयति ।
अधि श्रयति श्रय त्यध्यधि श्रयति ।
57) २.३.६.२(४८)- श्रयति । अयातयामत्वाय ।
श्रय त्ययातयामत्वाया यातयामत्वाय श्रयति श्रय त्ययातयामत्वाय ।
58) 2.3.6.2(49)- अयातयामत्वाय । त्रयः ।
अयातयामत्वाय त्रयस्त्रयो ऽयातयामत्वाया यातयामत्वाय त्रयः ।
59) 2.3.6.2(49)- अयातयामत्वाय ।
अयातयामत्वायेत्ययातयाम – त्वाय ।
```

```
60) 2.3.6.2(50)- त्रयः । पुरोडाशाः ।
त्रयः पुरोडाशाः पुरोडाशा स्त्रय स्त्रयः पुरोडाशाः ।
      2.3.6.2(51)- पुरोडाशाः । भवन्ति ।
पुरोडाशां भवन्ति भवन्ति पुरोडाशाः पुरोडाशां भवन्ति ।
62) 2.3.6.2(52)- भवन्ति । त्रयः ।
भवन्ति त्रय स्त्रयों भवन्ति भवन्ति त्रयः ।
63) 2.3.6.2(53)- त्रयः। इमे।
त्रयं इम इमे त्रय स्त्रयं इमे ।
64) 2.3.6.2(54)- इमे । लोकाः ।
इमे लोका लोका इम इमे लोकाः।
    2.3.6.2(55)- लोकाः । एषाम् ।
लोका एषा मेषाम् लोका लोका एषाम्।
    2.3.6.2(56)- एषाम् । लोकानाम् ।
एषाम् लोकानाम् लोकाना मेषा मेषाम् लोकानाम्।
    2.3.6.2(57)–    लोकानाम् । आप्त्यै ।
्।
लोकाना माप्त्या आप्त्यै लोकानाम् लोकाना माप्त्यै ।
68) 2.3.6.2(58)- आप्त्यै । उत्तरउत्तरः ।
आप्त्या उत्तरउत्तर उत्तरउत्तर आप्त्या आप्त्या उत्तरउत्तरः ।
69) 2.3.6.2(59)- उत्तरउत्तरः । ज्यायान् ।
उत्तरउत्तर ज्यायान् ज्याया नुत्तरउत्तर उत्तरउत्तर ज्यायान् ।
```

```
70) 2.3.6.2(59)- उत्तरउत्तरः ।
उत्तरउत्तर इत्युत्तरः – उत्तरः ।
71) 2.3.6.2(60)- ज्यायान् । भवति ।
्। --।-
ज्यायान् भवति भवति ज्यायान् ज्यायान् भवति ।
72) 2.3.6.2(61)- भवति । एवम् ।
भव त्येव मेवम् भवति भव त्येवम् ।
73) 2.3.6.2(62)- <u>ए</u>वम् । <u>इव</u> । (GS-2.3-24)
एव मिवे वैव मेव मिव।
74) 2.3.6.2(63)- इव । हि । (GS-2.3-24)
इव हि हीवे व हि।
75) 2.3.6.2(64)- हि। इमे। (GS-2.3-24)
हीम इमे हि हीमे।
76) 2.3.6.2(65)- इमे । लोकाः । (GS-2.3-24)
इमे लोका लोका इम इमे लोकाः।
77) 2.3.6.2(66)- लोकाः । समृद्ध्यै । (GS-2.3-24)
लोकाः समृद्ध्यै समृद्ध्यै लोका लोकाः समृद्ध्यै ।
78) 2.3.6.2(67)- समृद्ध्यै । सर्वेषाम् ।
समृद्ध्यै सर्वेषा(ग्म्) सर्वेषा(ग्म्) समृद्ध्यै समृद्ध्यै सर्वेषाम् ।
79) 2.3.6.2(67)- समृद्ध्यै।
समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै ।
```

```
80) 2.3.6.2(68)- सर्वेषाम् । अभिगमयन् ।
सर्वेषा मभिगमयन् नभिगमयन् थ्सर्वेषा(गम्) सर्वेषा मभिगमयन् ।
     2.3.6.2(69) – अभिगमयन् । अव।
अभिगमयन् नवावां भिगमयन् नभिगमयन् नवं ।
82) 2.3.6.2(69)- अभिगमयत्र् ।
अभिगमयन्नित्यभि – गमयन्न् ।
83) 2.3.6.2(70)- अव । द्यति ।
अव द्यति द्यत्यवाव द्यति ।
84) 2.3.6.2(71)- द्यति । अछंबट्कारम् ।
द्यत्यछंबट्कार मछंबट्कारम् द्यति द्यत्यछंबट्कारम् ।
85) 2.3.6.2(72)- अछंबट्कारम् । व्यत्यासम् ।
अछंबट्कारं व्यत्यासं व्यत्यास मछंबट्कार मछंबट्कारं व्यत्यासम् ।
86) 2.3.6.2(72)— अछंबट्कारम् I
अछंबट्कारमित्यछंबट् – कारम्।
87) 2.3.6.2(73)- व्यत्यासम् । अनु । (GS-2.3-25)
्रा चित्रास मन्वनु व्यत्यासं व्यत्यास् मनु ।
88) 2.3.6.2(73)- व्यत्यासम् । (GS-2.3-25)
व्यत्यासमिति वि – अत्यासम्।
89) 2.3.6.2(74)- अनु । आह । (GS-2.3-25)
अन्वा हाहा न्वन्वाह ।
```

```
90) 2.3.6.2(75) — आह । अनिर्दाहाय ॥ (GS-2.3-25) आहा निर्दाहाया निर्दाहाया हाहा निर्दाहाय । 91) 2.3.6.2(76) — अनिर्दाहाय ॥ (GS-2.3-25) अनिर्दाहायेत्यनिः – दाहाय ।
```

```
2.3.7 <u>अनुवाकम् 7 – जटा</u>
```

```
2.3.7.1(1)- देवासुराः । सँयत्ताः ।
देवासुराः संयत्ताः संयत्ता देवासुरा देवासुराः संयताः ।
2) 2.3.7.1(1)- देवासुराः ।
देवासुरा इति देव – असुराः ।
3) 2.3.7.1(2)- सँयत्ताः । आसन्न् ।
सँयता आसन् नासन् थ्सँयताः सँयता आसन् ।
4) 2.3.7.1(2)- सँयत्ताः ।
संयता इति सं – यताः।
5) 2.3.7.1(3)- आसन्न् । तान् ।
आसन् ता(ग्ग्) स्ता नासन् नासन् तान् ।
6) 2.3.7.1(4)- तान् । देवान् ।
तान् देवान् देवान् ता(ग्ग्) स्तान् देवान् ।
7) 2.3.7.1(5)- देवान् । असुराः ।
देवा नसुरा असुरा देवान् देवा नसुराः।
8) 2.3.7.1(6)- असुराः । अजयन्न् ।

। - - -

असुरा अजयन् नजयन् नसुरा असुरा अजयन्न् ।
9) 2.3.7.1(7)- अजयन्न्। ते।
अजयन् ते तें ऽजयन् नजयन् ते ।
```

```
10) 2.3.7.1(8)- ते। देवाः।
ते देवा देवा स्ते ते देवाः।
11) 2.3.7.1(9)- देवाः । प्राजिग्यानाः ।
देवाः पराजिग्यानाः पराजिग्याना देवा देवाः पराजिग्यानाः ।
     2.3.7.1(10)- पराजिग्यानाः । असुराणाम् ।
पराजिग्याना असुराणा मसुराणाम् पराजिग्यानाः पराजिग्याना असुराणाम् ।
13) 2.3.7.1(10)- पराजिग्यानाः ।
पराजिग्याना इति परा – जिग्यानाः ।
14) 2.3.7.1(11)- असुराणाम् । वैश्यम् ।
। । ॥
असुराणां वैश्यं वैश्य मसुराणा मसुराणां वैश्यम् ।
15) 2.3.7.1(12)- वैश्यम् । उप ।
वैश्य मुपोप वैश्यं वैश्य मुपं।
16) 2.3.7.1(13)- उप । आयन्न् ।
उपायन् नायन् नुपोपायन्न् ।
17) 2.3.7.1(14) – आयत्र् । तेभ्यः ।
आयन् तेभ्य स्तेभ्य आयन् नायुन् तेभ्यः ।
18) 2.3.7.1(15)- तेभ्यः । इन्द्रियम् ।
तेभ्य इन्द्रिय मिन्द्रियम् तेभ्य स्तेभ्य इन्द्रियम् ।
19) 2.3.7.1(16)- इन्द्रियम् । वीर्यम् ।
इन्द्रियं वीर्यं वीर्य मिन्द्रिय मिन्द्रियं वीर्यम्।
```

```
20) 2.3.7.1(17)- वीर्यम्। अप।
ा । । । ।
वीर्य मपाप वीर्यं वीर्य मप।
21) 2.3.7.1(18)- अप । अक्रामृत् ।
अपा क्राम दक्राम दपापा क्रामत्।
22) 2.3.7.1(19)- अक्रामत् । तत् ।
अक्रामत् तत् तदक्राम दक्रामत् तत् ।
23) 2.3.7.1(20)- तत् । इन्द्रः ।
तदिन्द्र इन्द्र स्तत् तदिन्द्रः ।
24) 2.3.7.1(21)- इन्द्रः । अचायत् ।
इन्द्रों ऽचाय दचाय दिन्द्र इन्द्रों ऽचायत् ।
25) 2.3.7.1(22)- अचायत् । तत् ।
अचायत् तत् तदचाय दचायत् तत् ।
26) 2.3.7.1(23)- तत् । अनु ।
तदन्वनु तत् तदनु ।
27) 2.3.7.1(24)- अनु । अप ।
अन्व पापा न्वन्वप ।
28) 2.3.7.1(25)- अप । अक्रामत् ।
अपाक्राम दक्राम दपापा क्रामत्।
29) 2.3.7.1(26)- अक्रामत् । तत् ।
अक्रामत् तत् तदक्राम दक्रामत् तत् ।
```

```
30) 2.3.7.1(27)— तत् । अवरुधम् ।
——
तदवुरुध मवुरुधम् तत् तदवुरुधम् ।
31) 2.3.7.1(28)- अवरुधम् । न ।
--
अवरुधम् न नावरुध मवरुधम् न ।
    2.3.7.1(28)— अवरुधम् ।
...—
अवरुधमित्यव - रुधम्।
33) 2.3.7.1(29)- न । <u>अञ्</u>वनोत् ।
नाशक्नो दशक्नोन् न नाशक्नोत्।
   २.३.७.१(३०)- अञ्चक्नोत् । तत् ।
अशक्नोत् तत् तदशक्नो दशक्नोत् तत् ।
35) 2.3.7.1(31)- तत् । अस्मात् ।
तदस्मा दस्मात् तत् तदस्मात् ।
36) 2.3.7.1(32)- अस्मात् । अभ्यर्द्धः ।
अस्मा दभ्यर्खी ऽभ्यर्खी ऽस्मा दस्मा दभ्यर्द्धः ।
37) 2.3.7.1(33)- अभ्यर्द्धः । अचरत् ।
अभ्यर्द्धो ऽचर दचर दभ्यर्द्धो ऽभ्यर्द्धो ऽचरत्।
38) 2.3.7.1(33)- अभ्यर्द्धः ।
अभ्यर्द्ध इत्यभि – अर्द्धः ।
39) 2.3.7.1(34)- अचरत्। सः।
अचरथ् स सो ऽचर दचरथ् सः।
```

```
40) 2.3.7.1(35)- सः । प्रजापतिम् ।
स प्रजापतिम् प्रजापति(गम्) स स प्रजापतिम् ।
41) 2.3.7.1(36)- प्रजापतिम् । उप ।
प्रजापति मुपोपं प्रजापतिम् प्रजापति मुपं।
42) 2.3.7.1(36)- प्रजापतिम् ।
प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम्।
43) 2.3.7.1(37)- उप । अधावत् ।
उपाधाव दधाव दुपोपा धावत् ।
४४) २.३.७.१(३८)- अधावत् । तम् ।
अधावत् तम् त मधाव दधावत् तम् ।
45) 2.3.7.1(39)- तम् । एतया ।
त मेत यैतया तम् त मेतया।
46) 2.3.7.1(40)- एतया । सर्वपृष्ठया ।
एतया सर्वपृष्ठया सर्वपृष्ठयैत यैतया सर्वपृष्ठया ।
47) 2.3.7.1(41)- सर्वेपृष्ठया । अयाजयत् ।
सर्वपृष्ठया ऽयाजयदयाजयथ् सर्वपृष्ठया सर्वपृष्ठया ऽयाजयत् ।
     2.3.7.1(41) - सर्वपृष्ठया ।
सर्वपृष्ठयेति सर्व – पृष्ठया ।
49) 2.3.7.1(42)- अयाजयत् । तया ।
अयाजयत् तया तया ऽयाजय दयाजयत् तया ।
```

```
50) 2.3.7.1(43)— तया । एव ।
तयैवैव तया तयैव।
51) 2.3.7.1(44)- एव । अस्मिन् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन् ।
    2.3.7.1(45)- अस्मिन्न् । इन्द्रियम् ।
अस्मिन् निन्द्रिय मिन्द्रिय मस्मिन् नस्मिन् निन्द्रियम् ।
53) 2.3.7.1(46)- इन्द्रियम् । वीर्यम् ।
इन्द्रियं वीर्यं वीर्यं मिन्द्रिय मिन्द्रियं वीर्यम्।
54) 2.3.7.1(47)- वीर्यम् । अदधात् ।
वीर्य मदधा ददधाद् वीर्यं वीर्य मदधात्।
55) 2.3.7.1(48)- अदधात् । यः ।
अदधाद् यो यो ऽदधा ददधाद् यः।
56) 2.3.7.1(49)- यः । इन्द्रियकामः ।
य इन्द्रियकाम इन्द्रियकामो यो य इन्द्रियकामः।
57) 2.3.7.1(50)- इन्द्रियकामः । वीर्यकामः ।
इन्द्रियकामो वीर्यकामो वीर्यकाम इन्द्रियकाम इन्द्रियकामो वीर्यकामः ।
58) 2.3.7.1(50)- इन्द्रियकामः ।
इन्द्रियकाम इतीन्द्रिय – कामः ।
1) 2.3.7.2(1)- वीर्यंकामः । स्यात् ।
वीर्यकामः स्याथ् स्याद् वीर्यकामो वीर्यकामः स्यात् ।
```

```
2) 2.3.7.2(1)- वीर्यकामः ।
वीर्यकाम इति वीर्य – कामः।
3) 2.3.7.2(2)- स्यात् । तम् ।
स्यात् तम् त(ग्ग्) स्याथ् स्यात् तम् ।
   2.3.7.2(3)- तम् । <u>ए</u>तया ।
त मेतयैतया तम् त मेतया ।
5) 2.3.7.2(4)— एतया । सर्वपृष्ठया ।
एतया सर्वपृष्ठया सर्वपृष्ठ यैतयैतया सर्वपृष्ठया ।
6) 2.3.7.2(5) – सर्वपृष्ठया । याजयेत् ।
सर्वपृष्ठया याजयेद् याजयेथ् सर्वपृष्ठया सर्वपृष्ठया याजयेत्।
    2.3.7.2(5)— सर्वपृष्ठया ।
.
सर्वपृष्ठयेति सर्व – पृष्ठया ।
8) 2.3.7.2(6)- याजयेत् । एताः ।
याजये देता एता याजयेद् याजये देताः।
9) 2.3.7.2(7)- एताः । एव ।
एता एवैवैता एता एव ।
10) 2.3.7.2(8)- एव । देवताः ।
एव देवता देवता एवैव देवताः ।
ा। ।
11) 2.3.7.2(9)- देवताः । स्वेन ।
देवताः स्वेन स्वेन देवता देवताः स्वेन ।
```

```
12) 2.3.7.2(10)- स्वेन । भागधेयेन ।
.
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
13) 2.3.7.2(11)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
14) 2.3.7.2(11)- भागधेयेन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
15) 2.3.7.2(12)- उप । धावति ।
।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
16) 2.3.7.2(13)- धावति । ताः ।
धावति तास्ता धावति धावति ताः ।
17) 2.3.7.2(14)- ताः। एव।
ता एवैव ता स्ता एव ।
18) 2.3.7.2(15)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन् ।
19) 2.3.7.2(16)- अस्मिन्न् । इन्द्रियम् ।
अस्मिन् निन्द्रिय मिन्द्रिय मस्मिन् नस्मिन् निन्द्रियम् ।
20) 2.3.7.2(17)- इन्द्रियम् । वीर्यम् ।
इन्द्रियं वीर्यं वीर्यं मिन्द्रिय मिन्द्रियं वीर्यम्।
21) 2.3.7.2(18)- वीर्यम्। दधति।
वीर्यम् दधति दधति वीर्यं वीर्यम् दधति ।
```

```
22) 2.3.7.2(19)- दधति । यत् ।
दधित यद् यद् दधित दधित यत्।
23) 2.3.7.2(20)- यत् । इन्द्राय ।
यदिन्द्राये न्द्राय यद् यदिन्द्राय ।
24) 2.3.7.2(21)- इन्द्राय । राथन्तराय ।
इन्द्राय राथन्तराय राथन्तराये न्द्राये न्द्राय राथन्तराय ।
25) 2.3.7.2(22)- राथन्तराय । निर्वपति ।
गथन्तराय निर्वपति निर्वपति राथन्तराय राथन्तराय निर्वपति ।
26) 2.3.7.2(22)- राथन्तराय ।
राथन्तरायेति राथम् - तराय ।
27) 2.3.7.2(23)- निर्वपति । यत् ।
निर्वपति यद् यन् निर्वपति निर्वपति यत् ।
28) 2.3.7.2(23)- निर्वपति ।
निर्वपतीति निः – वपति ।
29) 2.3.7.2(24)- यत्। एव।
यदेवैव यद् यदेव।
30) 2.3.7.2(25)- एव । अग्नेः ।
एवाग्ने रग्ने रेवैवाग्नेः।
31) 2.3.7.2(26)- अग्नेः । तेजः ।
अग्ने स्तेज स्तेजो ऽग्ने रग्ने स्तेजः ।
```

```
32) 2.3.7.2(27)- तेजः । तत् ।
तेज स्तत् तत् तेज स्तेज स्तत्।
33) 2.3.7.2(28)- तत्। एव।
तदेवैव तत् तदेव।
34) 2.3.7.2(29)— एव । अव ।
एवावा वैवैवाव ।
35) 2.3.7.2(30)- अव । रुन्धे ।
अव रुन्धे रुन्धे ऽवाव रुन्धे ।
36) 2.3.7.2(31)- रुन्धे । यत् ।
रुन्धे यद् यद् रुन्धे रुन्धे यत् ।
37) 2.3.7.2(32) – यत् । इन्द्राय ।
यदिन्द्राये न्द्राय यद् यदिन्द्राय ।
38) 2.3.7.2(33) – इन्द्राय । बार्.हताय ।
इन्द्राय बार्.हताय बार्.हताये न्द्राये न्द्राय बार्.हताय ।
39) 2.3.7.2(34)- बार्.हताय । यत् ।
बार्.हताय यद् यद् बार्.हताय बार्.हताय यत्।
40) 2.3.7.2(35)- यत्। एव।
यदेवैव यद् यदेव।
41) 2.3.7.2(36)- एव । इन्द्रस्य ।
एवे न्द्रस्ये न्द्रस्यैवैवे न्द्रस्य ।
```

```
42) 2.3.7.2(37)- इन्द्रस्य । तेजः ।
इन्द्रस्य तेज स्तेज इन्द्रस्ये न्द्रस्य तेजः।
43) 2.3.7.2(38)- तेजः । तत् ।
तेज स्तत् तत् तेज स्तेज स्तत्।
44) 2.3.7.2(39)- तत्। एव।
तदेवैव तत् तदेव।
45) 2.3.7.2(40)- <u>ए</u>व । अव ।
एवावा वैवैवाव ।
46) 2.3.7.2(41)- अवं। रुन्धे।
अव रुन्थे रुन्थे ऽवाव रुन्थे ।
47) 2.3.7.2(42)- रुन्धे । यत् ।
रुन्धे यद् यद् रुन्धे रुन्धे यत् ।
48) 2.3.7.2(43)- यत् । इन्द्राय ।
यदिन्द्राये न्द्राय यद् यदिन्द्राय ।
49) 2.3.7.2(44)— इन्द्राय । वैरूपाय ।
्। । ।
इन्द्राय वैरूपाय वैरूपाये न्द्राये न्द्राय वैरूपाय ।
50) 2.3.7.2(45)- वैरूपाय । यत् ।
वैरूपाय यद् यद् वैरूपाय वैरूपाय यत् ।
51) 2.3.7.2(46)- यत्। एव।
यदेवैव यद् यदेव।
```

```
52) 2.3.7.2(47)- एव । सवितुः ।
एव सवितुः सवितु रेवैव सवितुः ।
53) 2.3.7.2(48)— सवितुः । तेजः ।
सवितु स्तेज स्तेजः सवितुः संवितु स्तेजः ।
54) 2.3.7.2(49)- तेजः । तत् ।
तेज स्तत् तत् तेज स्तेज स्तत्।
55) 2.3.7.2(50)- तत्। एव।
तदेवैव तत् तदेव।
1) 2.3.7.3(1)- एव। अव।
एवावा वैवैवाव ।
2) 2.3.7.3(2)- अव । रुन्धे ।
अव रुन्थे रुन्थे ऽवाव रुन्थे ।
3) 2.3.7.3(3)- रुन्धे । यत् ।
रुन्धे यद् यद् रुन्धे रुन्धे यत् ।
4) 2.3.7.3(4)- यत् । इन्द्राय ।
यदिन्द्राये न्द्राय यद् यदिन्द्राय ।
5) 2.3.7.3(5) = इन्द्राय । वैराजाय ।
इन्द्राय वैराजाय वैराजाये न्द्राये न्द्राय वैराजाय ।
6) 2.3.7.3(6)- वैराजाय । यत् ।
वैराजाय यद् यद् वैराजाय वैराजाय यत्।
```

```
2.3.7.3(7) – यत् । एव ।
7)
यदेवैव यद् यदेव।
8) 2.3.7.3(8)- एव । धातुः ।
एव धातुर् धातु रेवैव धातुः ।
9) 2.3.7.3(9)- धातुः । तेजः ।
धातु स्तेज स्तेजो धातुर धातु स्तेजः ।
10) 2.3.7.3(10)- तेजः । तत् ।
तेज स्तत् तत् तेज स्तेज स्तत्।
11) 2.3.7.3(11)- तत्। एव।
तदेवैव तत् तदेव।
12) 2.3.7.3(12)- एव । अव ।
एवावा वैवैवाव ।
13) 2.3.7.3(13)- अवं। रुन्धे।
अवं रुन्धे रुन्धे ऽवावं रुन्धे ।
14) 2.3.7.3(14)- रुन्धे । यत् ।
मुन्धे यद् यद् मन्धे मन्धे यत् ।
15) 2.3.7.3(15)- यत् । इन्द्राय ।
यदिन्द्राये न्द्राय यद् यदिन्द्राय ।
16) 2.3.7.3(16)- इन्द्राय । शाक्वराय ।
इन्द्राय शाक्वराय शाक्वराये न्द्राये न्द्राय शाक्वराय ।
```

```
17) 2.3.7.3(17)- शाक्वराय । यत् ।
शाक्वराय यद् यच् छाक्वराय शाक्वराय यत् ।
18) 2.3.7.3(18)- यत्। एव।
यदेवैव यद् यदेव।
19) 2.3.7.3(19)- एव । मरुताम् ।
एव मुरुताम् मुरुतां मेवैव मुरुताम्।
20) 2.3.7.3(20)- मुरुताम् । तेजः ।
ग । । ।
मरुताम् तेज स्तेजो मरुताम् मरुताम् तेजः ।
21) 2.3.7.3(21)- तेजः । तत् ।
तेज स्तत् तत् तेज स्तेज स्तत्।
22) 2.3.7.3(22)- तत्। एव।
तदेवैव तत् तदेव।
23) 2.3.7.3(23)- एव। अव।
एवावा वैवैवाव ।
24) 2.3.7.3(24)- अवं। रुन्धे।
अवं रुन्धे रुन्धे ऽवावं रुन्धे ।
25) 2.3.7.3(25)- रुन्धे । यत् ।
रुन्धे यद् यद् रुन्धे रुन्धे यत् ।
26) 2.3.7.3(26)- यत् । इन्द्राय ।
यदिन्द्राये न्द्राय यद् यदिन्द्राय ।
```

```
2.3.7.3(27)- इन्द्राय । रैवताय ।
27)
इन्द्राय रैवताय रैवताये न्द्राये न्द्राय रैवताय ।
28) 2.3.7.3(28)- रैवताय । यत् ।
रैवताय यद् यद् रैवताय रैवताय यत्।
29) 2.3.7.3(29)- यत्। एव।
यदेवैव यद् यदेव।
30) 2.3.7.3(30)- एव । बृहस्पतेः ।
एव बृहस्पतेर् बृहस्पते रेवैव बृहस्पतेः ।
31) 2.3.7.3(31)- बृहस्पतेः । तेजः ।
बृहस्पते स्तेज स्तेजो बृहस्पतेर् बृहस्पते स्तेजः।
32) 2.3.7.3(32)- तेजः । तत् ।
तेज स्तत् तत् तेज स्तेज स्तत्।
33) 2.3.7.3(33)- तत्। एव।
तदेवैव तत् तदेव।
34) 2.3.7.3(34)- एव । अव ।
एवावा वैवैवाव ।
35) 2.3.7.3(35)- अवं। रुन्धे।
।
अव रुन्धे रुन्धे ऽवाव रुन्धे ।
36) 2.3.7.3(36)- रुन्धे । एतावन्ति ।
रुन्ध एताव न्त्येतावन्ति रुन्धे रुन्ध एतावन्ति ।
```

```
37) 2.3.7.3(37)- एतावन्ति । वै ।
एतावन्ति वै वा एताव न्त्येतावन्ति वै ।
38) 2.3.7.3(38)- वै। तेजा(ग्म्)सि।
वै तेजा(ग्म्)सि तेजा(ग्म्)सि वै वै तेजा(ग्म्)सि ।
39) 2.3.7.3(39)- तेजा(ग्म्)सि । तानि ।
तेजा(ग्म्)सि तानि तानि तेजा(ग्म्)सि तेजा(ग्म्)सि तानि ।
40) 2.3.7.3(40)- तानि । एव ।
तान्येवैव तानि तान्येव।
41) 2.3.7.3(41)- एव । अव ।
एवावा वैवैवाव ।
42) 2.3.7.3(42)- अव । रुन्धे ।
अव रुन्धे रुन्धे ऽवाव रुन्धे ।
43) 2.3.7.3(43)- रुन्धे । उत्तानेषु ।
रुन्ध उत्तानेषू तानेषु रुन्धे रुन्ध उत्तानेषु ।
44) 2.3.7.3(44)- उत्तानेषु । कपालेषु ।
उत्तानेषु कपालेषु कपालेषु तानेषु तानेषु कपालेषु ।
45) 2.3.7.3(44)- <u>उ</u>त्तानेषु ।
उत्तानेष्वित्युत् – तानेषु ।
46) 2.3.7.3(45)- कपालेषु । अधि ।
कपाले ष्वध्यधि कपालेषु कपाले ष्वधि ।
```

```
47) 2.3.7.3(46)- अधि । श्रयति ।
अधि श्रयति श्रय त्यध्यधि श्रयति ।
48) 2.3.7.3(47)- श्रयति । अयातयामत्वाय ।
श्रय त्ययातयामत्वाया यातयामत्वाय श्रयति श्रय त्ययातयामत्वाय ।
49) 2.3.7.3(48) – अयातयामत्वाय । द्वादशकपालः ।
अयातयामत्वाय द्वादंशकपालो द्वादंशकपालो ऽयातयामत्वाया यातयामत्वाय द्वादंशकपालः ।
50) २.३.७.३(४८)- अयातयामत्वाय ।
अयातयामत्वायेत्ययातयाम – त्वाय ।
51) 2.3.7.3(49)- द्वादंशकपालः । पुरोडाशः ।
द्वादशकपालः पुरोडाशः पुरोडाशो द्वादशकपालो द्वादशकपालः पुरोडाशः ।
     2.3.7.3(49) - द्वादशकपालः ।
52)
द्वादशकपाल इति द्वादश – कपालः ।
53) 2.3.7.3(50)- <u>पुरो</u>डाशः । भवति ।
पुरोडाशो भवति भवति पुरोडाशः पुरोडाशो भवति ।
     2.3.7.4(1)- भवति । वैश्वदेवत्वाय ।
भवति वैश्वदेवत्वाय वैश्वदेवत्वाय भवति भवति वैश्वदेवत्वाय ।
2) 2.3.7.4(2)- वैश्वदेवत्वायं । समन्तम् ।
वैश्वदेवत्वायं समन्त(ग्म्) समन्तं वैश्वदेवत्वायं वैश्वदेवत्वायं समन्तम् ।
3) 2.3.7.4(2)— वैश्वदेवत्वाय ।
वैश्वदेवत्वायेति वैश्वदेव - त्वाय ।
```

```
4) 2.3.7.4(3)- समन्तम् । पर्यवद्यति ।
समन्तम् पर्यवद्यति पर्यवद्यति समन्त(ग्म्) समन्तम् पूर्यवद्यति ।
5) 2.3.7.4(3)- समन्तम्।
समन्तमितं सं – अन्तम्।
6) 2.3.7.4(4)- पूर्ववद्यति । समन्तम् ।
पर्यवद्यति समन्त(ग्म्) समन्तम् पर्यवद्यति पर्यवद्यति समन्तम् ।
7) 2.3.7.4(4)- पर्यवद्यति ।
।
पर्यवद्यतीति परि – अवद्यति ।
8) 2.3.7.4(5)- समन्तम्। एव।
समन्त मेवैव समन्त(ग्म्) समन्त मेव।
9) 2.3.7.4(5)- समन्तम् ।
समन्तमितं सं – अन्तम्।
10) 2.3.7.4(6)- एव । इन्द्रियम् ।
एवे न्द्रिय मिन्द्रिय मेवैवे न्द्रियम्।
11) 2.3.7.4(7)- इन्द्रियम् । वीर्यम् ।
इन्द्रियं वीर्यं वीर्य मिन्द्रिय मिन्द्रियं वीर्यम्।
12) 2.3.7.4(8)- वीर्यम्। यजमाने।
वीर्यं यजमाने यजमाने वीर्यं वीर्यं यजमाने ।
13) 2.3.7.4(9) – यजमाने । दधाति ।
यजमाने दधाति दधाति यजमाने यजमाने दधाति ।
```

```
2.3.7.4(10)- दधाति । व्यृत्यासम् ।
दधाति व्यत्यासं व्यत्यासम् दधाति दधाति व्यत्यासम् ।
15) 2.3.7.4(11)- व्यत्यासम् । अनु ।
्राचित्रास्य । व्यत्यासं व्यत्यास मनु ।
16) 2.3.7.4(11)- व्यृत्यासम् ।
व्यत्यासमिति वि – अत्यासम्।
17) 2.3.7.4(12)- अनु । आह ।
अन्वा हाहा न्वन्वाह ।
18) 2.3.7.4(13)- आह । अनिर्दाहाय ।
आहा निर्दाहाया निर्दाहाया हाहा निर्दाहाय ।
     2.3.7.4(14)- अनिर्दाहाय । अश्वः । (GS-2.3-33)
अनिर्दाहायाश्वो ऽश्वो ऽनिर्दाहाया निर्दाहायाश्वः ।
     2.3.7.4(14)- अनिर्दाहाय । (GS-2.3-33)
अनिर्दाहायेत्यनिः - दाहाय ।
21) 2.3.7.4(15)— अश्वः । ऋषभः । (PS-11-16,JM-15,GS-2.3-33)
अश्व ऋषभ ऋषभो अश्वो ऽश्व ऋषभः।
    2.3.7.4(16)- ऋषभः । वृष्णिः । (PS-11-16,JM-15,GS-2.3-33)
ऋषभो वृष्णिर् वृष्णिर्. ऋषभ ऋषभो वृष्णिः।
23) 2.3.7.4(17)- वृष्णिः । बस्तः ।
वृष्णिर् बस्तो बस्तो वृष्णिर् वृष्णिर् बस्तः ।
```

```
24) 2.3.7.4(18)- बस्तः । सा ।
बस्तः सा सा बस्तो बस्तः सा ।
25) 2.3.7.4(19)- सा । दक्षिणा ।
सा दक्षिणा दक्षिणा सा सा दक्षिणा।
26) 2.3.7.4(20)- दक्षिणा । वृषत्वाय ।
दक्षिणा वृष्टत्वायं वृष्टत्वायं दक्षिणा दक्षिणा वृष्टत्वायं ।
27) 2.3.7.4(21)- वृषत्वाय । <u>ए</u>तया ।
वृषत्वा यैतयैतया वृषत्वाय वृषत्वा यैतया ।
   2.3.7.4(21)- वृषत्वाय ।
—
वृषत्वायेति वृष – त्वाय ।
29) 2.3.7.4(22)- एतया । एव ।
एत यैवैवैत यैतयैव।
30) 2.3.7.4(23)- एव । यजेत ।
एव यजेत यजे तैवैव यजेत।
31) 2.3.7.4(24)- यजेत । अभिशस्यमानः ।
यजेता भिशस्यमानो ऽभिशस्यमानो यजेत यजेता भिश्वस्यमानः ।
32) 2.3.7.4(25)- अभिशस्यमानः । एताः ।
अभिशस्यमान एता एता अभिशस्यमानो ऽभिशस्यमान एताः ।
33) 2.3.7.4(25)- अभिशस्यमानः ।
अभिशस्यमान इत्यभि – शस्यमानः ।
```

```
34) 2.3.7.4(26)- एताः । च । (GS-2.3-34)
एताश्च चैता एताश्च ।
35) 2.3.7.4(27)- च। इत्। (GS-2.3-34)
चे दिच् च चे त्।
36) 2.3.7.4(28)- इत्। वै। (GS-2.3-34)
इद् वै वा इदिद् वै।
37) 2.3.7.4(29)- वै। अस्य। (GS-2.3-34)
वा अस्यास्य वै वा अस्य ।
38) 2.3.7.4(30)- अस्य । देवताः । (GS-2.3-34)
अस्य देवता देवता अस्यास्य देवताः ।
39) 2.3.7.4(31)- देवताः । अन्नम् । (GS-2.3-34)
देवता अन्न मन्नम् देवता देवता अन्नम् ।
40) 2.3.7.4(32)- अन्नम् । अदन्ति । (GS-2.3-34)
अन्न मद न्यद न्यन्न मन्न मदन्ति ।
41) 2.3.7.4(33)- अदन्ति । अदन्ति । (JM-14,JD-8,GD-49,GS-2.3-34)
अदन्त्यदन्ति ।
42) 2.3.7.4(34)- अदन्ति । <u>उ</u> । (JM-14,JD-8,GD-49,GS-2.3-34)
अदन्त्युं वु वद न्त्यदन्त्युं।
43) 2.3.7.4(35)- उ। एव। (GD-49,GS-2.3-34)
उ वेवैव वुं वेव।
```

```
44) 2.3.7.4(36) — एव । अस्य । (GD-49,GS-2.3-34)
एवा स्या स्यैवैवास्य ।

45) 2.3.7.4(37) — अस्य । मनुष्याः ॥ (GS-2.3-34)
अस्य मनुष्या मनुष्या अस्यास्य मनुष्याः ।

46) 2.3.7.4(38) — मनुष्याः ॥ (GS-2.3-34)

मनुष्या इति मनुष्याः ।

मनुष्या इति मनुष्याः ।
```

```
2.3.8 <u>अनुवाकम् 8 – जटा</u>
```

```
2.3.8.1(1) - रजनः । वै।
रजनो वै वै रजनो रजनो वै।
2) 2.3.8.1(2)- वै। कौणेयः।
वै कौणेयः कौणेयो वै वै कौणेयः।
   2.3.8.1(3)- कौणेयः । क्रतुजितम् ।
कौणेयः क्रतुजितम् क्रतुजितम् कौणेयः कौणेयः क्रतुजितम् ।
   क्रतुजितम् जानकिम् जानकिम् क्रतुजितम् क्रतुजितम् जानकिम्।
   2.3.8.1(4)- क्रतुजितम् ।
क्रतुजितमिति क्रतु – जितम्।
6) 2.3.8.1(5)– जानकिम् । चृक्षुर्वन्यम् ।
जानिकम् चक्षुर्वन्यम् चक्षुर्वन्यम् जानिकम् जानिकम् चक्षुर्वन्यम् ।
7) 2.3.8.1(6)- चक्षुर्वन्यम् । अयात् ।
चक्षुर्वन्य मयादयाच् चक्षुर्वन्यम् चक्षुर्वन्य मयात् ।
   2.3.8.1(6)- चक्षुर्वन्यम् ।
चक्षुर्वन्यमिति चक्षुः – वन्यम् ।
9) 2.3.8.1(7)- अयात् । तस्मै ।
अयात् तस्मै तस्मा अयादयात् तस्मै ।
```

```
10) 2.3.8.1(8)- तस्मैं। एताम्।
तस्मा एता मेताम् तस्मै तस्मा एताम् ।
11) 2.3.8.1(9)- एताम् । इष्टिम् ।
एता मिष्टि मिष्टिं मेता मेता मिष्टिंम् ।
    2.3.8.1(10)- इप्टिम् । निः ।
इष्टिम् निर् णिरिष्टि मिष्टिम् निः ।
13) 2.3.8.1(11)- निः । अवपत् ।
निरवप दवपन् निर् णिरवपत् ।
14) 2.3.8.1(12)- अवपत् । अग्नये ।
अवप दग्नये ऽग्नये ऽवप दवप दग्नये।
॥ ।
15) 2.3.8.1(13)— अग्नये । भ्राजस्वते ।
।
अग्नये भ्राजस्वते भ्राजस्वते ऽग्नये ऽग्नये भ्राजस्वते ।
16) 2.3.8.1(14)- भ्राजस्वते । पुरोडाशम् ।
भाजस्वते पुरोडाशम् पुरोडाशम् भ्राजस्वते भ्राजस्वते पुरोडाशम् ।
17) 2.3.8.1(15)- पुरोडाशम् । अष्टाकपालम् ।
पुरोडाश मृष्टाकपाल मष्टाकपालम् पुरोडाशम् पुरोडाशं मष्टाकपालम् ।
18) 2.3.8.1(16)- अष्टाकपालम् । सौर्यम् ।
अष्टाकपाल(ग्म्) सौर्य(ग्म्) सौर्य मष्टाकपाल मष्टाकपाल(ग्म्) सौर्यम् ।
19) 2.3.8.1(16)– अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
```

```
20) 2.3.8.1(17)- सौर्यम् । चरुम् ।
सौर्यम् चरुम् चरु(गम्) सौर्य(गम्) सौर्यम् चरुम्।
21) 2.3.8.1(18)- चरुम्। अग्नये।
चरु मग्नये उग्नये चरुम् चरु मग्नये ।
22) 2.3.8.1(19)- अग्नये । भ्राजस्वते ।
अग्नये भ्राजस्वते भ्राजस्वते ऽग्नये ऽग्नये भ्राजस्वते ।
23) 2.3.8.1(20)- भ्राजस्वते । पुरोडाशम् ।
भ्राजस्वते पुरोडाशम् पुरोडाशम् भ्राजस्वते भ्राजस्वते पुरोडाशम् ।
24) 2.3.8.1(21)- पुरोडाशम् । अष्टाकपालम् ।
पुरोडाश मृष्टाकपाल मृष्टाकपालम् पुरोडाशम् पुरोडाशं मष्टाकपालम् ।
25) 2.3.8.1(22)— अष्टाकपालम् । तया ।
अष्टाकपालम् तया तया ऽष्टाकपाल मष्टाकपालम् तया ।
26) 2.3.8.1(22)– अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
27) 2.3.8.1(23)- तया । एव ।
तयैवैव तया तयैव।
28) 2.3.8.1(24)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
29) 2.3.8.1(25)- अस्मिन्न् । चक्षुः ।
अस्मिन् चक्षु श्रक्षुरस्मिन् नस्मिन् चक्षुः ।
```

```
30) 2.3.8.1(26)- चक्षुः । अद्धात् ।
चक्षु रदधा ददधा च चक्षु श्रक्षु रदधात् ।
      2.3.8.1(27)- अदधात् । यः ।
अद्धाद् यो यो ऽदधा ददधाद् यः ।
32) 2.3.8.1(28)- यः। चक्षुष्कामः।
यश्चसुष्काम् श्वसुष्कामो यो यश्चसुष्कामः ।
33) 2.3.8.1(29)- चक्षुष्कामः । स्यात् ।
चक्षुष्कामः स्याथ् स्याच् चक्षुष्काम् श्रक्षुष्कामः स्यात् ।
34) 2.3.8.1(29)- चक्षुष्कामः ।
चक्षुष्काम् इति चक्षुः – कामः।
35) 2.3.8.1(30)- स्यात् । तस्मै ।
स्यात् तस्मै तस्मै स्याथ् स्यात् तस्मै ।
36) 2.3.8.1(31)— तस्मै । <u>ए</u>ताम् ।
तस्मा एता मेताम् तस्मै तस्मा एताम् ।
37) 2.3.8.1(32)- <u>ए</u>ताम् । इष्टिम् ।
एता मिष्टि मिष्टिं मेता मेता मिष्टिंम् ।
    2.3.8.1(33)- इप्टिम् । निः ।
इष्टिम् निर् णिरिष्टि मिष्टिम् निः ।
39) 2.3.8.1(34)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
```

```
40) 2.3.8.1(35)- वपेत् । अग्नये ।
वपे दग्नये उग्नये वपेद् वपे दग्नये।
्। ।
41) 2.3.8.1(36)- अग्नये। भ्राजस्वते।
अग्नये भ्राजस्वते भ्राजस्वते ऽग्नये ऽग्नये भ्राजस्वते ।
42) 2.3.8.1(37)- भ्राजस्वते । पुरोडाशम् ।
भ्राजस्वते पुरोडाशम् पुरोडाशम् भ्राजस्वते भ्राजस्वते पुरोडाशम् ।
43) 2.3.8.1(38)— पुरोडाशम् । अष्टाकपालम् ।
पुरोडाश मष्टाकपाल मष्टाकपालम् पुरोडाशम् पुरोडाशं मष्टाकपालम् ।
44) 2.3.8.1(39)- अष्टाकपालम् । सौर्यम् ।
अष्टाकपाल(ग्म्) सौर्य(ग्म्) सौर्य मष्टाकपाल मष्टाकपाल(ग्म्) सौर्यम् ।
45) 2.3.8.1(39)— अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
46) 2.3.8.1(40)- सौर्यम्। चरुम्।
सौर्यम् चरुम् चरु(गम्) सौर्य(गम्) सौर्यम् चरुम्।
47) 2.3.8.1(41)- चरुम्। अग्नये।
चरु मग्नये उग्नये चरुम् चरु मग्नये ।
॥ ।
48) 2.3.8.1(42)- अग्नये । भ्राजस्वते ।
अग्नये भ्राजस्वते भ्राजस्वते उग्नये उग्नये भ्राजस्वते ।
भाजस्वते पुरोडाशम् पुरोडाशम् भाजस्वते भाजस्वते पुरोडाशम् ।
```

```
50) 2.3.8.1(44)- पुरोडाशम् । अष्टाकपालम् ।
पुरोडाश मृष्टाकपाल मृष्टाकपालम् पुरोडाशम् पुरोडाशं मृष्टाकपालम् ।
51) 2.3.8.1(45)– अष्टाकपालम् । अग्नेः ।
अष्टाकपाल मृग्ने रग्ने रष्टाकपाल मष्टाकपाल मग्नेः।
52) 2.3.8.1(45)– अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
53) 2.3.8.1(46)- अग्ने: । वै ।
अग्नेर् वै वा अग्ने रग्नेर् वै ।
54) 2.3.8.1(47)- वै। चक्षुषा।
वै चक्षुषा चक्षुषा वै वै चक्षुषा।
55) 2.3.8.1(48)- चक्षुषा। मनुष्याः।
। । ॥ । — ॥ ॥ चक्षुषा मनुष्याः । ॥ चक्षुषा मनुष्याः ।
56) 2.3.8.1(49) — मनुष्याः । वि ।
मनुष्यां वि वि मनुष्यां मनुष्यां वि ।
57) 2.3.8.1(50) – वि । पुरुयन्ति ।
वि पश्यन्ति पश्यन्ति वि वि पश्यन्ति ।
   2.3.8.2(1)- पश्यन्ति । सूर्यस्य ।
पञ्यन्ति सूर्यस्य सूर्यस्य पञ्यन्ति पञ्यन्ति सूर्यस्य ।
2) 2.3.8.2(2)- सूर्यस्य । देवाः ।
सूर्यस्य देवा देवाः सूर्यस्य सूर्यस्य देवाः ।
```

```
3) 2.3.8.2(3)- देवाः । अग्निम् ।
देवा अग्नि मग्निम् देवा देवा अग्निम्।
4) 2.3.8.2(4)- अग्निम्। च।
अग्निम् च चाग्नि मग्निम् च ।
5) 2.3.8.2(5)- च। एव।
चैवैव च चैव।
6) 2.3.8.2(6)- एव । सूर्यम् ।
एव सूर्य(ग्म्) सूर्य मेवैव सूर्यम्।
   2.3.8.2(7)- सूर्यम् । च ।
सूर्यम् च च सूर्य(ग्म्) सूर्यम् च।
    2.3.8.2(8)- च । स्वेन ।
च स्वेन स्वेन च च स्वेन ।
9) 2.3.8.2(9)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
10) 2.3.8.2(10)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
11) 2.3.8.2(10)- भागधेर्येन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
12) 2.3.8.2(11)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
```

```
13) 2.3.8.2(12)- धावति । तौ ।
धावति तौ तौ धावति धावति तौ।
14) 2.3.8.2(13)- तौ । एव ।
ता वेवैव तौ ता वेव।
15) 2.3.8.2(14)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
16) 2.3.8.2(15)- अस्मिन्न् । चक्षुः ।
अस्मिन् चक्षु श्रक्षुरस्मिन् नस्मिन् चक्षुः ।
17) 2.3.8.2(16)- चक्षुः । धत्तः ।
चक्षुर् धत्तो धत् श्रक्षु श्रक्षुर् धतः ।
18) 2.3.8.2(17)- धतः। चक्षुष्मान्।
धत्त श्रसुंष्मा(ग्ग्) श्रसुंष्मान् धत्तो धत्तश्रसुंष्मान् ।
19) 2.3.8.2(18)- चक्षुष्मान् । <u>ए</u>व ।
चक्षुंष्मा नेवैव चक्षुंष्मा(ग्ग्) श्रक्षुंष्मा नेव ।
20) 2.3.8.2(19)- एव । भवति ।
एव भवति भव त्येवैव भवति ।
21) 2.3.8.2(20)- भवति । यत् ।
भवति यद् यद् भवति भवति यत्।
22) 2.3.8.2(21)- यत् । आग्नेयौ ।
यदाग्नेया वाग्नेयौ यद् यदाग्नेयौ।
```

```
23) 2.3.8.2(22)- आग्नेयौ । भवतः ।
आग्नेयौ भवतो भवत आग्नेया वाग्नेयौ भवतः।
24) 2.3.8.2(23)- भवतः । चक्षुषी ।
भवत श्रक्षुषी चक्षुषी भवतो भवत श्रक्षुषी।
25) 2.3.8.2(24)- चक्षुषी। एव।
चक्षुंषी एवैव चक्षुंषी चक्षुंषी एव।
26) 2.3.8.2(24)- चक्षुषी।
चक्षुषी इति चक्षुषी।
27) 2.3.8.2(25) — एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
    2.3.8.2(26)- अस्मिन्न् । तत् ।
अस्मिन् तत् तदस्मिन् नस्मिन् तत्।
29) 2.3.8.2(27)- तत् । प्रति ।
तत् प्रति प्रति तत् तत् प्रति ।
30) 2.3.8.2(28)- प्रति । दधाति ।
प्रति दधाति दधाति प्रति प्रति दधाति ।
31) 2.3.8.2(29)- दधाति । यत् ।
दधाति यद् यद् दधाति दधाति यत् ।
32) 2.3.8.2(30)- यत् । सौर्यः ।
यथ् सौर्यः सौर्यो यद् यथ् सौर्यः ।
```

```
33) 2.3.8.2(31)- सौर्यः । नासिकाम् ।
सौर्यो नासिकाम् नासिका(ग्म्) सौर्यः सौर्यो नासिकाम् ।
34) 2.3.8.2(32)- नासिकाम् । तेन ।
नासिकाम् तेन तेन नासिकाम् नासिकाम् तेन ।
35) 2.3.8.2(33)- तेन । अभितः ।
तेनाभितो ऽभित स्तेन तेनाभितः।
36) 2.3.8.2(34)- अभितः । सौर्यम् ।
अभितः सौर्य(ग्म्) सौर्य मभितो ऽभितः सौर्यम्।
37) 2.3.8.2(35)- सौर्यम् । आग्नेयौ ।
सौर्य माग्नेया वाग्नेयौ सौर्य(ग्म्) सौर्य माग्नेयौ ।
38) 2.3.8.2(36)- आग्नेयौ । भवतः ।
आग्नेयौ भवतो भवत आग्नेया वाग्नेयौ भवतः ।
39) 2.3.8.2(37)- भवतः । तस्मात् ।
भवत स्तरमात् तस्माद् भवतो भवत स्तरमात् ।
40) 2.3.8.2(38)- तस्मात् । अभितः ।
तस्मां दिभतो उभित स्तस्मात् तस्मां दिभतः ।
41) 2.3.8.2(39)- अभितः । नासिकाम् ।
अभितो नासिकाम् नासिका मभितो ऽभितो नासिकाम् ।
42) 2.3.8.2(40)- नासिकाम् । चक्षुषी ।
नासिकाम् चक्षुषी चक्षुषी नासिकाम् नासिकाम् चक्षुषी ।
```

```
43) 2.3.8.2(41) चक्षुषी । तस्मात् ।
चक्षुषी तस्मात् तस्माच् चक्षुषी चक्षुषी तस्मात् ।
44) 2.3.8.2(41)- चक्षुषी।
चक्षुषी इति चक्षुषी।
॥ ।
45) 2.3.8.2(42)– तस्मात् । नासिकया ।
तस्मान् नासिकया नासिकया तस्मात् तस्मान् नासिकया ।
46) 2.3.8.2(43)- नासिकया। चक्षुषी।
नासिकया चक्षुषी चक्षुषी नासिकया नासिकया चक्षुषी ।
47) 2.3.8.2(44)- चक्षुषी । विधृते ।
् । । । । । । ।
चक्षुषी विधृते विधृते चक्षुषी चक्षुषी विधृते ।
48) 2.3.8.2(44)- चक्षुषी।
चक्षुषी इति चक्षुषी।
49) 2.3.8.2(45)- विधृते । समानी ।
विधृते समानी समानी विधृते विधृते समानी।
50) 2.3.8.2(45)- विधृते।
विधृते इति वि – धृते ।
51) 2.3.8.2(46)- समानी । याज्यानुवाक्ये ।
समानी याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये समानी समानी याज्यानुवाक्ये ।
52) 2.3.8.2(46)- समानी।
समानी इति समानी।
```

```
53) 2.3.8.2(47)- याज्यानुवाक्ये । भवतः ।
याज्यानुवाक्ये भवतो भवतो याज्यानुवाक्ये याज्यानुवाक्ये भवतः ।
54) 2.3.8.2(47)- याज्यानुवाक्ये ।
याज्यानुवाक्ये इति याज्या – अनुवाक्ये ।
55) 2.3.8.2(48)— भवतः । समानम् ।

। — । — —

भवतः समान(ग्म्) समानम् भवतो भवतः समानम् ।
56) 2.3.8.2(49)- समानम्। हि।
समान(ग्म्) हि हि समान(ग्म्) समान(ग्म्) हि ।
57) 2.3.8.2(50)- हि। चक्षुः।
हि चक्षु श्रक्षुर्. हि हि चक्षुः ।
58) 2.3.8.2(51)- चक्षुः । समृद्ध्यै ।
चक्षुः समृद्ध्यै समृद्ध्यै चक्षु श्रक्षुः समृद्ध्यै ।
59) 2.3.8.2(52)— समृद्ध्यै । उत् ।
समृद्ध्या उदुथ् समृद्ध्यै समृद्ध्या उत् ।
60) 2.3.8.2(52)- समृद्ध्यै।
समृद्ध्या इति सं - ऋद्ध्यै।
61) 2.3.8.2(53)- उत्। उ।
उदु वु वु दुदु ।
62) 2.3.8.2(54) — उ । त्यम् ।
उ त्यम् त्य मुं वु त्यम्।
```

```
63) 2.3.8.2(55)- त्यम् । जातवेदसम् ।
त्यम् जातवेदसम् जातवेदसम् त्यम् त्यम् जातवेदसम् ।
     2.3.8.2(56) – जातवेदसम् । सप्त ।
जातवेदस(ग्म्) सप्त सप्त जातवेदसम् जातवेदस(ग्म्) सप्त ।
65) 2.3.8.2(56)- जातवेदसम्।
जातवेदसमिति जात – वेदसम्।
66) 2.3.8.2(57)- सप्त । त्वा ।
सप्त त्वां त्वा सप्त सप्त त्वां।
67) 2.3.8.2(58)- त्वा । हरितः ।
त्वा हरितों हरितं स्त्वा त्वा हरितः ।
68) 2.3.8.2(59)— हरितः । रथे ।
हरितो रथे रथे हरितो हरितो रथे।
69) 2.3.8.2(60)- रथे। चित्रम्।
रथे चित्रम् चित्र(ग्म्) रथे रथे चित्रम् ।
70) 2.3.8.2(61)- चित्रम् । देवानाम् ।
चित्रम् देवानाम् देवानाम् चित्रम् चित्रम् देवानाम् ।
71) 2.3.8.2(62)- देवानाम् । उत् ।
देवाना मुदुद् देवानाम् देवाना मुत्।
72) 2.3.8.2(63)- उत् । अगात् ।
उदगा दगा दुदु दगात्।
```

```
2.3.8.2(64)- अगात् । अनीकम् ।
73)
अगा दनीक मनीक मगा दगा दनीकम्।
74) 2.3.8.2(65)- अनीकम् । इति ।
अनीक मिती त्यनीक मनीक मिति ।
75) 2.3.8.2(66)- इति । पिण्डान् ।
इति पिण्डान् पिण्डा नितीति पिण्डान् ।
76) 2.3.8.2(67)- पिण्डान् । प्र ।
पिण्डान् प्र प्र पिण्डान् पिण्डान् प्र ।
77) 2.3.8.2(68)- प्र। यच्छति ।
प्र यच्छति यच्छति प्र प्र यच्छति ।
    2.3.8.2(69)- यच्छति । चक्षुः ।
यच्छति चक्षु श्रक्षुर् यच्छति यच्छति चक्षुः ।
79) 2.3.8.2(70)- चक्षुः । एव ।
चक्षुं रेवैव चक्षु श्रक्षुं रेव।
80) 2.3.8.2(71)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
81) 2.3.8.2(72)- अस्मै। प्र।
अस्मै प्र प्रास्मा अस्मै प्र ।
82) 2.3.8.2(73)- प्र। यच्छति ।
प्र यच्छति यच्छति प्र प्र यच्छति ।
```

कृष्ण यजुर्वेदीय जटापाठः (पद सहित)-TS 2.3

```
83) 2.3.8.2(74)— युच्छति । यत् ।
युच्छति यद् यद् यच्छति यच्छति यत् ।
84) 2.3.8.2(75)— यत् । एव ।
यदेवैव यद् यदेव ।
85) 2.3.8.2(76)— एव । तस्य ।
एव तस्य तस्यैवैव तस्य ।
86) 2.3.8.2(77)— तस्य । तत् ॥
तस्य तत् तत् तस्य तस्य तत् ।
87) 2.3.8.2(78)— तत् ॥
तिदिति तत् ।
```

vedavms@gmail.com

2.3.9 <u>अनुवाकम् 9 – जटा</u>

```
2.3.9.1(1)- ध्रुवः । असि ।
धुवों उस्यसि धुवो धुवों उसि ।
2) 2.3.9.1(2)- असि । ध्रुवः ।
असि धुवो धुवो उस्यसि धुवः ।
3) 2.3.9.1(3)- ध्रुवः । अहम् ।
धुवों उह महम् धुवो धुवों उहम्।
4) 2.3.9.1(4)- अहम् । सजातेषु ।
अह(ग्म्) सजातेषु सजातेष्वह मह(ग्म्) सजातेषु ।
5) 2.3.9.1(5)- सजातेषु । भूयासम् ।
सजातेषु भूयासम् भूयास(गम्) सजातेषु सजातेषु भूयासम्।
6) 2.3.9.1(5)- सजातेषु ।
सजातेष्विति स – जातेषु ।
7) 2.3.9.1(6)- भूयासम् । धीरः ।
भूयासम् धीरो धीरो भूयासम् भूयासम् धीरः ।
8) 2.3.9.1(7)- धीरः । चेता ।
धीर श्रेता चेता धीरो धीर श्रेता ।
9) 2.3.9.1(8)- चेता । वसुवित् ।
चेतां वसुविद् वसुविच् चेता चेतां वसुवित्।
10) 2.3.9.1(9)— वसुवित् । ध्रुवः ।
वस्विद् ध्रुवो ध्रुवो वस्विद् वस्विद् ध्रुवः ।
```

```
11) 2.3.9.1(9)- वसुवित् ।
वसुविदितिं वसु – वित्।
12) 2.3.9.1(10)- ध्रुवः । असि ।
धुवों उस्यसि धुवो धुवों उसि ।
13) 2.3.9.1(11)- असि । ध्रुवः ।
असि धुवो धुवो उस्यसि धुवः ।
14) 2.3.9.1(12)- ध्रुवः । अहम् ।
धुवों उह महम् धुवो धुवों उहम्।
15) 2.3.9.1(13)- अहम् । सृजातेषु ।
अह(ग्म्) संजातेषुं सजाते ष्वह मह(ग्म्) संजातेषुं ।
16) 2.3.9.1(14)— स<u>जा</u>तेषु । भूयासम् ।
स्जातेषुं भूयासम् भूयास(गम्) सजातेषुं सजातेषुं भूयासम्।
17) 2.3.9.1(14)- सृजातेषु ।
सजातेष्विति स – जातेषु ।
18) 2.3.9.1(15)- भूयासम् । उग्रः ।
भूयास मुग्र उग्रो भूयासम् भूयास मुग्रः ।
19) 2.3.9.1(16)- उग्रः। चेता।
उग्र श्चेता चेत्तोग्र उग्र श्चेता ।
20) 2.3.9.1(17)- चेता । <u>वस</u>ुवित् ।
चेता वसुविद् वसुविच् चेता चेता वसुवित्।
```

```
21) 2.3.9.1(18) – वसुवित् । ध्रुवः ।
वसुविद् धुवो धुवो वसुविद् वसुविद् धुवः ।
22) 2.3.9.1(18)- वसुवित् ।
वसुविदितिं वसु – वित्।
23) 2.3.9.1(19)- ध्रुवः । असि ।
धुवों उस्यसि धुवो धुवों उसि ।
24) 2.3.9.1(20)- असि । ध्रुवः ।
असि धुवो धुवो उस्यसि धुवः ।
25) 2.3.9.1(21)- ध्रुवः । अहम् ।
धुवों उह महम् धुवो धुवों उहम्।
26) 2.3.9.1(22)- <u>अ</u>हम् । स<u>ु</u>जातेषु ।
अह(ग्म्) संजातेषु सजाते ष्वह मह(ग्म्) संजातेषु ।
27) 2.3.9.1(23)— सृजातेषु । भूयासम् ।
स्जातेषु भूयासम् भूयास(गम्) सजातेषु सजातेषु भूयासम् ।
28) 2.3.9.1(23)- सृजातेषु ।
सजातेष्विति स – जातेषु ।
29) 2.3.9.1(24)- भूयासम् । अभिभूः ।
भूयास मभिभू रिभभूर भूयासम् भूयास मभिभूः।
30) 2.3.9.1(25)- अभिभूः । चेता ।
अभिभू श्वेता चेता उभिभू रभिभू श्वेता ।
```

```
31) 2.3.9.1(25)- अभिभूः।
अभिभूरित्यभि – भूः।
32) 2.3.9.1(26)- चेता । वसुवित् ।
चेतां वसुविद् वसुविच् चेता चेतां वसुवित्।
33) 2.3.9.1(27)- वसुवित् । आमनम् ।
वसुवि दामन मामनं वसुविद् वसुवि दामनम्।
34) 2.3.9.1(27)- वसुवित् ।
वसुविदितिं वसु – वित्।
35) 2.3.9.1(28)- आमनम् । असि ।
आमन मस्यस्यामन मामन मसि ।
36) 2.3.9.1(28)- आमनम्।
आमनमित्या – मनम् ।
37) 2.3.9.1(29)- असि । आमनस्य ।
अस्यामनस्या मनस्यास्यस्या मनस्य ।
38) 2.3.9.1(30)— आमनस्य । देवाः ।
।
आमनस्य देवा देवा आमनस्या मनस्य देवाः ।
39) 2.3.9.1(30)- आमनस्य ।
आमनस्येत्या - मनस्य ।
40) 2.3.9.1(31)- देवाः । ये ।
देवा ये ये देवा देवा ये।
```

```
41) 2.3.9.1(32)- ये। सजाताः।
ये संजाताः संजाता ये ये संजाताः ।
42) 2.3.9.1(33)- सजाताः । कुमाराः ।
सजाताः कुमाराः कुमाराः सजाताः सजाताः कुमाराः ।
43) 2.3.9.1(33)- सजाताः ।
सजाता इति स – जाताः।
44) 2.3.9.1(34)- कुमा्राः । समनसः ।
कुमाराः समनसः समनसः कुमाराः कुमाराः समनसः ।
45) 2.3.9.1(35)- समनसः । तान् ।
समनस् स्ता(ग्ग्) स्तान् थ्समनस्ः समनस् स्तान् ।
46) 2.3.9.1(35)- समनसः ।
समनस इति स – मनसः।
47) 2.3.9.1(36)- तान् । अहम् ।
ता नह महम् ता(ग्ग्) स्ता नहम्।
48) 2.3.9.1(37)- अहम् । कामये ।
अहम् कामये कामये उह महम् कामये।
49) 2.3.9.1(38)- कामये। हदा।
कामये हदा हदा कामये कामये हदा।
50) 2.3.9.1(39)- हृदा। ते।
हदा ते ते हदा हदा ते।
```

```
51) 2.3.9.1(40)- ते । माम् ।
ते माम् माम् ते ते माम्।
     2.3.9.1(41) – माम् । कामयन्ताम् ।
माम् कामयन्ताम् कामयन्ताम् माम् माम् कामयन्ताम् ।
     2.3.9.1(42) – कामयन्ताम् । हृदा ।
कामयन्ता(ग्म्) हदा हदा कामयन्ताम् कामयन्ता(ग्म्) हदा ।
54) 2.3.9.1(43)- हृदा । तान् । (GS-2.3-26)
हदा ता(ग्ग्)स् तान्. हदा हदा तान् ।
    2.3.9.1(44)- तान् । मे । (GS-2.3-26)
तान् में मे ता(ग्ग्) स्तान् में।
56) 2.3.9.1(45)- मे । आमनसः । (GS-2.3-26)
म आमनस आमनसो मे म आमनसः।
57) 2.3.9.1(46)- आमनसः । कृधि ।
आमनसः कृधि कृध्या मनस आमनसः कृधि ।
58) 2.3.9.1(46)- आमनसः।
आमनस इत्या – मनसः ।
     2.3.9.1(47) – कृधि । स्वाहा ।
कृधि स्वाहा स्वाहा कृधि कृधि स्वाहा ।
     2.3.9.1(48) - स्वाहा । आमनम् । (GS-2.3-27)
स्वाहा ऽऽमन मामन(ग्ग्) स्वाहा स्वाहा ऽऽमनम्।
```

```
61) 2.3.9.1(49)- आमनम्। असि। (GS-2.3-27)
आमन मस्यस्यामन मामन मसि ।
62) 2.3.9.1(49)- आमनम् । (GS-2.3-27)
आमनमित्या – मनम् ।
63) 2.3.9.1(50)- असि । आमनस्य । (GS-2.3-27)
अस्या मनस्या मनस्यास्यस्या मनस्य ।
1) 2.3.9.2(1)- आमनस्य । देवाः । (GS-2.3-27)
आमनस्य देवा देवा आमनस्या मनस्य देवाः ।
2) 2.3.9.2(1)- आमनस्य । (GS-2.3-27)
आमनस्येत्या – मनस्य ।
3) 2.3.9.2(2)- देवाः । याः । (GS-2.3-27)
देवा या या देवा देवा याः।
4) 2.3.9.2(3)- याः । स्त्रियः ।
याः स्त्रियः स्त्रियो या याः स्त्रियः।
5) 2.3.9.2(4)- स्त्रियः । समनसः ।
स्त्रियः समनसः समनसः स्त्रियः स्त्रियः समनसः।
6) 2.3.9.2(5)- समनसः । ताः ।
समनस स्ता स्ताः समनसः समनस स्ताः।
7) 2.3.9.2(5)- समनसः ।
समनस इति स – मनसः।
```

```
8) 2.3.9.2(6)- ताः । अहम् ।
ता अह महम् ता स्ता अहम्।
9) 2.3.9.2(7)- अहम् । कामये ।
अहम् कामये कामये ऽह महम् कामये।
10) 2.3.9.2(8)– कामये । हृदा ।
कामये हदा हदा कामये कामये हदा।
11) 2.3.9.2(9)- हृदा । ताः ।
हदा ता स्ता हदा हदा ताः।
   2.3.9.2(10)- ताः । माम् ।
ता माम् माम् तास्ता माम् ।
     2.3.9.2(11) – माम् । कामयन्ताम् ।
माम् कामयन्ताम् कामयन्ताम् माम् माम् कामयन्ताम् ।
     2.3.9.2(12) – कामयन्ताम् । हृदा ।
कामयन्ता(ग्म्) हदा हदा कामयन्ताम् कामयन्ता(ग्म्) हदा ।
15) 2.3.9.2(13)- हृदा । ताः ।
हृदा ता स्ता हृदा हृदा ताः ।
16) 2.3.9.2(14)- ताः । मे ।
ता में मे ता स्ता में।
17) 2.3.9.2(15)- मे । आमनसः ।
म आमनस आमनसो मे म आमनसः।
```

```
18) 2.3.9.2(16)- आमनसः । कृधि ।
। । — — आमनसः कृधि कृध्या मनस् आमनसः कृधि ।
19) 2.3.9.2(16)- आमनसः।
आमनस इत्या – मनसः।
20) 2.3.9.2(17) – कृधि। स्वाहा।
कृधि स्वाहा स्वाहां कृधि कृधि स्वाहां ।
21) 2.3.9.2(18)— स्वाहा । वैश्वदेवीम् ।
स्वाहा वैश्वदेवीं वैश्वदेवी(ग्ग्) स्वाहा स्वाहा वैश्वदेवीम् ।
22) 2.3.9.2(19)- वैश्वदेवीम् । साङ्ग्रहणीम् ।
23) 2.3.9.2(19)- वैश्वदेवीम् ।
वैश्वदेवीमिति वैश्व – देवीम्।
24) 2.3.9.2(20)- साङ्ग्रहणीम् । निः ।
साङ्ग्रहणीम् निर् णिः साङ्ग्रहणी(ग्म्) साङ्ग्रहणीम् निः ।
25) 2.3.9.2(20)- साङ्ग्रहणीम् ।
साङ्ग्रहणीमिति सां - ग्रहणीम्।
26) 2.3.9.2(21)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
27) 2.3.9.2(22)- वपेत् । ग्रामकामः ।
वपेद् ग्रामकामो ग्रामकामो वपेद् वपेद् ग्रामकामः ।
```

```
2.3.9.2(23)- ग्रामकामः । वैश्वदेवाः ।
28)
ग्रामकामो वैश्वदेवा वैश्वदेवा ग्रामकामो ग्रामकामो वैश्वदेवाः ।
29)
      2.3.9.2(23) - ग्रामकामः ।
ग्रामकाम इति ग्राम – कामः।
30) 2.3.9.2(24)- वैश्वदेवाः । वै ।
॥॥ ॥
वैश्वदेवा वै वै वैश्वदेवा वैश्वदेवा वै ।
31) 2.3.9.2(24)- वैश्वदेवाः ।
वैश्वदेवा इति वैश्व – देवाः।
32) 2.3.9.2(25)- वै। सजाताः।
वै सजाताः सजाता वै वै सजाताः ।
    2.3.9.2(26)- सजाताः । विश्वान् ।
स्जाता विश्वान्. विश्वान् थ्सजाताः संजाता विश्वान् ।
34) 2.3.9.2(26)- सजाताः ।
सजाता इति स - जाताः।
35) 2.3.9.2(27)- विश्वान् । एव ।
विश्वां नेवैव विश्वान्. विश्वां नेव ।
36) 2.3.9.2(28)- एव । देवान् ।
एव देवान् देवा नेवैव देवान्।
37) 2.3.9.2(29)- देवान् । स्वेन ।
देवान् थ्स्वेन स्वेन देवान् देवान् थ्स्वेन ।
```

```
38) 2.3.9.2(30)- स्वेन । भागधेयेन ।
.
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
39) 2.3.9.2(31)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
40) 2.3.9.2(31)- भागधेयेन।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
41) 2.3.9.2(32)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
42) 2.3.9.2(33)- धावति । ते ।
धावति ते ते धावति धावति ते।
43) 2.3.9.2(34)- ते। एव।
त एवैव ते त एव।
44) 2.3.9.2(35)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
   2.3.9.2(36)- अस्मै । सजातान् ।
अस्मै सजातान् थ्सजाता नस्मा अस्मै सजातान् ।
46) 2.3.9.2(37)- सजातान् । प्र ।
सजातान् प्रप्रसंजातान् थ्संजातान् प्र।
47) 2.3.9.2(37)- सजातान्।
सजातानिति स – जातान्।
```

```
2.3.9.2(38) - प्र। यच्छन्ति ।
48)
प्र यच्छन्ति यच्छन्ति प्र प्र यच्छन्ति ।
49) 2.3.9.2(39)- यच्छन्ति । ग्रामी ।
.- - -
यच्छन्ति ग्रामी ग्रामी यच्छन्ति यच्छन्ति ग्रामी।
50) 2.3.9.2(40)- ग्रामी। एव।
ग्राम्येवैव ग्रामी ग्राम्येव।
51) 2.3.9.2(41)- एव । भवति ।
----
एव भवति भव त्येवैव भवति ।
     2.3.9.2(42) — भवति । साङ्ग्रहणी ।
भवति साङ्ग्रहणी साङ्ग्रहणी भवति भवति साङ्ग्रहणी।
   2.3.9.2(43)— साङ्ग्रहणी । भवति ।
साङ्ग्रहणी भवति भवति साङ्ग्रहणी साङ्ग्रहणी भवति ।
    2.3.9.2(43)- साङ्ग्रहणी ।
साङ्ग्रहणीति सां - ग्रहणी।
55) 2.3.9.2(44)- भवति । मनोग्रहणम् ।
भवति मनोग्रहणम् मनोग्रहणम् भवति भवति मनोग्रहणम् ।
56) 2.3.9.2(45)- मनोग्रहणम्। वै।
मनोग्रहणं वै वै मनोग्रहणम् मनोग्रहणं वै ।
57) 2.3.9.2(45)- मनोग्रहणम् ।
मनोग्रहणमिति मनः – ग्रहणम्।
```

```
58) 2.3.9.2(46)- वै। स्-ङ्ग्रहणम्।
वै सङ्ग्रहण(ग्म्) सङ्ग्रहणं वै वै सङ्ग्रहणम् ।
59) 2.3.9.2(47)— सङ्ग्रहणम् । मनः ।
सङ्ग्रहणम् मनो मनः सङ्ग्रहण(ग्म्) सङ्ग्रहणम् मनः ।
60) 2.3.9.2(47)- सङ्ग्रहणम् ।
सङ्ग्रहणमिति सं – ग्रहणम्।
61) 2.3.9.2(48)- मनः । एव ।
मन एवैव मनो मन एव।
62) 2.3.9.2(49) — एव । सजातानाम् ।

। । । — । ॥

एव सजाताना(ग्म्) सजाताना मेवैव सजातानाम् ।
63) 2.3.9.2(50)— सजातानाम् । गृह्णाति ।
स्जातानाम् गृह्णाति गृह्णाति सजाताना(गम्) सजातानाम् गृह्णाति ।
64) 2.3.9.2(50)- सजातानाम् ।
स्जातानामिति स – जातानाम् ।
     2.3.9.3(1)- गृह्णाति । ध्रुवः ।
गृह्णाति धुवो धुवो गृह्णाति गृह्णाति धुवः ।
2) 2.3.9.3(2)- धुवः । असि ।
धुवों उस्यसि धुवो धुवों उसि ।
3) 2.3.9.3(3)- असि । ध्रुवः ।
असि धुवो धुवो उस्यसि धुवः ।
```

```
4)
     2.3.9.3(4)- ध्रुवः । अहम् ।
धुवों उह महम् धुवो धुवों उहम्।
   2.3.9.3(5)- अहम् । सजातेषु ।
5)
अह(ग्म्) संजातेषुं सजाते ष्वह मह(ग्म्) संजातेषुं ।
   2.3.9.3(6)— सजातेषु । भूयासम् ।
6)
सजातेषु भूयासम् भूयास(गम्) सजातेषु सजातेषु भूयासम्।
   2.3.9.3(6)— सजातेषु ।
7)
सजातेष्वितं स – जातेषु ।
    2.3.9.3(7)- भूयासम् । इति ।
भूयास मितीति भूयासम् भूयास मिति ।
    2.3.9.3(8)- इति । परिधीन् ।
इति परिधीन् परिधी नितीति परिधीन् ।
10) 2.3.9.3(9)- परिधीन् । परि
परिधीन् परि परि परिधीन् परिधीन् परि
11) 2.3.9.3(9)- परिधीन् ।
परिधीनिति परि – धीन्।
12) 2.3.9.3(10)- परि । दधाति ।
परि दधाति दधाति परि परि दधाति ।
13) 2.3.9.3(11)- दधाति । आशिषम् ।
दधा त्याशिष माशिषम् दधाति दधा त्याशिषम् ।
```

```
14) 2.3.9.3(12)- आशिषम् । एव ।
। । । । अञ्चलकारीय माशिष मेव।
15) 2.3.9.3(12)- आशिषम् ।
॥ ॥
आशिषमित्या – शिषम् ।
16) 2.3.9.3(13)- एव । एताम् ।
एवैता मेता मेवैवैताम्।
17) 2.3.9.3(14)- एताम् । आ ।
एता मैता मेता मा।
18) 2.3.9.3(15)- आ। शास्ते।
्रा
आ शास्ते शास्त आ शास्ते ।
19) 2.3.9.3(16)- शास्ते । अथो ।
शास्ते ऽथो अथो शास्ते शास्ते ऽथो ।
20) 2.3.9.3(17)- अथो । एतत् ।
अथो एत देत दथो अथो एतत्।
21) 2.3.9.3(17)- अथो ।
अथो इत्यथो ।
22) 2.3.9.3(18)- एतत्। एव।
एत देवैवैत देत देव।
23) 2.3.9.3(19)- एव । सर्वम् ।
एव सर्व(ग्म्) सर्व मेवैव सर्वम् ।
```

```
24) 2.3.9.3(20)— सर्वम् । सजातेषु ।
सर्व(ग्म्) सजातेषु सजातेषु सर्व(ग्म्) सर्व(ग्म्) सजातेषु ।
25) 2.3.9.3(21)- सजातेषु । अधि ।
सजाते ष्वध्यधि सजातेषु सजाते ष्वधि ।
26) 2.3.9.3(21)- सजातेषु I
सजातेष्विति स – जातेषु ।
27) 2.3.9.3(22)- अधि । भवति ।
अधि भवति भव त्यध्यधि भवति ।
28) 2.3.9.3(23)- भवति । यस्य ।
भवति यस्य यस्य भवति भवति यस्य ।
29) 2.3.9.3(24)- यस्य । एवम् ।
यस्यैव मेवं "यस्य यस्यैवम्।
30) 2.3.9.3(25)- एवम् । विदुषः ।
एवं विदुषों विदुषं एव मेवं विदुषः।
31) 2.3.9.3(26)- विदुषः । एते ।
विदुषं एत एते विदुषं विदुषं एते ।
32) 2.3.9.3(27)- एते । परिधयः ।
एते परिधयः परिधयं एत एते परिधयः।
33) 2.3.9.3(28)- परिधयः । परिधीयन्ते ।
परिधयः परिधीयन्ते परिधीयन्ते परिधयः परिधयः परिधीयन्ते ।
```

```
34) 2.3.9.3(28)- परिधयः ।
परिधय इति परि – धयः ।
35) 2.3.9.3(29)- परिधीयन्ते । आमनम् ।
परिधीयन्त आमन मामनम् परिधीयन्ते परिधीयन्त आमनम् ।
36) 2.3.9.3(29)- परिधीयन्ते ।
परिधीयन्त इति परि – धीयन्ते ।
37) 2.3.9.3(30)- आमनम्। असि।
आमन मस्यस्यामन मामन मसि ।
38) 2.3.9.3(30)- आमनम्।
आमनमित्या – मनम्।
39) 2.3.9.3(31)- असि । आमनस्य ।
अस्या मनस्या मनस्या स्यस्या मनस्य ।
40) 2.3.9.3(32)- आमनस्य । देवाः ।
ा ।
आमनस्य देवा देवा आमनस्या मनस्य देवाः ।
41) 2.3.9.3(32)- आमनस्य ।
आमनस्येत्या – मनस्य ।
42) 2.3.9.3(33)- देवाः । इति ।
देवा इतीति देवा देवा इति ।
43) 2.3.9.3(34)- इति । तिस्रः ।
इति तिस्र स्तिस्र इतीति तिस्रः।
```

```
44) 2.3.9.3(35)- तिस्रः । आहुं तीः ।
तिस्र आहुती राहुती स्तिस्र स्तिस्र आहुतीः।
45) 2.3.9.3(36)- आहुं तीः । जुहोति ।
आहुं तीर् जुहोति जुहो त्याहुं ती राहुं तीर् जुहोति ।
46) 2.3.9.3(36)- आहुतीः ।
आहुतीरित्या – हुतीः ।
47) 2.3.9.3(37)- जुहोति । एतावन्तः ।
जुहो त्येतावन्त एतावन्तो जुहोति जुहो त्येतावन्तः।
48) 2.3.9.3(38)- एतावन्तः । वै ।
एतावन्तो वै वा एतावन्त एतावन्तो वै।
49) 2.3.9.3(39)- वै। सजाताः ।
वै संजाताः संजाता वै वै संजाताः ।
50) 2.3.9.3(40)- सजाताः । ये ।
सजाता ये ये सजाताः सजाता ये।
51) 2.3.9.3(40)- सजाताः ।
सजाता इति स – जाताः।
52) 2.3.9.3(41)- ये। महान्तः।
ये महान्तों महान्तो ये ये महान्तः ।
53) 2.3.9.3(42)- महान्तः । ये ।
महान्तो ये ये महान्तों महान्तो ये।
```

```
54) 2.3.9.3(43)- ये। क्षुल्लकाः।
ये क्षुल्लकाः क्षुल्लका ये ये क्षुल्लकाः ।
55) 2.3.9.3(44) – क्षुल्ल्काः । याः ।
क्षुल्लका या याः क्षुल्लकाः क्षुल्लका याः ।
56) 2.3.9.3(45)- याः । स्त्रियः ।
याः स्त्रियः स्त्रियो या याः स्त्रियः ।
    2.3.9.3(46)- स्त्रियः । तान् । (GS-2.3-28)
स्त्रिय स्ता(ग्ग्) स्तान् थ्स्त्रियः स्त्रिय स्तान् ।
58) 2.3.9.3(47)- तान्। एव। (GS-2.3-28)
ता नेवैव ता(ग्ग्) स्ता नेव।
59) 2.3.9.3(48)- एव । अव । (GS-2.3-28)
एवावा वैवै वाव ।
60) 2.3.9.3(49)- अव। रुन्धे। (GS-2.3-28)
अवं रुन्धे रुन्धे ऽवावं रुन्धे ।
61) 2.3.9.3(50)- रुन्धे । ते । (GS-2.3-28)
रुन्धे ते ते रुन्धे रुन्धे ते।
62) 2.3.9.3(51)- ते। एनम्।
त एन मेनम् ते त एनम्।
63) 2.3.9.3(52)- एनम् । अवरुद्धाः ।
एन मवरुद्धा अवरुद्धा एन मेन मवरुद्धाः।
```

कृष्ण यजुर्वेदीय जटापाठः (पद सहित)-TS 2.3

vedavms@gmail.com

2.3.10 <u>अनुवाकम् 10 – जटा</u>

- 1) 2.3.10.1(1)- यत्। नवम्।
- यन् नवम् नवं यद् यन् नवम् ।
- 2) 2.3.10.1(2)- नवम् । ऐत् ।
- नव मैदैन् नवम् नव मैत्।
- 3) 2.3.10.1(3)- ऐत्। तत्।
- ऐत् तत् तदैदैत् तत्।
- 4) 2.3.10.1(4)- तत् । नवनीतम् ।
- तन् नवनीतम् नवनीतम् तत् तन् नवनीतम् ।
- 5) 2.3.10.1(5)- नवनीतम् । अभवत् ।
- नवनीत मभव दभवन् नवनीतम् नवनीत मभवत्।
- 6) 2.3.10.1(5)- नवनीतम् ।
- । नवनीतमिति नव – नीतम्।
- 7) 2.3.10.1(6)- अभवत्। यत्।
- अभवद् यद् यदभव दभवृद् यत्।
- 8) 2.3.10.1(7)- यत् । असर्पत् ।
- यदसर्प दसर्पद् यद् यदसर्पत्।
- 9) 2.3.10.1(8)- असर्पत्। तत्।
- । । असर्पत् तत् तदसर्प दसर्पत् तत् ।
- 10) 2.3.10.1(9)- तत् । सूर्पिः ।
- तथ् सुर्पिः सुर्पि स्तत् तथ् सुर्पिः ।

```
2.3.10.1(10)- सर्पिः । अभवत् ।
सर्पि रभव दभवथ् सर्पिः सर्पि रभवत् ।
12)
     2.3.10.1(11)- अभवत् । यत् ।
अभवद् यद् यदभव दभवद् यत्।
13) 2.3.10.1(12)- यत् । अद्धियत ।
यदद्धियता द्धियत यद् यदद्धियत ।
14) 2.3.10.1(13)- अद्ध्रियत । तत् ।
अद्धियत तत् तदद्धियता द्धियत तत्।
     2.3.10.1(14) - तत् । घृतम् ।
तद् घृतम् घृतम् तत् तद् घृतम् ।
16) 2.3.10.1(15)- घृतम् । अभवत् ।
घृत मभव दभवद् घृतम् घृत मभवत्।
    2.3.10.1(16)- अभवत् । अश्विनोः ।
अभव दश्विनों रश्विनों रभव दभव दश्विनों: ।
18) 2.3.10.1(17)- अश्विनोः । प्राणः ।
अश्विनोः प्राणः प्राणो ऽश्विनो रश्विनोः प्राणः ।
19) 2.3.10.1(18)- प्राणः। असि।
प्राणीं ऽस्यसि प्राणः प्राणों ऽसि ।
20) 2.3.10.1(18)- प्राणः ।
प्राण इति प्र - अनः।
```

```
21) 2.3.10.1(19)- असि । तस्य ।
॥ — न
असि तस्य तस्यास्यसि तस्य ।
22) 2.3.10.1(20)- तस्य । ते ।
तस्य ते ते तस्य तस्य ते।
23) 2.3.10.1(21)- ते । दत्ताम् ।
ते दत्ताम् दत्ताम् ते ते दत्ताम्।
24) 2.3.10.1(22)- दत्ताम् । ययोः ।
्वतां वयोर् ययोर् दत्ताम् दत्तां वयोः ।
25) 2.3.10.1(23)- ययोः । प्राणः ।
ययोः प्राणः प्राणो ययोर् ययोः प्राणः ।
26) 2.3.10.1(24)- प्राणः । असि ।
प्राणो उस्यसि प्राणः प्राणो उसि ।
27) 2.3.10.1(24)- प्राणः ।
प्राण इति प्र – अनः।
28) 2.3.10.1(25)- असि । स्वाहा ।
असि स्वाहा स्वाहा ऽस्यसि स्वाहा ।
29) 2.3.10.1(26)- स्वाहा । इन्द्रस्य ।
स्वाहेन्द्रस्ये न्द्रस्य स्वाहा स्वाहेन्द्रस्य ।
30) 2.3.10.1(27)- इन्द्रस्य । प्राणः ।
इन्द्रस्य प्राणः प्राण इन्द्रस्ये न्द्रस्य प्राणः ।
```

```
31) 2.3.10.1(28)- प्राणः । असि ।
प्राणी ऽस्यसि प्राणः प्राणी ऽसि ।
32) 2.3.10.1(28)- प्राणः ।
प्राण इति प्र – अनः ।
33) 2.3.10.1(29)- असि । तस्य ।
असि तस्य तस्यास्यसि तस्य ।
34) 2.3.10.1(30)- तस्य । ते ।
तस्य ते ते तस्य तस्य ते।
35) 2.3.10.1(31)- ते । ददातु ।
ते ददातु ददातु ते ते ददातु ।
36) 2.3.10.1(32)- ददातु । यस्य ।
ददातु यस्य यस्य ददातु ददातु यस्य ।
37) 2.3.10.1(33)- यस्य । प्राणः ।
यस्य प्राणः प्राणो यस्य यस्य प्राणः ।
38) 2.3.10.1(34)- प्राणः । असि ।
प्राणो ऽस्यसि प्राणः प्राणो ऽसि ।
39) 2.3.10.1(34)- प्राणः।
प्राण इति प्र - अनः।
40) 2.3.10.1(35)- असि । स्वाहा ।
असि स्वाहा स्वाहा उस्यसि स्वाहा ।
```

```
41) 2.3.10.1(36)- स्वाहा । मित्रावरुणयोः ।
म्वाहा मित्रावरुणयोर् मित्रावरुणयोः स्वाहा स्वाहा मित्रावरुणयोः ।
42) 2.3.10.1(37)- मित्रावरुणयोः । प्राणः ।
मित्रावरुणयोः प्राणः प्राणो मित्रावरुणयोर् मित्रावरुणयोः प्राणः ।
43) 2.3.10.1(37)- मित्रावरुणयोः ।
मित्रावरुणयोरिति मित्रा – वरुणयोः ।
44) 2.3.10.1(38)- प्राणः । असि ।
प्राणी उस्यसि प्राणः प्राणी ऽसि ।
45) 2.3.10.1(38)- प्राणः ।
प्राण इति प्र – अनः।
46) 2.3.10.1(39)- असि । तस्य ।
असि तस्य तस्यास्यसि तस्य ।
47) 2.3.10.1(40)- तस्य । ते ।
तस्य ते ते तस्य तस्य ते।
48) 2.3.10.1(41)- ते । दत्ताम् ।
ते दत्ताम् दत्ताम् ते ते दत्ताम्।
49) 2.3.10.1(42)- दत्ताम् । ययोः ।
्।
दत्तां ययोर् ययोर् दत्ताम् दत्तां ययोः ।
50) 2.3.10.1(43)- ययोः । प्राणः ।
ययोः प्राणः प्राणो ययोर् ययोः प्राणः ।
```

```
51) 2.3.10.1(44)- प्राणः । असि ।
प्राणो उस्यसि प्राणः प्राणो उसि ।
52) 2.3.10.1(44)- प्राणः ।
प्राण इति प्र - अनः ।
53) 2.3.10.1(45)- असि । स्वाहा ।
असि स्वाहा स्वाहा उस्यसि स्वाहा ।
54) 2.3.10.1(46)- स्वाहा । विश्वेषाम् ।
स्वाहा विश्वेषां विश्वेषा(ग्ग्) स्वाहा स्वाहा विश्वेषाम्।
55) 2.3.10.1(47)- विश्वेषाम् । देवानाम् ।
विश्वेषाम् देवानाम् देवानां विश्वेषां विश्वेषाम् देवानाम् ।
56) 2.3.10.1(48)- देवानाम् । प्राणः ।
देवानाम् प्राणः प्राणो देवानाम् देवानाम् प्राणः ।
57) 2.3.10.1(49)- प्राणः । असि ।
प्राणीं उस्यसि प्राणः प्राणी उसि ।
58) 2.3.10.1(49)- प्राणः ।
प्राण इति प्र – अनः ।
59) 2.3.10.1(50)- असि । तस्य ।
असि तस्य तस्यास्यसि तस्य ।
1) 2.3.10.2(1)- तस्य । ते ।
तस्य ते ते तस्य तस्य ते।
```

```
2.3.10.2(2) — ते । ददतु ।
ते ददतु ददतु ते ते ददतु ।
     2.3.10.2(3)- दद्तु । येषाम् ।
द्दतु येषां येषाम् ददतु ददतु येषाम् ।
     2.3.10.2(4) — येषाम् । प्राणः ।
येषाम् प्राणः प्राणो येषां येषाम् प्राणः ।
    2.3.10.2(5)- प्राणः । असि ।
प्राणो ऽस्यसि प्राणः प्राणो ऽसि ।
6) 2.3.10.2(5)- प्राणः ।
प्राण इति प्र – अनः ।
    2.3.10.2(6)— असि । स्वाहा ।
असि स्वाहा स्वाहा ऽस्यसि स्वाहा ।
8) 2.3.10.2(७)- स्वाहा । घृतस्य ।
स्वाहां घृतस्य घृतस्य स्वाहा स्वाहा घृतस्य ।
      2.3.10.2(8) – घृतस्य । धाराम् ।
घृतस्य धाराम् धाराम् घृतस्य घृतस्य धाराम् ।
10) 2.3.10.2(9)- धाराम् । अमृतस्य ।
धारा मुमृतस्या मृतस्य धाराम् धारा मुमृतस्य ।
11) 2.3.10.2(10) — अमृतस्य । पन्थाम् ।
अमृतस्य पन्थाम् पन्था ममृतस्या मृतस्य पन्थाम् ।
```

```
॥ ।
2.3.10.2(11)- पन्थाम् । इन्द्रेण ।
12)
पन्था मिन्द्रेणे न्द्रेण पन्थाम् पन्था मिन्द्रेण ।
13) 2.3.10.2(12)- इन्द्रेण। दत्ताम्।
इन्द्रेण दत्ताम् दत्ता मिन्द्रेणे न्द्रेण दत्ताम् ।
      2.3.10.2(13) — दत्ताम् । प्रयताम् ।
दत्ताम् प्रयताम् प्रयताम् दत्ताम् दत्ताम् प्रयताम् ।
    2.3.10.2(14)- प्रयताम् । मरुद्धिः ॥
प्रयताम् मरुद्धिर् मरुद्धिः प्रयताम् प्रयताम् मरुद्धिः ।
      2.3.10.2(14) - प्रयताम् ।
16)
प्रयतामिति प्र – यताम् ।
17) 2.3.10.2(15)- मरुद्धिः ॥
मरुद्धिरिति मरुत् - भिः।
18) 2.3.10.2(16)- तत्। त्वा।
तत् त्वां त्वा तत् तत् त्वां।
     2.3.10.2(17) — त्वा । विष्णुः ।
त्वा विष्णुर् विष्णुं स्त्वा त्वा विष्णुः ।
20) 2.3.10.2(18)- विष्णुः । परि ।
विष्णुः परि परि विष्णुर् विष्णुः परि ।
21) 2.3.10.2(19)- परि । अपश्यत् ।
पर्यपञ्य दपञ्यत् परि पर्यपञ्यत् ।
```

```
22) 2.3.10.2(20)- अपश्यत् । तत् ।
अपञ्यत् तत् तदपञ्य दपञ्यत् तत् ।
23) 2.3.10.2(21)- तत्। त्वा।
तत् त्वा त्वा तत् तत् त्वा ।
24) 2.3.10.2(22)- त्वा। इडा।
॥ ॥
त्वेडेडा त्वा त्वेडा ।
25) 2.3.10.2(23)- इडा । गवि ।
इडा गवि गवीडेडा गवि ।
26) 2.3.10.2(24)- गवि । ऐरयत् ॥
गव्यै रय दैरयद् गवि गव्यैरयत् ।
27) 2.3.10.2(25)- ऐरयत् ॥
।
ऐरयदित्यैरयत्।
28) 2.3.10.2(26)- पावमानेन । त्वा ।
।
पावमानेन त्वा त्वा पावमानेन पावमानेन त्वा ।
29) 2.3.10.2(27) - त्वा । स्तोमेन ।
त्वा स्तोमेन स्तोमेन त्वा त्वा स्तोमेन।
30) 2.3.10.2(28)— स्तोमेन । गायत्रस्य ।
.
स्तोमेन गायत्रस्य गायत्रस्य स्तोमेन स्तोमेन गायत्रस्य ।
31) 2.3.10.2(29)- गायत्रस्य । वर्तन्या ।
गायत्रस्य वर्तन्या वर्तन्या गायत्रस्य गायत्रस्य वर्तन्या ।
```

```
2.3.10.2(30) – वर्तन्या । उपा(ग्म्)शोः ।
32)
वर्तन्यो पा(गम्)शो रुपा(गम्)शोर् वर्तन्या वर्तन्यो पा(गम्)शोः ।
     २.३.१०.२(३१) – उपा(ग्म्)शोः । वीर्येण ।
33)
उपा(ग्म्)शोर् वीर्येण वीर्येणोपा(ग्म्)शो रुपा(ग्म्)शोर् वीर्येण ।
34) 2.3.10.2(31)- उपा(ग्म्)शोः ।
उपा(ग्म्)शोरित्युप – अ(ग्म्)शोः ।
35) 2.3.10.2(32)- वीर्येण। देवः।
वीर्येण देवो देवो वीर्येण वीर्येण देवः।
36) 2.3.10.2(33)- देवः । त्वा ।
देवस्त्वा त्वा देवो देव स्त्वा ।
    2.3.10.2(34)- त्वा । सविता ।
त्वा सविता सविता त्वा त्वा सविता।
38) 2.3.10.2(35)- सविता । उत् ।
सवितो दुथ् सविता सवितोत्।
39) 2.3.10.2(36)- उत्। सृजतु।
उथ् सृजतु सृजतू दुथ् सृजतु ।
    2.3.10.2(37)—  सृजतु । जीवातवे ।
सृजतु जीवातवे जीवातवे सृजतु सृजतु जीवातवे।
41) 2.3.10.2(38)— जीवातवे । जीवनस्यायै ।
जीवातवे जीवनस्यायै जीवनस्यायै जीवातवे जीवातवे जीवनस्यायै ।
```

```
2.3.10.2(39)- जीवनस्यायै । बृहद्रथन्तरयोः ।
जीवनस्यायै बृहद्रथन्तरयोर् बृहद्रथन्तरयोर् जीवनस्यायै जीवनस्यायै बृहद्रथन्तरयोः ।
43) 2.3.10.2(40)- बृहद्रथन्तरयोः । त्वा ।
बृहद्रथन्तरयो स्त्वा त्वा बृहद्रथन्तरयोर् बृहद्रथन्तरयो स्त्वा ।
44) 2.3.10.2(40)- बृहद्रथन्तरयोः ।
बृहद्रथन्तरयोरिति बृहत् - रथन्तरयोः ।
45) 2.3.10.2(41)- त्वा । स्तोमेन ।
त्वा स्तोमेन स्तोमेन त्वा त्वा स्तोमेन ।
46) 2.3.10.2(42)- स्तोमेन । त्रिष्टुभः ।
स्तोमेन त्रिष्टुभ स्त्रिष्टुभः स्तोमेन स्तोमेन त्रिष्टुभः ।
47) 2.3.10.2(43)- त्रिष्टु मः । वर्तन्या ।
न्निष्टुभो वर्तन्या वर्तन्या त्रिष्टुभ स्त्रिष्टुभो वर्तन्या।
48) 2.3.10.2(44)- वर्तन्या । शुक्रस्य ।
वर्तन्या शुक्रस्य शुक्रस्य वर्तन्या वर्तन्या शुक्रस्य ।
49) 2.3.10.2(45)- शुक्रस्य । वीर्येण ।
शुक्रस्य वीर्येण वीर्येण शुक्रस्य शुक्रस्य वीर्येण।
50) 2.3.10.2(46)- वीर्येण। देवः।
वीर्येण देवो देवो वीर्येण वीर्येण देवः।
51) 2.3.10.2(47)- देवः । त्वा ।
देव स्त्वा त्वा देवो देव स्त्वा ।
```

```
52) 2.3.10.2(48)- त्वा । सविता ।
त्वा सविता सविता त्वा त्वा सविता।
53) 2.3.10.2(49)- सविता । उत् ।
सवितोदुथ् सविता सवितोत्।
54) 2.3.10.2(50)- उत्। सृजतु।
उथ् सृजतु सृजतू दुथ् सृजतु ।
    2.3.10.3(1)— सृजतु । जीवातवे ।
सृजतु जीवातवे जीवातवे सृजतु सृजतु जीवातवे।
     ।
2.3.10.3(2)- जीवातवे । जीवनस्यायै ।
जीवातवे जीवनस्यायै जीवनस्यायै जीवातवे जीवातवे जीवनस्यायै ।
3) 2.3.10.3(3)— जीवनस्यायै । अग्नेः ।
जीवनस्यायां अग्नेरग्नेर् जीवनस्यायै जीवनस्यायां अग्नेः ।
4) 2.3.10.3(4)- अग्नेः । त्वा ।
अग्ने स्त्वा त्वा ऽग्ने रग्ने स्त्वा ।
5) 2.3.10.3(5)- त्वा । मात्रया ।
त्वा मात्रया मात्रया त्वा त्वा मात्रया।
6) 2.3.10.3(6)- मात्रया । जगत्यै ।
गात्रया जगत्यै जगत्यै मात्रया मात्रया जगत्यै।
7) 2.3.10.3(7)— जगत्यै । वर्तन्या ।
जगत्यै वर्तन्या वर्तन्या जगत्यै जगत्यै वर्तन्या ।
```

```
2.3.10.3(8) – वर्तन्या । आग्रयणस्य ।
्। ।। — । — । । ।
वर्तन्या ऽऽग्रयणस्या ग्रयणस्य वर्तन्या वर्तन्या ऽऽग्रयणस्य ।
9) 2.3.10.3(9)- आग्रयणस्य । वीर्येण ।
। । । — ॥ । । ।
आग्रयणस्य वीर्येण वीर्येणा ग्रयणस्या ग्रयणस्य वीर्येण ।
10) 2.3.10.3(10)- वीर्येण। देवः।
वीर्येण देवो देवो वीर्येण वीर्येण देवः।
11) 2.3.10.3(11)- देवः । त्वा ।
॥
देव स्त्वा त्वा देवो देव स्त्वा ।
12) 2.3.10.3(12)- त्वा । सविता ।
त्वा सविता संविता त्वा त्वा सविता।
13) 2.3.10.3(13)- सविता । उत् ।
सवितो दुथ् सविता सवितोत्।
14) 2.3.10.3(14)- उत् । सृजतु ।
उथ् सृजतु सृजतू दुथ् सृजतु ।
15) 2.3.10.3(15)— सृज<u>ुतु</u> । जीवातवे ।
सृजतु जीवातवे जीवातवे सृजतु सृजतु जीवातवे।
16) 2.3.10.3(16)— जीवातवे । जीवनस्यायै ।
जीवातवे जीवनस्यायै जीवनस्यायै जीवातवे जीवातवे जीवनस्यायै ।
17) 2.3.10.3(17)- जीवनस्यायै । इमम् ।
जीवनस्यायां इम मिमम् जीवनस्यायै जीवनस्यायां इमम् ।
```

```
18) 2.3.10.3(18)- इमम्। अग्ने।
इम मंग्ने ऽग्न इम मिम मंग्ने।
19) 2.3.10.3(19)- अग्ने । आयुषे ।
अग्न आयुष आयुषे उग्ने उग्न आयुषे।
20) 2.3.10.3(20)- आयुषे। वर्चसे।
आयुषे वर्चसे वर्चस आयुष आयुषे वर्चसे ।
21) 2.3.10.3(21)- वर्चसे । कृधि ।
वर्चसे कृधि कृधि वर्चसे वर्चसे कृधि।
     2.3.10.3(22) - कृधि । प्रियम् ।
कृधि प्रियम् प्रियम् कृधि कृधि प्रियम्।
     2.3.10.3(23) - प्रियम् । रेतः ।
प्रिय(ग्म्) रेतो रेतः प्रियम् प्रिय(ग्म्) रेतः ।
   2.3.10.3(24)- रेतः । वरुण ।
रेतों वरुण वरुण रेतो रेतो वरुण ।
    2.3.10.3(25)- वरुण। सोम।
वरुण सोम सोम वरुण वरुण सोम।
26) 2.3.10.3(26)- सोम। राजन्न्॥
सोम राजन् राजन् थ्सोम सोम राजन्न्।
27) 2.3.10.3(27)- राजन् ॥
राजन्निति राजन्न्।
```

```
28) 2.3.10.3(28)- माता । इव ।
मातेवें व माता मातेवं।
29) 2.3.10.3(29)- इव । अस्मै ।
इवास्मा अस्मा इवे वास्मै।
30) 2.3.10.3(30)- अस्मै । अदिते ।
अस्मा अदिते ऽदिते ऽस्मा अस्मा अदिते ।
31) 2.3.10.3(31)- अदिते । शर्म ।
अदिते शर्म शर्मादिते ऽदिते शर्म ।
32) 2.3.10.3(32)- र्श्म । यच्छ ।
रार्म यच्छ यच्छ रार्म रार्म यच्छ ।
33) 2.3.10.3(33)- यच्छ। विश्वे।
यच्छ विश्वे विश्वे यच्छ यच्छ विश्वे ।
34) 2.3.10.3(34)- विश्वे। देवाः।
विश्वे देवा देवा विश्वे विश्वे देवाः।
35) 2.3.10.3(35)- देवाः । जरदृष्टिः ।
देवा जरदष्टिर् जरदष्टिर् देवा देवा जरदष्टिः ।
36) 2.3.10.3(36)- जरदिष्टिः । यथा ।
जरदिष्टर् यथा यथा जरदिष्टर् जरदिष्टर् यथा ।
37) 2.3.10.3(36)- जरदिष्टः ।
जरदष्टिरिति जरत् - अष्टिः।
```

```
2.3.10.3(37)- यथा । असत् ॥
38)
यथा उसदसद् यथा यथा उसत्।
     2.3.10.3(38)- असत्॥
39)
असदित्यसत् ।
     2.3.10.3(39) – अग्निः । आयुष्मान् ।
अग्नि रायुष्मा नायुष्मा नग्नि रग्नि रायुष्मान् ।
41) 2.3.10.3(40)- आयुष्मान् । सः ।
आयुष्मान् थ्स स आयुष्मा नायुष्मान् थ्सः ।
     2.3.10.3(41) - सः । वनस्पतिभिः ।
42)
स वनस्पतिभिर् वनस्पतिभिः स स वनस्पतिभिः।
     2.3.10.3(42) - वनस्पतिभिः । आयुष्मान् ।
वनस्पतिभि गयुष्मा नायुष्मान्. वनस्पतिभिर् वनस्पतिभि गयुष्मान् ।
44) 2.3.10.3(42)- वनस्पतिभिः ।
वनस्पतिभिरिति वनस्पति – भिः।
45) 2.3.10.3(43)- आयुष्मान् । तेन ।
आयुष्मान् तेन तेनायुष्मा नायुष्मान् तेन ।
     2.3.10.3(44) - तेन । त्वा ।
तेन त्वा त्वा तेन तेन त्वा।
47) 2.3.10.3(45)- त्वा । आयुषा ।
त्वा ऽऽयुषा ऽऽयुषा त्वा त्वा ऽऽयुषा ।
```

```
48) 2.3.10.3(46)- आयुषा । आयुष्मन्तम् ।
आयुषा ऽऽयुष्मन्त् मायुष्मन्त् मायुषा ऽऽयुषा ऽऽयुष्मन्तम् ।
49) 2.3.10.3(47)- आयुष्मन्तम् । करोमि ।
आयुष्मन्तम् करोमि करो म्यायुष्मन्त मायुष्मन्तम् करोमि ।
   2.3.10.3(48)- करोमि । सोमः ।
करोमि सोमः सोमः करोमि करोमि सोमः।
51) 2.3.10.3(49)- सोमः । आयुष्मान् ।
सोम आयुष्मा नायुष्मान् थ्सोमः सोम् आयुष्मान् ।
52) 2.3.10.3(50)- आयुष्मान् । सः ।
आयुष्मान् थ्स स आयुष्मा नायुष्मान् थ्सः ।
53) 2.3.10.3(51)- सः । ओषधीभिः ।
स ओषधीभि रोषधीभिः स स ओषधीभिः।
54) 2.3.10.3(52)- ओषधीभिः। यज्ञः।
ओषधीभिर् यज्ञो यज्ञ ओषधीभि रोषधीभिर् यज्ञः ।
55) 2.3.10.3(52)- ओषधीभिः ।
ओषधीभिरित्योषधि - भिः।
56) 2.3.10.3(53)- यूज्ञः । आयुष्मान् ।
यज्ञ आयुष्मा नायुष्मान्. यज्ञो यज्ञ आयुष्मान् ।
57) 2.3.10.3(54)- आयुष्मान् । सः ।
आयुष्मान् थ्स स आयुष्मा नायुष्मान् थ्सः ।
```

```
2.3.10.3(55)- सः । दक्षिणाभिः ।
58)
स दक्षिणाभिर् दक्षिणाभिः स स दक्षिणाभिः ।
59) 2.3.10.3(56)- दक्षिणाभिः। ब्रह्म।
दक्षिणाभिर् ब्रह्म ब्रह्म दक्षिणाभिर् दक्षिणाभिर् ब्रह्म ।
60) 2.3.10.3(57)- ब्रह्म । आयुष्मत् ।
ब्रह्मायुष्म दायुष्मद् ब्रह्म ब्रह्मायुष्मत् ।
61) 2.3.10.3(58)- आयुष्मत् । तत् ।
आयुष्मत् तत् तदायुष्म दायुष्मत् तत् ।
      2.3.10.3(59)- तत् । ब्राह्मणैः ।
तद् ब्राह्मणैर् ब्राह्मणै स्तत् तद् ब्राह्मणैः ।
      2.3.10.3(60)- ब्राह्मणैः । आयुष्मत् ।
ब्राह्मणै रायुष्मदायुष्मद् ब्राह्मणैर् ब्राह्मणै रायुष्मत् ।
64) 2.3.10.3(61)- आयुष्मत् । देवाः ।
आयुष्मद् देवा देवा आयुष्म दायुष्मद् देवाः ।
    2.3.10.3(62)- देवाः । आयुष्मन्तः ।
देवा आयुष्मन्त आयुष्मन्तो देवा देवा आयुष्मन्तः।
      2.3.10.3(63)- आयुष्मन्तः । ते ।
आयुष्मन्त स्ते त आयुष्मन्त आयुष्मन्त स्ते ।
67) 2.3.10.3(64)- ते । अमृतेन ।
ते ऽमृतेना मृतेन ते ते ऽमृतेन।
```

```
68) 2.3.10.3(65)- अमृतेन । पितरः ।
अमृतेन पितरः पितरो ऽमृतेना मृतेन पितरः ।
69) 2.3.10.3(66)- पितरः । आयुष्मन्तः ।
पितर आयुष्मन्त आयुष्मन्तः पितरः पितर आयुष्मन्तः ।
70) 2.3.10.3(67)- आयुष्मन्तः । ते ।
आयुष्मन्त स्ते त आयुष्मन्त आयुष्मन्त स्ते ।
71) 2.3.10.3(68)- ते । स्वधया ।
ते स्वधया स्वधया ते ते स्वधया ।
72) 2.3.10.3(69)— स्वधया । आयुष्मन्तः ।
स्वधया ऽऽयुष्मन्त आयुष्मन्तः स्वधया स्वधया ऽऽयुष्मन्तः ।
73) 2.3.10.3(69)- स्वधया।
स्वधयेति स्व – धया ।
74) 2.3.10.3(70)- आयुष्पन्तः । तेन ।
आयुष्मन्त स्तेन तेनायुष्मन्त आयुष्मन्त स्तेन ।
75) 2.3.10.3(71)- तेन । त्वा ।
तेन त्वा त्वा तेन तेन त्वा।
76) 2.3.10.3(72)- त्वा । आयुषा ।
त्वा ऽऽयुषा ऽऽयुषा त्वा त्वा ऽऽयुषा ।
77) 2.3.10.3(73)- आयुषा । आयुष्मन्तम् ।
आयुषा ऽऽयुष्मन्त मायुष्मन्त मायुषा ऽऽयुषा ऽऽयुष्मन्तम् ।
```

कृष्ण यजुर्वेदीय जटापाठः (पद सहित)-TS 2.3

======

2.3.11 <u>अनुवाकम् 11 – जटा</u>

```
2.3.11.1(1) – अग्निम् । वै ।
अग्निं वै वा अग्नि मग्निं वै।
2) 2.3.11.1(2)- वै। एतस्य।
वा एत स्यैतस्य वै वा एतस्य ।
   2.3.11.1(3)- एतस्यं । शरीरम् ।
एतस्य शरीर(ग्म्) शरीर मेतस्यैतस्य शरीरम् ।
4) 2.3.11.1(4)- शरीरम् । गच्छति ।
शरीरम् गच्छति गच्छति शरीर(ग्म्) शरीरम् गच्छति ।
   2.3.11.1(5)— गच्छति । सोमम् ।
गच्छति सोम(ग्म्) सोमम् गच्छति गच्छति सोमम् ।
6) 2.3.11.1(6)- सोमम् । रसः ।
सोम(ग्म्) रसो रसः सोम(ग्म्) सोम्(ग्म्) रसः ।
7) 2.3.11.1(7)- रसः । वरुणः ।
रसो वरुणो वरुणो रसो रसो वरुणः ।
8) 2.3.11.1(8)- वरुणः। एनम्।
वरुण एन मेनं वरुणो वरुण एनम्।
     2.3.11.1(9)- एनम् । वरुणपाञ्चेन ।
9)
एनं वरुणपाञ्चेन वरुणपाञ्चेनेन मेनं वरुणपाञ्चेन ।
10) 2.3.11.1(10)- वरुणपाशेन । गृह्णाति ।
वरुणपाशेन गृह्णाति गृह्णाति वरुणपाशेन वरुणपाशेन गृह्णाति ।
```

```
2.3.11.1(10) - वरुणपाशेन ।
11)
वरुणपाशेनेति वरुण - पाशेन ।
12) 2.3.11.1(11) – गृह्णाति । सरस्वतीम् ।
गृह्णाति सरस्वती(गम्) सरस्वतीम् गृह्णाति गृह्णाति सरस्वतीम्।
13) 2.3.11.1(12)- सरस्वतीम् । वाक् ।
सरस्वतीं वाग् वाख् सरस्वती(ग्म्) सरस्वतीं वाक् ।
     2.3.11.1(13) - वाक् । अग्नाविष्णू ।
वागग्नाविष्णू अग्नाविष्णू वाग् वागग्नाविष्णू ।
15) 2.3.11.1(14)- अग्नाविष्णू । आत्मा ।
अग्नाविष्णू आत्मा ऽऽत्मा ऽग्नाविष्णू अग्नाविष्णू आत्मा ।
    2.3.11.1(14)- अग्नाविष्णू ।
अग्नाविष्णू इत्यग्ना – विष्णू ।
     2.3.11.1(15) – आत्मा । यस्य ।
आत्मा यस्य यस्यात्मा ऽऽत्मा यस्य ।
18) 2.3.11.1(16)- यस्य । ज्योक ।
यस्य ज्योग् ज्योग् यस्य यस्य ज्योक् ।
19) 2.3.11.1(17)- ज्योक् । आमयति ।
ज्योगामयं त्यामयति ज्योग् ज्योगामयति ।
20) 2.3.11.1(18)- आमयति । यः ।
आमयति यो य आमय त्यामयति यः।
```

```
21) 2.3.11.1(19)- यः। ज्योगामयावी।
यो ज्योगामयावी ज्योगामयावी यो यो ज्योगामयावी।
22) 2.3.11.1(20)- ज्योगांमयावी । स्यात् ।
ज्योगामयावी स्याथ् स्याज् ज्योगामयावी ज्योगामयावी स्यात् ।
23) 2.3.11.1(20)- ज्योगामयावी ।
ज्योगामयावीति ज्योक् - आमयावी ।
24) 2.3.11.1(21)- स्यात्। यः।
स्याद् यो यः स्याथ् स्याद् यः ।
25) 2.3.11.1(22)- यः।वा।
यो वा वा यो यो वा।
26) 2.3.11.1(23)- वा । कामयेत ।
वा कामयेत कामयेत वा वा कामयेत।
27) 2.3.11.1(24)- कामयेत । सर्वम् ।
कामयेत सर्व(ग्म्) सर्वम् कामयेत कामयेत सर्वम्।
28) 2.3.11.1(25)— सर्वम् । आयुः ।
सर्व मायु रायुः सर्व(गम्) सर्व मायुः ।
29) 2.3.11.1(26)- आयुः । इयाम् ।
आयुं रिया मिया मायु रायुं रियाम् ।
30) 2.3.11.1(27)- इयाम् । इति ।
इया मितीतीया मिया मिति ।
```

```
31) 2.3.11.1(28)— इति । तस्मै ।
इति तस्मै तस्मा इतीति तस्मै ।
32) 2.3.11.1(29)- तस्मै । एताम् ।
तस्मा एता मेताम् तस्मै तस्मा एताम् ।
33) 2.3.11.1(30) – एताम् । इष्टिम् ।
एता मिष्टि मिष्टि मेता मेता मिष्टिम्।
34) 2.3.11.1(31)- इष्टिम् । निः ।
इष्टिम् निर् णिरिष्टि मिष्टिम् निः ।
35) 2.3.11.1(32)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
    2.3.11.1(33)- वपेत् । आग्नेयम् ।
वपे दाग्नेय माग्नेयं वपेद् वपे दाग्नेयम्।
    2.3.11.1(34)- आग्नेयम् । अष्टाकपालम् ।
आग्नेय मष्टाकपाल मष्टाकपाल माग्नेय माग्नेय मष्टाकपालम् ।
38) 2.3.11.1(35)- अष्टाकपालम् । सौम्यम् ।
अष्टाकंपाल(ग्म्) सौम्य(ग्म्) सौम्य मष्टाकंपाल मष्टाकंपाल(ग्म्) सौम्यम् ।
39) 2.3.11.1(35)— अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
40) 2.3.11.1(36)- सौम्यम् । चरुम् ।
सौम्यम् चरुम् चरु(गम्) सौम्य(गम्) सौम्यम् चरुम् ।
```

```
2.3.11.1(37) – चरुम् । वारुणम् ।
चुरुं वारुणं वारुणम् चुरुम् चुरुं वारुणम्।
   2.3.11.1(38) – वारुणम् । दशकपालम् ।
वारुणम् दशंकपालम् दशंकपालं वारुणं वारुणम् दशंकपालम् ।
43) 2.3.11.1(39) – दशकपालम् । सारस्वतम् ।
दशकपाल(ग्म्) सारस्वत(ग्म्) सारस्वतम् दशकपालम् दशकपाल(ग्म्) सारस्वतम् ।
     2.3.11.1(39) – दशकपालम् ।
दशकपालमिति दश – कपालम् ।
    2.3.11.1(40) — सारस्वतम् । चरुम् ।
सारस्वतम् चरुम् चरु(गम्) सारस्वत(गम्) सारस्वतम् चरुम् ।
46) 2.3.11.1(41)- चुरुम्। आग्नावैष्णवम्।
चरु माग्नावैष्णुव माग्नावैष्णुवम् चुरुम् चुरु माग्नावैष्णुवम् ।
47) 2.3.11.1(42)- आग्नावैष्णवम् । एकादशकपालम् ।
आग्नावैष्णव मेकांदशकपाल मेकांदशकपाल माग्नावैष्णव माग्नावैष्णव मेकांदशकपालम् ।
48) 2.3.11.1(42)- आग्नावैष्णवम् ।
आग्नावैष्णवमित्याग्ना – वैष्णवम् ।
49) 2.3.11.1(43)- एकादशकपालम् । अग्नेः ।
एकादशकपाल मग्ने रग्ने रेकादशकपाल मेकादशकपाल मग्नेः।
50) 2.3.11.1(43)- एकादशकपालम् ।
एकादशकपालमित्येकादश – कपालम् ।
```

```
51) 2.3.11.1(44)- अग्नेः । एव ।
अग्ने रेवै वाग्ने रग्ने रेव ।
52) 2.3.11.1(45)- एव । अस्य ।
एवा स्यास्यै वैवास्य ।
    2.3.11.1(46)- अस्य । शरीरम् ।
अस्य रारीर(ग्म्) रारीर मस्यास्य रारीरम् ।
54) 2.3.11.1(47)- श्ररीरम् । निष्क्रीणार्ति ।
शरीरम् निष्क्रीणाति निष्क्रीणाति शरीर्(गम्) शरीरम् निष्क्रीणाति ।
    2.3.11.1(48)— निष्क्रीणाति । सोमात् ।
निष्क्रीणाति सोमाथ् सोमान् निष्क्रीणाति निष्क्रीणाति सोमात् ।
56) 2.3.11.1(48)- निष्क्रीणाति ।
निष्क्रीणातीति निः – क्रीणाति ।
57) 2.3.11.1(49)- सोमात् । रसम् ।
सोमाद् रस्(ग्म्) रस्(ग्म्) सोमाथ् सोमाद् रसम्।
58) 2.3.11.1(50)- रसम् । वारुणेन ।
रसं वारुणेन वारुणेन रस्(ग्म्) रसं वारुणेन।
      2.3.11.2(1)- वारुणेन । एव ।
वारुणे नैवैव वारुणेन वारुणे नैव।
      2.3.11.2(2)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
```

```
2.3.11.2(3)- एनम् । वरुणपाशात् ।
3)
एनं वरुणपाशाद् वरुणपाशादेन मेनं वरुणपाशात्।
4)
     2.3.11.2(4)- वरुणपाशात् । मुञ्चति ।
वरुणपाशान् मुञ्चति मुञ्चति वरुणपाशाद् वरुणपाशान् मुञ्चति ।
      2.3.11.2(4) – वरुणपाशात्।
5)
वरुणपाशादितिं वरुण - पाशात्।
     2.3.11.2(5)- मुञ्चति । सारस्वतेन ।
6)
मुञ्चति सारस्वतेन सारस्वतेन मुञ्चति मुञ्चति सारस्वतेन ।
      2.3.11.2(6)— सारस्वतेन । वाचम् ।
सारस्वतेन वाचं वाच(ग्म्) सारस्वतेन सारस्वतेन वाचम् ।
8) 2.3.11.2(7)- वाचम् । दुधाति ।
वाचम् दधाति दधाति वाचं वाचम् दधाति ।
     2.3.11.2(8)- दधाति । अग्निः ।
दधा त्यग्नि रग्निर् दधाति दधा त्यग्निः ।
10) 2.3.11.2(9)- अग्निः। सर्वाः।
अग्निः सर्वाः सर्वा अग्नि रग्निः सर्वाः ।
11) 2.3.11.2(10)— सर्वाः । देवताः ।
सर्वा देवता देवताः सर्वाः सर्वा देवताः ।
12) 2.3.11.2(11)- देवताः । विष्णुः ।
देवता विष्णुर् विष्णुर् देवता देवता विष्णुः ।
```

```
13) 2.3.11.2(12)- विष्णुः। यज्ञः।
विष्णुर् यज्ञो यज्ञो विष्णुर् विष्णुर् यज्ञः ।
14) 2.3.11.2(13)- यज्ञः । देवताभिः ।
यज्ञो देवताभिर् देवताभिर् यज्ञो यज्ञो देवताभिः ।
15) 2.3.11.2(14)- देवताभिः। च।
देवताभिश्च च देवताभिर् देवताभिश्च।
16) 2.3.11.2(15)- च।एव।
चैवैव च चैव।
17) 2.3.11.2(16)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
18) 2.3.11.2(17)- एनम्। यज्ञेन।
एनं यज्ञेन यज्ञेनेन मेनं यज्ञेन ।
19) 2.3.11.2(18)- यज्ञेन । च ।
यज्ञेन च च यज्ञेन यज्ञेन च।
20) 2.3.11.2(19)- च। भिषज्यति।
च भिषज्यति भिषज्यति च च भिषज्यति ।
21) 2.3.11.2(20)- भिषज्यति । उत ।
भिषज्य त्युतोत भिषज्यति भिषज्य त्युत ।
22) 2.3.11.2(21)- उत । यदि ।
उत यदि यद्युतोत यदि ।
```

```
23) 2.3.11.2(22)- यदि । <u>इ</u>तासुः ।
यदीतासुं रितासुर् यदि यदीतासुः ।
    2.3.11.2(23)- इतासुः । भवति ।
इतासुर् भवति भवती तासु रितासुर् भवति ।
    2.3.11.2(23)- इतासुः ।
इतासुरितीत – असुः।
26) 2.3.11.2(24)- भवति । जीवति ।
भवति जीवति जीवति भवति भवति जीवति।
27) 2.3.11.2(25)- जीवति । एव ।
जीव त्येवैव जीवति जीव त्येव।
28) 2.3.11.2(26)- एव । यत् ।
एव यद् यदेवैव यत्।
29) 2.3.11.2(27)- यत् । नवम् ।
यन् नवम् नवं यद् यन् नवम् ।
30) 2.3.11.2(28)- नवम् । ऐत् ।
नव मैदैन् नवम् नव मैत्।
31) 2.3.11.2(29)- ऐत्। तत्।
ऐत् तत् तदैदैत् तत्।
32) 2.3.11.2(30)- तत्। नवनीतम्।
तन् नवनीतम् नवनीतम् तत् तन् नवनीतम् ।
```

```
2.3.11.2(31)- नवनीतम् । अभवत् ।
33)
नवनीत मभव दभवन् नवनीतम् नवनीत मभवत्।
34) 2.3.11.2(31)- नवनीतम्।
नवनीतमिति नव – नीतम्।
35) 2.3.11.2(32)- अभवत् । इति ।
अभव दिती त्यभव दभव दिति ।
36) 2.3.11.2(33)- इति । आज्यम् ।
इत्याज्य माज्य मिती त्याज्यम्।
37) 2.3.11.2(34)- आज्यम् । अव ।
आज्य मवावाज्य माज्य मव ।
38) 2.3.11.2(35)- अव । ईक्षते ।
अवैक्षत ईक्षते ऽवावैक्षते ।
     2.3.11.2(36)- ईक्षते । रूपम् ।
ईक्षते रूप(ग्म्) रूप मींक्षत ईक्षते रूपम्।
   2.3.11.2(37)- रूपम्। एव।
रूप मेवैव रूप(ग्म्) रूप मेव।
41) 2.3.11.2(38)- एव । अस्य ।
एवा स्यास्यै वैवास्य ।
    2.3.11.2(39)- अस्य । एतत् ।
अस्यैत देत दस्या स्यैतत्।
```

```
43) 2.3.11.2(40)- एतत् । महिमानम् ।
एतन् महिमानम् महिमानं मेतदेतन् महिमानम् ।
44) 2.3.11.2(41)— महिमानम् । व्याचष्टे ।
। ॥ ।
45) 2.3.11.2(42)- व्याचष्टे । अश्विनोः ।
्याचष्टे ऽश्विनो रश्विनोर् व्याचष्टे व्याचष्टे ऽश्विनोः ।
46) 2.3.11.2(42)- व्याचष्टे।
व्याचष्ट इति वि – आचष्टे ।
47) 2.3.11.2(43)- अश्विनोः । प्राणः ।
48) 2.3.11.2(44)- प्राणः। असि।
प्राणी उस्यसि प्राणः प्राणी ऽसि ।
49) 2.3.11.2(44)- प्राणः ।
प्राण इति प्र – अनः ।
50) 2.3.11.2(45)- असि । इति ।
असीती त्यस्यसीति ।
51) 2.3.11.2(46)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह ।
52) 2.3.11.2(47)– आह । अश्विनौ ।
। ।
आहाश्विना वश्विना वाहाहा श्विनौ ।
```

```
53) 2.3.11.2(48)- अश्विनौ । वै ।
अश्विनौ वै वा अश्विना वश्विनौ वै।
54) 2.3.11.2(49)- वै। देवानाम्।
वै देवानाम् देवानां वै वै देवानाम्।
55) 2.3.11.2(50)- देवानाम् । भिषजौ ।
देवानाम् भिषजौ भिषजौ देवानाम् देवानाम् भिषजौ ।
   2.3.11.3(1)— भिषजौ । ताभ्याम् ।
भिषजौ ताभ्याम् ताभ्याम् भिषजौ भिषजौ ताभ्याम् ।
2) 2.3.11.3(2)- ताभ्याम् । एव ।
ताभ्या मेवैव ताभ्याम् ताभ्या मेव।
3) 2.3.11.3(3)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
4) 2.3.11.3(4)- अस्मै । भेषजम् ।
। । । । । । अस्मै भेषजम् । अस्मै भेषजम् ।
5) 2.3.11.3(5)- भेषजम् । करोति ।
भेषजम् करोति करोति भेषुजम् भेषुजम् करोति ।
6) 2.3.11.3(6) – करोति । इन्द्रस्य ।
करोती न्द्रस्ये न्द्रस्य करोति करोती न्द्रस्य।
7) 2.3.11.3(7)- इन्द्रस्य । प्राणः ।
इन्द्रस्य प्राणः प्राण इन्द्रस्ये न्द्रस्य प्राणः ।
```

```
2.3.11.3(8)- प्राणः । असि ।
प्राणी ऽस्यसि प्राणः प्राणी ऽसि ।
9) 2.3.11.3(8)- प्राणः।
प्राण इति प्र – अनः।
10) 2.3.11.3(9)- असि । इति ।
असीती त्यस्यसीति ।
11) 2.3.11.3(10)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह ।
12) 2.3.11.3(11)- आह । इन्द्रियम् ।
आहे न्द्रिय मिन्द्रिय माहाहे न्द्रियम् ।
13) 2.3.11.3(12)- इन्द्रियम् । एव ।
इन्द्रिय मेवैवे न्द्रिय मिन्द्रिय मेव।
14) 2.3.11.3(13)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
15) 2.3.11.3(14)— अस्मिन्न् । एतेन ।
अस्मिन् नेते नैतेनास्मिन् नस्मिन् नेतेन ।
16) 2.3.11.3(15)- एतेन । दधाति ।
एतेन दधाति दधा त्येते नैतेन दधाति ।
17) 2.3.11.3(16) – दधाति । मित्रावरुणयोः ।
दधाति मित्रावरुणयोर् मित्रावरुणयोर् दधाति दधाति मित्रावरुणयोः ।
```

```
18) 2.3.11.3(17)- मित्रावरुणयोः । प्राणः ।
मित्रावरुणयोः प्राणः प्राणो मित्रावरुणयोर् मित्रावरुणयोः प्राणः ।
19) 2.3.11.3(17)- मित्रावरुणयोः ।
मित्रावरुणयोरिति मित्रा - वरुणयोः ।
20) 2.3.11.3(18)- प्राणः । असि ।
प्राणीं उस्यसि प्राणः प्राणीं उसि ।
21) 2.3.11.3(18)- प्राणः ।
प्राण इति प्र – अनः ।
22) 2.3.11.3(19)- असि । इति ।
असीती त्यस्यसीति ।
23) 2.3.11.3(20)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह।
24) 2.3.11.3(21)- आह । प्राणापानौ ।
आह प्राणापानौ प्राणापाना वाहाह प्राणापानौ ।
25) 2.3.11.3(22)- प्राणापानौ । एव ।
प्राणापाना वेवैव प्राणापानौ प्राणापाना वेव ।
26) 2.3.11.3(22)- प्राणापानौ ।
प्राणापानाविति प्राण - अपानौ ।
27) 2.3.11.3(23)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
```

```
28) 2.3.11.3(24)- अस्मिन्न् । एतेन ।
अस्मिन् नेते नैतेनास्मिन् नस्मिन् नेतेन ।
29) 2.3.11.3(25)- एतेन । दधाति ।
एतेन दधाति दधा त्येते नैतेन दधाति ।
30) 2.3.11.3(26)- दधाति । विश्वेषाम् ।
दधाति विश्वेषां विश्वेषाम् दधाति दधाति विश्वेषाम् ।
31) 2.3.11.3(27)- विश्वेषाम् । देवानाम् ।
32) 2.3.11.3(28)- देवानाम् । प्राणः ।
देवानाम् प्राणः प्राणो देवानाम् देवानाम् प्राणः ।
33) 2.3.11.3(29)- प्राणः । असि ।
प्राणी उस्यसि प्राणः प्राणी उसि ।
34) 2.3.11.3(29)- प्राणः ।
प्राण इति प्र – अनः।
35) 2.3.11.3(30)- असि । इति ।
असीती त्यस्यसीति ।
36) 2.3.11.3(31)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह ।
37) 2.3.11.3(32)- आह । वीर्यम् ।
आह वीर्यं वीर्य माहाह वीर्यम् ।
```

```
2.3.11.3(33)- वीर्यम् । एव ।
38)
वीर्य मेवैव वीर्यं वीर्य मेव।
39) 2.3.11.3(34)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
40) 2.3.11.3(35)- अस्मिन्न् । एतेन ।
अस्मिन् नेते नैतेनास्मिन् नस्मिन् नेतेन ।
41) 2.3.11.3(36)- एतेन । दधाति ।
एतेन दधाति दधा त्येतेनैतेन दधाति ।
    2.3.11.3(37) – दधाति । घृतस्य ।
द्धाति घृतस्य घृतस्य दधाति दधाति घृतस्य ।
43) 2.3.11.3(38) – घृतस्य । धाराम् ।
घृतस्य धाराम् धाराम् घृतस्य घृतस्य धाराम् ।
44) 2.3.11.3(39)- धाराम् । अमृतस्य ।
धारा ममृतस्या मृतस्य धाराम् धारा ममृतस्य ।
४५) २.३.११.३(४०)- अमृतस्य । पन्थाम् ।
। । । ॥
अमृतस्य पन्थाम् पन्था ममृतस्या मृतस्य पन्थाम् ।
46) 2.3.11.3(41)- पन्थाम् । इति ।
पन्था मितीति पन्थाम् पन्था मिति ।
47) 2.3.11.3(42)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह ।
```

```
2.3.11.3(43) – आह । यथायजुः ।
48)
आह यथायजुर् यथायजु राहाह यथायुजुः ।
49) 2.3.11.3(44)- यथायजुः । <u>ए</u>व ।
यथायजु रेवैव यथायुजुर् यथायुजु रेव।
50) 2.3.11.3(44)- यथायजुः ।
यथायजुरिति यथा – यजुः ।
51) 2.3.11.3(45)- एव । एतत् ।
एवैत देत देवैवैतत्।
52) 2.3.11.3(46)- एतत् । पावमानेन ।
प्तत् पावमानेन पावमाने नैतदेतत् पावमानेन ।
53) 2.3.11.3(47)- पावमानेन । त्वा ।
।
पावमानेन त्वा त्वा पावमानेन पावमानेन त्वा ।
54) 2.3.11.3(48)- त्वा । स्तोमेन ।
त्वा स्तोमेन स्तोमेन त्वा त्वा स्तोमेन।
55) 2.3.11.3(49)— स्तोमेन । इति ।
स्तोमेने तीति स्तोमेन स्तोमेने ति ।
56) 2.3.11.3(50)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह ।
      2.3.11.4(1)- आह । प्राणम् ।
आह प्राणम् प्राण माहाह प्राणम् ।
```

```
2.3.11.4(2) - प्राणम् । एव ।
2)
प्राण मेवैव प्राणम् प्राण मेव।
   2.3.11.4(2)- प्राणम् ।
3)
प्राणमिति प्र – अनम्।
    २.३.११.४(३) – एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन् ।
     2.3.11.4(4)- अस्मिन्न् । एतेन ।
5)
अस्मिन् नेते नैतेनास्मिन् नस्मिन् नेतेन ।
6) 2.3.11.4(5)- एतेन । दधाति ।
एतेन दधाति दधा त्येतेनैतेन दधाति ।
     2.3.11.4(6)- दधाति । बृहद्रथन्तरयोः ।
दधाति बृहद्रथन्तरयोर् बृहद्रथन्तरयोर् दधाति दधाति बृहद्रथन्तरयोः ।
      2.3.11.4(7)- बृहद्रथन्तरयोः । त्वा ।
बृहद्रथन्तरयो स्त्वा त्वा बृहद्रथन्तरयोर् बृहद्रथन्तरयो स्त्वा ।
   2.3.11.4(7)- बृहद्रथन्तरयोः ।
9)
बृहद्रथन्तरयोरिति बृहत् - रथन्तरयोः ।
10) 2.3.11.4(8)- त्वा । स्तोमेन ।
त्वा स्तोमेन स्तोमेन त्वा त्वा स्तोमेन।
11) 2.3.11.4(9)— स्तोमेन । इति ।
स्तोमेने तीति स्तोमेन स्तोमेने ति
```

12) 2.3.11.4(10)- इति । आह । । इत्याहाहे तीत्याह । 13) 2.3.11.4(11)- आह । ओर्जः । आहौज ओजं आहाहौजः। 14) 2.3.11.4(12)- ओजः। एव। ओजं एवैवौज ओजं एव । 15) 2.3.11.4(13)- एव । अस्मिन्न् । एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् । 16) 2.3.11.4(14)- अस्मिन्न् । एतेन । अस्मिन् नेते नैतेनास्मिन् नस्मिन् नेतेन । 17) 2.3.11.4(15)- एतेन । दधाति । एतेन दधाति दधा त्येतेनैतेन दधाति । 18) 2.3.11.4(16)- दधाति । अग्नेः । दधा त्यग्ने रग्नेर् दधाति दधा त्यग्नेः । 19) 2.3.11.4(17)- अग्नेः । त्वा । " अग्ने स्त्वा त्वा ऽग्ने रग्ने स्त्वा । 20) 2.3.11.4(18)- त्वा । मात्रया । त्वा मात्रया मात्रया त्वा त्वा मात्रया। 21) 2.3.11.4(19)- मात्रया। इति । मात्रयेतीति मात्रया मात्रयेति ।

```
2.3.11.4(20)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह।
23) 2.3.11.4(21)- आह । आत्मानम् ।
आहात्मान मात्मान माहाहात्मानम् ।
24) 2.3.11.4(22)- आत्मानम् । एव ।
आत्मान मेवैवात्मान मात्मान मेव।
25) 2.3.11.4(23)- एव । अस्मिन् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन् ।
    2.3.11.4(24)- अस्मिन्न् । एतेन ।
अस्मिन् नेते नैतेनास्मिन् नस्मिन् नेतेन ।
27) 2.3.11.4(25)- एतेन । दधाति ।
एतेन दधाति दधा त्येतेनैतेन दधाति ।
     2.3.11.4(26)- दधाति । ऋत्विजः ।
दधा त्यृत्विजं ऋत्विजों दधाति दधा त्यृत्विजः ।
    2.3.11.4(27)- ऋत्विजः । परि ।
ऋत्विजः परि पर्यृत्विज ऋत्विजः परि ।
30) 2.3.11.4(28)- परि । आहुः ।
पर्याहु राहुः परि पर्याहुः ।
31) 2.3.11.4(29)- आहुः । यावन्तः ।
आहुर् यावन्तो यावन्त आहु राहुर् यावन्तः ।
```

```
32) 2.3.11.4(30)- यावन्तः । एव ।
। । ।
यावन्त <u>ए</u>वैव यावन्तो यावन्त <u>ए</u>व ।
    2.3.11.4(31) – एव । ऋत्विजः ।
एव र्त्विज ऋत्विज एवैव र्त्विजः।
34) 2.3.11.4(32)- ऋत्विजः । ते ।
ऋत्विज स्ते त ऋत्विज ऋत्विज स्ते।
35) 2.3.11.4(33)- ते। एनम्।
त एन मेनम् ते त एनम्।
    2.3.11.4(34)- एनम् । भिषज्यन्ति ।
एनम् भिषज्यन्ति भिषज्य न्त्येन मेनम् भिषज्यन्ति ।
37) 2.3.11.4(35)- भिषज्यन्ति । ब्रह्मणः ।
। ।
भिषज्यन्ति ब्रह्मणो ब्रह्मणो भिषज्यन्ति भिषज्यन्ति ब्रह्मणः ।
38) 2.3.11.4(36)- ब्रह्मणः । हस्तम् ।
ब्रह्मणो हस्त(गम्) हस्तम् ब्रह्मणो ब्रह्मणो हस्तम् ।
39) 2.3.11.4(37)- हस्तम् । अन्वारभ्य । (GS-2.3-29)
हस्तं मन्वारभ्यां न्वारभ्य हस्त(ग्म्) हस्तं मन्वारभ्य ।
40) 2.3.11.4(38)- अन्वारभ्य । परि । (GS-2.3-29)
अन्वारभ्य परि पर्यन्वारभ्या न्वारभ्य परि ।
41) 2.3.11.4(38)- अन्वारभ्य । (GS-2.3-29)
अन्वारभ्येत्यनु – आरभ्यं ।
```

```
2.3.11.4(39)- परि । आहुः । (GS-2.3-29)
पर्याहु राहुः परि पर्याहुः ।
     2.3.11.4(40)- आहु: । एकधा । (GS-2.3-29)
आहु रेक धैकधा ऽऽहु राहु रेकधा ।
   2.3.11.4(41) — एकधा । एव । (GS-2.3-29)
एक धैवैवैक धैकधैव।
45) 2.3.11.4(41)- एकधा। (GS-2.3-29)
एकधेत्येक - धा।
   2.3.11.4(42)- एव । यजमाने । (GS-2.3-29)
एव यजमाने यजमान एवैव यजमाने ।
47) 2.3.11.4(43)- यजमाने । आयुः । (GS-2.3-29)
यजमान आयु रायुर् यजमाने यजमान आयुः ।
48) 2.3.11.4(44)- आयुः । दधति ।
आयुर् दधति दध त्यायु रायुर् दधति ।
49) 2.3.11.4(45)- दधति । यत् ।
दधित यद् यद् दधित दधित यत्।
50) 2.3.11.4(46)- यत्। एव।
यदेवैव यद् यदेव।
51) 2.3.11.4(47)— एव । तस्य ।
.-
एव तस्य तस्यैवैव तस्य ।
```

```
52) 2.3.11.4(48)- तस्य । तत् ।
तस्य तत् तत् तस्य तस्य तत् ।
53) 2.3.11.4(49)- तत् । हिरण्यात् ।
तिद्धरण्या द्धिरण्यात् तत् त द्धिरण्यात् ।
54) 2.3.11.4(50)- हिरण्यात् । घृतम् ।
हिरण्याद् घृतम् घृत(ग्म्) हिरण्या द्धिरण्याद् घृतम् ।
      2.3.11.5(1)- घृतम् । निः । (GS-2.3-30)
घृतम् निर् णिर् घृतम् घृतम् निः ।
      2.3.11.5(2)- निः। पिबति। (GS-2.3-30)
निष् पिंबति पिबति निर् णिष् पिंबति ।
     2.3.11.5(3)- पिबति । आयुः । (GS-2.3-30)
पिब त्यायु रायुः पिबति पिब त्यायुः ।
4) 2.3.11.5(4)- आयुः । वै । (GS-2.3-30)
आयुर् वै वा आयु रायुर् वै।
   2.3.11.5(5)- वै । घृतम् ।
वै घृतम् घृतं वै वै घृतम्।
   2.3.11.5(6)- घृतम् । अमृतम् ।
घृत ममृत ममृतम् घृतम् घृत ममृतम् ।
7) 2.3.11.5(7)- अमृतम् । हिरण्यम् ।
अमृत(ग्म्) हिरण्य(ग्म्) हिरण्य ममृत ममृत(ग्म्) हिरण्यम् ।
```

```
8) 2.3.11.5(8)- हिरण्यम् । अमृतात् ।
हिरण्य मुमृता दुमृता द्धिरण्य(ग्म्) हिरण्य मुमृतात् ।
9) 2.3.11.5(9)- अमृतात् । एव ।
अमृतां देवै वामृतां दुमृतां देव ।
10) 2.3.11.5(10)- एव । आयुः ।
एवायु रायु रेवैवायुः।
11) 2.3.11.5(11)- आयुः । निः ।
आयुर् निर् णि रायु रायुर् निः ।
12) 2.3.11.5(12)- निः। पिबति।
निष् पिंबति पिबति निर् णिष् पिंबति ।
13) 2.3.11.5(13)- पिबति । शतमानम् ।
पिबति श्तमान(ग्म्) श्तमानम् पिबति पिबति शतमानम् ।
14) 2.3.11.5(14)- श्रातमानम् । भवति ।
ञ्नतमानम् भवति भवति ञ्नतमान(गम्) ञातमानम् भवति ।
15) 2.3.11.5(14)- शतमानम्।
शतमानमिति शत – मानम्।
16) 2.3.11.5(15)- भवति । शतायुः ।
भवति शतायुः शतायुर् भवति भवति शतायुः ।
17) 2.3.11.5(16)- श्रातायुः । पुरुषः ।
ञ्जातायुः पुरुषः पुरुषः ञ्जातायुः ज्ञातायुः पुरुषः ।
```

```
18) 2.3.11.5(16)- रातायुः ।
शतायुरिति शत – आयुः।
19) 2.3.11.5(17)- पुरुषः । शतेन्द्रियः ।
पुरुषः शतेन्द्रियः शतेन्द्रियः पुरुषः पुरुषः शतेन्द्रियः ।
20) 2.3.11.5(18)- शतेन्द्रियः । आयुषि ।
रातेन्द्रिय आयुष्यायुषि रातेन्द्रियः रातेन्द्रिय आयुषि ।
21) 2.3.11.5(18)- शतेन्द्रियः।
शतेन्द्रिय इति शत – इन्द्रियः।
22) 2.3.11.5(19)- आयुंषि । <u>ए</u>व ।
आयु ष्येवैवायु ष्यायु ष्येव ।
23) 2.3.11.5(20)- एव । इन्द्रिये ।
एवे न्द्रिय इन्द्रिय एवैवे न्द्रिये।
24) 2.3.11.5(21)- इन्द्रिये। प्रति।
इन्द्रिये प्रति प्रतीन्द्रिय इन्द्रिये प्रति ।
25) 2.3.11.5(22)- प्रति । तिष्ठति ।
प्रति तिष्ठति तिष्ठति प्रति प्रति तिष्ठति ।
26) 2.3.11.5(23)– तिष्ठति । अथो ।
तिष्ठ त्यथो अथो तिष्ठति तिष्ठ त्यथो ।
27) 2.3.11.5(24)- अर्थो । खलुं ।
अथो खलु खल्वथो अथो खलु ।
```

```
2.3.11.5(24)- अर्थो ।
28)
अथो इत्यथो ।
29) 2.3.11.5(25)- खलु । यावतीः ।
खलु यावतीर् यावतीः खलु खलु यावतीः ।
      2.3.11.5(26) — यावतीः । समाः ।
30)
यावतीः समाः समा यावतीर् यावतीः समाः ।
31) 2.3.11.5(27)- समाः । पुष्यन्न् ।
समा एष्यन् नेष्यन् थ्समाः समा एष्यन्न् ।
    2.3.11.5(28)- एष्यन्न् । मन्येत ।
एष्यन् मन्येत मन्येतैष्यन् नेष्यन् मन्येत ।
      2.3.11.5(29) – मन्येत । तावन्मानम् ।
मन्येत तावन्मानम् तावन्मानम् मन्येत मन्येत तावन्मानम् ।
    2.3.11.5(30)- तावन्मानम् । स्यात् ।
तावन्मान(ग्ग्) स्याथ् स्यात् तावन्मानम् तावन्मान(ग्ग्) स्यात् ।
      2.3.11.5(30) - तावन्मानम् ।
35)
तावन्मानमिति तावत् – मानम् ।
      2.3.11.5(31) — स्यात् । समृद्ध्यै ।
स्याथ् समृद्ध्यै समृद्ध्यै स्याथ् स्याथ् समृद्ध्यै ।
37) 2.3.11.5(32)- समृद्ध्यै । <u>इ</u>मम् ।
समृद्ध्या इम मिम(ग्म्) समृद्ध्यै समृद्ध्या इमम्।
```

```
38) 2.3.11.5(32)- समृद्ध्यै।
समृद्ध्या इति सम् – ऋद्ध्यै ।
39) 2.3.11.5(33)- इमम्। अग्ने।
इम मग्ने ऽग्न इम मिम मग्ने।
40) 2.3.11.5(34)- अग्ने । आयुषे ।
अग्न आयुष आयुषे उग्ने उग्न आयुषे।
41) 2.3.11.5(35)- आयुषे। वर्चसे।
आयुषे वर्चसे वर्चस आयुष आयुषे वर्चसे ।
42) 2.3.11.5(36)- वर्चसे। कृधि।
वर्चसे कृधि कृधि वर्चसे वर्चसे कृधि।
43) 2.3.11.5(37)- कृधि। इति।
कृधीतीति कृधि कृधीति ।
44) 2.3.11.5(38)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह ।
45) 2.3.11.5(39)- आह । आयुं: I
आहायु रायुं राहा हायुः ।
46) 2.3.11.5(40)- आयुः । <u>ए</u>व ।
आयुं रेवै वायु रायुरेव ।
47) 2.3.11.5(41)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन् ।
```

```
48) 2.3.11.5(42)- अस्मिन्न् । वर्चः ।
अस्मिन्. वर्चो वर्चो ऽस्मिन् नस्मिन्. वर्चः ।
49) 2.3.11.5(43)- वर्चः । दधाति ।
वर्चो दधाति दधाति वर्चो वर्चो दधाति ।
50) 2.3.11.5(44)- दधाति । विश्वे ।
दधाति विश्वे विश्वे दधाति दधाति विश्वे ।
51) 2.3.11.5(45)- विश्वे । देवाः ।
विश्वे देवा देवा विश्वे विश्वे देवाः ।
52) 2.3.11.5(46)- देवाः । जरदिष्टः ।
देवा जरदष्टिर् जरदष्टिर् देवा देवा जरदिष्टः ।
53) 2.3.11.5(47)- जरदिष्टिः । यथा ।
जरदिष्टर् यथा यथा जरदिष्टर् जरदिष्टर् यथा ।
54) 2.3.11.5(47)- जरदष्टिः ।
जरदष्टिरिति जरत् - अष्टिः।
55) 2.3.11.5(48)- यथा । असत् ।
यथा उस दसद् यथा यथा उसत्।
56) 2.3.11.5(49)- असंत्। इति ।
असदिती त्यस दसदिति ।
57) 2.3.11.5(50)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह ।
```

```
2.3.11.5(51)- आह । जरदष्टिम् ।
58)
आह जरदष्टिम् जरदष्टि माहाह् जरदष्टिम् ।
59) 2.3.11.5(52)- जरदष्टिम् । एव ।
जरदष्टि मेवैव जरदष्टिम् जरदष्टि मेव।
    2.3.11.5(52)- जरदष्टिम् ।
जरदष्टिमिति जरत् – अष्टिम्।
61) 2.3.11.5(53)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
    2.3.11.5(54)- एनम्। करोति।
एनम् करोति करो त्येन मेनम् करोति ।
    2.3.11.5(55)- करोति । अग्निः ।
करो त्यग्नि रग्निः करोति करो त्यग्निः।
64) 2.3.11.5(56)- अग्निः । आयुष्मान् ।
अग्नि रायुष्मा नायुष्मा नग्नि रग्नि रायुष्मान् ।
65) 2.3.11.5(57)- आयुष्मान् । इति ।
आयुष्मा निती त्यायुष्मा नायुष्मा निति ।
    2.3.11.5(58)— इति । हस्तम् ।
इति हस्त(ग्म्) हस्त मितीति हस्तम्।
67) 2.3.11.5(59)- हस्तम् । गृह्णाति ।
हस्तम् गृह्णाति गृह्णाति हस्त(गम्) हस्तम् गृह्णाति ।
```

```
2.3.11.5(60) – गृह्णाति । एते ।
68)
गृह्णा त्येत एते गृह्णाति गृह्णा त्येते।
69) 2.3.11.5(61)- एते। वै।
एते वै वा एत एते वै।
70) 2.3.11.5(62)- वै। देवाः ।
वै देवा देवा वै वै देवाः।
71) 2.3.11.5(63)- देवाः । आयुष्पन्तः ।
देवा आयुष्मन्त आयुष्मन्तो देवा देवा आयुष्मन्तः ।
72) 2.3.11.5(64)- आयुष्मन्तः । ते ।
आयुष्मन्त स्ते त आयुष्मन्त आयुष्मन्त स्ते ।
73) 2.3.11.5(65)- ते। एव।
त एवैव ते त एव।
74) 2.3.11.5(66)— एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन् ।
75) 2.3.11.5(67)- अस्मिन्न् । आयुः ।
अस्मिन् नायु रायुं रस्मिन् नस्मिन् नायुः ।
76) 2.3.11.5(68)- आयुः । दधति ।
आयुर् दधित दध त्यायु रायुर् दधित ।
77) 2.3.11.5(69)— दधति । सर्वम् ।
दधित सर्व(ग्म्) सर्वम् दधित दधित सर्वम् ।
```

जटापाठः - अनुवाकम् 11 - TS 2.3.11

=======

```
2.3.12 <u>अनुवाकम् 12 – जटा</u>
```

```
2.3.12.1(1) — प्रजापतिः । वरुणाय ।
प्रजापतिर् वरुणाय वरुणाय प्रजापतिः प्रजापतिर् वरुणाय ।
    2.3.12.1(1)- प्रजापतिः ।
प्रजापतिरितिं प्रजा – पृतिः ।
   2.3.12.1(2)- वरुणाय । अश्वम् ।
ा ॥ ॥ ॥ वरुणायाश्च मश्चं वरुणाय वरुणायाश्चम्।
4) 2.3.12.1(3)- अश्वम् । <u>अनय</u>त् ।
अश्वं मनय दनय दश्व मश्वं मनयत् ।
    2.3.12.1(4)- अनयत् । सः ।
अनयथ् स सो ऽनय दनयथ् सः ।
   2.3.12.1(5)— सः । स्वाम् ।
स स्वा(ग्ग्) स्वा(ग्म्) स स स्वाम्।
    2.3.12.1(6)— स्वाम् । <u>दे</u>वताम् ।
स्वाम् देवताम् देवता(ग्ग्) स्वा(ग्ग्) स्वाम् देवताम् ।
8) 2.3.12.1(7)- देवताम् । आर्च्छत् ।
वेवता मार्च्छ दार्च्छद् देवताम् देवता मार्च्छत्।
9) 2.3.12.1(8)- आर्च्छत्। सः।
आर्च्छथ् स स आर्च्छ दार्च्छथ् सः ।
```

```
10) 2.3.12.1(9)- सः । परि ।
स परि परि स स परि ।
11) 2.3.12.1(10)- परि । अदीर्यत ।
पर्यदीर्यता दीर्यत परि पर्यदीर्यत ।
12) 2.3.12.1(11)- अदीर्यत । सः ।
अदीर्यत स सो ऽदीर्यता दीर्यत सः।
13) 2.3.12.1(12)- सः। एतम्।
स एत मेत(ग्म्) स स एतम्।
14) 2.3.12.1(13)- एतम् । वारुणम् ।
एतं वारुणं वारुण मेत मेतं वारुणम्।
   2.3.12.1(14)— वारुणम् । चतुष्कपालम् ।
——
ा । । ।
वारुणम् चतुष्कपालम् चतुष्कपालं वारुणं वारुणम् चतुष्कपालम् ।
16) 2.3.12.1(15) चतुष्क्रपालम् । अपञ्यत् ।
चतुष्कपाल मपश्यदपश्यच् चतुष्कपालम् चतुष्कपाल मपश्यत् ।
     2.3.12.1(15) — चतुष्कपालम् ।
17)
चतुष्कपालमिति चतुः – कपालम् ।
    2.3.12.1(16)- अपञ्यत् । तम् ।
अपञ्यत् तम् त मपञ्य दपञ्यत् तम् ।
19) 2.3.12.1(17)- तम्। निः। (GS-2.3-31)
तम् निर् णिष् टम् तम् निः ।
```

```
2.3.12.1(18)- निः । अवपत् । (GS-2.3-31)
20)
निरवप दवपन् निर् णि रवपत् ।
   2.3.12.1(19)- अवपत् । ततः । (GS-2.3-31)
अवपत् तत स्ततो ऽवप दवपत् ततः ।
22) 2.3.12.1(20)- ततः । वै ।
ततो वै वै तत स्ततो वै।
23) 2.3.12.1(21)- वै। सः।
वैसस वैवैसः।
24) 2.3.12.1(22)  सः । वरुणपाशात् ।
स वरुणपाशाद् वरुणपाशाथ् स स वरुणपाशात्।
     2.3.12.1(23) – वरुणपाशात् । अमुच्यत ।
25)
वरुणपाशा दमुच्यता मुच्यत वरुणपाशाद् वरुणपाशा दमुच्यत ।
     2.3.12.1(23) - वरुणपाशात्।
वरुणपाशादिति वरुण - पाशात्।
   2.3.12.1(24)- अमुच्यत । वरुणः ।
अमुच्यत वरुणो वरुणो ऽमुच्यता मुच्यत वरुणः ।
28) 2.3.12.1(25)- वरुणः । वै ।
वरुणो वै वै वरुणो वरुणो वै।
29) 2.3.12.1(26)- वै। एतम्।
वा एत मेतं वै वा एतम्।
```

```
30) 2.3.12.1(27)- एतम् । गृह्णाति ।
एतम् गृह्णाति गृह्णात्येत मेतम् गृह्णाति ।
    2.3.12.1(28)- गृह्णाति । यः ।
गृह्णाति यो यो गृह्णाति गृह्णाति यः।
32) 2.3.12.1(29)- यः। अश्वम्।
यो ऽश्व मश्वं ँयो यो ऽश्वम् ।
33) 2.3.12.1(30)- अश्वम् । प्रतिगृह्णाति ।
अश्वम् प्रतिगृह्णाति प्रतिगृह्णा त्यश्च मश्वम् प्रतिगृह्णाति ।
34) 2.3.12.1(31)- प्रतिगृह्णाति । यावतः ।
प्रतिगृह्णाति यावतो यावतः प्रतिगृह्णाति प्रतिगृह्णाति यावतः ।
35) 2.3.12.1(31)- प्रतिगृह्णाति ।
प्रतिगृह्णातीति प्रति – गृह्णाति ।
36) 2.3.12.1(32)- यावतः । अश्वान् ।
यावतो ऽश्वा नश्वान्. यावतो यावतो ऽश्वान् ।
37) 2.3.12.1(33)- अश्वान् । प्रतिगृह्णीयात् ।
अश्वान् प्रतिगृह्णीयात् प्रतिगृह्णीया दश्चा नश्चान् प्रतिगृह्णीयात् ।
    2.3.12.1(34)- प्रतिगृह्णीयात् । तावतः ।
प्रतिगृह्णीयात् तावत स्तावतः प्रतिगृह्णीयात् प्रतिगृह्णीयात् तावतः ।
39) 2.3.12.1(34)- प्रतिगृह्णीयात् ।
प्रतिगृह्णीयादितिं प्रति – गृह्णीयात् ।
```

```
2.3.12.1(35)- तावतः । वारुणान् । (GS-2.3-32)
40)
तावतो वारुणान्. वारुणान् तावत स्तावतो वारुणान्।
      2.3.12.1(36) – वारुणान् । चतुष्क्रपालान् । (GS-2.3-32)
41)
वारुणान् चतुष्कपाला(गग्)श् चतुष्कपालान्. वारुणान्. वारुणान् चतुष्कपालान् ।
      2.3.12.1(37) – चतुष्क्रपालान् । निः । (GS-2.3-32)
42)
चतुष्कपालान् निर् णिश्चतुष्कपाला(ग्ग्) श्चतुष्कपालान् निः ।
      2.3.12.1(37) – चतुष्कपालान् । (GS-2.3-32)
43)
चतुष्कपालानिति चतुः – कपालान् ।
      2.3.12.1(38) - निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
      2.3.12.1(39) - वपेत् । वरुणम् ।
वपेद् वरुणं वरुणं वपेद् वपेद् वरुणम्।
     2.3.12.1(40)- वरुणम्। एव।
46)
वरुण मेवैव वरुणं वरुण मेव।
      2.3.12.1(41) – एव । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन।
      2.3.12.1(42) — स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
      2.3.12.1(43)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोपं भागधेयेन भागधेयेनोपं।
```

```
50) 2.3.12.1(43)- भागधेयेन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन ।
51) 2.3.12.1(44)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
    2.3.12.1(45)- धावति । सः ।
धावति स स धावति धावति सः।
53) 2.3.12.1(46)- सः। एव।
स एवैव स स एव।
54) 2.3.12.1(47)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
    २.३.१२.१(४८) – एनम् । वरुणपाशात् ।
एनं वरुणपाशाद् वरुणपाशादेन मेनं वरुणपाशात्।
56) २.३.१२.१(४९)- वरुणपाशात् । मुञ्चति ।
वरुणपाशान् मुञ्चति मुञ्चति वरुणपाशाद् वरुणपाशान् मुञ्चति ।
57) 2.3.12.1(49) - वरुणपाशात् ।
वरुणपाशादितिं वरुण - पाशात् ।
58) 2.3.12.1(50)- मुञ्चित । चतुष्क्रपालाः ।
मुञ्चति चतुष्क्रपाला श्रतुष्क्रपाला मुञ्चति मुञ्चति चतुष्क्रपालाः ।
     2.3.12.2(1) – चतुष्क्रपालाः । भवन्ति ।
चतुष्कपाला भवन्ति भवन्ति चतुष्कपाला श्रतुष्कपाला भवन्ति ।
```

```
2.3.12.2(1) – चतुष्कपालाः ।
2)
चतुष्कपाला इति चतुः – कपालाः ।
    2.3.12.2(2) – भवन्ति । चतुष्पात् ।
भवन्ति चतुष्पाच् चतुष्पाद् भवन्ति भवन्ति चतुष्पात्।
4) 2.3.12.2(3)- चतुष्पात् । हि ।
चतुष्पा ब्हि हि चतुष्पाच् चतुष्पा ब्हि ।
5) 2.3.12.2(3)- चतुष्पात् ।
चतुष्पादिति चतुः - पात्।
6) 2.3.12.2(4)- हि। अश्वः।
ह्यश्वो ऽश्वो हि ह्यश्वः ।
7) 2.3.12.2(5)- अश्वः । समृद्ध्यै ।
अश्वः समृद्ध्यै समृद्ध्या अश्वो ऽश्वः समृद्ध्यै ।
8) 2.3.12.2(6)- समृद्ध्यै। एकम्।
समृद्ध्या एक मेक (ग्म्) समृद्ध्यै समृद्ध्या एक म्।
9) 2.3.12.2(6)- समृद्ध्यै।
समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै ।
10) 2.3.12.2(7)- एकम् । अतिरिक्तम् ।
एक मतिरिक्त मतिरिक्त मेक मेक मतिरिक्तम् ।
11) 2.3.12.2(8)- अतिरिक्तम् । निः ।
अतिरिक्तम् निर् णिरितरिक्त मितिरिक्तम् निः ।
```

```
12) 2.3.12.2(8)- अतिरिक्तम् ।
अतिरिक्तमित्यति – रिक्तम् ।
13) 2.3.12.2(9)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
14) 2.3.12.2(10)- वपेत्। यम्।
वपेद् यं यं वपेद् वपेद् यम्।
15) 2.3.12.2(11)- यम्। एव।
य मेवैव यं य मेव।
16) 2.3.12.2(12)- एव । प्रतिग्राही ।
एव प्रतिग्राही प्रतिग्राह्येवैव प्रतिग्राही।
17) 2.3.12.2(13)- प्रतिग्राही । भवति ।
प्रतिग्राही भवति भवति प्रतिग्राही प्रतिग्राही भवति ।
18) 2.3.12.2(13)- प्रतिग्राही।
प्रतिग्राहीति प्रति – ग्राही।
19) 2.3.12.2(14)- भवति । यम् ।
भवति यं यम् भवति भवति यम्।
20) 2.3.12.2(15)- यम्। वा।
यं वा वा यं यं वा।
21) 2.3.12.2(16)- वा। न।
वाननवावान।
```

```
2.3.12.2(17)- न । अद्ध्येति ।
22)
नाद्ध्ये त्यद्ध्येति न नाद्ध्येति ।
      2.3.12.2(18)— अद्ध्येति । तस्मात् ।
अद्ध्येति तस्मात् तस्मा दद्ध्ये त्यद्ध्येति तस्मात् ।
24) 2.3.12.2(18)- अद्ध्येति ।
अद्ध्येतीत्यधि – एति ।
25) 2.3.12.2(19)- तस्मात् । एव ।
तस्मा देवैव तस्मात् तस्मा देव ।
26) 2.3.12.2(20)- एव । वरुणपाशात् ।
एव वरुणपाशाद् वरुणपाशा देवैव वरुणपाशात्।
    2.3.12.2(21)- वरुणपाशात् । मुच्यते ।
वरुणपाशान् मुंच्यते मुच्यते वरुणपाशाद् वरुणपाशान् मुंच्यते ।
      2.3.12.2(21) - वरुणपाशात्।
वरुणपाशादिति वरुण - पाशात्।
29) 2.3.12.2(22)- मुच्यते । यदि ।
मुच्यते यदि यदि मुच्यते मुच्यते यदि ।
30) 2.3.12.2(23)- यदि । अपरम् ।
यद्यपर मपरं यदि यद्यपरम् ।
31) 2.3.12.2(24)- अपरम् । प्रतिग्राही ।
अपरम् प्रतिग्राही प्रतिग्राह्यपर मपरम् प्रतिग्राही ।
```

```
2.3.12.2(25) – प्रतिग्राही । स्यात् ।
32)
प्रतिग्राही स्याथ् स्यात् प्रतिग्राही प्रतिग्राही स्यात् ।
33) 2.3.12.2(25)- प्रतिग्राही।
प्रतिग्राहीतिं प्रति – ग्राही।
34) 2.3.12.2(26)- स्यात् । सौर्यम् ।
स्याथ् सौर्य(ग्म्) सौर्य(ग्ग्) स्याथ् स्याथ् सौर्यम् ।
35) 2.3.12.2(27)– सौर्यम् । एकंकपालम् ।
सौर्य मेककपाल मेककपाल(ग्म्) सौर्य(ग्म्) सौर्य मेककपालम् ।
36) 2.3.12.2(28) – एककपालम् । अनु ।
एककपाल मन्वन्वेककपाल मेककपाल मनु ।
    2.3.12.2(28) – एककपालम् ।
एककपालमित्येक – कृपालम् ।
38) 2.3.12.2(29)- अनु । निः ।
अनु निर् णि रन्वनु निः ।
39) 2.3.12.2(30)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
40) 2.3.12.2(31)- वपेत्। अमुम्।
वपे दमु ममुं वपेद् वपे दमुम्।
41) 2.3.12.2(32)- अमुम्। एव।
अमु मेवैवामु ममु मेव।
```

```
2.3.12.2(33)- एव । आदित्यम् ।
42)
एवादित्य मादित्य मेवैवादित्यम् ।
     2.3.12.2(34) – आदित्यम् । उच्चारम् ।
आदित्य मुच्चार मुच्चार मादित्य मादित्य मुच्चारम् ।
44) 2.3.12.2(35)- उच्चारम् । कुरुते ।
उच्चारम् कुरुते कुरुत उच्चार मुच्चारम् कुरुते ।
45) 2.3.12.2(35)- उच्चारम् ।
उच्चारमित्युत् – चारम्।
46) 2.3.12.2(36)- कुरुते । अपः ।
कुरुते उपों उपः कुरुते कुरुते उपः ।
    2.3.12.2(37)- अपः । अवभृथम् । (GS-2.3-35)
अपो ऽवभृथ मवभृथ मुपो(1) ऽपो ऽवभृथम् ।
     2.3.12.2(38) — अवभृथम् । अव । (GS-2.3-35)
अवभृथ मवावा वभृथ मवभृथ मव।
     2.3.12.2(38)- अवभृथम् । (GS-2.3-35)
अवभृथमित्यव – भृथम् ।
50) 2.3.12.2(39)- अव। एति। (GS-2.3-35)
अवै त्येत्यवा वैति ।
51) 2.3.12.2(40)- एति । अफ्सु । (GS-2.3-35)
॥
एत्य फ्स्वा(1)फ्स्वे त्येत्यफ्सु ।
```

```
52) 2.3.12.2(41)- अफ्सु । वै । (GS-2.3-35)
अफ्सु वै वा अफ्स्वफ्सु वै।
53) 2.3.12.2(41)- अफ्सु । (GS-2.3-35)
अफ्स्वत्यप् - सु ।
54) 2.3.12.2(42)- वै। वरुणः। (GS-2.3-35)
वै वरुणो वरुणो वै वै वरुणः ।
55) 2.3.12.2(43)- वरुणः । साक्षात् ।
वरुणः साक्षाथ् साक्षाद् वरुणो वरुणः साक्षात् ।
56) २.३.१२.२(४४)- साक्षात् । एव ।
साक्षा देवैव साक्षाथ् साक्षा देव।
57) 2.3.12.2(44)- साक्षात् ।
साक्षादिति स – अक्षात् ।
58) 2.3.12.2(45)- एव । वरुणम् ।
एव वरुणं वरुण मेवैव वरुणम्।
59) 2.3.12.2(46)- वरुणम्। अव।
वरुण मवाव वरुणं वरुण मव ।
60) 2.3.12.2(47)- अव । यजते ।
अव यजते यजते ऽवाव यजते ।
61) 2.3.12.2(48)- यजते । अपोनप्त्रीयम् ।
यजते ऽपोनप्त्रीय मपोनप्त्रीयं यजते यजते ऽपोनप्त्रीयम् ।
```

```
2.3.12.2(49)- अपोनप्त्रीयम् । चरुम् ।
62)
अपोनप्त्रीयम् चरुम् चरु मपोनप्त्रीय मपोनप्त्रीयम् चरुम् ।
63) 2.3.12.2(49)- अपोनप्त्रीयम् ।
अपोनप्त्रीयमित्यपः – नप्त्रीयम् ।
64) 2.3.12.2(50)- चुरुम्। पुनः।
चरुम् पुनः पुन श्रुरुम् चुरुम् पुनः ।
65) 2.3.12.2(51)- पुनः । एत्येत्य ।
पुन रेत्ये त्यैत्येत्य पुनः पुन रेत्येत्य ।
66) 2.3.12.2(52)- एत्येत्य । निः ।
एत्येत्य निर् णिरेत्ये त्यैत्येत्य निः ।
67) 2.3.12.2(52)- एत्येत्य ।
एत्येत्या – इत्य ।
68) 2.3.12.2(53)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
69) 2.3.12.2(54)- वपेत् । अफ्सुयोनिः ।
वपे दफ्सुयोनि रफ्सुयोनिर् वपेद् वपे दफ्सुयोनिः ।
70) 2.3.12.2(55)- अफ्सुयोनिः । वै ।
अफ्सुयोनिर् वै वा अफ्सुयोनि रफ्सुयोनिर् वै।
71) 2.3.12.2(55)– अफ्सुयोनिः ।
अफ्सुयोनिरित्यफ्सु – योनिः।
```

```
72) 2.3.12.2(56)- वै। अश्वः।
वा अश्वो ऽश्वो वै वा अश्वः ।
     2.3.12.2(57)- अश्वः । स्वाम् ।
अश्वः स्वा(ग्ग्) स्वा मश्वो ऽश्वः स्वाम् ।
    2.3.12.2(58)— स्वाम् । एव ।
स्वा मेवैव स्वा(ग्ग्) स्वा मेव।
75) 2.3.12.2(59)- एव। एनम्।
.
<u>ए</u>वैन मेन मेवैवैनम्।
76) 2.3.12.2(60)- एनम् । योनिम् ।
एनं योनिं योनि मेन मेनं योनिम्।
77) 2.3.12.2(61)- योनिम् । गमयति ।
योनिम् गमयति गमयति योनिं योनिम् गमयति ।
78) 2.3.12.2(62)- गमयति । सः ।
गमयति स स गमयति गमयति सः।
79) 2.3.12.2(63)- सः । एनम् ।
स एन मेन(ग्म्) स स एनम्।
    2.3.12.2(64)— <u>ए</u>नम् । शान्तः ।
एन(ग्म्) शान्तः शान्त एन मेन(ग्म्) शान्तः ।
81) 2.3.12.2(65)- शान्तः । उप ।
शान्त उपोपं शान्तः शान्त उपं ।
```

कृष्ण यजुर्वेदीय जटापाठः (पद सहित)-TS 2.3

=======

2.3.13 <u>अनुवाकम् 13 – जटा</u>

```
2.3.13.1(1) — या । वाम् ।
॥
या वां ँवां ँया या वाम्।
      2.3.13.1(2) - वाम् । इन्द्रावरुणा ।
2)
वा मिन्द्रावरु णेन्द्रावरुणा वां वा मिन्द्रावरुणा ।
      2.3.13.1(3)- इन्द्रावरुणा । यतव्या ।
इन्द्रावरुणा यत्व्या यत्व्येन्द्रावरु णेन्द्रावरुणा यत्व्या ।
      2.3.13.1(3) - इन्द्रावरुणा ।
इन्द्रावरुणेतीन्द्रा – वरुणा ।
   यतव्या तनू स्तनूर् यतव्या यतव्या तनूः ।
6) 2.3.13.1(5)- <u>त</u>नूः । तया ।
तुनू स्तया तया तुनू स्तुनू स्तया ।
   2.3.13.1(6)- तया । इमम् ।
तयेम मिमम् तया तयेमम्।
      2.3.13.1(7) – इमम् । अ(ग्म्)हसः ।
ड्रम म(ग्म्)ह्सो ऽ(ग्म्)हस ड्रम् मिम म(ग्म्)हसः ।
      2.3.13.1(8)- अ(ग्म्)हसः । मुञ्चतम् ।
अ(ग्म्)हसो मुञ्चतम् मुञ्चत म(ग्म्)हसोऽ (ग्म्)हसो मुञ्चतम् ।
10) 2.3.13.1(9)- मुञ्चतम् । या ।
मुञ्चतं या या मुञ्चतम् मुञ्चतं या।
```

```
2.3.13.1(10) — या। वाम्।
या वां वां या या वाम्।
    २.३.१३.१(११)- वाम् । इन्द्रावरुणा ।
वा मिन्द्रावरु णेन्द्रावरुणा वां वा मिन्द्रावरुणा ।
13) 2.3.13.1(12)— इन्द्रावरुणा । सहस्या ।
इन्द्रावरुणा सहस्यां सहस्येन्द्रावरु णेन्द्रावरुणा सहस्यां ।
14) 2.3.13.1(12)- इन्द्रावरुणा ।
इन्द्रावरुणेतींन्द्रा – वरुणा ।
15) 2.3.13.1(13)— सहस्या । रक्षस्या ।
सहस्या रक्षस्या रक्षस्या सहस्या सहस्या रक्षस्या ।
16) 2.3.13.1(14) – रक्षस्या । तेजस्या ।
रक्षस्या तेजस्या तेजस्या रक्षस्या रक्षस्या तेजस्या ।
17) 2.3.13.1(15)- तेजस्या । तुनूः ।
2.3.13.1(16)— तुनू: । तया ।
— ...
तुनू स्तया तया तुनू स्तुनू स्तया ।
    2.3.13.1(17)- तया । इमम् ।
तयेम मिमम् तया तयेमम्।
20) 2.3.13.1(18) – इमम् । अ(ग्म्)हंसः ।
इम म(ग्म्)ह्सो ऽ(ग्म्)हंस इम मिम म(ग्म्)हंसः ।
```

```
2.3.13.1(19)- अ(ग्म्)हसः । मुञ्चतम् ।
अ(ग्म्)हंसो मुञ्चतम् मुञ्चत म(ग्म्)हसो ऽ(ग्म्)हंसो मुञ्चतम् ।
      2.3.13.1(20)- मुञ्चतम् । यः ।
मुञ्चतं ँयो यो मुञ्चतम् मुञ्चतं ँयः ।
23) 2.3.13.1(21)- यः। वाम्।
यो वां वां यो यो वाम्।
24) 2.3.13.1(22)- वाम् । इन्द्रावरुणौ ।
वा मिन्द्रावरुणा विन्द्रावरुणौ वां वा मिन्द्रावरुणौ।
25) 2.3.13.1(23)- इन्द्रावरुणौ । अग्नौ ।
इन्द्रावरुणा वग्ना वग्ना विन्द्रावरुणा विन्द्रावरुणा वग्नौ ।
26) 2.3.13.1(23)- इन्द्रावरुणौ ।
इन्द्रावरुणावितीन्द्रा – वरुणौ ।
27) 2.3.13.1(24)- अग्नौ । स्नामः ।
अग्नौ स्नामः स्नामो ऽग्ना वग्नौ स्नामः ।
28) 2.3.13.1(25)- स्नामः । तम् ।
स्राम स्तम् त(ग्ग्) स्रामः स्राम स्तम्।
29) 2.3.13.1(26)- तम्। वाम्।
तं वां वाम् तम् तं वाम्।
30) 2.3.13.1(27)- वाम् । एतेन ।
वा मेतेनैतेन वां वा मेतेन।
```

```
2.3.13.1(28)- एतेन । अव ।
एतेनावा वैते नैतेनाव।
32) 2.3.13.1(29)- अवं। यजे।
अव यजे यजे ऽवाव यजे ।
33) 2.3.13.1(30)- यजे । यः ।
यजे यो यो यजे यजे यः।
34) 2.3.13.1(31)- यः। वाम्।
यो वां वां यो यो वाम्।
    २.३.१३.१(३२)- वाम् । इन्द्रावरुणा ।
वा मिन्द्रावरु णेन्द्रावरुणा वां वा मिन्द्रावरुणा ।
    2.3.13.1(33) — इन्द्रावरुणा । द्विपाथ्सु ।
इन्द्रावरुणा द्विपाथ्सु द्विपा थ्स्विन्द्रावरु णेन्द्रावरुणा द्विपाथ्सु ।
      2.3.13.1(33) - इन्द्रावरुणा ।
इन्द्रावरुणेतीन्द्रा - वरुणा ।
38) 2.3.13.1(34)- द्विपाथ्सु । पुशुषु ।
द्विपाथ्सु पुशुषु पुशुषु द्विपाथ्सु द्विपाथ्सु पुशुषु ।
39) 2.3.13.1(34)– द्विपाथ्सु ।
द्विपाथ्स्वितं द्विपात् – सु ।
40) 2.3.13.1(35)– पशुषु । चतुष्पाथ्सु ।
पशुषु चतुष्पाथ्सु चतुष्पाथ्सु पशुषु पशुषु चतुष्पाथ्सु ।
```

```
41) 2.3.13.1(36)- चतुष्पाथ्सु । गोष्ठे ।
।
चतुष्पाथ्सु गोष्ठे गोष्ठे चतुष्पाथ्सु चतुष्पाथ्सु गोष्ठे ।
    2.3.13.1(36)- चतुष्पाथ्सु ।
चतुष्पाथ्स्वित चतुष्पात् – सु ।
     2.3.13.1(37)- गोष्ठे । गृहे<mark>ष</mark>ु ।
गोष्ठे गृहेषु गृहेषु गोष्ठे गोष्ठे गृहेषु ।
44) 2.3.13.1(37)- गोष्ठे ।
गोष्ठ इति गो – स्थे।
45) 2.3.13.1(38)- गृहेषु । अफ्सु ।
गृहे ष्वफ्स्वफ्सु गृहेषु गृहे ष्वफ्सु ।
46) 2.3.13.1(39)- अफ्सु । ओषधीषु । (GS-2.3-36)
अफ् स्वोषधी ष्वोषधी ष्व पस्व पस्वोषधीषु ।
47) 2.3.13.1(39)- अफ्सु । (GS-2.3-36)
अफ्स्वित्यप् – सु ।
48) 2.3.13.1(40)- ओषधीषु । वनस्पतिषु । (GS-2.3-36)
ओषधीषु वनस्पतिषु वनस्पति ष्वोषधी ष्वोषधीषु वनस्पतिषु ।
49) 2.3.13.1(41)- वनस्पतिषु । स्नामः । (GS-2.3-36)
वनस्पतिषु स्नामः स्नामो वनस्पतिषु वनस्पतिषु स्नामः ।
50)
    2.3.13.1(42)- स्नामः । तम् ।
स्राम स्तम् त(ग्ग्) स्रामः स्राम स्तम्।
```

```
2.3.13.2(3) - क्रामित । वरुणः ।
3)
क्रामति वरुणो वरुणः क्रामति क्रामति वरुणः ।
4) 2.3.13.2(4)- वरुणः । एनम् ।
वरुण एन मेनं वरुणो वरुण एनम्।
     2.3.13.2(5) – एनम् । वरुणपाशेन ।
एनं वरुणपाञ्चेन वरुणपाञ्चेनेन मेनं वरुणपाञ्चेन ।
6) 2.3.13.2(6)- वरुणपाशेन । गृह्णाति ।
वरुणपाशेन गृह्णाति गृह्णाति वरुणपाशेन वरुणपाशेन गृह्णाति ।
7) 2.3.13.2(6)- वरुणपाशेन
वरुणपाशेनेति वरुण - पाशेन ।
   2.3.13.2(7)- गृह्णाति । यः ।
गृह्णाति यो यो गृह्णाति गृह्णाति यः।
9) 2.3.13.2(8)- यः। पाप्मना ।
यः पाप्पना पाप्पना यो यः पाप्पना ।
10) 2.3.13.2(9)- पाप्मना । गृहीतः ।
पाप्मना गृहीतो गृहीतः पाप्मना पाप्मना गृहीतः ।
11) 2.3.13.2(10)- गृहीतः। भवति।
गृहीतो भवति भवति गृहीतो गृहीतो भवति ।
12) 2.3.13.2(11)- भवति। यः।
भवति यो यो भवति भवति यः।
```

```
13) 2.3.13.2(12)- यः। पाप्मना।
यः पाप्मना पाप्मना यो यः पाप्मना ।
14) 2.3.13.2(13)- पाप्मना । गृहीतः ।
पाप्मना गृहीतो गृहीतः पाप्मना पाप्मना गृहीतः ।
15) 2.3.13.2(14)– गृहीतः । स्यात् ।
गृहीतः स्याथ् स्याद् गृहीतो गृहीतः स्यात्।
16) 2.3.13.2(15)- स्यात् । तस्मै ।
स्यात् तस्मै तस्मै स्याथ् स्यात् तस्मै ।
17) 2.3.13.2(16)— तस्मै । एताम् ।
तस्मा एता मेताम् तस्मै तस्मा एताम्।
18) 2.3.13.2(17)- एताम् । ऐन्द्रावरुणीम् ।
एता मैन्द्रावरुणी मैन्द्रावरुणी मेता मेता मैन्द्रावरुणीम्।
      2.3.13.2(18) – ऐन्द्रावरुणीम् । पयस्याम् । (GS-2.3-38)
ऐन्द्रावरुणीम् पयस्याम् पयस्या मैन्द्रावरुणी मैन्द्रावरुणीम् पयस्याम् ।
20) 2.3.13.2(18)- ऐन्द्रावरुणीम् । (GS-2.3-38)
ऐन्द्रावरुणीमित्यैन्द्रा - वरुणीम् ।
21) 2.3.13.2(19)- पयस्याम् । निः । (GS-2.3-38)
पयस्याम् निर् णिष् पयस्याम् पयस्याम् निः ।
22) 2.3.13.2(20)- निः । वपेत् । (GS-2.3-38)
निर्वपेद् वपेन् निर्णिर् वपेत्।
```

```
23) 2.3.13.2(21)- वपेत् । इन्द्रः । (GS-2.3-38)
व्ये दिन्द्र इन्द्रों वपेद् वपे दिन्द्रः ।
24) 2.3.13.2(22)- इन्द्रः । <u>ए</u>व । (GS-2.3-38)
इन्द्रं एवैवे न्द्र इन्द्रं एव ।
25) 2.3.13.2(23)- एव । अस्मिन्न् । (GS-2.3-38)
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन् ।
26) 2.3.13.2(24)- अस्मिन्न् । इन्द्रियम् । (GS-2.3-38)
अस्मिन् निन्द्रिय मिन्द्रिय मस्मिन् नस्मिन् निन्द्रियम् ।
27) 2.3.13.2(25)- इन्द्रियम् । दधाति । (GS-2.3-38)
इन्द्रियम् दंधाति दधातीन्द्रिय मिन्द्रियम् दंधाति ।
28) 2.3.13.2(26)- दधाति । वरुणः । (GS-2.3-38)
दधाति वरुणो वरुणो दधाति दधाति वरुणः ।
29) 2.3.13.2(27)- वरुणः । एनम् । (GS-2.3-38)
वरुण एन मेनं वरुणो वरुण एनम्।
     2.3.13.2(28) — एनम् । वरुणपाञात् । (GS-2.3-38)
एनं वरुणपाशाद् वरुणपाशादेन मेनं वरुणपाशात्।
31) 2.3.13.2(29)- वरुणपाशात् । मुञ्चति । (GS-2.3-38)
वरुणपाशान् मुञ्चित मुञ्चित वरुणपाशाद् वरुणपाशान् मुञ्चित ।
32) 2.3.13.2(29)- वरुणपाशात् । (GS-2.3-38)
वरुणपाशादितिं वरुण - पाशात्।
```

```
2.3.13.2(30)- मुञ्चति । प्यस्या । (GS-2.3-38)
मुञ्चति पयस्या पयस्या मुञ्चति मुञ्चति पयस्या ।
34) 2.3.13.2(31)- पयस्या । भवति । (GS-2.3-38)
पयस्या भवति भवति पयस्या पयस्या भवति ।
35) 2.3.13.2(32)- भवति । पयः । (GS-2.3-38)
भवति पयः पयो भवति भवति पयः।
36) 2.3.13.2(33)- पयः । हि । (GS-2.3-38)
पयो हि हि पयः पयो हि ।
37) 2.3.13.2(34)- हि।वै। (GS-2.3-38)
हि वै वै हि हि वै।
38) 2.3.13.2(35)- वै। एतस्मात्। (GS-2.3-38)
वा एतस्मा देतस्माद् वै वा एतस्मात् ।
39) 2.3.13.2(36)- <u>ए</u>तस्मात् । अपक्रामिति । (GS-2.3-38)
एतस्मा दपुक्राम त्यपक्राम त्येतस्मा देतस्मा दपक्रामित ।
40) 2.3.13.2(37)- अपक्रामिति । अथ । (GS-2.3-38)
अपक्राम त्यथाथा पक्राम त्यपक्राम त्यथ ।
41) 2.3.13.2(37)- अपक्रामंति । (GS-2.3-38)
अपक्रामतीत्यप – क्रामति ।
42) 2.3.13.2(38)- अथ। एषः। (GS-2.3-38)
अथैष एषो ऽथाथैषः ।
```

```
43) 2.3.13.2(39)- <u>ए</u>षः । पाप्पना । (GS-2.3-38)
एष पाप्मना पाप्मनैष एष पाप्मना ।
44) 2.3.13.2(40)- पाप्मना । गृहीतः ।
पाप्पनां गृहीतो गृहीतः पाप्पनां पाप्पनां गृहीतः ।
45) 2.3.13.2(41)- गृहीतः । यत् ।
गृहीतो यद् यद् गृहीतो गृहीतो यत्।
46) 2.3.13.2(42)- यत् । पयस्या ।
यत् पयस्या पयस्या यद् यत् पयस्या ।
47) 2.3.13.2(43)- पयस्या । भवति ।
पयस्या भवति भवति पयस्या पयस्या भवति ।
48) 2.3.13.2(44)- भवति । पयः ।
भवति पयः पयो भवति भवति पयः।
49) 2.3.13.2(45)- पयः । एव ।
पय एवैव पयः पय एव ।
50) 2.3.13.2(46)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
51) 2.3.13.2(47)- अस्मिन्न् । तया ।
अस्मिन् तया तया ऽस्मिन् नस्मिन् तया ।
52) 2.3.13.2(48)- तया । दधाति ।
तया दधाति दधाति तया तया दधाति ।
```

```
2.3.13.2(49) — दुधाति । पयस्यायाम् ।
53)
दधाति पयस्यायाम् पयस्यायाम् दधाति दधाति पयस्यायाम् ।
54) 2.3.13.2(50)- <u>पय</u>स्यायाम् । <u>पुरो</u>डाशम् ।
प्यस्यायाम् पुरोडाशम् पुरोडाशम् पयस्यायाम् पयस्यायाम् पुरोडाशम् ।
    2.3.13.3(1)- पुरोडाशम् । अव ।
पुरोडाश मवाव पुरोडाशम् पुरोडाश मव ।
2) 2.3.13.3(2)- अव । दधाति ।
अव दधाति दधा त्यवाव दधाति ।
    २.३.१३.३(३)- दुधाति । आत्मन्वन्तम् ।
3)
दधा त्यात्मन्वन्तं मात्मन्वन्तम् दधाति दधा त्यात्मन्वन्तम् ।
4) 2.3.13.3(4)- आत्मन्वन्तम् । एव ।
आत्मन्वन्तं मेवै वात्मन्वन्तं मात्मन्वन्तं मेव ।
5) 2.3.13.3(4)- आत्मन्वन्तम् ।
आत्मन्वन्तमित्यात्मन्न् – वन्तम् ।
   2.3.13.3(5)- एव। एनम्।
्
एवैन मेन मेवैवैनम्।
   2.3.13.3(6)- एनम् । करोति ।
एनम् करोति करो त्येन मेनम् करोति ।
8) 2.3.13.3(7)- करोति । अर्थो ।
करो त्यथो अथों करोति करो त्यथों।
```

```
2.3.13.3(8)- अर्थो । आयतनवन्तम् ।
9)
्। । । । अथो आयतनवन्त मायतनवन्त मधो अथो आयतनवन्तम् ।
10) 2.3.13.3(8)- अर्थो ।
अथो इत्यथो ।
11) 2.3.13.3(9)- आयतनवन्तम् । <u>ए</u>व ।
।
आयतनवन्त मेवै वायतनवन्त मायतनवन्त मेव।
12) 2.3.13.3(9)- आयतंनवन्तम् ।
आयतनवन्तमित्यायतन – वन्तम् ।
13) 2.3.13.3(10)- एव । चतुर्द्धा ।
एव चतुर्द्धा चतुर्द्धवैव चतुर्द्धा।
14) 2.3.13.3(11)- चृतुर्द्धा । वि ।
चतुर्द्धा वि वि चतुर्द्धा चतुर्द्धा वि ।
15) 2.3.13.3(11)- चतुर्द्धा ।
चतुर्द्धेति चतुः - धा।
16) 2.3.13.3(12)- वि। ऊहति।
व्यूह त्यूहति वि व्यूहति ।
17) 2.3.13.3(13)- ऊहति । दिक्षु । (GD-18/73)
ऊहति दिक्षु दिक्षूहं त्यूहति दिक्षु ।
18) 2.3.13.3(14)- दिक्षु । एव । (GD-18/73)
दिक्ष्वेवैव दिक्षु दिक्ष्वेव।
```

```
2.3.13.3(15)- एव । प्रति । (GD-18/73)
एव प्रति प्रत्येवैव प्रति ।
20) 2.3.13.3(16)- प्रति । तिष्ठति ।
प्रति तिष्ठति तिष्ठति प्रति प्रति तिष्ठति ।
    2.3.13.3(17)- तिष्ठति । पुनः ।
तिष्ठति पुनः पुन स्तिष्ठति तिष्ठति पुनः ।
22) 2.3.13.3(18)- पुनः । सम् ।
पुनः स(ग्म्) सम् पुनः पुनः सम्।
23) 2.3.13.3(19)- सम्। ऊहति।
स मूह त्यूहित स(ग्म्) स मूहित ।
      2.3.13.3(20)- ऊहति । दिग्भ्यः ।
ऊहति दिग्भ्यो दिग्भ्य ऊह त्यूहति दिग्भ्यः ।
    2.3.13.3(21)- दिग्भ्यः । एव ।
दिग्भ्य एवैव दिग्भ्यो दिग्भ्य एव।
26) 2.3.13.3(21)- दिगभ्यः।
दिग्भ्य इति दिक् – भ्यः।
27) 2.3.13.3(22)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
28) 2.3.13.3(23)- अस्मै । भेषजम् ।
अस्मै भेषजम् भेषज मस्मा अस्मै भेषजम् ।
```

```
29) 2.3.13.3(24)- भेषजम् । करोति ।
भेषजम् करोति करोति भेषजम् भेषजम् करोति ।
30) 2.3.13.3(25)- करोति । समूह्य ।
करोति समूह्यं समूह्यं करोति करोति समूह्यं।
31) 2.3.13.3(26)- समूह्य। अव।
समूह्यावाव समूह्य समूह्याव ।
32) 2.3.13.3(26)- समूह्य।
समूहोति सं - ऊहा।
33) 2.3.13.3(27) अव । द्यति ।
अव द्यति द्य त्यवाव द्यति ।
34) 2.3.13.3(28)- द्यति । यथा ।
॥ — — ॥
द्यति यथा यथा द्यति द्यति यथा ।
-- - । ।
35) 2.3.13.3(29)- यथा। आविद्धम्।
यथा ऽऽविद्ध माविद्धं ँयथा यथा ऽऽविद्धम् ।
36) 2.3.13.3(30)- आविद्धम् । निष्कृन्तर्ति ।
आविद्धम् निष्कृन्तति निष्कृ न्तत्याविद्ध माविद्धम् निष्कृन्तति ।
37) 2.3.13.3(30)- आविद्धम् ।
आविद्धमित्या – विद्धम् ।
38) 2.3.13.3(31)- निष्कृन्तति । तादृक् ।
निष्कृत्ततिं तादृक् तादृङ् निष्कृत्ततिं निष्कृत्ततिं तादृक् ।
```

```
2.3.13.3(31) - निष्कृन्तति ।
39)
निष्कृन्ततीति निः – कृन्तति ।
    2.3.13.3(32)- तादृक् । एव ।
तादृगेवैव तादृक् तादृगेव।
41) 2.3.13.3(33)- एव । तत् ।
एव तत् तदेवैव तत्।
    2.3.13.3(34)- तत् । यः ।
तद् यो य स्तत् तद् यः।
      2.3.13.3(35) – यः। वाम्।
यो वां वां यो यो वाम्।
    2.3.13.3(36)- वाम् । इन्द्रावरुणौ ।
वा मिन्द्रावरुणा विन्द्रावरुणौ वां वा मिन्द्रावरुणौ।
45) 2.3.13.3(37)- इन्द्रावरुणौ । अग्नौ ।
इन्द्रावरुणा वग्ना वग्ना विन्द्रावरुणा विन्द्रावरुणा वग्नौ ।
    2.3.13.3(37)— इन्द्रावरुणौ ।
इन्द्रावरुणावितीन्द्रा – वरुणौ ।
47) 2.3.13.3(38)— अग्नौ । स्नामः ।
अग्नौ स्नामः स्नामो ऽग्ना वग्नौ स्नामः ।
48) 2.3.13.3(39)- स्नामः । तम् ।
स्राम स्तम् त(ग्ग्) स्रामः स्राम स्तम्।
```

```
49) 2.3.13.3(40)- तम्। वाम्।
तं वां वाम् तम् तं वाम् ।
50) 2.3.13.3(41)- वाम् । एतेन ।
वा मेतेनैतेन वां वा मेतेन ।
51) 2.3.13.3(42)- एतेन । अव ।
एतेनावा वैते नैतेनाव ।
52) 2.3.13.3(43)- अव । यजे ।
अव यजे यजे ऽवाव यजे ।
53) 2.3.13.3(44)- यजे । इति ।
यज इतीति यजे यज इति ।
54) 2.3.13.3(45)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह ।
55) 2.3.13.3(46)- आह । दुरिष्ट्याः ।
आह दुरिष्ट्या दुरिष्ट्या आहाह दुरिष्ट्याः ।
56) 2.3.13.3(47)- दुरिष्ट्याः । एव ।
दुरिष्ट्या एवैव दुरिष्ट्या दुरिष्ट्या एव ।
57) 2.3.13.3(47)- दुरिष्ट्याः ।
दुरिष्ट्या इति दुः – इष्ट्याः ।
58) 2.3.13.3(48)- एव । एनम् ।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
```

```
2.3.13.3(49) – एनम् । पाति ।
59)
एनम् पाति पात्येन मेनम् पाति ।
60) 2.3.13.3(50)- पाति । यः ।
पाति यो यः पाति पाति यः ।
61) 2.3.13.3(51)- यः। वाम्।
यो वां ँवां ँयो यो वाम्।
      2.3.13.3(52) – वाम् । इन्द्रावरुणा ।
वा मिन्द्रावरु णेन्द्रावरुणा वां वा मिन्द्रावरुणा ।
इन्द्रावरुणा द्विपाथ्सुं द्विपा थ्स्विन्द्रावरु णेन्द्रावरुणा द्विपाथ्सुं ।
      2.3.13.3(53)- इन्द्रावरुणा ।
इन्द्रावरुणेतींन्द्रा – वरुणा ।
65) 2.3.13.3(54)– द्विपाथ्सु । पुशुषु ।
द्विपाथ्सु पुशुषु पुशुषु द्विपाथ्सु द्विपाथ्सु पुशुषु ।
66) 2.3.13.3(54)– द्विपाथ्सु ।
द्विपाथ्स्वितं द्विपात् – सु ।
67) 2.3.13.3(55) – पशुषु । स्रामः ।
पशुषु स्रामः स्रामः पशुषु पशुषु स्रामः ।
      2.3.13.3(56) – स्नामः । तम् ।
स्राम स्तम् त(ग्ग्) स्रामः स्राम स्तम् ।
```

```
69) 2.3.13.3(57)- तम्। वाम्।
तं वां वाम् तम् तं वाम्।
70) 2.3.13.3(58)- वाम् । एतेन ।
वा मेतेनैतेन वां वा मेतेन।
71) 2.3.13.3(59)- एतेन । अव ।
एतेनावा वैते नैतेनाव ।
72) 2.3.13.3(60)- अव । यजे ।
अव यजे यजे ऽवाव यजे ।
73) 2.3.13.3(61)- यजे । इति ।
यज इतीति यजे यज इति ।
74) 2.3.13.3(62)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह ।
75) 2.3.13.3(63)- आह । एतावतीः ।
आहैतावती रेतावती राहाहैतावतीः ।
76) 2.3.13.3(64)- एतावतीः । वै ।
एतावतीर् वै वा एतावती रेतावतीर् वै।
77) 2.3.13.3(65)- वै। आपः।
वा आप आपो वै वा आपः।
78) 2.3.13.3(66)- आपः । ओषंधयः ।
आप ओषधय ओषधय आप आप ओषधयः ।
```

```
2.3.13.3(67)— ओषधयः । वनस्पतयः ।
79)
अोषधयो वनस्पतयो वनस्पतय ओषधय ओषधयो वनस्पतयः ।
80) 2.3.13.3(68)- वनस्पतयः । प्रजाः ।
वनस्पतयः प्रजाः प्रजा वनस्पतयो वनस्पतयः प्रजाः ।
81) 2.3.13.3(69)— प्रजाः । प्रावः ।
प्रजाः पशवः पशवः प्रजाः प्रजाः पशवः ।
82) 2.3.13.3(69)- प्रजाः ।
प्रजा इति प्र – जाः।
83) 2.3.13.3(70)- पश्वः । उपजीवनीयाः ।
पशव उपजीवनीया उपजीवनीयाः पशवः पशव उपजीवनीयाः ।
84) 2.3.13.3(71)- उपजीवनीयाः । ताः ।
उपजीवनीया स्ता स्ता उपजीवनीया उपजीवनीया स्ताः।
85) 2.3.13.3(71)- उपजीवनीयाः ।
उपजीवनीया इत्युप – जीवनीयाः ।
86) 2.3.13.3(72)- ताः। एव।
ता एवैव ता स्ता एव ।
87) 2.3.13.3(73)- एव । अस्मै ।
एवास्मां अस्मा एवैवास्मै ।
88) 2.3.13.3(74) — अस्मै । वरुणपाशात् ।
अस्मै वरुणपाञाद् वरुणपाञा दस्मा अस्मै वरुणपाञात् ।
```

```
89) 2.3.13.3(75) — वरुणपाशात् । मुञ्चिति ॥

वरुणपाशान् मुञ्चिति मुञ्चिति वरुणपाशाद् वरुणपाशान् मुञ्चिति ।

90) 2.3.13.3(75) — वरुणपाशात् ।

वरुणपाशादिति वरुण — पाशात् ।

91) 2.3.13.3(76) — मुञ्चिति ॥

मुञ्चतीति मुञ्चिति ।
```

www.vedavms.in

2.3.14 <u>अनुवाकम् 14 – जटा</u>

```
1) 2.3.14.1(1)- सः । प्रत्नवत् । (GS-2.3-39)
स प्रत्वत् प्रत्विथ् स स प्रत्वित्।
2) 2.3.14.1(2)- प्रत्नवत् । नि । (GS-2.3-39)
प्रत्वन् नि न प्रत्वत् प्रत्वन् नि ।
   2.3.14.1(2)- प्रत्नवत् । (GS-2.3-39)
प्रत्नवदिति प्रत्न - वत्।
4) 2.3.14.1(3)- नि । काव्या । (GS-2.3-39)
नि काव्या काव्या नि नि काव्या ।
   काव्येन्द्र मिन्द्रम् काव्या काव्येन्द्रम् ।
6) 2.3.14.1(5)- इन्द्रम्। वः।
इन्द्रं वो व इन्द्र मिन्द्रं वः।
7) 2.3.14.1(6)- वः । विश्वतः ।
वो विश्वतो विश्वतो वो वो विश्वतः।
8) 2.3.14.1(7)— विश्वतः । परि ।
विश्वत स्परि परि विश्वतो विश्वत स्परि ।
9) 2.3.14.1(8)- परि । इन्द्रम् ।
परीन्द्र मिन्द्रम् परि परीन्द्रम् ।
```

```
10) 2.3.14.1(9)- इन्द्रम् । नरः ॥
इन्द्रम् नरो नर् इन्द्रं मिन्द्रम् नरः ।
11) 2.3.14.1(10)- नरः ॥
नर इति नरः।
12) 2.3.14.1(11)- त्वम्। नः।
त्वम् नो न स्त्वम् त्वम् नः ।
13) 2.3.14.1(12)- नः। सोम।
नः सोम सोम नो नः सोम।
14) 2.3.14.1(13)— सोम । विश्वतः ।
सोम विश्वतां विश्वतः सोम सोम विश्वतः ।
15) 2.3.14.1(14)- विश्वतः । रक्ष ।
विश्वतो रक्ष रक्षं विश्वतो विश्वतो रक्षं ।
16) 2.3.14.1(15)- रक्ष । गुजून् ।
रक्षा राजन् राजन् रक्ष रक्षा राजन्न् ।
    2.3.14.1(16)- राजन्न् । अघायतः ॥
राजन् नघायतो अघायतो राजन् राजन् नघायतः ।
18) 2.3.14.1(17)- अघायतः ॥
अघायत इत्यघ – यतः ।
19) 2.3.14.1(18)- न। रिष्येत्।
न रिष्येद् रिष्येन् न न रिष्येत् ।
```

```
20) 2.3.14.1(19)- रिष्येत् । त्वावतः ।
रिष्येत् त्वावत स्त्वावतो रिष्येद् रिष्येत् त्वावतः ।
21) 2.3.14.1(20)- त्वावतः। सखा॥
त्वावतः सखा सखा त्वावत स्त्वावतः सखा ।
22) 2.3.14.1(20)- त्वावतः ।
त्वावत् इति त्व – वतः ।
23) 2.3.14.1(21)- सखा॥
सखेति सखा।
24) 2.3.14.1(22)- या। ते।
या ते ते या या ते ।
25) 2.3.14.1(23)- ते । धामानि ।
ते धामानि धामानि ते ते धामानि ।
26) 2.3.14.1(24)- धामानि । दिवि ।
धामानि दिवि दिवि धामानि धामानि दिवि ।
27) 2.3.14.1(25)- दिवि । या ।
दिवि या या दिवि दिवि या।
28) 2.3.14.1(26)- या । पृथिव्याम् ।
या पृथिव्याम् पृथिव्यां या या पृथिव्याम् ।
29) 2.3.14.1(27)- पृथिव्याम् । या ।
पृथिव्यां या पृथिव्याम् पृथिव्यां या ।
```

```
30) 2.3.14.1(28)- या । पर्वतेषु ।
या पर्वतेषु पर्वतेषु या या पर्वतेषु ।
31) 2.3.14.1(29)- पर्वतेषु । ओषधीषु ।
पर्वते घ्वोषधी घ्वोषधीषु पर्वतेषु पर्वते घ्वोषधीषु ।
32) 2.3.14.1(30)- ओषधीषु । अफ्सु ॥
ा । ।
ओषधी ष्वफ्स्वफ् स्वोषधी ष्वोषधी ष्वफ्सु ।
33) 2.3.14.1(31)- अफ्सु ॥
अफ्सित्यप् – सु ।
34) 2.3.14.1(32)- तेभिः। नः।
तेभिर् नो न स्तेभि स्तेभिर् नः ।
35) 2.3.14.1(33)- नः। विश्वैः।
नो विश्वैर् विश्वैर् नो नो विश्वैः।
36) 2.3.14.1(34)— विश्वैः। सुमनाः।
37) 2.3.14.1(35)- सुमनाः। अहेडन्न्।
सुमना अहेड्न नहेडन् थ्सुमनाः सुमना अहेडन् ।
38) 2.3.14.1(35)- सुमनाः ।
सुमना इति सु – मनाः।
39) 2.3.14.1(36)- अहेंड्र । राजन् ।
अहंडन् राजन् राजन् नहेडन् नहेडन् राजन्न् ।
```

```
40) 2.3.14.1(37)- राजन्न् । सोम । (GS-2.3-40)
राजन् थ्सोम सोम राजन् राजन् थ्सोम ।
41) 2.3.14.1(38)- सोम । प्रति । (GS-2.3-40)
सोम प्रति प्रति षोम सोम प्रति ।
42) 2.3.14.1(39)- प्रति । हव्या । (GS-2.3-40)
प्रति हव्या हव्या प्रति प्रति हव्या ।
43) 2.3.14.1(40)- ह्व्या । गृभाय ॥
हव्या गृभाय गृभाय हव्या हव्या गृभाय।
44) 2.3.14.1(41)- गृभाय ॥
गृभायेति गृभाय।
45) 2.3.14.1(42)- अग्नीषोमा । सर्वेदसा ।
अग्नीषोमा सर्वेदसा सर्वेदसा ऽग्नीषोमा ऽग्नीषोमा सर्वेदसा ।
46) 2.3.14.1(42)- अग्नीषोमा ।
अग्नीषोमेत्यग्नी – सोमा ।
47) 2.3.14.1(43)– सर्वेदसा । सहूती ।
सवेदसा सहूती सहूती सवेदसा सवेदसा सहूती।
48) 2.3.14.1(43)– सर्वेदसा ।
सवेदसेति स – वेदसा।
49) 2.3.14.1(44)- सहूती। वनतम्।
सहूती वनतं वनत(ग्म्) सहूती सहूती वनतम्।
```

```
50) 2.3.14.1(44)- सहूती।
सहूती इति स – हूती।
51) 2.3.14.1(45)- वनतम् । गिरः ॥
वनतम् गिरो गिरो वनतं वनतम् गिरः ।
52) 2.3.14.1(46)- गिरः ॥
गिर इति गिरः।
53) 2.3.14.1(47)- सम्। देवत्रा।
सम् देवत्रा देवत्रा स(ग्म्) सम् देवत्रा ।
54) 2.3.14.1(48)- देवत्रा । बभूवथुः ॥
देवत्रा बभूवथुर् बभूवथुर् देवत्रा देवत्रा बभूवथुः ।
55) 2.3.14.1(48)- देवन्ना।
देवत्रेति देव - त्रा।
56) 2.3.14.1(49)- बभूवथुः ॥
बभूवथुरितिं बभूवथुः।
57) 2.3.14.1(50)- युवम् । एतानि ।
युव मेता न्येतानि युवं युव मेतानि ।
1) 2.3.14.2(1)- एतानि । दिवि ।
एतानि दिवि दिव्येता न्येतानि दिवि ।
2) 2.3.14.2(2)- दिवि । रोचनानि ।
दिवि रोचनानि रोचनानि दिवि दिवि रोचनानि ।
```

```
3) 2.3.14.2(3)- रोचनाने । अग्निः ।
रोचना न्यग्नि रग्नी रोचनानि रोचना न्यग्निः।
4) 2.3.14.2(4)- अग्निः। च ।
अग्निश्च चाग्नि रग्निश्च ।
5) 2.3.14.2(5)- च।सोम।
च सोम सोम च च सोम।
6) 2.3.14.2(6)- सोम । सक्रतू ।
सोम सक्रतू सक्रतू सोम सोम् सक्रतू।
7) 2.3.14.2(7)- सक्रत् । अधत्तम् ॥
सक्रतू अधत्त मधत् (ग्म्) सक्रतू सक्रतू अधत्तम्।
8) 2.3.14.2(7)- सक्रतू।
सक्रतू इति स – क्रतू ।
9) 2.3.14.2(8)- अधत्तम् ॥
अधत्तमित्यधत्तम् ।
10) 2.3.14.2(9)- युवम् । सिन्धून् ।
युव(ग्म्) सिन्धून् थ्सिन्धून्, युवं युव(ग्म्) सिन्धून् ।

 2.3.14.2(10) – सिन्धून् । अभिशस्तेः ।

सिन्धू(गम्) रिभशस्ते रिभशस्तेः सिन्धून् ध्सिन्धू(गम्) रिभशस्तेः ।
12) 2.3.14.2(11)- अभिशस्तेः । अवद्यात् ।
अभिशंस्ते ख्वद्या दिभशंस्ते रिभशंस्ते खद्यात् ।
```

```
13) 2.3.14.2(11)- अभिशस्तेः ।
अभिशस्तेरित्यभि – शस्तेः ।
14) 2.3.14.2(12)- अवद्यात् । अग्नीषोमौ ।
अवद्या दग्नीषोमा वग्नीषोमा ववद्या दवद्या दग्नीषोमौ ।
15) 2.3.14.2(13)- अग्नीषोमौ । अमुञ्चतम् ।
अग्नीषोमा वमुञ्चत ममुञ्चत मग्नीषोमा वग्नीषोमा वमुञ्चतम्।
16) 2.3.14.2(13)- अग्नीषोमौ ।
अग्नीषोमावित्यग्नी – सोमौ ।
17) 2.3.14.2(14)- अमुञ्चतम् । गृभीतान् ॥
अमुञ्चतम् गृभीतान् गृभीता नमुञ्चत ममुञ्चतम् गृभीतान् ।
18) 2.3.14.2(15)- गृभीतान् ॥
गृभीतानिति गृभीतान्।
19) 2.3.14.2(16)- अग्नीषोमौ । इमम् । (GS-2.3-41)
अग्नीषोमा विम मिम मग्नीषोमा वग्नीषोमा विमम्।
20) 2.3.14.2(16)- अग्नीषोमौ । (GS-2.3-41)
अग्नीषोमावित्यग्नी – सोमौ ।
21) 2.3.14.2(17)- इमम् । सु । (GS-2.3-41)
इम(ग्म्) सु स्विम मिम(ग्म्) सु ।
22) 2.3.14.2(18)- सु।मे। (GS-2.3-41)
सुमें में सुसुमें।
```

```
2.3.14.2(19)- में। शृणुतम्। (GS-2.3-41)
मे शृणुत(ग्म्) शृणुतम् मे मे शृणुतम्।
24) 2.3.14.2(20)- शृणुतम् । वृषणा ।
राृणुतं वृषणा वृषणा राृणुत(गम्) राृणुतं वृषणा ।
25) 2.3.14.2(21)- वृषणा । हवम् ॥
वृषणा हव(ग्म्) हवं वृषणा वृषणा हवम् ।
26) 2.3.14.2(22)- हवम् ॥
हवमिति हवम्।
27) 2.3.14.2(23)- प्रति । सूक्तानि ।
प्रति सूकानि सूकानि प्रति प्रति सूकानि ।
28) 2.3.14.2(24)- सूक्तानि । हर्यतम् ।
सूक्तानि हर्यत(ग्म्) हर्यत(ग्म्) सूक्तानि सूक्तानि हर्यतम् ।
29) 2.3.14.2(24)- सूक्तानि ।
सूकानीति सु – उक्तानि ।
30) 2.3.14.2(25)- हर्यतम् । भवतम् ।
हर्यतम् भवतम् भवत(ग्म्) हर्यत(ग्म्) हर्यतम् भवतम् ।
31) 2.3.14.2(26)- भवतम्। दाशुषे।
भवतम् दाशुषे दाशुषे भवतम् भवतम् दाशुषे ।
32) 2.3.14.2(27)- दाशुषे । मयः ॥
दाशुषे मयो मयो दाशुषे दाशुषे मयः।
```

```
33) 2.3.14.2(28)- मयः ॥
मय इति मयः।
34) 2.3.14.2(29)- आ। अन्यम्।
आ उन्य मन्य मा उन्यम् ।
    2.3.14.2(30)- अन्यम् । दिवः ।
अन्यम् दिवो दिवो अन्य मन्यम् दिवः ।
36) 2.3.14.2(31)— दिवः । मातरिश्चा ।
दिवो मातरिश्वा मातरिश्वा दिवो दिवो मातरिश्वा ।
37) 2.3.14.2(32)- मातरिश्चा । जभार ।
मातरिश्वा जभार जभार मातरिश्वा मातरिश्वा जभार।
38) 2.3.14.2(33)- <u>जभार</u> । अमथ्नात् ।
जभारा मध्नाद मध्नाज् जभार जभारा मध्नात्।
39) 2.3.14.2(34)- अमध्नात् । अन्यम् ।
अमध्ना दन्य मन्य ममध्ना दमध्ना दन्यम् ।
40) 2.3.14.2(35)- अन्यम् । परि ।
अन्यम् परि पर्यन्य मन्यम् परि ।
41) 2.3.14.2(36)- परि । इयेनः ।
परि इयेनः इयेनः परि परि इयेनः ।
42) 2.3.14.2(37)- रुयेनः । अद्गेः ॥
्।
इयेनो अद्रे रद्रेः इयेनः इयेनो अद्रेः।
```

```
43) 2.3.14.2(38)- अद्गेः ॥
अद्रेरित्यद्रेः ।
44) 2.3.14.2(39)- अग्नीषोमा । ब्रह्मणा ।
अग्नीषोमा ब्रह्मणा ब्रह्मणा ऽग्नीषोमा ऽग्नीषोमा ब्रह्मणा ।
45) 2.3.14.2(39)- अग्नीषोमा ।
अग्नीषोमेत्यग्नी – सोमा ।
46) 2.3.14.2(40)- ब्रह्मणा । वावृधाना ।
ब्रह्मणा वावृधाना वावृधाना ब्रह्मणा ब्रह्मणा वावृधाना ।
      2.3.14.2(41)- वावृधाना । उरुम् ।
वावृधानोरु मुरुं वावृधाना वावृधानोरुम्।
48) 2.3.14.2(42)- उरुम्। यूज्ञाय।
उसं वज्ञायं यज्ञायोरु मुसं वज्ञायं।
49) 2.3.14.2(43)- यज्ञाय । चक्रथुः । (GS-2.3-42)
यज्ञायं चक्रथु श्रक्रथुर् यज्ञायं यज्ञायं चक्रथुः ।
50) 2.3.14.2(44)- चक्रथुः। उ। (GS-2.3-42)
चक्रथुरु वु चक्रथु श्वक्रथुरु ।
51) 2.3.14.2(45)- उ। लोकम् ॥ (GS-2.3-42)
उ लोकम् लोक मुं वु लोकम्।
52) 2.3.14.2(46)- लोकम् ॥ (GS-2.3-42)
लोकमिति लोकम्।
```

```
53) 2.3.14.2(47)- अग्नीषोमा । हविष: । (GS-2.3-42)
अग्नीषोमा हविषो हविषो उग्नीषोमा उग्नीषोमा हविषः।
54) 2.3.14.2(47)- अग्नीषोमा । (GS-2.3-42)
अग्नीषोमेत्यग्नी – सोमा ।
55) 2.3.14.2(48)- हविषः । प्रस्थितस्य । (GS-2.3-42)
हविषः प्रस्थितस्य प्रस्थितस्य हविषो हविषः प्रस्थितस्य ।
56) 2.3.14.2(49)- प्रस्थितस्य । वीतम् ।
प्रस्थितस्य वीतं वीतम् प्रस्थितस्य प्रस्थितस्य वीतम् ।
57) 2.3.14.2(49)- प्रस्थितस्य ।
प्रस्थितस्येति प्र – स्थितस्य ।
58) 2.3.14.2(50)- वीतम् । हर्यतम् ।
वीत(ग्म्) हर्यत(ग्म्) हर्यतं वीतं वीत(ग्म्) हर्यतम्।
1) 2.3.14.3(1)- हर्यतम् । वृषणा ।
हर्यतं वृषणा वृषणा हर्यत(ग्म्) हर्यतं वृषणा ।
2) 2.3.14.3(2)— वृषणा । जुषेथाम् ॥
वृषणा जुषेथाम् जुषेथां वृषणा वृषणा जुषेथाम् ।
3) 2.3.14.3(3)- जुषेथाम् ॥
जुषेथामिति जुषेथाम्।
4) 2.3.14.3(4) — सुशर्माणा । स्ववंसा ।
सुशर्माणा स्ववसा स्ववसा सुशर्माणा सुशर्माणा स्ववसा ।
```

```
2.3.14.3(4)- सुशर्माणा ।
5)
सुशर्माणेति सु – शर्माणा ।
6) 2.3.14.3(5)- स्ववसा। हि।
स्ववसा हि हि स्ववसा स्ववसा हि।
   2.3.14.3(5)- स्ववसा ।
7)
स्ववसेति सु – अवसा।
  2.3.14.3(6)- हि । भूतम् ।
हि भूतम् भूत(ग्म्) हि हि भूतम् ।
   2.3.14.3(7)- भूतम् । अथ ।
भूत मथाथं भूतम् भूत मथ।
10) 2.3.14.3(8)- अथ । धृतम् ।
अथा धत्तम् धत्त मथाथा धत्तम् ।
11) 2.3.14.3(9)- धत्तम् । यजमानाय ।
धत्तं यजमानाय यजमानाय धत्तम् धत्तं यजमानाय ।
12) 2.3.14.3(10)- यजमानाय । राम् ।
यजमानाय श(ग्म्) शं यजमानाय यजमानाय शम्।
   2.3.14.3(11)- शम् । योः ॥
शं योर् योः श(ग्म्) शं योः ।
14) 2.3.14.3(12)- योः ॥
योरिति योः ।
```

```
15) 2.3.14.3(13)- आ। प्यायस्व।
आ प्यायस्व प्यायस्वा प्यायस्व ।
16) 2.3.14.3(14)- प्यायस्व । सम् ।
प्यायस्व स(ग्म्) सम् प्यायस्व प्यायस्व सम्।
17) 2.3.14.3(15)- सम्। ते ॥
सम् ते ते स(ग्म्) सम् ते ।
18) 2.3.14.3(16)- ते ॥
त इति ते।
19) 2.3.14.3(17)— गणानाम् । त्वा ।
गुणानाम् त्वा त्वा गुणानाम् गुणानाम् त्वा ।
20) 2.3.14.3(18)- त्वा । गुणपतिम् ।
त्वा गणपतिम् गणपतिम् त्वा त्वा गणपतिम् ।
21) 2.3.14.3(19)- गुणपतिम् । हवामहे ।
गुणपति(ग्म्) हवामहे हवामहे गणपतिम् गणपति(ग्म्) हवामहे ।
22) 2.3.14.3(19)- गुणपतिम् ।
गणपतिमिति गण – पतिम्।
23) 2.3.14.3(20) – हवामहे । क्विम् ।
हवामहे कविम् कवि(ग्म्) हवामहे हवामहे कविम्।
24) 2.3.14.3(21) - कविम् । कवीनाम् ।
कविम् कवीनाम् कवीनाम् कविम् कविम् कवीनाम् ।
```

```
2.3.14.3(22) – कवीनाम् । उपमश्रवस्तमम् ॥
25)
कवीना मुपमश्रवस्तम मुपमश्रवस्तमम् कवीनाम् कवीना मुपमश्रवस्तमम् ।
26) 2.3.14.3(23) — उपमश्रवस्तमम् ॥
उपमश्रवस्तम्मित्युपमश्रवः – तमम् ।
— ॥—
27) 2.3.14.3(24)- ज्येष्ठराजम् । ब्रह्मणाम् ।
ज्येष्ठराजम् ब्रह्मणाम् ब्रह्मणाम् ज्येष्टराजम् ज्येष्ठराजम् ब्रह्मणाम् ।
      2.3.14.3(24)- ज्येष्ठराजम् ।
ज्येष्ठराजमिति ज्येष्ठ – राजम् ।
29) 2.3.14.3(25)- ब्रह्मणाम् । ब्रह्मणः ।
। ---
ब्रह्मणाम् ब्रह्मणो ब्रह्मणो ब्रह्मणाम् ब्रह्मणाम् ब्रह्मणः ।
30) 2.3.14.3(26)- ब्रह्मणः । पते ।
ब्रह्मण स्पते पते ब्रह्मणो ब्रह्मण स्पते ।
31) 2.3.14.3(27)- पते । आ ।
पत आ पते पत आ।
32) 2.3.14.3(28)- आ। नः।
आ नों न आ नः।
33) 2.3.14.3(29)- नः । शृण्वन्न् ।
नः शृण्वञ् छृण्वन् नो नः शृण्वन्न् ।
34) 2.3.14.3(30)- शृण्वन्न् । ऊतिभिः ।
शृण्वन् नूतिभि रूतिभिः शृण्वञ् छृण्वन् नूतिभिः ।
```

```
35) 2.3.14.3(31)- ऊतिभिः। सीद।
कृतिभिः सीद सीदोतिभि रूतिभिः सीद ।
36) 2.3.14.3(31)- ऊतिभिः।
ऊतिभिरित्यूति - भिः।
37) 2.3.14.3(32)- सीद । सादनम् ॥
सीद सादन(ग्म्) सादन(ग्म्) सीद सीद सादनम्।
38) 2.3.14.3(33)- सादनम् ॥
सादनमिति सादनम्।
39) 2.3.14.3(34)- सः। इत्।
स इदिथ् स स इत्।
40) 2.3.14.3(35)- इत्। जनेन। (GS-2.3-43)
इज् जनेन जनेने दिज् जनेन।
41) 2.3.14.3(36)- जनेन।सः।(GS-2.3-43)
जनेन स स जनेन जनेन सः।
42) 2.3.14.3(37)- सः। विशा। (GS-2.3-43)
स विशा विशा स स विशा।
43) 2.3.14.3(38)- विशा। सः। (GS-2.3-43)
विशा स स विशा विशा सः।
44) 2.3.14.3(39)- सः। जन्मना। (GS-2.3-43)
स जन्मना जन्मना स स जन्मना।
```

```
2.3.14.3(40) - जन्मना । सः ।
45)
जन्मना स स जन्मना जन्मना सः।
46) 2.3.14.3(41)- सः । पुत्रैः ।
स पुत्रैः पुत्रैः स स पुत्रैः।
47) 2.3.14.3(42)- पुत्रैः । वाजम् ।
पुत्रैर् वाजं वाजम् पुत्रैः पुत्रैर् वाजम् ।
48) 2.3.14.3(43)- वाजम् । भरते ।
वाजम् भरते भरते वाजं वाजम् भरते ।
49) 2.3.14.3(44)- भरते । धना ।
भरते धना धना भरते भरते धना ।
50) 2.3.14.3(45)- धना । नृभिः ॥
धना नृभिर् नृभिर् धना धना नृभिः।
51) 2.3.14.3(46)- नृभिः॥
नृभिरिति नृ - भिः।
52) 2.3.14.3(47)- देवानाम् । यः ।
देवानां ँयो यो देवानाम् देवानां ँयः ।
53) 2.3.14.3(48)- यः । पितरम् ।
यः पितरम् पितरं यो यः पितरम् ।
54) 2.3.14.3(49)— पितरम् । आविवासति ।
-
पितरं माविवास त्याविवासित पितरम् पितरं माविवासित ।
```

```
55) २.३.१४.३(५०)- आविवासित । श्रद्धामनाः ।
। । – । – । । । ।
आविवासति श्रद्धामनाः श्रद्धामनाः ॥विवास त्याविवासति श्रद्धामनाः ।
56) 2.3.14.3(50)— आविवासति ।
। ॥ । –
आविवासतीत्या – विवासति ।
1) 2.3.14.4(1)- श्रद्धामनाः । हविषा ।
2) 2.3.14.4(1)- श्रद्धामनाः।
श्रद्धामना इति श्रद्धा – मनाः।
3) 2.3.14.4(2)- हविषा । ब्रह्मणः ।
। । । । । ।
हविषा ब्रह्मणो ब्रह्मणो हविषा हविषा ब्रह्मणः ।
- । । । । । । । । । । । पतिम् ॥
वहाण स्पतिम् पतिम् ब्रह्मणो ब्रह्मण स्पतिम् ।
5) 2.3.14.4(4)- पतिम् ॥
पतिमिति पतिम्।
6) 2.3.14.4(5)- सः । सुष्टुभा ।
स सुष्टुभां सुष्टुभा स स सुष्टुभा।
7) 2.3.14.4(6)- सुष्टुभा। सः।
सुष्टुभा स स सुष्टुभा सुष्टुभा सः।
8) 2.3.14.4(6)— सुष्टुभा ।
सुष्टुभेति सु - स्तुभा ।
```

```
9) 2.3.14.4(7)- सः । ऋक्वता ।
स ऋक्वत र्क्वता स स ऋक्वता।
10) 2.3.14.4(8)- ऋक्वता । गणेन ।
ऋक्वता गणेन गणेन र्क्वत र्क्वता गणेन ।
11) 2.3.14.4(9)- गणेन । वलम् ।
गणेन वलं वलम् गणेन गणेन वलम्।
12) 2.3.14.4(10)- वलम् । रुरोज ।
वल(ग्म्) रुरोज रुरोज वलं वल(ग्म्) रुरोज।
13) 2.3.14.4(11)- रुरोज । फलिगम् ।
रुरोज फलिगम् फलिग(ग्म्) रुरोज रुरोज फलिगम्।
14) 2.3.14.4(12)- फलिगम्। खेण॥
फलिग(ग्म्) खेंण खेंण फलिगम् फेलिग(ग्म्) खेंण ।
15) 2.3.14.4(13)- खेण ॥
रवेणेति रवेण।
16) 2.3.14.4(14)- बृहस्पतिः । उस्त्रियाः ।
बृहस्पति रुस्त्रियां उस्त्रिया बृहस्पतिर् बृहस्पति रुस्त्रियाः ।
17) 2.3.14.4(15)- उस्त्रियाः । हव्यसूदः ।
उस्त्रियां हव्यसूदों हव्यसूदं उस्त्रियां उस्त्रियां हव्यसूदंः।
18) 2.3.14.4(16)- हव्यसूदः । कनिक्रदत् ।
हव्यसूदः कर्निक्रदत् कर्निक्रद ख्रव्यसूदो हव्यसूदः कर्निक्रदत् ।
```

```
19) 2.3.14.4(16)- ह्व्यसूदः ।
हव्यसूद इति हव्य - सूदः।
20) 2.3.14.4(17) – कनिक्रदत् । वावशतीः ।
कनिक्रदद् वावशतीर् वावशतीः कनिक्रदत् कनिक्रदद् वावशतीः ।
   2.3.14.4(18)— वावशतीः । उत् ।
वावंशती रुदुद् वावंशतीर् वावंशती रुत्।
22) 2.3.14.4(19)- उत् । आजत् ॥
उदाजदाज दुदुदाजत्।
23) 2.3.14.4(20)- आजत्॥
आजदित्याजत् ।
24) 2.3.14.4(21)- मरुतः । यत् ।
मरुतो यद् यन् मरुतो मरुतो यत्।
25) 2.3.14.4(22)- यत् । ह ।
य द्ध ह यद् य द्ध ।
26) 2.3.14.4(23)- ह।वः।
ह वो वो हह वः।
27) 2.3.14.4(24)- वः । दिवः ।
वो दिवो दिवो वो वो दिवः।
28) 2.3.14.4(25)- दिवः। या।
दिवो या या दिवो दिवो या।
```

```
29)
     2.3.14.4(26) — या। वः।
या वो वो या या वः।
30) 2.3.14.4(27)- वः। शर्म ॥
वः शर्म शर्म वो वः शर्म ।
31) 2.3.14.4(28)- रार्म ॥
शर्मेति शर्म ।
32) 2.3.14.4(29)- अर्यमा। आ। याति। (JD-5,GD-25,GS-2.3-44)
अर्यमा ऽऽ यति यात्या ऽर्यमा ।
33) 2.3.14.4(30)- आ। याति। (JD-5,GD-25,GS-2.3-44)
आ याति यात्या याति ।
    2.3.14.4(31)- याति । वृषभः । (JD-5,GD-25,GS-2.3-44)
याति वृषभो वृषभो याति याति वृषभः।
      2.3.14.4(32)- वृषभः । तुर्विष्मान् । (GS-2.3-44)
वृषभ स्तुविष्मान् तुविष्मान् वृषभो वृषभ स्तुविष्मान् ।
    2.3.14.4(33)- तुर्विष्मान् । दाता ।
36)
तुर्विष्मान् दाता दाता तुर्विष्मान् तुर्विष्मान् दाता ।
37) 2.3.14.4(34)- दाता । वसूनाम् ।
दाता वसूनां वसूनाम् दाता दाता वसूनाम् ।
38) 2.3.14.4(35)- वसूनाम् । पुरुहूतः ।
वसूनाम् पुरुहूतः पुरुहूतो वसूनां वसूनाम् पुरुहूतः ।
```

```
39) 2.3.14.4(36)- पुरुहूतः । अर्.हन्न् ॥
पुरुहूतो अर्.हृन् नर्.हंन् पुरुहूतः पुरुहूतो अर्.हन्न् ।
40) 2.3.14.4(36)- <u>पुरुह</u>ृतः ।
पुरुहूत इति पुरु – हूतः ।
41) 2.3.14.4(37)- अर्.हर्न् ॥
अर्.हन्नित्यर्.हन्न् ।
42) 2.3.14.4(38) – सहस्राक्षः । गोत्रभित् ।
सहस्राक्षो गोत्रभिद् गोत्रभिथ् सहस्राक्षः सहस्राक्षो गोत्रभित् ।
43) 2.3.14.4(38)- सहस्राक्षः ।
सहस्राक्ष इति सहस्र – अक्षः ।
44) 2.3.14.4(39) - गोत्रभित्। वज्रबाहुः।
गोत्रभिद् वजंबाहुर् वजंबाहुर् गोत्रभिद् गोत्रभिद् वजंबाहुः।
45) 2.3.14.4(39)- गोन्नभित्।
गोत्रभिदितिं गोत्र – भित्।
46) 2.3.14.4(40)- वज्रबाहुः । अस्मासु ।
वजबाहु रस्मा स्वस्मासु वजबाहुर् वजबाहु रस्मासु ।
47) 2.3.14.4(40)- वज्रबाहु: ।
वज्रबाहुरिति वज्र – बाहुः।
48) 2.3.14.4(41) — अस्मासु । देवः ।
अस्मासुं देवो देवो अस्मा स्वस्मासुं देवः ।
```

```
49) 2.3.14.4(42)- देवः । द्रविणम् ।
देवो द्रविणम् द्रविणम् देवो देवो द्रविणम् ।
50) 2.3.14.4(43)- द्रविणम् । दधातु ॥
द्रविणम् दधातु दधातु द्रविणम् द्रविणम् दधातु ।
51) 2.3.14.4(44)- दधातु ॥
दधात्विति दधातु ।
52) 2.3.14.4(45)- ये। ते।
ये ते ते ये ये ते ।
53) 2.3.14.4(46)- ते । अर्यमन्न् ।
ते ऽर्यमन् नर्यमन् ते ते ऽर्यमन्न् ।
54) 2.3.14.4(47)- अर्यमन्न् । बहवः ।
अर्यमन् बहवो बहवो ऽर्यमन् नर्यमन् बहवः ।
55) 2.3.14.4(48)- बहवः। देवयानाः।
देवयानाः पन्थानः पन्थानो देवयाना देवयानाः पन्थानः ।
57) 2.3.14.4(49)- देवयानाः ।
देवयाना इति देव – यानाः ।
58) 2.3.14.4(50)- पन्थानः । गुजून् ।
पन्थानो राजन् राजन् पन्थानः पन्थानो राजन् ।
```

2.3.14.5(1)- राजन्न् । दिवः । 1) राजन् दिवो दिवो राजन् राजन् दिवः । 2.3.14.5(2)- दिवः । आचरन्ति ॥ दिव आचर न्त्याचरन्ति दिवो दिव आचरन्ति । 3) 2.3.14.5(3)- आचरन्ति ॥ ॥ । आचरन्तीत्या – चरन्ति । 4) 2.3.14.5(4) - तेभिः। नः। तेभिर् नो न स्तेभि स्तेभिर् नः। 5) 2.3.14.5(5)- नः । देव । नो देव देव नो नो देव। 6) 2.3.14.5(6)- देव। महि। देव महि महि देव देव महि। 7) 2.3.14.5(7)- महि। शर्म। महि शर्म शर्म महि महि शर्म । 8) 2.3.14.5(8) - राम । यच्छ । शर्म यच्छ यच्छ शर्म शर्म यच्छ। 2.3.14.5(9)- यच्छ । शम् । यच्छ श(ग्म्) शं यैच्छ यच्छ शम्। 10) 2.3.14.5(10)- शम्। नः। शम् नो नः श(ग्म्) शम् नः ।

```
11) 2.3.14.5(11)- नः। एधि।
न एध्येधि नो न एधि।
12) 2.3.14.5(12)- एधि । द्विपदे ।
एधि द्विपदे द्विपद एध्येधि द्विपदे ।
13) 2.3.14.5(13)- द्विपदे । शम् ।
द्विपदे श(ग्म्) शम् द्विपदे द्विपदे शम्।
14) 2.3.14.5(13)- द्विपदे ।
द्विपद इति द्वि – पदे ।
15) 2.3.14.5(14)- शम्। चतुष्पदे॥
शम् चतुष्पदे चतुष्पदे श(गम्) शम् चतुष्पदे ।
16) 2.3.14.5(15)- चतुष्पदे ॥
चतुष्पद इति चतुः - पदे ।
17) 2.3.14.5(16)- बुद्ध्नात् । अग्रम् ।
बुद्ध्नादग्र मग्रम् बुद्ध्नाद् बुद्ध्नादग्रम् ।
18) 2.3.14.5(17)- अग्रम् । अङ्गिरोभिः ।
अग्र मङ्गिरोभि रङ्गिरोभि रग्र मग्र मङ्गिरोभिः।
19) 2.3.14.5(18)- अङ्गिरोभिः। गृणानः।
अङ्गिरोभिर् गृणानो गृणानो अङ्गिरोभि रङ्गिरोभिर् गृणानः ।
20) 2.3.14.5(18)- अङ्गिरोभिः।
अङ्गिरोभिरित्यङ्गिरः – भिः।
```

```
2.3.14.5(19)- गृणानः । वि ।
21)
गृणानो वि वि गृणानो गृणानो वि ।
22) 2.3.14.5(20)- वि । पर्वतस्य ।
वि पर्वतस्य पर्वतस्य वि वि पर्वतस्य ।
23) 2.3.14.5(21)- पर्वतस्य । दृ(ग्म्)हितानि ।
पर्वतस्य दृ(ग्म्)हितानि दृ(ग्म्)हितानि पर्वतस्य पर्वतस्य दृ(ग्म्)हितानि ।
    2.3.14.5(22)- दृ(ग्म्)हितानि । ऐरत् ॥
दु(गम्)हिता न्यैरदैरद् दु(गम्)हितानि दु(गम्)हिता न्यैरत् ।
25) 2.3.14.5(23)- ऐरत् ॥
ऐरदित्यैरत्।
26) 2.3.14.5(24)- रुजत् । रोधा(ग्म्)सि ।
कुजद् रोधा(गम्)सि रोधा(गम्)सि कुजद् कुजद् रोधा(गम्)सि ।
27) 2.3.14.5(25)— रोधा(ग्म्)सि । कृत्रिमाणि ।
रोधा(ग्म्)सि कृत्रिमाणि कृत्रिमाणि रोधा(ग्म्)सि रोधा(ग्म्)सि कृत्रिमाणि ।
28) 2.3.14.5(26)- कृत्रिमाणि । एषाम् ।
कृतिमा ण्येषा मेषाम् कृतिमाणि कृतिमा ण्येषाम् ।
29) 2.3.14.5(27)- एषाम् । सोमस्य ।
एषा(ग्म्) सोमस्य सोमस्यैषा मेषा(ग्म्) सोमस्य ।
30) 2.3.14.5(28)- सोमस्य । ता ।
सोमस्य ता ता सोमस्य सोमस्य ता।
```

```
31) 2.3.14.5(29)- ता । मदे ।
ता मदे मदे ता ता मदें।
32) 2.3.14.5(30)- मदे । इन्द्रः ।
मद इन्द्र इन्द्रो मदे मद इन्द्रः ।
33) 2.3.14.5(31)- इन्द्रः। चकार॥
इन्द्रं श्रकार चकारे न्द्र इन्द्रं श्रकार।
    2.3.14.5(32)- चकार ॥
चकारेति चकार।
35) 2.3.14.5(33) – बुद्ध्नात् । अग्रेण ।
बुद्ध्ना दग्रेणाग्रेण बुद्ध्नाद् बुद्ध्ना दग्रेण ।
36) 2.3.14.5(34)- अग्रेण। वि।
अग्रेण वि व्यग्रेणा ग्रेण वि ।
37) 2.3.14.5(35)- वि। मिमाय।
वि मिमाय मिमाय वि वि मिमाय।
38) 2.3.14.5(36)- मिमाय । मानैः ।
मिमाय मानैर् मानैर् मिमाय मिमाय मानैः।
39) 2.3.14.5(37)- मानैः। वज्रेण।
मानैर् वजेण वजेण मानैर् मानैर् वजेण ।
40) 2.3.14.5(38)- वज्रेण। खानि।
वजेण खानि खानि वजेण वजेण खानि ।
```

```
41) 2.3.14.5(39)- खानि । अतृणत् ।
खान्यतृण दतृणत् खानि खान्यतृणत् ।
    2.3.14.5(40)- अतृणत् । नदीनाम् ॥
अतृणन् नदीनाम् नदीनां मतृण दतृणन् नदीनाम् ।
43) 2.3.14.5(41)- नदीनाम् ॥
नदीनामिति नदीनाम्।
44) 2.3.14.5(42)- वृथा । असृजत् ।
वृथा उसृज दसृजद् वृथा वृथा उसृजत्।
45) 2.3.14.5(43)- असृजृत् । पृथिभिः ।
असृजत् पथिभिः पथिभि रसृज दसृजत् पथिभिः ।
46) 2.3.14.5(44)- पथिभिः । दीर्घयाथैः ।
पथिभिर् दीर्घयाथैर् दीर्घयाथैः पथिभिः पथिभिर् दीर्घयाथैः ।
47) 2.3.14.5(44)- पथिभिः।
पथिभिरितिं पथि – भिः।
48) 2.3.14.5(45)- दीर्घयाथैः । सोमस्य ।
दीर्घयाथैः सोमस्य सोमस्य दीर्घयाथैर् दीर्घयाथैः सोमस्य ।
49) 2.3.14.5(45)- दीर्घयाथैः।
दीर्घयाथैरिति दीर्घ - याथैः।
50) 2.3.14.5(46)- सोमस्य । ता ।
सोमस्य ता ता सोमस्य सोमस्य ता।
```

```
2.3.14.6(7) – विश्वानि । देवः ।
विश्वानि देवो देवो विश्वानि विश्वानि देवः ।
     2.3.14.6(8)-    देवः । जनिमा ।
देवो जनिमा जनिमा देवो देवो जनिमा।
     2.3.14.6(9)- जनिमा। विवक्ति॥
जनिमा विवक्ति विवक्ति जनिमा जनिमा विवक्ति ।
10) 2.3.14.6(10)- विवक्ति ॥
विवक्तीति विवक्ति।
ा ।
11) 2.3.14.6(11)— ब्रह्म।ब्रह्मणः।
ब्रह्म ब्रह्मणो ब्रह्मणो ब्रह्म ब्रह्म ब्रह्मणः।
12) 2.3.14.6(12)- ब्रह्मणः । उत् ।
ब्रह्मण उदुद् ब्रह्मणो ब्रह्मण उत्।
13) 2.3.14.6(13)- उत्। जभार।
उज् जभार जभारोदुज् जभार ।
14) 2.3.14.6(14)- जुभार । मद्ध्यात् ।
जभार मद्ध्यान् मद्ध्याज् जभार जभार मद्ध्यात् ।
15) 2.3.14.6(15)- मद्ध्यात् । नीचा ।
मद्ध्यान् नीचा नीचा मद्ध्यान् मद्ध्यान् नीचा ।
16) 2.3.14.6(16)- नीचा। उच्चा। (PS-5.8)
नीचा दुच्चोच्चा नीचा नीचा दुच्चा।
```

```
17) 2.3.14.6(17)- उच्चा । स्वधया । (PS-5.8)
उच्चा स्वधया स्वधयोच्चोच्चा स्वधया ।
18) 2.3.14.6(18)- स्वधया। अभि।
स्वधया उभ्यभि स्वधया स्वधया उभि ।
19) 2.3.14.6(18)- स्वधया।
स्वधयेति स्व – धया ।
20) 2.3.14.6(19)- अभि।प्र।
अभि प्र प्राभ्यभि प्र ।
21) 2.3.14.6(20)- प्र। तस्थौ ॥
प्र तस्थौ तस्थौ प्र प्र तस्थौ।
22) 2.3.14.6(21)- तस्थौ ॥
तस्थाविति तस्थौ।
23) 2.3.14.6(22)- महान्। मही।
महान् मही मही महान् महान् मही।
24) 2.3.14.6(23)- मही । अस्तुभायत् ।
मही अस्तभाय दस्तभायन् मही मही अस्तभायत् ।
25) 2.3.14.6(23)- मही।
मही इति मही।
26) 2.3.14.6(24)- अस्तभायत् । वि ।
अस्तभायद् वि व्यस्तभाय दस्तभायद् वि ।
```

```
2.3.14.6(25)- वि । जातः ।
27)
वि जातो जातो वि वि जातः।
    2.3.14.6(26)- जातः । द्याम् ।
जातो द्याम् द्याम् जातो जातो द्याम्।
    2.3.14.6(27)- द्याम् । सद्म ।
द्या(ग्म्) सद्म सद्म द्याम् द्या(ग्म्) सद्म ।
      2.3.14.6(28) — सद्म । पार्त्थिवम् ।
सद्म पार्त्थिवम् पार्त्थिव(ग्म्) सद्म सद्म पार्त्थिवम् ।
31) 2.3.14.6(29)- पार्त्थिवम् । च ।
पार्स्थिवम् च च पार्त्थिवम् पार्त्थिवम् च ।
32) 2.3.14.6(30)- च।रजः॥
च रजो रजश्च च रजः।
33) 2.3.14.6(31)- रजः ॥
रज इति रजः।
34) 2.3.14.6(32)- सः । बुद्ध्नात् ।
स बुद्ध्नाद् बुद्ध्नाथ् स स बुद्ध्नात् ।
    2.3.14.6(33)- बुद्ध्नात् । आष्ट्र ।
बुद्ध्नादाष्टाष्ट बुद्ध्नाद् बुद्ध्नादाष्ट ।
      आष्ट जनुषा जनुषा ऽऽष्टाष्ट जनुषा ।
```

```
2.3.14.6(35)- जनुषा । अभि ।
37)
जनुषा उभ्यभि जनुषा जनुषा उभि ।
38) 2.3.14.6(36)- अभि। अग्रम्।
अभ्यग्र मग्र मभ्यभ्यग्रम् ।
39) 2.3.14.6(37)— अग्रम् । बृहस्पतिः ।
अग्रम् बृहस्पतिर् बृहस्पति रग्र मग्रम् बृहस्पतिः ।
40) 2.3.14.6(38)— बृहस्पतिः । देवता ।
बृहस्पतिर् देवता देवता बृहस्पतिर् बृहस्पतिर् देवता ।
41) 2.3.14.6(39) — देवता । यस्य ।
देवता यस्य यस्य देवता देवता यस्य ।
42) 2.3.14.6(40)- यस्य । सम्राट् ॥
यस्य सम्राट् थ्सम्राड् यस्य यस्य सम्राट् ।
43) 2.3.14.6(41)- सम्राट् ॥
सम्राडितिं सं – राट्।
44) 2.3.14.6(42)- बुद्ध्नात् । यः ।
बुद्ध्नाद् यो यो बुद्ध्नाद् बुद्ध्नाद् यः।
45) 2.3.14.6(43)- यः । अग्रम् ।
यो अग्र मग्रं यो यो अग्रम्।
46) 2.3.14.6(44)- अग्रम् । अभ्यर्ति ।
अग्रं मभ्यर्त्यभ्यर्त्यग्रं मग्रं मभ्यर्ति ।
```

```
47) 2.3.14.6(45)— अभ्यर्ति । ओजसा ।
अभ्यर् त्योज सौजसा ऽभ्यर्त्यभ्यर्त्योजसा ।
48) 2.3.14.6(45)- अभ्यर्ति ।
।
अभ्यर्तीत्यभि – अर्ति ।
49) 2.3.14.6(46)- ओजसा। बृहस्पतिम्।
ओजसा बृहस्पतिम् बृहस्पति मोजसौजसा बृहस्पतिम् ।
50) 2.3.14.6(47)- बृहस्पतिम् । आ ।
बृहस्पति मा बृहस्पतिम् बृहस्पति मा।
51) 2.3.14.6(48)- आ। विवासन्ति।
आ विवासन्ति विवासन्त्या विवासन्ति ।
52) 2.3.14.6(49)- विवासन्ति । देवाः ॥
विवासन्ति देवा देवा विवासन्ति विवासन्ति देवाः ।
53) 2.3.14.6(50)- देवाः ॥
देवा इति देवाः ।
54) 2.3.14.6(51)- भिनत्। वलम्।
भिनद् वलं वलम् भिनद् भिनद् वलम्।
55) 2.3.14.6(52)- वलम् । वि ।
वलं वि वि वलं वलं वि ।
56) 2.3.14.6(53)- वि। पुरः ।
वि पुरः पुरो वि वि पुरः ।
```

```
57) 2.3.14.6(54) — पुरः । दर्दगिति ।

पुरो दर्दगिति दर्दगिति पुरः पुरो दर्दगिति ।

58) 2.3.14.6(55) — दर्दगिति । कनिक्रदत् ।

दर्दगिति कनिक्रदत् कनिक्रदत् दर्दगिति दर्दगिति कनिक्रदत् ।

59) 2.3.14.6(56) — कनिक्रदत् । सुवः ।

कनिक्रद्रथ् सुवः सुवः कनिक्रदत् कनिक्रद्रथ् सुवः ।

60) 2.3.14.6(57) — सुवः । अपः ।

सुव रूपो अपः सुवः सुव रूपः ।

61) 2.3.14.6(58) — अपः । जिगाय ॥

अपो जिगाय जिगायापो अपो जिगाय ।

62) 2.3.14.6(59) — जिगाय ॥

जिगायेति जिगाय ।
```

Table Control Statistics

Panchaati Ref	PS	PS +Ruk ending Padams (REP)	PG	PG+RuK ending Padams (REP)	Total Ruk ending Padams (REP)	PRE	PRE + Ruk ending Padams (REP)	ELs	Ordinary Padams (with out PS,PG REP)and including "PRE"	Total Padams as per Pada PaaTam	Total Jatai /Ghana Vaakyams
2.3.1.1 :	11	0	0	0	0	4	0	0	39	50	61
2.3.1.2 :	7	0	0	0	0	6	0	0	43	50	57
2.3.1.3 :	2	0	0	0	0	6	0	0	48	50	52
2.3.1.4 :	6	0	1	0	0	6	0	0	43	50	57
2.3.1.5 :	8	0	0	0	1	9	0	0	59	68	76
2.3.2.1 :	10	0	0	0	0	4	0	0	40	50	60
2.3.2.2 :	4	0	1	0	0	5	0	0	45	50	55
2.3.2.3 :	9	0	0	0	0	4	0	0	41	50	59
2.3.2.4 :	1	0	0	0	0	3	0	0	49	50	51
2.3.2.5 :	1	0	0	0	0	3	0	0	49	50	51
2.3.2.6 :	7	0	0	0	0	5	0	0	43	50	57
2.3.2.7 :	6	0	0	0	0	5	0	0	44	50	56
2.3.2.8 :	10	0	0	0	0	4	0	0	40	50	60
2.3.2.9 :	5	0	1	0	1	3	0	0	34	41	47
2.3.3.1 :	6	0	0	0	0	7	0	0	44	50	56
2.3.3.2 :	7	0	1	0	0	1	0	0	42	50	58
2.3.3.3:	11	0	0	0	0	6	0	0	39	50	61
2.3.3.4 :	7	0	0	0	0	3	0	0	43	50	57
2.3.3.5 :	5	0	3	0	1	5	0	0	34	43	51
2.3.4.1 :	6	0	0	0	0	4	0	0	44	50	56
2.3.4.2 :	9	0	0	0	0	4	0	0	41	50	59
2.3.4.3 :	4	0	6	0	0	5	0	0	40	50	60
2.3.4.4 :	9	1	3	0	1	5	0	0	42	54	65
2.3.5.1 :	4	0	0	0	0	3	0	0	46	50	54
2.3.5.2 :	3	0	0	0	0	2	0	0	47	50	53
2.3.5.3 :	7	0	0	0	1	7	0	0	55	63	70
2.3.6.1 :	10	0	0	0	0	3	0	0	40	50	60
2.3.6.2 :	16	1	0	0	1	5	0	0	60	76	91
2.3.7.1 :	8	0	0	0	0	5	0	0	42	50	58
2.3.7.2 :	5	0	0	0	0	3	0	0	45	50	55
2.3.7.3 :	3	0	0	0	0	6	0	0	47	50	53
2.3.7.4 :	8	0	0	0	1	1	0	0	29	38	46
2.3.8.1 :	7	0	0	0	0	3	0	0	43	50	57

											_
2.3.8.2 :	4	0	5	0	1	6	0	0	68	78	87
2.3.9.1 :	13	0	0	0	0	0	0	0	37	50	63
2.3.9.2 :	14	0	0	0	0	3	0	0	36	50	64
2.3.9.3 :	11	0	1	0	1	5	0	0	42	55	67
2.3.10.1 :	9	0	0	0	0	0	0	0	41	50	59
2.3.10.2 :	5	1	0	0	2	3	0	0	44	50	54
2.3.10.3 :	4	0	0	0	3	1	0	0	68	75	79
2.3.11.1 :	7	0	1	0	0	1	0	0	42	50	58
2.3.11.2 :	5	0	0	0	0	1	0	0	45	50	55
2.3.11.3 :	6	0	0	0	0	0	0	0	44	50	56
2.3.11.4 :	4	0	0	0	0	2	0	0	46	50	54
2.3.11.5 :	7	0	1	0	1	3	0	0	63	72	80
2.3.12.1 :	8	0	0	0	0	4	0	0	42	50	58
2.3.12.2 :	16	0	0	0	1	7	0	0	50	67	83
2.3.13.1 :	8	0	0	0	0	2	0	0	42	50	58
2.3.13.2 :	4	0	0	0	0	2	0	0	46	50	54
2.3.13.3 :	14	0	1	0	1	7	0	0	60	76	91
2.3.14.1 :	9	2	0	0	7	4	0	1	36	50	57
2.3.14.2 :	7	0	1	0	6	4	0	0	36	50	58
2.3.14.3 :	8	2	0	0	6	3	0	1	38	50	56
2.3.14.4 :	8	0	0	0	6	2	0	0	36	50	58
2.3.14.5 :	6	2	0	0	6	2	0	0	40	50	54
2.3.14.6 :	3	1	1	0	6	7	0	0	50	59	62
56	402	10	27	0	54	214	0	2	2492	2965	3384

The learners/users may reconcile the total vAkyams generated at Panchaati, anuvAkam and praSna level.

Abbreviations used in Table of Control Statistics:

	<u> </u>
Pan.ref	Panchaati ref. four-digit reference as per SamhitA
Padam Splits (PS)	Padam which are split in Pada PaaTam with iti
	explanation
PS + Ruk	PS which are also Ruk ending (Ruk Stops)
PG	Pragrahas which have a split with iti
PG + Ruk	Pragrahas which are also Ruk ending
	(Ruk Stops)
Total Ruks	Total number of Ruk endings (Ruk Stops)
PRE	Total Number of Prepositions
PRE + Ruks	Total Number of Prepositions which are also Ruk Stops
EL	Number of Padams with elongated vowel sound as per
	SamhitA (Ref PratiSakyam Chapter 3). Can be verified
	with Pada PaaTam
Ordinary Padams	Padams without "PS", "PG" and "Ruk", but includes
	"PRE"
Padams	Number of Padams as per Pada PaaTam (Control
	number given for each Padam in the vAkyam)
vAkyams	Total number of Jata or Ghana vAkyams generated
	(Serial number given with each vAkyam)

Summary breakup of Padam - in Kaandam 2, Prasnam 3

Particulars		Example (in Pada PaaTam)	No. of Padams as per Pada PaaTam
सामान्य पदानि	Ord	इषे । त्वा । ऊर्जे ।	2322
उपसर्ग पदानि	PRE	एति = (आ+इति) । उपेति = (उप+इति) । प्रेति = (प्र+इति) ।	214
वेष्टन पदानि	PS	उपायवः = उपायव इत्युप - आयवः । बाहुभ्याम् = बाहुभ्यामिति बाहु - भ्याम्) ।	402
प्रग्रह पदानि	PG	ते = (ते इति) । त्वे = (त्वे इति) । चक्षुषी = (चक्षुषी इति) । विष्णो = विष्णो इति ।	12
प्रग्रह वेष्टन पदानि	PGS	अधिषवणे = अधिषवणे इत्यधि - सवने । इन्द्राग्नी = इन्द्राग्नी इतीन्द्र - अग्नी	15
		Total Padams	2965